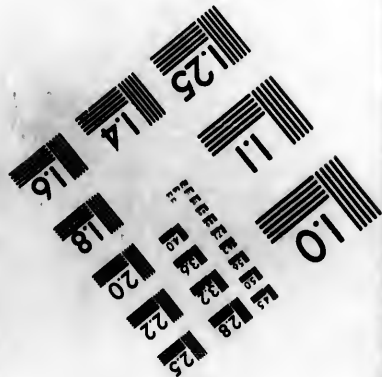
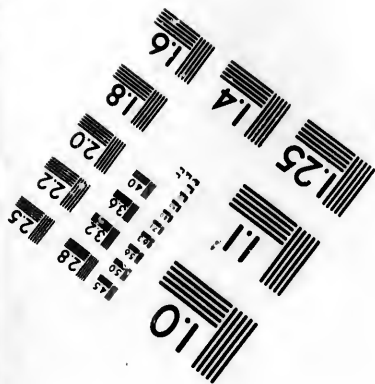
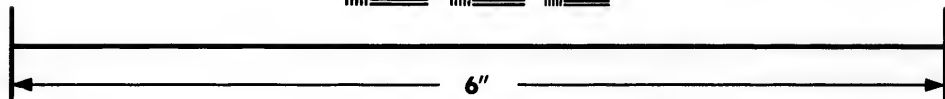
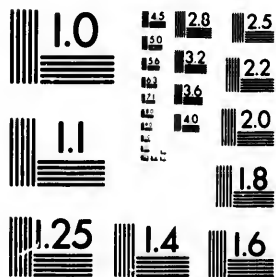

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 372-4503

1.5 2.8 2.5
1.8 3.2 2.2
2.0 1.8

**CIHM/ICMH
Microfiche
Series.**

**CIHM/ICMH
Collection de
microfiches.**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

1.5 2.8 2.5
1.8 3.2 2.2
2.0 1.8

© 1984

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

☐ Coloured covers/ Couverture de couleur	☐ Coloured pages/ Pages de couleur
☐ Covers damaged/ Couverture endommagée	☐ Pages damaged/ Pages endommagées
☐ Covers restored and/or laminated/ Couverture restaurée et/ou pelliculée	☐ Pages restored and/or laminated/ Pages restaurées et/ou pelliculées
☐ Cover title missing/ Le titre de couverture manque	☒ Pages discoloured, stained or foxed/ Pages décolorées, tachetées ou piquées
☐ Coloured maps/ Cartes géographiques en couleur	☐ Pages detached/ Pages détachées
☐ Coloured ink (i.e. other than blue or black)/ Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)	☒ Showthrough/ Transparence
☐ Coloured plates and/or illustrations/ Planches et/ou illustrations en couleur	☐ Quality of print varies/ Qualité inégale de l'impression
☐ Bound with other material/ Relié avec d'autres documents	☐ Includes supplementary material/ Comprend du matériel supplémentaire
☒ Tight binding may cause shadows or distortion along interior margin/ La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la distortion le long de la marge intérieure	☐ Only edition available/ Seule édition disponible
☐ Blank leaves added during restoration may appear within the text. Whenever possible, these have been omitted from filming/ Il se peut que certaines pages blanches ajoutées lors d'une restauration apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont pas été filmées.	☐ Pages wholly or partially obscured by errata slips, tissues, etc., have been refilmed to ensure the best possible image/ Les pages totalement ou partiellement obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure, etc., ont été filmées à nouveau de façon à obtenir la meilleure image possible.
☐ Additional comments: Commentaires supplémentaires:	

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	14X	18X	22X	26X	30X
☐	☐	☐	☒	☐	☐
12X	16X	20X	24X	28X	32X

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

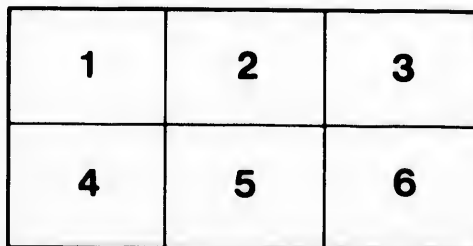
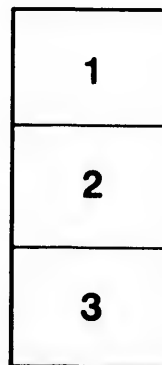
Library Division
Provincial Archives of British Columbia

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol $\rightarrow$ (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Library Division
Provincial Archives of British Columbia

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole $\rightarrow$ signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

Bij
S
v
to

I.

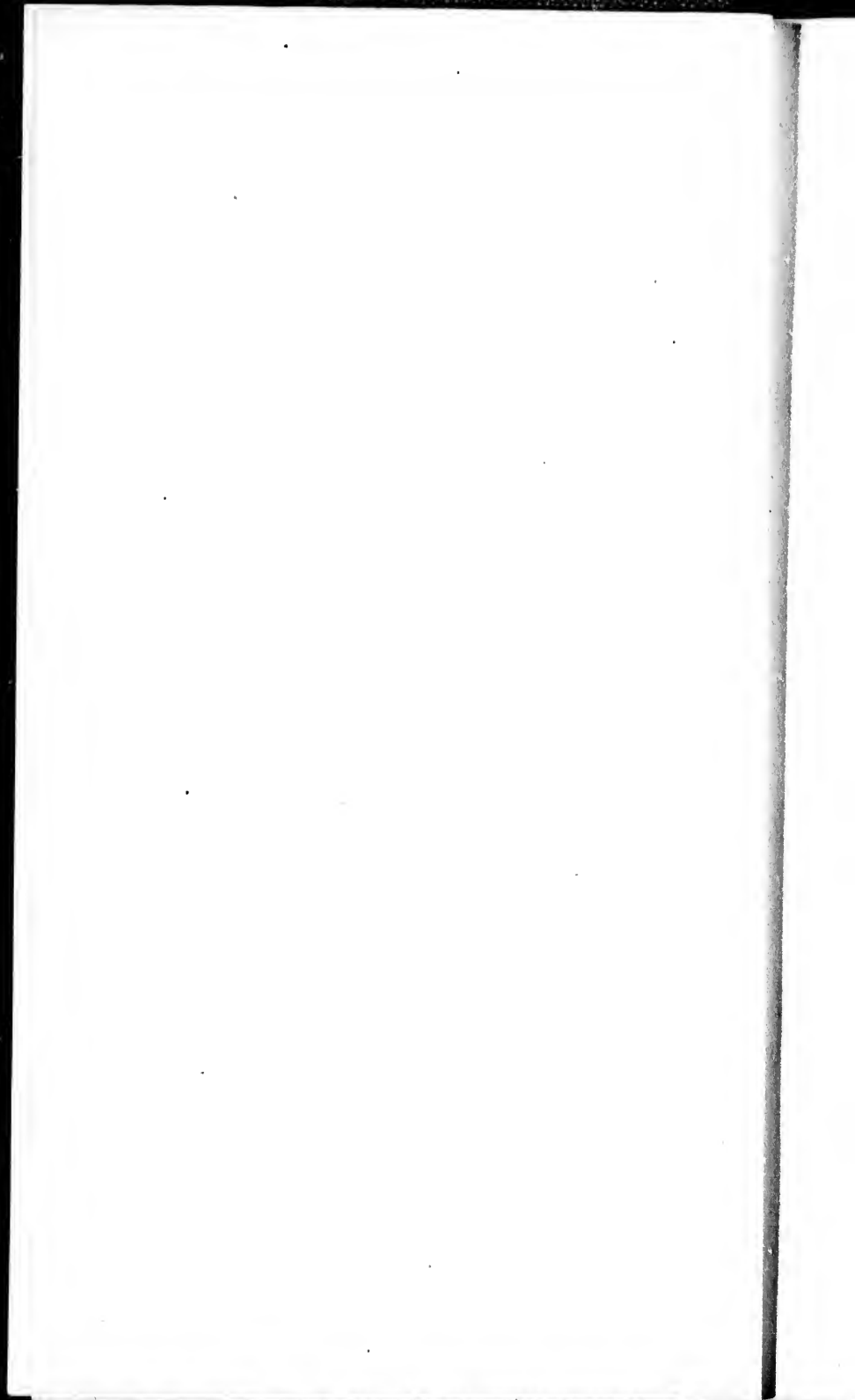
II.

III.

IV.

Bij de Wed. *A. Loosjes Pz.*; zijn van denzelfden Schrijver, WASHINGTON IRVING, uitgegeven de volgende Werken, en daarvan nog exemplaren te bekomen:

-
- I. Leven en Reizen van CHRISTOFFEL COLUMBUS;
4 deelen, met kaart en portrait, gr. 8°. . . *f*14.40.
  - II. Ontdekkingsreizen van eenige der vroegere
togtgenooten van COLUMBUS; met een kaart,
gr. 8°. . . . . - 3.60.
  - III. De Verovering van Granada, naar het hand-
schrift van ANTONIO AGAPIDA; 2 deelen,
gr. 8°. . . . . - 6.60.
  - IV. Abbotsford en de Abdij van Newstead, of
een bezoek op de Landgoederen van Sir
WALTER SCOTT en Lord BYRON; gr. 8°. . - 2.40.
-

ASTORIA.

Klip

on

LEYDEN, TER BOEKDRUKKERIJ VAN J. G. LA LAU.

A S T O R I A

of

Avontuurlyke Reize

naar en over het

Klipgebergte van Noord-Amerika.

ondernomen in het belang der door den Heer

J. J. ASTOR

opgerigte peltery compagne,

en beschreven

DOOR

Washington Irving.

2^e Deel.

naar het Duetsch.

TE VERKAAFTE BIJ

De Wed. A. Loosjes, N^o.

MDCCCXXXVII

NW
979.513
I72a
v.2

Ho
sal r
Verk
twee
verke
Fort
vang
afreis

Ho
delen
Blijde
Felle
ment
Twee
(Zied

Ho
Ontm
uitge

I N H O U D

VAN HET

Tweede Deel.

HOOFDSTUK XXXI. Raadpleging of men te land dan te water voort zal reizen. — Yocbereidselen tot het timmeren van eene boot. — Verkenningstroep. — Detachement van bevervangers. — Bezoek van twee Slang-Indianen. — Hun berigt aangaande de rivier door de verkenners bevestigd. — De Dolle-rivier verlaten. — Aankomst te Fort Henry. — ROBINSON, HOBACZ en REZNER gaan op de bevervangst. — De Heer MILLER besluit hen te vergezellen. — Hunne afreis. . . . . Bl. 1.

HOOFDSTUK XXXII. Schaarsche voorraad van vleesch. — Een bedelende Slang-Indiaan. — Inscheping op de Rivier Henry. — Blijdschap der reizigers. — Aankomst aan de Slangen-rivier. — Felle stroomgang en klippen. — Begin van de rampen. — Kampeementen der Slang-Indianen. — Onderhandeling met een' Wilde. — Tweede onheil. — Verlies van een' bootsman. — De Caldron Linn. (Ziedende Maalstroom.) . . . . . Bl. 11.

HOOFDSTUK XXXIII. Sombere raadpleging. — Verkenningspartijen. — Ontmoedigende berigten. — Noodlottige proefneming. — Partijen uitgezonden om bijstand. — De *Caches* en derzelver samenstel. —

1823

Terugkomst van een der detachementen. — Verdere teleurstellingen. — De Duivelstrechter. . . . . Bl. 20.

HOOFDSTUK XXXIV. Besluit om den togt te land te hervatten. — Barre woestijn tusschen de Slangen-rivier en de Columbia. — Uitdeeling van de benoodigdheden tot een' landtogt. — Verdeeling van het reisgezelschap. — Bezwaarlijke togt langs de rivier. — Woest en klippig aanzien. — De Shoshonezen. — Ontsteltenis van een kampement der Slang-Indianen. — Gesprek met de Indianen. — Paardenhandel. — Waarde van een' blikken ketel. — Blander van den dorst. — Opeisching van een paard. — Kloekmoedigheid eener Indiaansche vrouw. — Schaarsheid van leeftogt. — Het honden-vleesch eene lekkerbeet. — Berigten van den Heer crooks en zijn gezelschap. — Mocijelijke togt door het gebergte. — Sneeuwduijen. — Bar uitzigt van het gebergte af. — Bivouak gedurende een' winternacht. — Wederkomst aan den oever van de rivier. . . . Bl. 28.

HOOFDSTUK XXXV. Onverwachte ontmoeting. — Vaart in eene kano van huiden. — Zonderlinge vrees van lijdende menschen. — Vermoeyenissen van den Heer crooks en zijne medgezellen. — Berigten van den Heer MACLELLAN. — Terugmarsch. — Het wlot van wilgetakken. — Vreeselijk lijden van eenige der reisgenooten. — Ziekte van den Heer crooks. — Ongeduld van eenige der manschappen. — Noodzakelijkheid van de tragen achter te laten. . . Bl. 43.

HOOFDSTUK XXXVI. De Heer HUNT achterhaalt de voorloopers. — PIERRE DORTON en zijn paard. — Kampement der Shoshonezen. — Verschoonlijke belediging. — Paardenvleesch. — De Heer crooks wordt in het kampement gebracht. — Hij tracht zijne manschappen bijstand te bieden. — De kano van huiden. — Razernij van RAEVOST. — Zijn treurige dood. — Verzwakte toestand van JOHN DAY. — De Heer crooks andermaal verlaten. — Het reisgezelschap komt buiten het gebergte. — Onderhoud met de Shoshonezen. — Een wegwijzer door het gebergte. — Overvaart van de Slangen-rivier. — Hereeniging met de lieden van den Heer crooks. — Laatste afreize van de rivier. . . . . Bl. 50.

HOOFDSTUK XXXVII. Afreize van de Slangen-rivier. — Bergen in het Noorden. — Vermoeyenissen. — De familie DORTON vermeer-

derd.
der d
Een
India
togas
Manie
Aank
sprei
lumb
len.

Ho
der l
van d
pome
Asto
van
rivier

Ho
jagtg
Uthle
denz
gen.
lands
bloei
ten.
het l
binn

Ho
kome
klee
Wap
Uitg
twee
gene
oorz
Het

leurstellin-
... Bl. 20.

ervatten. —
ia. — Uit-
Verdeeling
rivier. —
eltnis van
Indianen. —
Hinder van
gheid eener
let honden-
ooks en zijn
wrbuijen. —
een' win-
... Bl. 28.

art in eene
enschen. —
en. — Be-
let vlot van
encooten. —
manschap-
... Bl. 43.

roopers. —
onezen. —
Heer onooks
anschappen
bij van PAK-
OHY DAY. —
komt bul-
Een weg-
n-rivier. —
atste afreize
... Bl. 50.

— Bergen
N vermeer-

derd. — Kampement der Shoshonezen. — Het Nieuwjaarsfeest onder de Slang-Indianen gevierd. — Een wintertogt door het gebergte. — Een zonnig verschiet en eene zachter luchtstreek. — Sporen van Indiaansche paarden. — Grazige valleijen. — Kampement der Sciatogas. — Blijdschap der reizigers. — Gevaren van den overvloed. — Manieren der Sciatogas. — Dood van CARRIENE. — De Umatalla. — Aankomst aan den oever van de Columbia. — Berigten van de verspreide lotgenooten der expeditie. — De landstreek rondom de Columbia. — Tijdingen van *Astoria*. — Aankomst bij de Watervallen. . . . . Bl. 59.

HOOFDSTUK XXXVIII. Het dorp Wishram. — Schelmachtigheid der bewoners. — Hunne woningen. — Tijdingen van *Astoria*; — van den moord aan boord van den *Tonquin*. — Dieven in het kampement. — De bende snoevers. — Inschepping. — Aankomst te *Astoria*. — Heugelijk onthaal. — Oude kameraden. — Lotgevallen van REED, MACCELLAN en MACKENZIE in het gebergte der Slang-rivier. — Blijdschap te *Astoria*. . . . . Bl. 73.

HOOFDSTUK XXXIX. Schaarsche voorraad in den winter. — Slechte jagtgrond. — Terugkeer van het jaargetijde der vischvangst. — De Uthlecan of Smelt. — Zijne eigenschappen. — Groote menigte van denzelfen. — De Steur — Indiaansche manier van dien in te leggen. — De Zalm. — Deszelfs verschillende soorten. — Aard van de landstreek aan de kust. — Bosschen en boomen. — Merkwaardige bloeiende wijnstok. — Dieren. — Vogelen. — Kruipende gedierten. — Luchtstreek ten westen van het gebergte. — Zachtheid van het klimaat. — Geaardheid van den grond aan de kust en in het binnenland. . . . . Bl. 83.

HOOFDSTUK XL. De inboorlingen rondom *Astoria*. — Hun voorkomen en karakter. — Oorzaken hunner wanstaltigheid. — Hunne kleederdragt. — Hunne verachting voor een' baard. — Sieraden. — Wapenen en wapenrusting. — Manier van het hoofd plat te maken. — Uitgebreidheid van die gewoonte. — Godsdienstig geloof. — De twee Groote Geesten van de lucht en van het vuur. — Priesters of geneesheeren. — Mededingende afgoden. — De veelwijverij een oorzaak van aanzien. — Kleine oorlog. — Muzijk, dans en spel. — Het stelen eene deugd. — Scherpzinnige handelaars. — Vreemde

gewoonten aangenomen. — Afkeer van de dronkenschap. — Anecdote aangaande *COMONLY*. . . . . Bl. 90.

HOOFDSTUK XLI. Voorjaarsregelingen te *Astoria*. — Verschillende togten ondernomen. — De Lange Straat. — Stelende Indianen. — Diefachtige borde te *Wishram*. — De Watervallen. — Nachttogt. — Een aanval, eene nederlaag, en eene roofpartij. — Indiaansch geneesmiddel voor de lafhartigheid. — Eene onderhandeling en een verdrag. — De togtgenooten keeren terug. — Zij ontmoeten *crooks* en *JOHN DAY*. — Hun lijden. — Trouweloosheid der Indianen. — Aankomst te *Astoria*. . . . . Bl. 101.

HOOFDSTUK XLII. Algemeene bedoelingen. — Toevoer naar de Russische *Pelterij-Compagnie*. — Een agent naar Rusland gezonden. — Ontwerp van een jaarlijks handelschip. — De *Bever* uitgerust. — Zijne equipage. — Bevelen voor den Kapitein. — De *Sandwich-eilanden*. — Geruchten aangaande het lot van den *Tonguin*. — Voorzorgen bij het aankomen voor den mond van de *Columbia*. . . . . Bl. 115.

HOOFDSTUK XLIII. Werkzaamheden te *Astoria*. — Verschillende expeditien uitgerust. — *ROBERT STUART* en eenige anderen naar *Nieuw-York* bestemd. — Zonderling gedrag van *JOHN DAY*. — Zijn dood. — Roovers en gevaarlijke doortogt. — Ratelslangen. — Derselver afkeer van tabak. — Aankomst bij de *Wallah-Wallah*. — Aankoop van paarden. — *Afreis* van *STUART* en de zijnen naar het gebergte. . . . . Bl. 121.

HOOFDSTUK XLIV. Reistogt van den Heer *STUART*. — *Barre wil-* dernissen. — Dorstige reis. — Een boschje met eene rivier. — De *Blaauwe Bergen*. — Vruchtbare vlakte met water. — *Zwavelbron*. — Weg langs de *Slangen-rivier*. — Geruchten over *Blanke menschen*. — De *Slang-Indiaan* en zijn paard. — Een wegwijzer van *Slang-Indianen*. — Het kampement midden in den nacht opgebrouken. — Onverwachte ontmoeting van oude kameraden. — Verhaal der lotgevallen van de bevervangers. — De *zalmvallen*. — Grootte visscherij. — Manier van den *zalm* met de speer te steken. — Aankomst aan de *Caldron Linn*. — Toestand van de *Caches*. — Nieuw besluit van drie *Kentuckiaansche bevervangers*. . . . . Bl. 131.

p. — Ane-
... Bl. 90.

Verschillende
Indianen. —
Nachttoet. —
onsch genees-
en een ver-
en crooks en
men. — Aan-
... Bl. 101.

voer naar de
land gezond-
Bever uitge-
tein. — De
n den Ton-
d van de Co-
... Bl. 115.

Verschillende
anderen naar
DAY. — Zijn
gen. — Der-
-Wallah. —
nen naar het
... Bl. 121.

Barre wil-
rivier. — De
wavelbron. —
Blanke men-
wegwijzer van
icht opgebrou-
n. — Verhaal
n. — Groote
en. — Aan-
es. — Nieuw
... Bl. 131.

HOOFDSTUK XLV. Wildernissen van de Slangen-rivier. — Schaarsch-
heid van levensvoorraad. — De verdwaalde reizigers. — Plunde-
rende Indianen. — Reusachtig opperhoofd der Kraai-Indianen. —
De vernederde snoeshaan. — Indiaansche seinen. — Rook op de
bergen. — De Dolle-rivier. — Alarm. — Strooppartij der India-
nen. — De panische schrik onder de paarden. — Onbeschofte spotternij
van een' Indiaan. — Een scherpschutter, die zijn doel mist. Bl. 149.

HOOFDSTUK XLVI. De reizigers zonder paarden. — Voorbereidse-
len tot eene voetreis. — Loerende spionnen. — De bagaadje ver-
brand. — Een marsch te voet. — Reis met een vlot. — De gewonde
eland. — Sporen van Indianen. — Eigenzinnig gedrag van den Heer
MACLELLAN. — Grootsch gezigt van een' berg af. — Verwijderde kra-
ters van brandende bergen. — Ziekte van den Heer crooks. Bl. 160.

HOOFDSTUK XLVII. BEN JONES en de grijze beer. — Klippige
hoogten. — Bergstroomen. — Sporen van MACLELLAN. — Vulkanische
overblijfsels. — Minerale grond. — Pottebakkers klei-aarde. —
Ellendige toestand van MACLELLAN. — Hongersnood. — Stuitend voor-
stel van een' wanhopenden. — Een buffel geslagt. — Een maaltijd
van uitgehongerden. — Indiaansche grafplaatsen. — Gastvrije Slang-
Indianen. — Het verbond der wanhopenden. . . . . Bl. 171.

HOOFDSTUK XLVIII. De landstreek rondom de Spaansche-rivier. —
Spoor van Kraai-Indianen. — Eene sneeuwbuï. — Een verkwik-
kend vuur en een buffelsteet. — Zoutvlakte. — Bestijging van een'
berg. — Vulkanische bergtop. — Uitgebluschte krater. — Zeeschel-
pen. — Kampement op de vlakte. — Voorspoedige jagt. — Goede
sier. — Schilderachtig landschap. — Klippige bergpas. — Schuimende
bergstroomen. — De vurige Bergstroom. . . . . Bl. 183.

HOOFDSTUK XLIX. Winterstormen. — Beraadslaging. — Win-
terkampement. — Schoone jagtbreek. — Het wild van het gebergte
en dat van de vlakte. — Voorspoedige jagt. — De Heer crooks en
de grijze beer. — De Wigwam. — Het bergschap en de zwart-
staart. (hert) — Vleesch en wildbraad. — Goed kwartier en goede
sier. — Alarm. — De indringers. — De ongenoodigde gasten. —
Rampzalige toestand van de provisiekamer. — Gulzige heldenfeiten
van hongrige Wilden. — Het goede kwartier verlaten. . . Bl. 192.

HOOFDSTUK L. Ongemakkelijke wintertogt. — Bergen en vlakten. — Sneeuw en ijs. — Schaarsheid van wild. — Uitgestrekte barre vlakte. — Het tweede winter-kampement. — Eene andere Wigwam. — Nieuwjaarsfeest. — Buffelvleesch. — Wederkomst van de lente. — De kanoos te water gelaten. — Moeijelijke vaart. — Voetreis. — De woestijn. — Verlatene kampementen. — Pawnesche vrouwen. — Een Ottaweese-Indiaan. — Krijgsberigten. — Reis langs de Platte-rivier en de Missouri. — Onthaal te Fort Osage. — Aankomst te St. Louis. . . . . Bl. 203.

HOOFDSTUK LI. Overeenkomst tusschen den Heer ASTOR en de Russische pelterij-compagnie. — Oorlog tusschen de Vereenigde Staten en Groot-Brittanje. — Instructie voor den kapitein SOWLE van den *Bever*. — Uitrusting van den *Leeuwrik*. — Berigt van de aankomst van den Heer STUART. . . . . Bl. 213.

HOOFDSTUK LII. De oevers van de Wallah-Wallah. — Afreize van DAVID STUART naar de Oakinagan. — De weg van den Heer CLARKE lang de Lewis-rivier. — De Chipunnezen of Indianen met doorboorde neuzen. — Hun karakter, hun voorkomen en hunne gebruiken. — Diefachtige gewoonten. — De booten op het land gehaald. — De handelspost aan de Spokan. — MACKENZIE'S weg langs de Camoenum. — Reizende Indiaansche bende. — Expeditie van REED naar de *Caches*. — Lotgevallen van zwervende reizigers en bevervangers. . . . . Bl. 219.

HOOFDSTUK LIII. Afreize van den Heer HUNT op den *Bever*. — Voorzorgen aan de Factorij. — Detachement naar de Wollamut. — Sombere vrees. — Aankomst van MACKENZIE. — Toestand der zaken aan de Shahaptan. — Oorlogsberigten. — Treurigheid van MACDOUGAL. — Besluit om *Astoria* te verlaten. — Afreize van MACKENZIE naar het binnenland. — Voorval bij de bergstroomen. — Bezoek aan de gauwdieven van Wishram. — Gevaarlijke toestand. — Ontmoeting van MACTAVISH en zijne reisgezelschap. — Aankomst aan de Shahaptan. — Geplunderde *Caches*. — Besluit van de overwinterende reizigers om de landstreek niet te verlaten. — Wederkomst van CLARKE onder de Boorneuzen. — De zilveren beker. — Een Indiaan opgehangen. — Aankomst der overwinterende reizigers te *Astoria*. . . . . Bl. 223.

HOOFDSTUK LIV. De aandeelhouders ontevreden over den Heer MACDOUGAL. — Dubbelzinnig gedrag van dien bestuurder. — De aandeelhouders bewilligen er in *Astoria* te verlaten. — Verkoop der goederen aan MACTAVISH. — Schikkingen voor het loopende jaar. — Manifest door de aandeelhouders ondertekend. — Afreis van MACTAVISH naar het binnenland. . . . . Bl. 245.

HOOFDSTUK LV. Ongerustheid van den Heer ASTOR. — Memorie van de Noord-West-Compagnie. — Tijding van eene Britsche expeditie ter zee tegen *Astoria*. — De Heer ASTOR vraagt ondersteuning aan het bestuur. — Het fregat *Adams* wordt uitgerust. — Gunstige berichten van *Astoria*. — De zonneshijn eensklaps verduisterd. . . . . Bl. 251.

HOOFDSTUK LVI. Staat van zaken te *Astoria*. — MACDOUGAL vraagt eene Indiaansche prinses ten huwelijk. — Ambassade naar COMOOLLI. — Denkebeelden over het huwelijk bij de Chinooks. — De voorwaarden en het speldengeld. — Het naar huis brengen van de bruid. — De schoonvader aan het bestuur deelnemende. — Aankomst van den Heer HUNT te *Astoria*. . . . . Bl. 255.

HOOFDSTUK LVII. Reistogt van den *Bever* naar Nieuw-Archangel. — De Russische Gouverneur. — De tafeldespoet. — De koophandel gedreven door sterk te drinken. — Reis naar Kamtschatka. — Robbenvangst te St. Paulus. — Storm op zee. — De Heer HUNT blijft op de Sandwich-Eilanden. — Werkzaamheden van den *Bever* te Canton. — Terugkomst van den Heer HUNT te *Astoria*. . . . . Bl. 260.

HOOFDSTUK LVIII. Schikkingen onder de aandeelhouders. — De Heer HUNT zeilt af in den *Albatros*. — Aankomst aan de Marquizen-Eilanden. — Tijdingen van het fregat *Phoebe*. — De Heer HUNT vaart naar de Sandwich-Eilanden. — Reis van den *Lecuwrik*. — De schipbreuk. — Onderhandelingen met de Sandwich-Eilanders. — Gedrag van TAMEAMEA. . . . . Bl. 271.

HOOFDSTUK LIX. Aankomst van MACTAVISH te *Astoria*. — Gedrag van zijne volgelingen. — Onderhandelingen tusschen MACDOUGAL en MACTAVISH. — Onderhandeling over de overdracht van *Astoria*. — Twijfelingen aan de getrouwheid van MACDOUGAL. . . . . Bl. 281.

HOOFDSTUK LX. Aankomst van een vreemd schip. — Ontsteltoenis te Astoria. — Krijgshaftig aanbod van COMCOMLY. — Astoria door de Engelschen genomen. — COMCOMLY's verontwaardiging over het gedrag van zijn' schoonzoon. . . . . Bl. 289.

HOOFDSTUK LXI. Aankomst van de Brik de *Handelaar* te Astoria. — Het Etablissement opgebroken. — Vertrek van verscheiden aandeelhouders — Treurig voorval door de vrouw van PIERRE DORION verhaald. — Dood van NEED en zijne medgezellen. — Pogingen van den Heer ASTOR om zijn onderneming te hervatten. — Teleurstelling. — Aanmerkingen tot besluit. . . . . Bl. 296.

AANHANGSEL. . . . . Bl. 310.

Kopij van een verzoekschrift aan het Congres in 1812 door den Heer ASTOR ingeleverd. . . . . » 310.

Besluit omtrent de Amerikaansche Pelterij-Compagnie. . . » 313.

Brief van den Heer GALLATIN aan den Heer ASTOR.. . . . » 314.

Verslag van den tegenwoordigen Staat des Pelterij-handels. » 319.

Hoogte van het Klipgebergte. . . . . » 323.

Wenken ten aanzien van de Indiaansche Volksstammen en de bescherming van onzen koophandel. . . . . » 331.

rivic
ten
en
ker
de
onm
gedi
pen
II

Ontsteltnis
Astoria door de
over het ge-
. . . Bl. 289.

te Astoria. —
iden aandeel-
HERR DORION
Pogingen van
— Teleurstel-
. . . Bl. 296.

. . . Bl. 310.

312 door den
. . . » 310.

e. . » 313.

. . . » 314.

els. » 319.

. . . » 323.

en en de be-
. . . » 331.

ASTORIA.

Hoofdstuk XXXI.

*Raadpleging of men te land dan te water voort zal rei-
zen. — Toebereidselen tot het timmeren van eene boot. —
Verkenningstroop. — Detachement van bevervangers. —
Bezoek van twee Slang-Indianen. — Hun berigt aan-
gaande de rivier door de verkenners bevestigd. — De Dolle
rivier verlaten. — Aankomst te Fort Henry. — ROBINSON,
HOBACK en REZNER gaan op de bevervangst. — De Heer
MILLER besluit hen te vergezellen. — Hunne afreis.*

De Heer HUNT hield aan den oever van de Dolle rivier eene raadpleging met de andere aandeelhouders ten aanzien van hunne aanstaande expeditiën. De sterke en wilde stroom van de rivier maakte het hun onzeker, of zij lager niet vol belemmeringen zoude zijn, die de vaart op dezelve traag en gevaarlijk zoo niet geheel onmogelijk zouden maken. De jagers, die tot wegwijzers gediend hadden, wisten niets van de lagere rivier: welke klippen, zandbanken, maalstroomen haar mogten belemmeren,

II DEEL.

of door welke bergen en woestijnen zij mogt heen vloeijen. Konden zij zich derhalve van hunne paarden wel ontdoen, om zich op zulk een' woesten, onbekenden en ongewissen stroom te vertrouwen, of zouden zij liever hunn' moeilijker en vervelender, maar mogelijk veiliger togt over land voortzetten?

De meerderheid was, gelijk men wel konde verwachten, voor de reis te water: want in alle moeilijkheden schijnt elke verandering eene verbetering. Nu was de zwaarigheid aan timmerhout te komen, dat zwaar genoeg was, om er eene kano van te bouwen, alzoo de boomen in deze hooge bergstreken voornamelijk bestaan uit eene gemeene soort van pijnen en ceders, espen, hagedorens en eene lage soort van katoenboomen, waarvan het blad naar dat der wilgen gelijk. Er was ééne soort van hoogenden, maar deze was zoo knoestig, dat men er geene bijl aan durfde wagen. Na eene wijl zoeken's vond men eene soort van timmerhout van genoegzame zwaarte meer benedenwaarts bij de rivier, en het kampement werd derwaarts overgebracht.

Thans werden de manschappen aan het werk gezet om boomen te vellen, en de bergen weërgalmden van het ongewone geluid van hunne bijlen. Terwijl er aldus toebereidselen werden gemaakt tot eene reis langs de rivier, zond de Heer HUNT, die altijd nog aan de uitvoerbaarheid van dezelve twijfelde, een verkenningstroepje uit, bestaande uit JOHN REED den klerk, JOHN DAY den jager, en PIERRE DORION den tolk, met bevel van eenige dagmarschen ver den stroom te volgen, om zijn' loop en zijne geaardheid op te nemen.

Na hun vertrek was er een ander punt van aanbelang, dat den Heer HUNT bezig hield. Hij was nu aan de

bove
hoof
maa
over
door
spor
merh
buur
was
werk
der
welk
ware
DETA
gewo
zame
te bi
DETA
verkn
paard
gedee
tot d
ken.
houde
pelter
paard
spoed
schen
gerigt
sloege
hunn'
en vij

bovenwateren der Columbia gekomen, welke een der hoofdpunten van des Heeren ASTORS onderneming uitmaakten. Die bovenwateren stonden bekend als een' overvloed van bevers op te leveren, en waren tot nu toe door de Blanke jagers ongestoord gebleven. De talrijke sporen van bevers, die men onder het zoeken naar timmerhout gevonden had, strekten ten bewijs dat de nabuurschap een' geschikten »jagtgrond" opleverde. Hier was het derhalve de plaats, om aan die stoutmoedige jagers werk te verschaffen, welke door de handelaars in het hart der wildernis gebezigd worden. De manschappen op welke de Heer HUNT zijne tegenwoordige keuze vestigde, waren ALEXANDER CARSON, LOUIS st. MICHEL, PIERRE DETAYÉ en PIERRE DELAUNAY. Deze menschen gaan gewoonlijk bij paren uit, om elkander in hunne eenzame en gevaarlijke bezigheden te beschermen en bijstand te bieden. Zoo ging dan CARSON met st. MICHEL, en DETAYÉ met DELAUNAY zamen heen. Zij waren van beverknippen voorzien, hadden wapens, kruid en lood, paarden en al het noodige, waarmede zij het bovenste gedeelte van de Dolle rivier en de naburige bergstroomen tot de schouwplaats hunner werkzaamheden zouden maken. Dit zoude hen waarschijnlijk eenige maanden bezig houden: en, wanneer zij een genoegzamen voorraad van pelterijen hadden opgedaan, moesten zij dien op hunne paarden laden, en zich naar den mond van de Columbia spoeden, of naar eenigen anderen handelspost daar tusschen gelegen, welchen de Compagnie mogt hebben opgerigt. Zij namen afscheid van hunne reisgenooten en sloegen met een moedig hart en een vrolijk gelaat ieder hunn' weg in, hoezeer deze kruistogten door eene eenzame en vijandige wildernis den onkundigen eveneens voorkomen

als of men midden in zee in de jol van het schip ten speelbal voor de baren wordt overgelaten.

De lezer zal genoegzaam onderrigt worden van de gevaren, die zulk een' jager te wachten staan, wanneer hij in het verdere gedeelte van dit werk de bittere lotgevallen zal vernemen, die deze arme zielen in den loop van hunn' togt door de wildernis hebben moeten ondervinden.

De jagers waren nog niet lang heengegaan, toen er twee Slang-Indianen in het kampement kwamen. Ziende dat de vreemdelingen kanoos timmerden, schudden zij hunne hoofden en gaven den Blanken te kennen, dat de rivier onbevaarbaar was. Hun berigt werd door sommige van het reisgezelschap, die sterk voor de reis te water waren, in den wind geslagen, maar bevestigd door de verkenners, welke na eene afwezigheid van eenige dagen wederkeerden. Zij waren de rivier met groote moeite twee dagen lang gevolgd, en hadden in dezelve een naauw bogtig, en sterk stroomend water gevonden, binnen eene klippige bedding besloten met een aantal bergstroomen en van tijd tot tijd van hooge steilten bezoomd. Van den top van eene dezer hoogten af hadden zij tot op een' verren afstand een overzigt genomen, hoe zij midden door het gebergte ging, en overal klippen en rotsen over dezelve heen hingen. Door deze verkenning overtuigd, dat het nutteloos was, derzelve loop te land of te water te volgen, hadden zij ook allen verder onderzoek gestaakt.

Deze overeenstemmende berigten deden den Heer HUNT besluiten de Dolle rivier te verlaten, en eene andere op te zoeken, welke bevaarbaarder was. Al zijne reisgezellen stemden in zijn voornemen, behalve den Heer MILLER, die het landreizen moede was geworden, en verlangde

dat
Hij
van
gekv
jelijk
zijn
reisg
een'
geze
R
dus
tradr
togt
jaar
pagn
HEN
deele
steld
ligge
kunn
een'
zich
D
bewe
dien
naar
tot
starr
rivie
H
gewe
staat

schip ten

an de ge-
vanneer hij
e lotgeval-
n loop van
dervinden.

n, toen er
n. Zieude
hudden zij

en, dat de
door som-

de reis te
tijd door de

enige dagen
oote moeite

e een naauw
oinnen eene

ergstroomen
omd. Van

tot op een'
zij midden

en rotsen
nning over-

e land of te
r onderzoek

Heer HUNT
e andere op

zijne reisge-
Heer MILLER,
n verlangde

dat men ten prijs van allen gevaar te scheep zoude gaan. Hij was reeds een' tijd lang in eene sombere gesteldheid van geest geweest, zijnde door een lichamelijk ongemak gekweld, hetwelk hem het paardrijden ten uiterste moeilijk maakte; en behalve dat was hij misnoegd omdat zijn aandeel in de expeditie geringer was dan dat zijner reisgenooten. Zijne onredelijke tegenwerpingen tegen een' verderen togt te land werden overstemd, en het gezelschap maakte zich gereed om op te breken.

ROBINSON, HOBACK en REZNER, de drie jagers, die tot dus verre als gidsen door het gebergte hadden gediend, traden nu voorwaarts, en rieden den Heer HUNT zijn' togt te rigten naar den handelspost, die in het vorige jaar door den Heer HENRY van de Missouri pelterij-Compagnie gevestigd was geworden. Zij waren bij den Heer HENRY geweest, en naar de herkenningsteekenen te oordeelen, was die post niet ver van hier. Zij vooronderstelden dat er slechts ééne bergketen tusschen konde liggen, welke men zonder veel bezwaren door zoude kunnen komen. De handelspost, of Fort Henry, lag aan een' der bovenarmen van de Columbia, welken zij voor zich stellig zeker voor bevaarbaar hielden.

De beide Slang-Indianen deswegens ondervraagd zijnde, bewezen volmaakt bekend te zijn met de ligging van dien post, en boden met gretigheid aan, hun tot gidsen naar denzelfen te dienen. Hun aanbod werd aangenomen tot groot misnoegen van den Heer MILLER, die er halstarrig op gesteld scheen om de gevaren van de Dolle rivier te trotseren.

Het weder was gedurende de laatste dagen stormachtig geweest met regen en jagtsneeuw. Het Klipgebergte staat aan hevige westewinden bloot, die in rukken aan-

toemen, waardoor zij openingen van ellen breedte in de bosschen maken, geheele boomen tot op een' verren afstand wegslingerende. De tegenwoordige storm bedaarde op den 3^{den} Oct. doch had al de omliggende hoogten met sneeuw overdekt; want, terwijl het in de dalen regende, had het op de bergen gesneeuwd.

Op den 4^{den} braken zij het kampement op en gingen de rivier over, terwijl het water de paarden tot aan den buikriem kwam. Na vier mijlen reizens, kampeerden zij aan den voet van den laatsten berg, zoo als zij hoopen, dien zij over zouden moeten trekken. Nog vier dagen bragten hen over denzelven en over een aantal vlakten, door fraaije riviortjes bewaterd, die alle in de Dolle rivier uitliepen. Nabij eene plek, waar zij het kampement opsloegen, vond men eene heete bron, waaruit gestadig eene wolk van damp oprees. Deze hooge vlakten, die een bijzonder kenmerk van dit gebergte zijn, werden bewoond door talrijke troepen van Antelopen, zoo snel als de wind.

In den avond van den 8sten, na een' guren winterachtigen dag met rukken van westerstorm en sneeuwbuijen, kwamen zij aan den gewenschten handelspost van den Heer HENRY aan. Deze had zich alhier nedergezet, nadat hij door de Zwartvoeten op eene vijandelijke wijze genoodzaakt was geworden, de bovenwateren van de Missouri te verlaten. De plaats was evenwel ledig; want de Heer HENRY had dezelve gedurende den loop van de vorige lente verlaten, en gelijk naderhand gebleken is, den Heer LISA in het dorp Aricara aan de Missouri aangetroffen, eenigen tijd nadat de Heer HUNT met zijn gezelschap vandaar was afgereisd.

De vermoede reizigers namen met blijdschap bezit

van
had
lag
den
raa
Hee
toe
bes
alw
dee
en
doo
aan
Ind
om
dat
belo
een
eerl
dew
en
zwe
de
T
van
den
had
BOB
den
en
doo
het

eedte in de
verren af-
m bedaarde
de hoogten
e dalen re-

p en gingen
tot aan den
kampeerden
ls zij hoop-

Nog vier
een aantal
e alle in de
waar zij het
on, waaruit
hooge vlak-
bergte zijn,
Antelopen,

winterach-
euwbuigen,
ost van den
rgezet, na-
elijke wijze
van de Mis-
edig; want
n loop van
d gebleken
de Missouri
NT met zijn
chap bezit

van de verlatene houten hutten, welke den handelspost hadden uitgemaakt, die aan den oever van een' stroom lag, bij de honderd ellen breed, waarop zij voor hadden zich in te schepen. Alzoo er een groote voorraad van goed timmerhout hier rondom stond, liet de Heer HUNT dadelijk de kanoos bouwen. Dewijl hij nu toeh zijne paarden en hunne uitrusting hier moest laten, besloot hij deze plek tot een' handelspost in te rigten, alwaar de jagers en bevervangers, die door het land verdeeld moesten worden, een' toevlugtsoord zouden vinden, en waar de handelaars konden uitrusten op hunne reizen door het gebergte heen van en naar het Etablissement aan den uitloop der Columbia. Hij gaf aan de beide Slang-Indianen kennis van dit voornemen en spoorde hen aan, om alhier te blijven en voor de paarden te zorgen, tot dat de Blanken zouden wederkomen, hun eene ruime belooning voor hunne getrouwheid belovende. Het moge een radeloos besluit schijnen, zich op de goede trouw en eerlijkheid van twee zulke zwervers te verlaten: doch dewijl de paarden in allen gevalle moesten achterblijven, en anders de eigendom worden van de eerste de beste zwervende horde, welke hen mogt vinden, was het nog de eenigste kans om ze misschien weder te krijgen.

Ter dezer plaatse maakte zich nog een detachement van jagers gereed, om van het reisgezelschap te scheiden met oogmerk om bevers te vangen. Drie er van hadden reeds in deze landstreek geweest, zijnde de oude BOBINSON en zijne medgezellen HOBACK en REZNER, die den Heer HENRY over het gebergte vergezeld hadden, en op hunn' terugtogt naar Kentucky, aan de Missouri door den Heer HUNT in dienst waren genomen. Volgens het akkoord werden zij uitgerust met paarden, kruid en

lood, beverknippen en met alles, wat zij tot hun oogmerk noodig hadden, waarvoor zij al de pelterijen, die zij konden krijgen, hetzij naar dezen handelspost of naar het Etablissement aan den mond van de Columbia zouden brengen. Nog een jager, CASS geheeten, verbond zich met hen in die onderneming. Op deze wijze worden door de pelterij-Compagnie kleine afdeelingen van jagers door de wildernis verspreid, die zich dan even als de kraanvogels en roerdompen bij de eenzame oevers van derzelve stroomen blijven ophouden. ROBINSON, de Kentuckyaan, de oude gediende van den »bloedigen grond'', die in zijne jeugd, gelijk wij reeds hebben aangeeteekend, door de Indianen gescalpeerd was geweest, was de aanvoerder van die kleine bende. Toen zij op het punt stonden van heen te gaan, riep de Heer MILLER de deelhebbers bij een, gaf zijn aandeel aan de Compagnieschap op, en verklaarde, dat hij van zins was zich bij die bende jagers te voegen.

Dit voornemen wekte ten hoogste ieders verbaasdheid, alzoo de Heer MILLER een man van opvoeding en beschaafde manieren was, en weinig geschikt voor het leven van zulk een' jager. Daarenboven was het geringe voordeel, hetwelk zulk eene levensmanier konde opbrengen, ver beneden de vooruitzigten van een' man, die een aandeel in de gemeenschappelijke onderneming had. De Heer HUNT vooral was zeer over dit besluit getroffen, alzoo hij het was geweest, die den Heer MILLER had aangemoedigd om mede te gaan. Hij trachtte hem derhalve van zijn besluit af te brengen, toonde er hem de onbezonnenheid van aan en de gevaren, waaraan hij zich ging blootstellen. Hij raadde hem ernstig aan, om, hoe weinig genoeg hij ook in de onderneming

mogt vinden, evenwel bij het reisgezelschap te blijven, tot dat zij den uitloop der Columbia zouden bereikt hebben. Daar zouden zij de Zee-expeditie aantreffen, en wanneer hij dan nog genegen mogt zijn, om de onderneming op te geven, gaf hem de Heer HUNT plegtig zijn woord, dat hij hem den overtocht op een der schepen van de Maatschappij zoude beschikken.

MILLER gaf op dit alles droogweg ten antwoord, dat alle praat overbodig, en zijn besluit genomen was. Zij mogten hem al of niet van het noodige voorzien, hij had voorgenomen hier van hen te scheiden en zich bij de jagers te voegen. Dit zeggende ging hij heen, zonder iemand verder eenig woord toe te voegen.

Hoe verlegen zij ook met dit eigenzinnig besluit waren, zagen de aandeelhouders, dat alle voorstellingen vruchteloos waren. Alle mogelijke voorzorg werd genomen, om hem op de doelmatigste wijze voor zijne halstarrige onderneming uit te rusten. Men gaf hem vier paarden en alles wat hij daar boven verlangde. De twee Slang-Indianen namen op zich hem en zijne medgezellen naar een kampement van hunne horde te brengen, waar zij nadere inlichting zouden ontvangen ten aanzien van den besten jagtgrond. Na hun dien weg te hebben genomen zouden de Indianen naar Fort Henry, gelijk de nieuwe handelspost genoemd werd, wederkeeren, en voor de paarden zorgen, welke de reizigers daar achterlieten, en waarvan er, nadat al de jagers uitgerust waren, nog zeven-en-zeventig overbleven. Deze schikkingen gemaakt zijnde, begaf zich de Heer MILLER met zijne kameraden, onder geleide van de twee Indianen, op den 10ten Oct. op weg, tot bitter leedwezen van zijne vrienden, welke het griede hem zoo ligtvaardiglijk zich

aan het Wilden-leven te zien overgeven. Hoe het hem en zijne medgezellen in de wildernis gegaan is, en hoe de Indianen hun woord hielden ten aanzien van de paarden, zal in den loop van dit verhaal nader blijken.

jage
Men
reed
maa
van
te s
allec
men
gedr
O
half
ke
uit

hoe het hem
is, en hoe
ien van de
der blijken.

Hoofdstuk XXXII.

Schaarsche voorraad van vleesch. — Een bedelende Slang-Indiaan. — Inscheping op de Rivier Henry. — Blijdschap der reizigers. — Aankomst aan de Slangen-rivier. — Felle stroomgang en klippen. — Begin van de rampen. — Kampementen der Slang-Indianen. — Onderhandeling met een' Wilde. — Tweede onheil. — Verlies van een' bootsman. — De Caldron Linn. (Ziedende Maalstroom.)

Terwijl de kanoos werden getimmerd, gingen de jagers in de nabuurschap uit, maar met weinig geluk. Men zag in alle rigtingen sporen van buffels, maar alle reeds van oude dagteekening. Er waren eenige elanden, maar vreeselijk wild: er werden er niet meer dan twee van geschoten. Antelopen werden er ook gezien, maar te schielijk en te vlug om hen te naderen. In de nachten alleen werden er eenige bevers, en eenige kleine zalmen gevangen, zoodat het kampement meerendeels van gedroogd buffelvleesch moest onderhouden worden.

Op den 14^{den} vertoonde zich in het kamp een arme half naakte Slang-Indiaan van die armoedige horde, welke men Shuggers of Wortelspitters noemde. Hij kwam uit een of ander loerhol van het gebergte, en leverde

een staaltje op van dien ellendigen hongersnood, waaraan die schuwe vlugtelingen somtijds op het gebergte zijn blootgesteld. Iets ontvangen hebbende om zijn' honger te stillen verdween hij, maar kwam na verloop van een paar dagen weder met zijn' zoon, een' ellendigen knaap, die er nog ruim zoo naakt en armoedig uitzag als hij zelf. Men gaf beiden iets te eten: zij zwierven rondom het kampement als uitgehongerde honden, zoekende iets te verslinden, en de pooten met de ingewanden van eenige bevers gevonden hebbende, die buiten het kampement weggesmeten lagen, kropen zij met dezelve naar hun hol tusschen de klippen.

Op den 18^{den} Oct. waren er vijftien kanoos volbouwd, en den anderen daags ging het gezelschap met zijne goederen sloop: latende hunne paarden langs den oever weiden, en rekenende op de goede trouw der twee Indianen, en eenige kans van goed geluk om ze naderhand weder te krijgen.

De stroom voerde hen snel mede: de lighartigheid der Canadesche reizigers, die op den landtocht wel een weinig geleden had, ontwaakte in derzelve gewone levendigheid, toen zij zich weder op het water bevonden. Zij bewogen de riemen met hunne gewone behendigheid en deden voor het eerst de echo's van het gebergte hunne vrolijke liederen herhalen.

In den loop van dien dag bereikte de kleine flotille den zamenloop van de Henry- en Dolle-rivieren, welke aldus vereenigd een' fraaijen stroom vornden van eene ligtgroene kleur, voor booten van allerlei grootte bevaarbaar, en welke naar die plek van vereeniging den naam droeg van Slangen-rivier, een water hetwelk bestemd was, om voor de reizigers de schouwplaats van menig

onheil te zijn. Hare oevers waren hier en daar met wilgeboomen en boschjes van lage katoenboomen bezet. Het weder was koud, en het sneeuwde den ganschen dag; de menigvuldige vlugten van eenden of ganzen, die in het water speelden of door de lucht vlogen, waren een teeken van den naderenden winter: doch de harten der reizigers waren vrolijk, en terwijl zij over de rivier als voortgleden, vleiden zij zich met de hoop van spoedig de Columbia te zullen bereiken. Na dertig mijlen in eene zuidelijke rigting te hebben afgelegd, legerden zij zich voor den nacht op eene plaats, die een weinig omzigtigheid vorderde, uithoofde der sporen van grijze beeren, welke men in de boschjes ontdekt had.

Op den volgenden dag nam de breedte en de fraaiheid van de rivier toe. Zij stroomde evenwijdig langs eene bergketen aan de linker zijde, welke zich hier en daar bevallig in het groene water spiegelde. Op eenigen afstand zag men de drie besneeuwde toppen van de Pilot Knobs of de Tetons nog in de hoogte opsteken. Na een' snellen maar toch kalmen togt van twintig mijlen begon de stroom te bruisen en te schuimen, en het woeste karakter aan te nemen van de rivieren ten westen van het Klipgebergte. De stroomen, welke van dit gebergte naar de Stille Zee vloeijen, zijn inderdaad verschillende van die, welke door de groote woestijn aan deszelfs oostkant loopen. De laatste, hoewel somtijds onrustig, zijn over het algemeen vrij van belemmeringen en gemakkelijk te bevaren, maar die ten westen van het gebergte stroomen steiler en met meer geweld, en zijn vol waterfallen en bergstroomen. De laatste vooral waren menigvuldig in het gedeelte van de rivier, hetwelk de reizigers thans afzakten. Twee van de kanoos sloegen om door

het water dat zich tegen de klippen brak: de manschappen werden gered, maar de lading was grootendeels verloren of althans bedorven, en eene der kanoos werd door de drift van den stroom medegevoerd en tegen de rotsen aan splinters gestooten.

Op den volgenden dag (21 Oct.) hadden zij slechts een' geringen afstand afgelegd, toen zij aan eene gevaarlijke engte kwamen, alwaar de rivier bijkans eene halve mijl ver door een' naauwen doortogt stroomde, welker breedte tot op twintig ellen beperkt was, hetgeen het geweld van den stroom grootelijks deed toenemen. Zij waren genoodzaakt de kanoos hier met veel omzigtigheid door middel van eene boegseerlijn langs de overhangende oeverkanten te trekken. Hiermede verliep een groot gedeelte van den dag, en nadat zij zich wederom hadden ingescheept, werden zij op nieuw door de bergstroomen belemmerd, moesten hunne kanoos ontladen, en dezelve zoo wel als de pakgoederen te land overtorschen. Op zoodanige plaatsen, welke »torschplaatsen" (*portages*) genoemd worden, spreidt de Canadesche reiziger zijne bekwaamheden het meest ten toon, in het sjuouwen van zware vrachten, in het heen en weder loopēn over land en door het water, over klippen en steilten, tusschen dorens en distels, niet alleen zonder te morren, maar met de grootste vlugheid en weltevredenheid, schertsende en lagchende, onder het zingen van oude Fransche deuntjes.

Het gezelschap had evenwel de vrolijke steinming, die hetzelfde in het eerst om de afwisselende manier van reizen beziel had, eenigzins verloren. Alles wat hun te wachten stond was in onzekerheid gehuld. Zij wisten niets van de rivier op welke zij dobberden. Dezelve was nog nimmer door een' Blanke bevaren, en zij konden

geen
haar
wild
wigg
ren.
ma
zen,
voor
ging
wel
een
hun
den,
men
de v
waar
werd
sche
groe
en A
den
de a
vuldi
ten l
teren
gesto
Zij
hond
weze
en e
ontbl
rivier

k: de man-
grootendeels
kanoos werd
en tegen de

j slechts een'
e gevaarlijke
e halve mijl
elker breedte
t geweld van
aren genood-
door middel
oeverkanten
gedeelte van
ingescheept,
belemmerd,
oo, wel als de
anige plaat-
nd worden,
mheden het
hten, in het
water, over
, niet alleen
vlugheid en
onder het

stemming,
manier van
es wat hun
Zij wisten
Dezelve was
zij konden

geen' Indiaan ontmoeten, die hun eenig berigt aangaande
haar geven zoude. Zij stroomde door eene onafmeetbare
wildernis van onbewoonde bergen, zonder eene enkele
wigwam (hut) aan hare oevers, of kano op hare wate-
ren. De moeilijkheden, welke zij reeds ondervonden
maar overwonnen hadden, deden hen voor andere vree-
zen, die hunn' togt werkelijk mogten stuiten. Onder het
voortgaan evenwel grepen zij op nieuw moed. De stroom
ging voort geweldig te gaan, maar liep geregeld, en hoe-
wel zij vele maalstroomen aantroffen, was er echter niet
een gevaarlijk van. De bergen bleven wel gestadig in
hun gezigt, maar somtijds liep toch de rivier door wei-
den, en was aan hare oevers met katoen- en wilgenboo-
men beplant. Die weiden zijn in zekere getijden des jaars
de verblijfplaats van doortrekkende troepen van buffels,
waarvan de sporen, hoewel niet versch, dikwijls gevonden
werden. Zij vonden aldaar mede de dorenpeer of Indiaan-
sche vijf, eene plant welke in eene zuidelijker hemelstreek
groeit. Op het land zagen zij groote vlugten van eksters
en Amerikaansche robijntjes: geheele zwermen van een-
den en ganzen zwommen door de rivier, en namen bij
de aannadering der kanoos de vlugt: terwijl de menig-
vuldige holen van den werkzamen en rustminnenden bever
ten bewijze strekten, dat de eenzaamheid van deze wa-
teren zelfs door den overal omzwervenden Wilde zelden
gestoord werd.

Zij hadden nu sedert het verlaten van Fort Henry twee
honderd-en-tachtig mijlen afgelegd, zonder een menschelijk
wezen of eene menschelijke woning te zien. Eene woeste
en eenzame wildernis, welke schijnbaar van alle leven
ontbloot was, strekte zich aan de beide kanten van de
rivier uit. Ten laatste op den 24sten Oct. werden zij

verrast door het gezigt van eenige tenten der Wilden, waarop zij zich haastten aan land te gaan en dezelve te bezoeken: want zij verlangden eenig berigt aangaande de rivier van hen in te winnen. Op hunne aannadering evenwel begaven de Wilden zich in de uiterste ontsteltenis op de vlugt. Het was eene omzwerfende bende Shoshonezen. In hunne tenten lag eene menigte kleine visschen van twee duimen in de lengte benevens eenige wortelen en zaden, of eenige korrels, welke zij voor hunn' wintervoorraad droogden. Zij schenen van alle werktuigen ontbloot te zijn; doch er lagen zeer goed gemaakte bogen en pijlen. De eerste waren van pijn- of cederhout, of van been, met eene buffelspees, en de laatste van rozenhout of ander gebogen gewas, maar zorgvuldig regt geschaafd en aan het einde met een' groenachtigen steen beslagen.

Er lag ook huisraad van wilgenhout of gras, zoo dicht gevlochten, dat er het water in bleef staan, en een vischnet met gewone mazen, van de vezelen van wilde vlas of brandnetels gevlochten. De eenvoudige bezitting van deze Wilden bleef onaangeroerd liggen, en een paar kleinigheden, als messen b. v. werden in hun kampement achtergelaten, welke zij zekerlijk als artikelen van groote waarde hebben beschouwd.

Kort nadat zij dit kampement verlaten hadden en wederom waren te scheep gegaan, ontmoetten de reizigers drie van de Slang-Indianen op een driehoekig vlot van riet in elkander gevlochten: en dit was de eenvoudige manier waarop zij de rivier bevoeren. Zij waren geheel naakt, behalve dat zij kleine mantels van hazevellen over hunne schouders droegen. De kanoos kwamen dicht genoeg van nabij om hen goed te kunnen bezien, doch zij wilden zich in geen gesprek inlaten.

der Wilden,
en dezelve te
aangaande de
aannadering

Alle verdere voortgang werd voor dezen dag belet door een' stortval in de rivier van bijna dertig voeten hoogte, boven welken het gezelschap dien nacht bleef kamperen.

terste ontstel-
ervende bende
menigte kleine
nevens eenige
welke zij voor
van alle werk-
goed gemaakte
- of cederhout,
e van rozenhout

De volgende dag was een dag van buitensporige vermoeijenis en weinig vordering, alzoo de rivier zich door eene woeste klipachtige landstreek slingerde en bezaaid was met maalstroomen, tusschen welke de kanoos in het grootste gevaar geraakten. Op den volgenden dag bezochten zij weder een kampement van zwervende Slang-Indianen, waarvan de bewoners, op het gezigt van de vaartuigen met blanke menschen bemand, die hunne rivier afzakten, aan het vlugten togen.

regt geschaafd
steen beslagen.
gras, zoo dicht
n een vischnet
wilde vlas of
itting van deze
paar kleinig-
npement ach-
en van grootte

Dewijl de Heer HUNT er veel prijs op stelde om berigten aangaande zijn' weg in te winnen, trachtte hij door alle mogelijke teekenen van vriendschap de vlugtelingen tot zich te lokken. Eindelijk waagde het er een, die te paard zat, om te keeren, doch hij beefde van schrik. Hij was beter gekleed en zag er in het geheel beter uit dan de meesten van zijne zwervende horde, welke de Heer HUNT tot nog toe gezien had. De voornaamste reden, waarom hij wederkwam, was om een weinig gedroogd vleesch en zalm weg te halen, hetwelk hij waarschijnlijk voor zijne winterprovisie had bijeen vergaderd. De arme ziel naderde schoorvoetende, en werd beurtelings gefolterd door de vrees voor den honger en dien voor de Blanken. Hij maakte de ootmoedigste teekenen, om den Heer HUNT te bidden zijn' voorraad niet mede te nemen. Deze trachtte hem op alle mogelijke wijzen gerust te stellen, en bood hem eenige messen in ruiling daarvoor aan. Die verzoeking was erg; maar de arme Indiaan kon er met moeite toe worden overgehaald om

adden en we-
n de reizigers
oekig vlot van
de eenvoudige
waren geheel
azevellen over
amen dicht ge-
zien, doch zij

een gedeelte daarvan af te staan, en bleef met een onge-
rust oog over het andere waken, uit vrees dat het mogt
weggenomen worden. De Heer HUNT ondervroeg hem
vruchteloos over den weg, dien hij te nemen had, en den
loop van de rivier. De Indiaan was te zeer verschrikt
om hem te verstaan of hem eenig antwoord te geven:
en deed niet anders dan zichzelf aan de bescherming
van den goeden Geest aan te bevelen, en den Heer HUNT
te smeeken zijn visch en buffelvleesch niet weg te nemen.
Zij verlieten hem in dien toestand, bevende voor zijn'
rijkdom.

In den loop van dezen en den volgenden dag legden
zij bijna tachtig mijlen af. De rivier, welke zuid-west-
waarts liep, was helder en schoon, bijkans eene halve
mijl breed, en vertoonde eene menigte beverholten langs
hare oevers. Doch de 28sten October was een dag van
onheil. De rivier werd onrustig en de stroom liep ge-
weldig door eene menigte van draaikolken. Deze werden
hoe langer hoe gevaarlijker en er werd de uiterste be-
kwaamheid vereischt om er tusschen door te sturen. De
Heer CROOKS was in de tweede kano van de flotille, en
had een' ouden bevaren Canadees tot zijn' stuurman,
ANTOINE CLAPPINE geheeten, een van de beste der Cana-
desche kanostuurders. De kano, die vooraan ging, was
veilig tusschen de bruisende en woelende golven doorge-
komen, doch toen de Heer CROOKS haar volgde, bespeurde
hij dat hij naar eene klip afdreef. Hij riep het den
stuurman toe, doch zijne waarschuwing werd of niet
gehoord of in den wind geslagen. In een oogenblik
stieten zij tegen de klip. De kano spleet en kenterde.
Er waren vijf personen aan boord. De Heer CROOKS en
een zijner medgezellen werden te midden der woelende

golv
hun
het
klen
de l
aan
in d
dat
op d
D
stake
inder
voort
schro
sche
mind
van
vorm
bruis
Linn'
lijke
schen

t een onge-
t het mogt
vroeg hem
had, en den
verschrikt
l te geven:
escherming
Heer HUNT
g te nemen.
e voor zijn'

dag legden
zuid-west-
eene halve
holen langs
en dag van
m liep ge-
eze werden
uiterste be-
sturen. De
flotille, en
stuurman,
der Cana-
ging, was
en doorge-
bespeurde
p het den
rd of niet
oogenblik
kenterde.
CROOKS en
woelende

golven van een' maalstroom gesmeten, doch het gelukte hun door het inspannen van hunne uiterste pogingen, het land te bereiken. CLAPPINE en de twee andere klemden zich aan de kano vast en dreven er mede tegen de klip. Het eene eind van het wrak stiet tegen dezelve aan en ronddraaijende smeed het den armen CLAPPINE in den bruisenden stroom, die hem medevoerde, zoo dat hij er in omkwam. Zijne kameraden wisten boven op de klip te geraken, vanwaar zij afgehaald werden.

Dit droevig ongeval deed de gansche flotille den togt staken, en vervulde alle harten met schrik. Zij waren inderdaad aan eene vreeselijke engte gekomen, die het voortgaan der kanoos onmogelijk maakte, en den onverschrokkenste der Canadezen den moed benam. De gansche breedte van de rivier was binnen eene ruimte van minder dan dertig voeten besloten tusschen twee rijen van klippen meer dan tweehonderd voeten hoog, en vormde er eene draaikolk, die zoo schrikkelijk woelde en bruisde, dat zij haar den naam gaven van de »Caldron Linn" (de ziedende maalstroom). Beneden die vreeselijke kolk bleef de rivier, zoo ver het gezigt reikte, tusschen de overhangende rotsen woelen en bruisen.

Hoofdstuk XXXIII.

Sombere raadpleging. — Verkenningsspartijen. — Ontmoedigende berigten. — Noodlottige proefneming. — Partijen uitgezonden om bijstand. — De Caches en derzelve samenstel. — Terugkomst van een der detachementen. — Verdere teleurstellingen. — De Duivelstrechter.

De Heer HUNT en zijne reisgenooten lagen aan den oever van de Caldron Linn gekampeerd en beraadslaagden aldaar in sombere treurigheid over hunn' verderen togt. De laatste schipbreuk had de klokste Canadezen ontmoedigd, en de dood van hunn' ongelukkigen landsman CLAPPINE, een der behendigste en bekwaamste van hunne medebroeders, had hunne harten van rouw overstelpt: want die lighartige wezens dragen elkander, niettegenstaande al hunne ligtzinnigheid, een regt liefderijk hart toe.

De gansche afstand, dien zij sedert het verlaten van Fort Henry hadden afgelegd, werd op driehonderd-eneveertig mijlen berekend. Zij begonnen beducht te worden dat de zwarigheden, die zij te gemoet gingen, hen zouden noodzaken hunne kanoos te verlaten. Men besloot langs elke zijde van de rivier verkenningspartijen uit te zenden, ten einde te onderzoeken, of het mogelijk ware

dezelve verder te bevaren. Bij gevolg werden er op den volgenden morgen drie mannen langs den zuidkant afgezonden, terwijl de Heer HUNT en drie anderen den noordelijken oever langs gingen. De beide partijen kwamen, na een vermocijend klauteren tusschen moerassen, klippen en steilten, in verslagenheid weder. Langs eene uitgestrektheid van veertig mijlen, welke zij verkend hadden, schuimde en bruisde de rivier steeds voort tusschen eene diepe en naauwe bedding, ter wijdte van twintig tot dertig ellen, welke zij zich gedurende een verloop van verscheidene eeuwen door het hart van eene barre klip-pige landstreek gebaad had. De steilten waren aan weerskanten dikwijls twee à driehonderd voeten hoog, somtijds regtstandig en somtijds overhangende, zoo dat het onmogelijk was, behalve op een paar punten, tot aan den kant van de rivier af te loopen. Die vreeselijke engte werd nog gevaarlijker door eene menigte van bergstroomen, en van tijd tot tijd door loodregte stortvallen van tien tot veertien voeten hoogte: zoodat het eene hopeloze onderneming scheen door dezelve met de kanoos heen te varen. Evenwel hadden de verkenners van den zuidelijken oever eene plek gevonden, ten naasten bij zes mijlen van het kampement af, alwaar zij het als mogelijk beschouwden de kanoos langs den oeverkant over te dragen en te water te laten, en vanwaar zij, nu eens varende en dan weder de kanoos te land overtorschende, hunn' togt konden vervolgen. Vier van de beste kanoos werden derhalve tot die proefneming afgezonderd en door zestien mannen op hunne schouders naar de plek heen gedragen. Ten zeldnen tijde werd de Heer REED, de klerk, met drie mannen afgezonden om de rivier nog verder benedenwaarts, dan de vorige verkenners geweest

en. — Ont-
fening. —
e Caches en
een der de-
— De Dui-

gen aan den
aadslaagden
rderen togt.
adezen ont-
n landsman
e van hunne
overstelpt:
er, niette-
gt liefderijk

erlaten van
onderd-en-
cht te wor-
ingen, hen
Men besloot
tijden uit te
gelijk ware

waren, op te nemen, en naar eenige Indianen om te zien, van welke zij mondbehoefte en paarden zouden kunnen krijgen, ingevalle het noodzakelijk mogt worden bevonden over land voort te gaan.

De troep manschappen, die met de kanoos vooruitgezonden was, keerde des anderen daags afgemat en mismoedig weder. Eene der kanoos was met al de wapenen en goederen van vier der reizigers weggevoerd geworden, terwijl zij getracht hadden dezelve met behulp van eene lijn door een' maalstroom te boegseren. De andere drie waren zoo vastgeraakt op de klippen, dat er geen bewegen meer aan was. Die mannen kwamen dus hopeloos terug en verklaarden, dat de rivier niet te bevaren was.

De toestand der ongelukkige reizigers was thans uitermate verontrustend. Zij bevonden zich in het diepste eener onbekende wildernis, die nog nimmer door een' Blanke was betreden. Zij wisten niet, welken weg in te slaan, en hoe ver zij nog van de eigenlijke plaats hunner bestemming af waren, en konden in die onbewoonde woestenij niet hopen eenig sterfelijk wezen te ontmoeten, dat hun eenige inlichting zoude geven. De onheilen, die bij herhaling hunne kanoos waren overgekomen, hadden hunn' voorraad zoodanig verminderd, dat er niet dan voor vijf dagen van overig was, en zij hadden, behalve hunne andere rampen, dus ook het uitzigt voor oogen van weldra door den hongre gekweld te zullen worden.

De laatste omstandigheid maakte het gevaarlijker vereenigd te blijven dan uit een te gaan. Na dus eene wijl de zaak in overweging genomen te hebben, besloot men, dat verschillende detachementen, ieder door een' der deelhebbers geleid in verschillende rigtingen zouden af-

trekk
zinde
verre
dezel
van
zij v
digh
uiter
volge
bij
tinge
den
sloeg
den t
herv
geen
de p
en m
De
stond
noor
hoop
te v
D
naar
reize
het
bere
en-
twe
geen
lang

Indianen om te
vinden zouden
mogt worden

voos vooruit-
afgemat en
et al de wa-
weggevoerd
ve met be-
e boegseren.
de klippen,
mannen kwa-
de rivier niet

thans uiter-
het diepste
r door een'
n weg in te
maats hunner
onbewoonde
ontmoeten,
heilen, die
n, hadden
r niet dan
n, behalve
r oogen van
orden.

lijker ver-
s eene wijl
sloot men,
een' der
houden af-

trekken. Indien het een derzelve mogt gelukken welge-
zinde Indianen aan te treffen, die binnen een' niet al te
verren afstand woonden, en mondkost met paarden van
dezelve konden krijgen, zoude hetzelve terstond ter hulpe
van het hoofdkorps snellen: in een ander geval zouden
zij voor zich zelve zorgen en hunn' weg naar omstan-
digheden nemen, den uitloop van de Columbia als het
uiterste punt van hunn' togt in het oog houdende. Diens-
volgens gingen er drie zulke detachementen uit het kamp
bij Caldron Linn op marsch, alle in verschillende rig-
tingen. De Heer MACLELLAN volgde met drie mannen
den loop der rivier. De Heer CROOKS met vijf andere
sloeg den tegenovergestelden weg in, om den vermoeyen-
den togt, dien zij te water hadden afgelegd, over land te
hervatten, met het oogmerk, om ingevalle zij nader bij
geene hulp vonden, Fort Henry op zoeken, alwaar zij
de paarden hoopten te vinden, die zij er gelaten hadden,
en met dezelve naar het hoofdkorps weder te keeren.

De derde troep, mede uit vijf mannen bestaande,
stond onder het bevel van den Heer MACKENZIE, die
noordwaarts heen toog over de eenzame vlakte, in de
hoop van langs dien weg den hoofdstroom van de Columbia
te vinden.

De Heer HUNT deze drie afzonderlijke detachementen
naar hunne hopelooze ondernemingen hebbende zien af-
reizen, vestigde zijne gedachten op het onderhoud van
het hoofdkorps ten zijnen laste gebleven, en op de toe-
bereidselen tot deszelfs verderen togt. Hij had nog een-
en-dertig mannen bij zich, behalve de vrouw en de
twee kinderen van PIERRE DORION. In de nabijheid was
geen wild te vinden: bevers werden er van tijd tot tijd
langs de oeverkanten gevangen, maar leverden niet dan

eene schaarsche hoeveelheid van voedsel op. Men bleef zich inmiddels vleijen met de hoop, dat het eene of andere der detachementen gelukkig slagen en met onderstand zoude wederkomen.

De Heer HUNT zette zich thans ook ijverig aan het werk, om *Caches* te graven ten einde in dezelve de bagaadje en koopmansgoederen te bergen, waarvan hij zich noodwendig zoude dienen te ontdoen, voordat zij den bezwaarlijken togt over land ondernamen, en hier zullen wij eene korte beschrijving van die in de woestijn zoo bekende uitvinding geven.

Eene *cache* is eene benaming, onder de handelaars en jagers algemeen aangenomen om eene bergplaats van mondbehoefte en koopmansgoederen te beteekenen. Het woord is ontleend van het Fransche *cacher* (verbergen) en oorspronkelijk van de vroegste colonisten van Canada en Louisiana; doch de berging van de goederen, welke er door wordt aangeduid, was lang vóór de komst der Blanken onder de inboorlingen in gebruik. Het is inderdaad het eenigste middel voor de omzwerfende horden, om hunne goederen van waarde tegen plundering te beveiligen, gedurende de afwezigheid uit hunne dorpen of gewone schuilhoeken, terwijl zij op de jagt of ten oorlog zijn. De uiterste omzigtigheid en bekwaamheid wordt vereischt, om deze bergplaatsen voor het scherpe oog van een' Indiaan onzichtbaar te maken. De eerste zorg is eene geschikte plaats uit te zoeken, waartoe men gewoonlijk een' lagen droogen oeverkant van klei neemt. Zoodra de juiste plek beraamd is, worden over het gras en de struiken, die op dezelve stonden, dekens, zadeldekken en andere dingen heengespreid, en hiertoe worden zoo weinig handen als doenlijk is in het werk gesteld.

Vervo
in de
worde
hangt
ligd li
nen v
ter d
langza
mer v
die en
de aa
zak v
gen d
einde
cache
uitgeg
aanig
blijft.
van b
palen
Dan v
aan d
Er w
droog
gestan
is; de
hiern
sontij
ven c
rijkde
tot a
er de

Men bleef
eene of an-
met onder-

ig aan het
dezelve de
waarvan hij
voordat zij
n, en hier
de woestijn

ndelaars en
plaats van
nen. Het
(verbergen)
van Canada
en, welke
komst der
Het is in-
vende hor-
ndering te
ne dorpen
agt of ten
waamheid
et scherpe
De eerste
artoe men
ei neemt.
r het gras
zadeldek-
e worden
k gesteld.

Vervolgens wordt er een kring van omtrent twee voeten in doorsnede in de zoden gesneden, die zorgvuldig worden weggedragen met de losse aarde, welke er aanhangt, en ter zijde gelegd op eene plek, waar zij beveiligd liggen voor alles, wat deszelfs voorkomen zoude kunnen veranderen. Dan wordt de onbedekte plek loodlijnig ter diepte van drie voeten uitgegraven, en vervolgens langzamerhand verbreed, zoodat zij eene kegelvormige kamer van zes of zeven voeten diepte vormt. Al de aarde, die er uitkomt, van eene andere kleur zijnde dan die van de aarde der oppervlakte, wordt in een' pot of in een zak van huiden of laken gehoopt, naar de rivier gedragen en in het midden van den stroom geworpen, ten einde het geheel en al weggevoerd worde. Wanneer de *cache* niet aan een' stroomkant is aangelegd, wordt die uitgegravene aarde een eind wegs heenge dragen, en zoodanig verspreid, dat er niet het geringste spoor van overblijft. Wanneer het hol uitgegraven is, wordt hetzelfde van binnen bekleed met gedroogd gras, schors, staken, palen, en somtijds wel eens met eene gedroogde huid. Dan wordt er de eigendom ingebracht, nadat hetzelfde eerst aan de werking van de lucht blootgesteld is geworden. Er wordt eene huid over heen gelegd, en vervolgens gedroogd gras, struiken en steenen er ingeworpen en vastgestampt, tot dat het hol geheel tot aan den hals toe vol is; de losse aarde, die aan een' kant was, wederom gehaald, hierna om niet te verzakken vast in elkander getrapt, en somtijds met water begoten om te voorkomen, dat de wolven en beeren de plek zouden ruiken en den verborgen rijkdom opgraven. Wanneer de hals van de *cache* bijna tot aan de oppervlakte van den grond gevuld is, worden er de zoden weder met de grootste naauwkeurigheid in-

gelegd en al de struiken, takken en steenen, die eerst op en rondom de plaats waren, er weder ingebracht: de dekens en andere bedekselen worden van het gras weggenomen: alle voetstappen worden geslecht, het gras wordt omzigtig met de hand tot deszelfs natuurlijken stand teruggebracht, en het geringste spiertje of strootje naauwkeurig weggenomen en in het water geworpen. Als dit alles gedaan is, wordt de plaats gedurende den nacht verlaten, en indie op den volgenden morgen alles in goede orde bevonden wordt, bezoekt men dezelve niet weder, voordat het noodzakelijk is geworden de *cache* te openen. Vier manner zijn genoeg, om op die wijze in den loop van een paar dagen een' voorraad van drie lasten mondbehoeften of koopwaren te verbergen. Voor de goederen, welke de Heer HUNT noodig oordeelde te bezwaren, te laten, werden negen zulke *caches* vereischt.

Er waren tot dit werk drie dagen besteed sedert de afreize der drie detachementen, toen dat van den Heer CROOKS onverwachts terugkwam. Voor een oogenblik verheugde men zich in het kampement, in de vooronderstelling, dat er hulp op handen was. Doch die blijdschap verdween weldra. De Heer CROOKS en zijne medgezellen waren volmaakt ontmoedigd door hunn' terugtogt langs die barre, dorre landstreek, en hadden ingevolgd de moeilijkheden, die hun op elke schrede waren voorgekomen, bespeurd, dat het ondoenlijk zoude zijn voor het hoofdkorps nog in den loop van den winter Fort Henry te bereiken. Zij hadden dus besloten zich weder bij hunne reisgenooten te voegen en in derzelve lot te deelen.

Deze straal van hoop was den bekommerden reizigers dus ontnomen en zij vestigden thans hun vooruitzigt van bij-

stan
LELI
gega
die
met
door
vijf
te v
nach
van
vang
dan
het
die d
Te
den
verw
versla
eenig
kend
zij in
bleef
kanaa
bruis
De
keest
veter
selijk
in hu
aldaa
naam

en, die eerst
 gebragt: de
 met gras weg-
 at, het gras
 urlijken stand
 oetje naauw-
 en. Als dit
 en nacht ver-
 alles in goede
 niet weder,
 te te openen.
 in den loop
 lasten mond-
 de goederen,
 een plaate
 at.
 ed sedert de
 an den Heer
 en oogenblik
 de vooron-
 ch die blijd-
 n zijne med-
 n' terugtogt
 en ingevolge
 rede waren
 k zoude zijn
 winter Fort
 zich weder
 zelve lot te
 reizigers dus
 igt van bij-

stand op de twee detachementen onder REED en MAC-
 LELLAN, die naar beneden langs de rivier waren heen-
 gegaan: want voor zoo verre dat van MACKENZIE aanging,
 die de vlakke op was getogen, rekenden zij, dat hetzelfde
 met zwarigheden genoeg zoude te worstelen hebben, om
 door de grenzenlooze woestijn heen te komen. Gedurende
 vijf dagen onderhielden zij hun leven met bevers en visch
 te vangen. Van de laatste vingen zij er eenige bij den
 nacht door middel van cedertoortsen: terwijl er sommige
 van eene kleinere soort in netten met dunne mazen ge-
 vangen werden. Die visscherij bragt hun evenwel niet
 dan een' schaarschen voorraad op, en met de bevers ging
 het weinig beter, zoodat zij de staarten en buiken van
 die dieren droogden en bewaarden voor den verderen togt.

Ten laatsten kwamen er twee van de medgezellen van
 den Heer REED weder, en werden met een blij gejuich
 verwelkomd. Hun berigt vermeerderde de algemeene
 verslagenheid. Zij waren den Heer REED gevolgd tot op
 eenigen verderen afstand, dan de Heer HUNT zelf had ver-
 kend, maar hadden nergens Indianen gezien, van welke
 zij inlichting en bijstand konden verwachten. De rivier
 bleef hetzelfde dreigende geweld vertoonen, door een
 kanaal tusschen hemelhooge klippen heen woelende en
 bruisende.

De geringe hoop, die eenige van de reizigers nog
 kreesterden van den togt te water te kunnen blijven voort-
 zetten, werd nu geheel opgegeven: de lange en vree-
 selijke engte van de rivier stuitte allen voortgang, en
 in hun verdriet over deze plaats en de kwellingen, die zij
 aldaar hadden ondervonden, gaven zij aan dezelve den
 naam van den »Duivelstrechtter.»

Hoofdstuk XXXIV

Besluit om den togt te land te hervatten. — Barre woestijn tusschen de Slangen-rivier en de Columbia. — Uitdeeling van de benoodigdheden tot een' landtogt. — Verdeeling van het reisgezelschap. — Bezwaarlijke togt langs de rivier. — Woest en klippig aanzien. — De Shoshonezen. — Ontsteltenis van een kampement der Slang-Indianen. — Gesprek met de Indianen. — Paardenhandel. — Waarde van een blikken ketel. — Hinder van den dorst. — Opeisching van een paard. — Kloekmoedigheid eener Indiaansche vrouw. — Schaarschheid van leestogt. — Het hondenvleesch eene lekkerbeet. — Berigten van den Heer crooks en zijn gezelschap. — Moeijelijke togt door het gebergte. — Sneeuwbuijen. — Bar uitzigt van het gebergte af. — Bivouak gedurende een' winternacht. — Wederkomst aan den oever van de rivier.

Het besluit van den Heer HUNT en de zijnen was nu stellig genomen, van terstond den togt te land voort te zetten. Wat de andere detachementen betrof, die om zoo te spreken hunne fortuin waren gaan zoeken, er was weinig kans om die te zien wederkomen, naardien zij waarschijnlijk zouden trachten hunn' eigen weg door de wildernis te vinden. In allen geval zoude het blijven wachten op bijstand van hunne zijde gelijk

staan met het gevaar te trotseren om van honger te sterven. De winter naderde behalve dat met rassche schreden, en zij hadden eene lange reis af te leggen door een onbekend land, alwaar zij gevaren van allerlei aard te gemoet togen. Zij waren inderdaad nog duizend mijlen ver van *Astoria*, maar wisten dat toen zelve nog niet; alles was onzeker en zij konden niets dan gissen te midden van omstandigheden, welke berekend waren om hen tot volslagene moedeloosheid te brengen.

Wanneer zij de rivier verlieten, moesten zij zich op eene grenzenlooze vlakke wagen, die van alle levensmiddelen ontbloot was, zoodat hun geen vooruitzicht bleef dan van honger en dorst om te komen. Van de Slangen-rivier af tot aan de Columbia toe strekt zich eene barre woestijn van zand en keizelsteen uit. Hier en daar wordt een weinig gras gevonden, doch hetzelfde is voor het voedsel van paarden of buffels onvoldoende. Die onbeplante woestijn tusschen het Klipgebergte en de Stille Zee is inderdaad nog akeliger en barder dan de onbegroeide hooge widernis aan de zijde des Atlantischen Oceaans. Zij levert niets anders op dan woeste vlakten, welke voor geene bebouwing vatbaar zijn, en op welke de reiziger het grootste gevaar loopt van ellendig om te komen.

Onder zulk een vooruitzicht besloot de Heer HUNT met zijne togtgenooten den loop van de rivier te blijven volgen, alwaar zij ten minste altijd water zouden hebben, en van tijd tot tijd in de gelegenheid zouden zijn van zich visch en bevers te verschaffen, en mogelijk Indianen aan te treffen, van welke zij eenigen leefstogt konden erlangen.

Zij maakten derhalve hunne stellige voorbereidselen

Barre woestijn
— Uitheeling
— Verdeeling
toegt langs de
De Shoshone-
der Slang-In-
ardenhandel. —
an den dorst. —
vedigheid eener
an leefstogt. —
erigten van den
ielijke togt door
uitzicht van het
winternacht. —

de zijnen was
te land voort
n betref, die
en gaan zoe-
wederkomen,
hunn' eigen
n geval zoude
ne zijde gelijk

tot dien togt. Al de leefstogt, dien zij hadden, bestond in veertig ponden Indiaansch koren, twintig ponden vet, vijf ponden soep, en een' genoegzamen voorraad van gedroogd vleesch, om aan ieder een aandeel van vijf en een vierendeel ponds voor den dringendsten nood uit te deelen. Na dat die uitdeeling geschied was en al de overtollige goederen in de *Caches* geborgen waren, begaven zij zich op de reis, niets met zich nemende dan hetgeen onmisbaar voor den togt noodig was. Met al hunn' overleg had iedereen, behalve zijn' bijzonderen eigendom en zijne uitrusting, nog twintig ponden gewigts mede te dragen.

Ten einde zoo veel te beter in de gelegenheid te zijn van zich levensonderhoud te kunnen verschaffen in de barre landstreek, welke zij nu gingen doortrekken, verdeelden zij zich in twee partijen. De Heer HUNT zoude met achttien mannen, behalve PIERRE DORION en zijn gezin, den noordkant van de rivier kiezen, terwijl de Heer CROOKS met achttien anderen de zuidzijde zoude volgen.

In den ochtend van den 19^{den} Oct. scheidden zij van elkander en vervolgden ieder hunn' weg. De Heer HUNT volgde met zijne togtgenooten den regter oever van de rivier, welke ver voor hem uit haren loop tusschen rotsen van harden klipsteen, die twee à driehonderd voeten hoog waren, voortzette. Acht-en-twintig mijlen ver, die zij op dezen dag aflegden, vonden zij het ondoenlijk naar den oever van de rivier te komen. Op het einde van dien afstand kampeerden zij voor dien nacht op eene plaats, vanwaar zij denzelven met klauteren konden bereiken, en het was niet dan met de uiterste moeite, dat hen hun gelukte een' ketel vol water ten gebruike van het kampement uit de rivier te kunnen krijgen. Dewijl

er i
ten
O
noor
welk
en d
stroo
weg
terge
water
bergs
Ew
zonde
plaat
berei
jende
in de
Ge
morge
den
nabijh
vonde
gevolg
ontmo
verleg
toonde
nen t
de an
HUNT
den,
zoude
der riv

er in den namiddag een weinig regen gevallen was, bragten zij den nacht door klippen gedekt door.

Op den volgenden dag gingen zij twee-en-dertig mijlen noordwaarts vooruit, steeds de rivier ter zijde houdende, welke in hare diepe bedding voort bleef stroomen. Hier en daar strekte zich eene zandige vlakte of eene smalle strook gronds met lage wilgenboomen bezet een eind-wegs langs den voet van de klippen uit, en somtijds tergede hen eene geringe uitgestrektheid van stilvloeiend water, gelijk een gladder spiegel tusschen de bruisende bergstroomen.

Even als op den ganschen vorigen dag gingen zij voort, zonder eene enkele plek te vinden, behalve op ééne plaats, alwaar zij den oever van den stroom konden bereiken, en zij waren genoodzaakt onder een' vermoedenden togt hunn' dorst te lesschen met het water, dat zij in de holten van de klippen vonden.

Gedurende den loop van hunn' togt op den volgenden morgen, vonden zij langs den rivier een pad door paarden betreden, hetgeen hun bewees, dat zij zich in de nabijheid van eenig Indiaansch dorp of kampement bevonden. Zij hadden hetzelfde slechts een' korten tijd gevolgd, toen zij twee Shoshonezen of Slang-Indianen ontmoetten. Deze naderden met eenig voorkomen van verlegenheid, en zich naar den Heer HUNT begevende, toonden zij hem een mes, en gaven hem door teekenen te kennen, dat zij hetzelfde van de Blanken van de andere detachementen ontrangen hadden. De Heer HUNT had eenige moeite om een' der Wilden te overreden, dat hij hem naar de verblijfplaats van zijn volk zoude brengen. Een voetpad inslaande van den kant der rivier af, bragt hij hem een einde wegs op de vlakte.

tot dat zij een aantal woningen, van stroo gebouwd en die wel naar hooibergen geleken, in het gezicht kregen. Hunne aannadering bragt even als te voren de grootste ontsteltenis onder de bewoners van dezelve te weeg. De vrouwen verborgen de kinderen, die te groot waren om weggedragen te worden, en te klein om voor zich zelve te zorgen, onder het stroo, en hare zuigelingen aan hare borsten medenemende, vloden zij over de vlakke heen. De mannen wachtten de aankomst van de vreemdelingen af, maar waren zelve niet minder verschrikt.

De Heer HUNT trad hunne woningen binnen, en rondziende ontdekte hij de plaats, waar de kinderen verborgen waren, aan hunne zwarte oogen, die even als die van de slangen van onder het stroo flikkerden. Hij ligtte het bedeksel op om hen te bezien: de arme kleine wezens waren vreeselijk verschrikt, en hunne vaders stonden te beven, als of een roofvogel op hunne kleintjes loerde.

Het vriendelijke voorkomen van den Heer HUNT verrees weldra al hunne vrees: het gelukte hem eenigen voortreffelijken gedroogden zalm te koopen, benevens een' hond, een voedsel, hetwelk bij de inboorlingen op hoogen prijs geschat wordt: en toen hij naar de rivier wederkeerde, vergezelde hem een der Indianen. Hij kwam thans op eene plaats, alwaar hij een aantal woningen langs de oeverkanten vond, en na eene dagreis van zes-en-twintig mijlen noordwestwaarts, sloeg hij zijn kampement in eene wel bevolkte nabuurschap op. Veertig of vijftig van de bewoners bezochten het kampement en gedroegen zich op eene regt vriendschappelijke wijze. Zij waren tamelijk wel gekleed met buffelhuiden, welke zij zich van sommige der jagende horden in ruiling tegen zalmen verschaft hadden. Hunne woningen waren regt goed inge-

rigt:
van
voor
groot
Blank
wen
hier
reizig
treffel
In
omtrè
weste
inboor
der o
gen z
vellen
den g
kleed,
aan ha
sen, v
zamen
de me
Wilde
onvruc
paarde
eenige
Op
langs
stroom
die d
met w
van d
II

rigt: in elke derzelve zag men naast de deur een' stapel van wormhout tot brandstof, en er was een groote voorraad van zalm, gedeeltelijk versch, maar voor het grootste gedeelte ingemaakt voorhanden. Terwijl de Blanken de woningen bezochten, verstaken zich de vrouwen en kinderen uit vrees. Tot den voorraad, dien zij hier opdeden, behoorden twee honden, waarvan onze reizigers hun ontbijt hielden, en die zij als een voortreffelijk, geurig en smakelijk voedsel leerden kennen.

In den loop van de drie volgende dagen legden zij ontrént drie-en-zestig mijlen af meestal in eene noordwestelijke rigting. Zij ontmoetten eene menigte van de inboorlingen in derzelve hutten van stroo, die hen zonder ongerustheid onthaalden. Rondom derzelve woningen zagen zij een' grooten voorraad van zalmkoppen en vellen, waarvan het grootste gedeelte ingemaakt en onder den grond verborgen lag. De vrouwen waren slecht gekleed, en de kinderen nog slechter: alles, wat zij om of aan hadden, bestond uit buffelvrachten, of vellen van vossen, wolven, hazen en dassen, ja somtijds uit eendenvellen zamengenaaid met de vederen er aan. Zij hadden zich de meeste van deze vellen door den handel met andere Wilden-stammen of op hunne jagt verschaft; want de onvruchtbare woestijn nabij hen verschafte hun niets dan paarden; doch deze waren er menigvuldig; men zag er ook eenige sporen van buffels, doch deze waren niet versch.

Op den 15^{den} Nov. legden zij acht-en-twintig mijlen langs de rivier af, die hier geheel vrij was van bergstroomen. De oevers lagen bezaaid met dooden zalm, die den ganschen dampkring bedierf. De inboorlingen, met welke zij spraken, maakten gewag van het gezelschap van den Heer REED, die er mede doorgetogen was. In

den loop van dien dag kreeg den Heer HUNT eenige paarden te zien, maar derzelve eigenaars droegen zorg die aan een' kant te brengen. Al de voorraad, dien zij konden verkrijgen, bestond in twee honden en een zalm. Op den volgenden dag ging het hun nog slechter, dewijl zij niets hadden om van te leven, dan een weinig gedroogd koren, en het overschot van hun gedroogd vleesch. De rivier had op dezen dag haar woest voorkomen wederom aangenomen, haren loop door eene naauwe bedding tusschen steile klippen en met holle draaikolken voortzettende. Zij vorderden twintig mijlen langs een' ruwen weg, langzamerhand een' berg in het noordwesten naderende, die met sneeuw bedekt was en hun reeds drie dagen lang tot een' herkenningsteeken had gediend.

Op den 17^{den} zagen zij wederom eenige Indianen, waarvan er één een paard had. De Heer HUNT begeerde zeer hetzelfde tot een pakpaard te verkrijgen: want de manschappen, van vermoeijenis en honger uitgeput, vonden dagelijks den last van twintig ponden, dien zij te dragen hadden, zwaarder en lastiger. Met dat al waren de Indianen langs dezen oever niet genegen om van hunne paarden af te zien, dewijl zij er geene andere overig hadden. De eigenaar van het paard in quaestie scheen ook tegen alle beproeving bestand: het eene artikel voor, en het andere na werd voor hetzelfde aangeboden, maar geweigerd. Ten laatste was de verlokking van een' ouden blikken ketel niet te wederstaan, en de koop werd gesloten.

Een groot gedeelte van den volgenden morgen verliep met het afnemen van de pakkaadje der manschappen en het opladen van het paard. Het kampement had nu geene brandstof meer; want zelfs het wormhout, waar

in l
reis
ten
C
van
vo
kora
den
een
berc
Zijn
eeni
loop
te li
van
had
mid
men
akel
loos
gend
zood
erlar
O
zood
sprei
de d
dien
had
doo
D
fraai

in het nog eenige baat had gevonden, was verdwenen. Het reisgezelschap had in de twee laatste dagen dertig mijlen ten noordwesten afgelegd.

Op den 19^{den} Nov. was de Heer HUNT zoo gelukkig van een paard voor zijn eigen gebruik te koopen, daarvoor eene tomahawk, een mes, een' vuursteen en eenige koralen in ruiling gevende. Doch ter kwader uur volgde hij den raad der Indianen op, om de rivier te verlaten, en een spoor te volgen, hetwelk naar de vlakte leidde. Het berouwde hem ook weldra die keuze gedaan te hebben. Zijn weg leidde hem door eene barre woestijn zonder eenig groen, en hij vond er noch beek, noch bron, noch loopende rivier. De manschappen begonnen nu ook dorst te lijden, die merkelyk verzwaard werd door het gebruik van gedroogden visch. De Canadesche reizigers vooral hadden er zooveel van te lijden, dat zij tot de stuitendste middelen om denzelven te lesschen hunne toevlugt namen. Vijf-en-twintig mijlen ver togen zij door die akelige woestijn, en legerden zich des nachts troosteloos rondom hunne vuren, tegen het lijden van den volgenden dag opziende. Bij geluk begon het te regenen, zoodat zij eenige verkwikking van de plassen konden erlangen.

Op die manier verfrischt zijnde hervatten zij den togt, zoodra de dageraad eenig licht over hunn' weg verspreidde. De regen hield den ganschen dag aan, zoodat de dorst hen niet meer kwelde, maar de honger verving dien; want gedurende een' togt van drie-en-dertig mijlen hadden zij niets te eten gehad behalve een weinig gedroogd koren.

De volgende dag bragt hen aan de oevers van eene fraaije kleine rivier, die naar het westen heen liep en

bezoemd was met boschjes van wilgeboomen en katoenheesters. Aan derzelver kanten was een Indiaansch kampement met eene menigte paarden, die rondom hetzelfde liepen grazen. De bewoners van hetzelfde schenen ook beter gekleed dan gewoonlijk het geval was. Het was eene alleraangenaamste vertooning voor de half uitgehongerde reizigers. Zij haastten zich naar de woningen heen, doch toen zij bij dezelve aankwamen, ondervonden zij terstond iets, hetwelk hunne vrolijkheid in het eerst beteugelde. Er was een Indiaan, die aanspraak maakte op het paard van den Heer HUNT, zeggende, dat hetzelfde van hem gestolen was. Er was geen middel op, om eene daadzaak te ontkennen, die door een aantal omstanders bevestigd werd, en niet dan te waarschijnlijk werd gemaakt door de gewoonte der Indianen, zoodat de Heer HUNT zijn paard afstond, alzoo hij niet in staat was, om hetzelfde door aankoop te behouden.

Zij bleven hier den nacht door kamperen, en hielden een feestmaal van visch en een paar honden die hunne Indiaansche vrienden hun bezorgd hadden. Volgenden dag volgden zij den loop van de rivier weder, maar uithoofde van den regen hielden zij stil na een' marsch van tien uren. Hier kregen zij wederom eenigen toevoer van visch en hondenvleesch van de inboorlingen, en twee van de manschappen hadden het geluk van een paard in te ruilen tegen eene buffelvacht. Een van deze beiden was PIERRE DORION, voor wiens lijdend gezin dit paard eene belangrijke aanwinst was. Bij deze gelegenheid kunnen wij niet nalaten met een woord te gewagen van de verwonderenswaardige lijdzaamheid en hardvochtigheid der Indiaansche vrouwen, waarvan deze in haar gedrag een treffend voorbeeld opleverde. Zij was hoogzwanger,

en h
vier
volg
den
doch
morn
togt
Bij
ditie
ting
De
licht
den
teeke
van
zeer
verne
van
had
krijgg
veert
gen
welke
hadd
men
Op
tig n
waar
van
gaanc
ber v
Op

en had twee kinderen om voor te zorgen. Het eene was vier, en het andere twee jaren oud. Zij moest bij gevolg het laatsie dikwijls op haren rug nemen, behalve den last, dien de vrouwen gewoonlijk te dragen hadden, doch zij verdroeg al die moeite, zonder in het minste te morren, en had op den vermoeijenden en bezwaarlijken togt van dezen dag den besten voetganger bijgehouden. Bij meer dan eene gelegenheid in den loop dezer expeditie legde zij cen' moed aan den dag, die haar de achtig en toejuiching van al de Blanken won.

De Heer HUNT poogde van deze Indianen eenige inlichting te ontvangen ten aanzien van de landstreek en den loop der rivieren. Hij kon niet anders dan door teekens met hen spreken, en door enkele woorden, waarvan hij de beteekenis geleerd had, zoodat het gesprek zeer weinig beduidend was. Alles, wat hij van hen kon vernemen, was dat de groote rivier de Columbia nog ver van daar liep en omtrent den weg, dien hij te houden had om bij dezelve te komen, kon hij niets te weten krijgen. Nog twee dagen lang togen zij westwaarts op, veertig mijlen ver langs de kleine rivier, die zij overgingen even voor hare vereeniging met de Slangen-rivier, welke zij steeds noordwaarts zagen stroomen. Voor zich hadden zij een' berg van een regt winterachtig voorkomen, aan alle kanten met sneeuw bedekt.

Op de drie volgende dagen legden zij ongeveer zeventig mijlen af, een paar smalle riviertjes doorwadende, waarvan het water bij uitstek koud was. De voorraad van leestogt was schaarsch: zij moesten het met soep gaande houden, die aan vermoeide wandelaars een sober voedsel oplevert.

Op den 27sten Nov. leidde hen de rivier het gebergte

in langs een' klippigen bergpas, waar zij ter naauwernood ruimte hadden om door te komen. Zij moesten ettelijke malen de paarden ontladen, om ze door de engste plaatsen te kunnen leiden, en ook somtijds om ze rondom de klippen en vooruitstekende rotsen door het water te doen waden. Alles, wat zij op dezen dag te eten hadden, was een bever, dien zij 's nachts te voren gevangen hadden, en tegen den avond begon hen de honger zoodanig te kwellen onder geen het minste vooruitzigt van iets in het gebergte te zullen opdoen, dat zij genoodzaakt werden een paard te slagten. »De manschappen" zegt de Heer HUNT in zijn dagverhaal, »vinden het vleesch regt goed, en dat zoude ik zelf anderdaad ook doen, ware het niet dat ik die dieren zoo toegengen ben."

Na een' togt van tien mijlen noordwaarts kwamen zij vroeg op den volgenden morgen bij twee woningen van Shoshonezen aan, die in dezelfde omstandigheid als de reizigers schenen te zijn; want even te voren hadden zij twee paarden voor hun gebruik geslagt. Anderen voorraad hadden zij niet, behalve het zaad van een kruid, hetwelk zij in groote hoeveelheid opzamen en sijn stampen. Het heeft veel overeenkomst met het hennepzaad. De Heer HUNT kocht er een' bak vol van, te gelijk met eenige stukken paardenvleesch, waarvan hij begon te houden, en hetwelk hij »vet en malsch" noemt.

Van deze Indianen vernam hij, dat verscheiden Blanken naar den benedenkant van de rivier waren gegaan, senige aan de eene, maar een grooter getal aan de andere zijde: hij vooronderstelde, dat de laatste het gezelschap van den Heer CROOKS zoude geweest zijn. Dit bevrijdde hem van eene groote ongerustheid ten hunnen aanzien, vooral dewijl de Indianen hem beduidden, dat de Heer CROOKS nog

een'
voor
geen
A
met
en l
sloeg
op,
paar
vruch
gewe
len
als h
delij
van
biedt
dat
O
harte
waan
woon
de b
nach
zes
de l
op d
deze
zeide
die
stam
H
voor

naauwernood
sten ettelijke
engste plaat-
e rondom de
water te doen
hadden, was
gen hadden,
zoodanig te
n iets in het
aakt werden
regt de Heer
h regt goed,
ware het niet

kwamen zij
oningen van
igheid als de
n hadden zij
anderen voor-
een kruid,
en fijn stam-
hennepzaad.
e gelijk met
zij begon te
emt.

iden Blanken
gaan, senige
andere zijde:
chap van den
lde hem van
, vooral de-
c crooks nog

een' van zijne honden bij zich had, hetwelk de Heer HUNT voor een bewijs hield, dat hij en zijne manschappen nog geen' honger leden.

Alzoo de Heer HUNT vreesde, dat er eenige dagen lang met het doortrekken van dien bergpas zouden verloopen, en hij dus groot gevaar van den honger te gemoet zag, sloeg hij zijn kampement in de nabuurschap dier Indianen op, met het oogmerk om over den aankoop van een paard met hen te onderhandelen. De avond ging onder vruchteloze pogingen daartoe om. Hij bood hun een geweer, eene buffelhuid, en verscheiden andere artikelen aan. De arme sukkels hadden waarschijnlijk, even als hij zelf, de vrees van hongersnood voor oogen. Eindelijk hieven de vrouwen, verneinende wat het oogmerk van zijn dringend aanzoek en van zijne verlokkende aanbiedingen was, zulk een vreeseijk getier en misbaar aan, dat zij hem letterlijk daarmede van haren grond joegen.

Op den volgenden morgen schenen de Indianen regt hartelijk te verlangen hunne gasten kwijt te geraken, waarschijnlijk uit vrees voor hunne paarden. Tot antwoord op de vragen van den Heer HUNT ten aanzien van de bergen, berigten zij hem, dat hij er nog slechts drie nachten in zoude hebben te slapen, en dat een togt van zes dagen hen aan de watervallen van de Columbia zoude brengen. De Heer HUNT stelde weinig vertrouwen op die berigten, en hield het er voor, dat zij hem door dezelve alleen wilden aansporen om heen te gaan. Zij zeiden hem ook, dat zij de laatste Slang-Indianen waren, die hij zoude aantreffen, en dat hij weldra onder een' stam zoude komen, die de stam der Sciatoga's heette.

Hij zette derhalve zijn' vervelenden togt al wederom voort, die met elke schrede bezwaarlijker werd. Twee

dagen lang bleef de weg door den engen bergpas loopen, en zij waren gestadig genoodzaakt de pakpaarden te ontladen. Op eenige plekken stroomde de rivier door zulke klippige afgronden en onder zulke vreeselijke steilten, dat zij dezelve moesten verlaten en een' verren omweg maken over hooge heuvels, die bijkans ontoegankelijk waren voor de paarden. Op sommige dezer heuvels, welker kruinen met sneeuw bedekt lagen, vonden zij enkele pijnboomen. Op den tweeden dag van deze klautering doodde een der jagers een hert, hetwelk den half uitgehongerden reizigers een' heerlijken maaltijd verschafte. Zij hadden in de laatste twee dagen, min of meer in eene noordoostelijke rigting acht-en-twintig mijlen afgelegd.

Het begin van de maand December was treurig, met regen in de valleijen en sneeuw op de bergen. Zij moesten er een' van beklimmen, die tot op de helft toe besneeuwd was, hetgeen hun dien togt zeer bezwaarde. Een jonge bever verschafte hun een karig maal, hetwelk zij aanvulden met bevrozene bezie en wrange kersen, die zij onder hun klauteren hadden verzameld. Hunne reis van dezen dag bepaalde zich dan ook slechts bij dertien mijlen en den volgenden dag moesten zij gekampeerd blijven uithoofde van eene sneeuwbuï, welke hen verhinderde vooruit te zien. Niets anders te eten hebbende, waren zij in de noodzakelijkheid van andermaal een paard te slagten. Des anderen daags hervatten zij den togt onder sneeuw en regen, en konden met al hun best niet meer dan negen mijlen afleggen, dewijl zij voor een gedeelte van den weg de paarden ontladen en zelve de pakken moesten dragen. Op den volgenden morgen moesten zij de rivier wederom verlaten en tegen de heuvels opklauteren. Van den top van dezelve af hadden zij een ruim

uitzig
gesch
alle
voor
begro
ruoij
winte
van
hunn
Bij
de te
mijlen
zooda
vels.
honge
zulk
nacht
het
Oogen
boom
een
honge
Te
sneeu
zij zi
voorw
konde
water
trach
de p
vrach
bleef

uitzicht over de omliggende landstreek, maar hetzelfde was geschikt, om hun de wanhoop in het hart te storten. In alle rigtingen zagen zij niets dan besneeuwde bergen, voor een gedeelte met pijnboomen en ander wintergroen begroeid, en die hun eene wereld van arbeid en vermoeijenis vertoonden. De wind gierde over het barre en winterachtige landschap heen, en scheen tot op het merg van hun gebeente door te dringen. Zij moesten tot over hunne knieën door de sneeuw heen waden.

Bij het einde van dezen vermoeijenden dag hadden zij de teleurstelling van te zien, dat zij niet meer dan vier mijlen van de plaats der vorige nachtlegering afwaren; zoodanig slingerde zich de rivier tusschen die barre heuvels. Van vermoeijenis uitgeput, magteloos van den honger, bij het vallen van den avond, en met niets dan zulk eene winterachtige woestijn voor zich, zagen zij den nacht met angst te gemoet. Bij geluk troffen zij voor het ondergaan van de zon nog een pijnboschje aan. Oogenblikkelijk kregen de bijlen werk. Zij velden eenige boomen, stapelden die op elkander, en hadden weldra een goed vuur, om bij hetzelfde hunne »verkleumde en hongerige harten op te beuren.»

Ten drie ure in den morgenstond begon het weder te sneeuwen, en bij het aanbreken van den dag bevonden zij zich als van eene wolk omgeven, waardoor zij de voorwerpen op een' afstand van honderd schreden niet konden onderscheiden. Op het geluid van een stroomend water afgaande, liepen zij naar den oever van de rivier, trachtende dezelve met glijden te bereiken. Een van de paarden deed een' valschen stap en stortte met zijne vracht eenige honderd schreden ver naar beneden, maar bleef onbezeerd. In de vallei was het weder minder

guur dan op de bergen. De sneeuw lag aldaar niet
hooger dan tot aan den enkel, en er viel thans een zachte
regen. Zij kropen nog zes mijlen verder en kampeerden
toen aan den oever van de rivier. Geheel en al van
leeftogt ontbloot, waren zij al wederom gedwongen een
paard te dooden, om hunn' razenden honger te stillen.

Or
dron
en ge
welke
Op
kamp
gega
Blan
Nade
croo
hoog
staan
zij v
terste
soort

g aldaar niet
ans een zachte
n kampeerden
bel en al van
edwongen een
er te stillen.

Hoofdstuk XXXV.

*Onverwachte ontmoeting. — Vaart in eene kano van hui-
den. — Zonderlinge vrees van lijdende menschen. —
Vermoeijenissen van den Heer CROOKS en zijne medgezel-
len. — Berigten van den Heer MACLELLAN. — Terug-
marsch. — Het vlot van wilgetakken. — Vreeselijk lij-
den van eenige der reisgenooten. — Zichte van den Heer
CROOKS. — Ongeduld van eenige der manschappen. —
Noodzakelijkheid van de tragen achter te laten.*

De reizigers hadden nu sedert het verlaten van Cal-
aron Linn vierhonderd twee-en-zeventig mijlen afgelegd,
en geen hunner wist, hoe ver de togt nog ging, en met
welke vermoeijenissen zij te kampen zouden krijgen.

Op den ochtend van 6^{den} Dec. verlieten zij het barre
kampement, maar waren ter naauwernood op marsch
gegaan, toen zij tot hunne groote verwondering een' troep
Blanken aan de overzijde van de rivier zagen aankomen.
Naderbij komende werden deze herkend voor den Heer
CROOKS met zijne medemakers. Toen zij op elkanders
hoogte waren en zich over de rivier konden doen ver-
staan, was hun eerste vraag naar voedsel, en inderdaad
zij waren bijkans uitgehongerd. De Heer HUNT keerde
terstond naar het kampement weder en maakte eene
soort van kano van de huid van een paard, hetwelk in

dien nacht gedood was. Hij volgde daarin de Indiaansche manier door de randen van de huid met lederen riemen overeinde staande en door middel van stokken of dwarsstukken gespannen te houden. In dit broze vaartuig bragt SARDEPIE, een der Canadezen, een gedeelte van het paardenvleesch naar de uitgehongerden aan de anderen kant van de rivier over, en nam toen den Heer CROOKS met den Canadees LE CLERC mede. De toestand, waarin de Heer HUNT en de zijnen deze lieden aanschouwden, vervulde hunne harten met wanhoop. Deze waren gewoon elkander, in de traspwijze werking van den honger op elkanders lichamen dagelijks te zien, maar de verandering in het voorkomen van deze menschen, sedert zij hen voor het laatst hadden aanschouwd, was het merkteeken van de barre onvruchtbaarheid dezer landstreek: en thans begon hen het sombere denkbeeld te kwellen, dat zij alle zamen zouden omkomen, of tot de treurige noodzakelijkheid gebragt worden, van om elkanders dood te loten!

Nadat de Heer CROOKS zijnen honger gestild had, gaf hij den Heer HUNT eenig verslag van zijn' togt. Aan den kant van de rivier, welken hij gehouden had, waren hem slechts enkele Indianen voor oogen gekomen, en deze waren te ellendig en te arm geweest, om hem eenigen bijstand te verleenen. Gedurende de eerste achtien dagen, nadat zij Caldron Linn verlaten hadden, was hij met zijne manschappen tot eene halve ration daags beperkt geweest: de drie volgende hadden zij van een' enkelen bever geleeft, met eenige wilde kersen, en de zolen van oude schoenen, en gedurende de laatste zes dagen hadden zij geen ander dierlijk voedsel genuttigd dan een hondenkreng. Zij waren de rivier drie dagrei-

zen v
had g
oovers
voorn
delijk
nog i
den o
stroom
een v
dertig
stroom
Al wa
had to
het ev
op vl
komen
proefd
eene
zij op
merd
de he
voor z
deren.
zij, c
worde
terug
waren
terugt
De
eenige
gelede
met l

de Indiaansche
 ederen riemen
 ken of dwars-
 kroze vaartuij-
 leelte van het
 n de anderen
 Heer CROOKS
 tand, waarin
 nschouwden,
 ze waren ge-
 van den hon-
 en, maar de
 schen, sedert
 was het merk-
 r landstreek:
 l te kwellen,
 t de treurige
 kanders dood

ild had, gaf
 ' togt. Aan
 n had, wa-
 n gekomen,
 st, om hem
 e eerste acht-
 hadden, was
 ration daags
 zij van een'
 rsen, en de
 e laatste zes
 el genuttigd
 drie dagrei-

zen verder benedenwaarts gevolgd dan de Heer HUNT had gedaan, zich steeds zoo nabij als mogelijk aan de oevers houdende, en dikwijls de scherpe punten der vooruitstekende klippen over moettende klauteren. Eindelijk waren zij op eene plek gekomen, alwaar de bergen nog in hoogte toenamen en de steilten nog digter aan den oeverkant reikten, zoodat het ondoenlijk was den stroom te blijven volgen. De rivier bruiste aldaar met een vreeselijk geweld door een' doortogt van naauwelijks dertig ellen in de breedte, en de watervallen en maalstroomen volgden elkander zonder tusschenruimte op. Al was ook de andere oeverkant zoodanig, dat deze hen had toegelaten hunn' togt door te zetten, dan nog zoude het evenwel eene dwaasheid zijn dien maalstroom, hetzij op vloten of op welke manier ook, voorbij te willen komen. Evenwel begeerig zijnde verder te gaan, beproefden zij de bergen te beklimmen, en sukkelden nog eene halve dagreize ver door de sneeuw heen, tot dat zij op eene hoogte komende, vanwaar zij een onbelemmerd uitzigt hadden, bespeurden, dat zij nog niet op de helft van de hoogte waren en dat zij niets anders voor zich hadden dan den eenen berg achter den anderen. Zoo uitgehongerd en vermagerd zijnde begrepen zij, dat voort te gaan hun onvermijdelijke dood zoude worden, en dat hunne eenigste keus van redding was terug te keeren langs den rivierkant, dien zij afgekomen waren. In dien hopeloozen toestand werden zij op hunn' terugtogt door den Heer HUNT met zijn gezelschap ontmoet.

De Heer CROOKS deelde ook enig berigt mede van eenige der andere togtgenooten. Hij had eenige dagen geleden de Heeren REED en MACKENZIE gesproken, die met hunne manschappen aan den anderen kant van de

rivier waren, alwaar het ondoenlijk was geweest tot hen over te komen. Zij verhaalden hem, dat de Heer MACLELLAN dwars van de rivier af het gebergte was overgegaan, op hoop van eenige horde der Platkoppen te vinden, die den westkant van het Klipgebergte bewonen. Alzoo de reisgezellen van REED en MACKENZIE wakkere mannen waren, en aan dien kant van de rivier meer leeftogt hadden gevonden, waren zij ook in beteren toestand, en geschikter om met de bezwarenissen van de landstreek te kampen, dan die van den Heer CROOKS, en deze had hen verder benedenwaarts heen den loop van de rivier zien volgen, tot dat zij hem uit het gezigt geraakt waren.

De Heer HUNT dacht gedurende den nacht over zijn' gevaarlijken toestand na, en overwoog, wat er behoorde gedaan te worden. Tijd was er niet te verliezen. Hij had nog meer dan twintig manschappen waarvoor hij zorgen moest, behalve den Heer CROOKS en de zijnen. Te dralen was doodelijk. Het denkbeeld van op zijne voetstappen terug te keeren, was hem onverdragelijk, en ondanks al de berigten van de barheid van het gebergte verder benedenwaarts, zoude hij toch besloten hebben dien togt te ondernemen, had hem de sneeuw slechts niet afgeschrikt. De ondervinding had hem geleerd, dat deze een onoverkomelijke hinderpaal voor den reiziger is.

Het eenige middel, dat hem dan overbleef, scheen te zijn dat hij terugkeerde en de Indiaansche horden opzocht, welke langs de kleinere rivieren en over het gebergte verspreid woonden. Misschien zoude hij van deze genoeg paarden kunnen kopen, om met dezelve de Columbia te bereiken: want hij koesterde nog de hoop van in den loop des winters aan die rivier te zullen aanko-

men,
des H
gen.
nog op
bereid
weder
afgerei
kwam,
haagbe
anders

Na e
hebben
dat treu
getroll
rivier t
het and
zoude v
durende
vlot gen
takken,
stroom
daarom
terwijl
HUNT zo
mismoed

Weld
CLERC zo
konden
zijne sch
Hierover
gonnen t
woestijn

men, hoezeer hij vreesde, dat weinig van de manschappen des Heeren CROOKS in staat zouden zijn om hem te volgen. Al volbragt hij ook dat voornemen, moest hij zich nog op een' hongersnood gedurende de eerste dagen voorbereiden, want er was nog al eenige tijd noodig, eer hij wederom de laatste Indiaansche woningen, vanwaar hij afgereisd was, konde bereiken, en eer hij aldaar aankwam, zoude zijn volkje niets te eten hebben dan wilde haagbeziën, behalve een ellendig paard, daar weinig anders dan vel en been aan zat.

Na een' slapelozen nacht onder zijne overleggingen te hebben doorgebracht, gaf de Heer HUNT aan de zijnen dat treurig besluit te kennen, en er werden toebereidselen getroffen, om den Heer CROOKS en LE CLERC over de rivier te zetten met het overschot van den leeftogt, alzo het andere gezelschap den tegenovergestelden oeverkant zoude volgen. Ongelukkiglijk was de huidenkano gedurende den nacht verloren geraakt. Er werd dan een vlot gemaakt op de wijze der 'rboorlingen van wilgentakken, doch hetzelfde konde niet over den woelenden stroom gebragt worden. De manschappen ontvingen daarom het bevel van afzonderlijk de rivier te volgen, terwijl de Heer CROOKS en LE CLERC met den Heer HUNT zouden gaan; en zoo ondernamen zij ten uiterste mismooedig den terugtogt.

Weldra bespeurde men, dat de Heeren CROOKS en LE CLERC zoo krachteloos waren, dat zij niet dan met moeite konden loopen, zoodat de Heer HUNT genoodzaakt was zijne schreden te vertragen, zouden zij hem bijblijven. Hierover werden zijne manschappen ongeduldig. Zij begonnen te morren, dat zij eene wijd uitgestrekte en barre woestijn hadden te doorkruisen, voordat zij op het punt

konden komen, alwaar zij misschien paarden zouden vinden: dat het voor CROOKS en LE CLERC onmogelijk was in hunn' zwakken toestand door de woestijn te komen, en dat bij hen te blijven tot niets anders dienen zoude dan in hunn' hongerdood te deelen. Zij drongen hierom bij den Heer HUNT aan, dat hij deze ongelukkigen aan hun lot zoude overlaten en alleen op zijn eigen behoud en op dat van de andere manschappen bedacht moest zijn. Bespeurende, dat zij hem noch door bidden, noch door dreigen hiertoe konden bewegen, begonnen zij zich in afzonderlijke troepen van hem te scheiden en ieder een op zichzelf den togt te aanvaarden. Onder hen was ook PIERRE DORION. Deze bezat nog het eenigste paard, hetwelk niet anders dan een geraamte was. De Heer HUNT had reeds te kennen gegeven, dat het in den tegenwoordigen nood zoude geslagt worden; en dit weigerde PIERRE volmondig, en het ellendige dier met zijn' stok voorwaarts drijvende, ging hij heen met de houding van iemand, die besloten had stijf en sterk op zijn regt te blijven staan. Op die manier zag den Heer HUNT al zijn volk een voor een aftrekken, tot dat hij er niet meer dan vijf, die hem bijbleven, overhield.

Op den volgenden morgen werd er wederom een vlot gemaakt, waarop de Heer CROOKS en LE CLERC andermaal poogden de rivier over te varen, doch zij moesten dat ontwerp wederom staken. Dit veroorzaakte een nieuw oponthoud, na hetwelk zij op een' slakkengang den togt begonnen. Sommige dergenen, die bij den Heer HUNT gebleven waren, werden thans ook ongeduldig; en eischten met een groot getier van hem, dat hij voorwaarts zoude trekken, uitroepende, dat zij anders allen van honger zouden omkomen. De volgende nacht was

vin
vors
was
zen.
niet
besl
terh
PIER
zoud
acht
twee
behi
hem

II D

vinnig koud, zoo dat een der manschappen erg van de vorst te lijden had. De Heer CROOKS werd ziek en was des morgens nog minder in staat om te kunnen reizen. Nu werd hun toestand reddeloos, want zij hadden niets meer te eten dan drie bevervellen. De Heer HUNT besloot dus voorwaarts te gaan, de manschappen te achterhalen, en er op aan te dringen, dat het paard van PIERRE DORION tot onderhoud van het algemeen geslacht zoude worden. Hij liet derhalve twee van de zijnen achter om CROOKS en LE CLERC te helpen, en gaf hun twee van de bevervellen tot hunne behoefte: het derde behield hij voor zich en voor de drie mannen, die met hem vooruitgingen.

Hoofdstuk XXXVI.

De Heer HUNT achterhaalt de voorloopers. — PIERRE DORION en zijn paard. — Kampement der Shoshonezen. — Verschoonlijke belediging. — Paardenvleesch. — De Heer CROOKS wordt in het kampement gebracht. — Hij tracht zijne manschappen bijstand te bieden. — De kano van luïden. — Razernij van FREVOST. — Zijn treurige dood. — Verzwakte toestand van JOHN DAY. — De Heer CROOKS andermaal verlaten. — Het reisgezelschap komt buiten het gebergte. — Onderhoud met de Shoshonezen. — Een wegwijzer door het gebergte. — Overvaart van de Slangen-rivier. — Hereeniging met de luïden van den Heer CROOKS. — Laatste afreize van de rivier.

De Heer HUNT en zijne drie kameraden reisden die ganschen dag zonder iets te eten. Des avonds hielden zij een' tandtergenden maaltijd van hun bevervel en kwamen bijkans om van koude en van honger. Op den volgenden dag (10 Dec.) achterhaalden zij de voorloopers, die even zoo uitgehongerd waren als zij zelve. Er waren er onder, die sedert den ochtend van den 7^{den} niets genuttigd hadden. De Heer HUNT stelde thans voor het paard van PIERRE DORION te slagten. Hij ondervond wederom evenveel tegenstand van den tolk, die een te barsche knaap was, om gemakkelijk te doen mede te heb-

ben
van
het
zoo
zoud
ment
tijds
De I
NIONS
To
gering
Shosh
hetwe
zoo ve
de riv
hadden
komen
gelde
wetend
den af
te ver
om her
zcer or
Wilden
den ter
terstond
razende
met een
en zijne
bij hen
toegezor
zwaren,

ben. Het zonderlingste was, dat de manschappen hoewel van den nijpendsten honger gekweld, nog ten behoeve van het paard spraken. Zij oordeelden, dat het beter was zoo lang als mogelijk dat uiterste te vermijden. Mogelijk zouden de Indianen, welke zij opzochten, hun kampement hebben opgebroken, en in dat geval zoude het tijds genoeg zijn het paard tot aller behoud te dooden. De Heer HUNT besloot dan het vonnis over PIERRE DONIONS paard nog een weinig op te schorten.

Tot overmaat van geluk hadden zij nog slechts een' geringen afstand afgelegd, toen zij tegen den avond een Shoshoneesch kampement in het oog kregen, rondom hetwelk een aantal paarden graasde. Dit gezigt was even zoo verrassend als verblijdend. Bij hunn' eersten togt langs de rivier, op dit punt geene Indianen gezien hebbende, hadden deze er naderhand van het gebergte af moeten komen. De Heer HUNT, die hen het eerste zag, betuigde de blijdschap van zijne reisgenooten een weinig, wetende, hoe onwillig deze Indianen zijn, om hunne paarden af te staan, en hoe zij dezelve uit vrees gewoon zijn te verbergen. Het was thans geen geschikt oogenblik om hen aan zulk eene teleurstelling te wagen. Derhalve zeer ongemerkt en in stilte naderende verrasten zij de Wilden, die ontsteld weg liepen. Vijf hunner paarden werden terstond gegrepen en een daarvan gedood. Het werd terstond opgesneden, een gedeelte daarvan gezoden en met razenden honger verslonden. Er werd een man te paard met eenigen voorraad van vleesch naar den Heer CROOKS en zijne medgezellen gestuurd. Deze kwam des nachts bij hen aan, en vond hen zoodanig uitgehongerd, dat de toegezonden voorraad hunn' honger slechts scheen te verzwaren, en dat zij op het punt stonden van het paard

door den bode bereden ook te slagten en op te eten: doch met behulp van dit eigenste dier bereikten zij in den ochtend het kampement.

De Heer CROOKS was bij zijne aankomst aldaar verstoord te vinden, dat, terwijl de lieden aan dezen kant van de rivier rijkelijk van leeftogt voorzien waren, niemand naar zijne uitgehongerde en verlatene manschappen aan de overzijde van de rivier gezonden was. Hij liet onmiddellijk eene kano van eene huid maken en riep hun toe terstond hunne ketels met water te vullen en boven het vuur te hangen, opdat er geen tijd verloren mogt gaan met het koken van het vleesch, zoodra zij hetzelfde zouden ontvangen. De rivier was alhier, ofschoon diep, toch zoo nauw, dat alles van de overzijde af konde gezien en gehoord worden. De ketels werden overgehangen, en het water kockte reeds, toen de kano gemaakt was. Toen nu alles gereed was, wilde niemand ondernemen het vleesch over te voeren. Eene onverklaarbare en bijgeloovige vrees had de zielen der reisgenooten van den Heer HUNT overmeesterd, welke kracht verzwakt en welke verbeelding aangedaan was door de tooneelen van schrik en ellende, die zij hadden gezien. Zij beschouwden daarom de vermagerde manschappen, die even als geesten om den tegenoverliggenden oever waarden, met eene onbepaalde gewaarwording van vrees en schrik, even alsof zij iets gevaarlijks en noodlottigs van dezelve te duchten hadden.

De Heer CROOKS poogde te vergeefs dien indruk uit hunne zielen uit te wisselen en ondernam toen zelf de kano te besturen, doch vond zijne krachten te zeer afgenomen, om tegen het geweld van den stroom opgewassen te zijn. Ten laatste kreeg de goedhartigheid van

BEL
en
me
Een
die
den
den
en
vens
wild
D
dere
mid
te g
zegg
rivie
was,
dus
hij d
Besp
mede
zijde
brade
spring
te da
door
LAUN
De
op tv
slagte
hij an
zond.

BEN JONES den Kentuckyaan de overhand boven zijne vrees, en hij waagde den overtocht. De voorraad, dien hij medebragt, werd met eene driftige gretigheid ontvangen. Een arme Canadees, met name JEAN BAPTISTE PREVOST, die door den honger tot razernij gebragt was, ijde na den terugtocht van BEN JONES naar den oeverkant, en riep den Heer HUNT toe, hem de kano weder over te zenden, en hem uit dat land van hongersnood weg te halen, tevens verklarende, dat hij anders geen' voetstap verder wilde verzetten, maar zoude gaan leggen om te sterven.

De kano werd spoedig wederom overgebragt met meerderen voorraad en bestuurd door JOSEPH DELAUNAY. Onmiddellijk begaf zich PREVOST naar den oever om er in te gaan. DELAUNAY weigerde hem aan boord te nemen, zeggende, dat er thans overvloed aan dien kant van de rivier was. Hij antwoordde, dat er nog niets gekookt was, en dat hij voor dien tijd zoude sterven, en smeekte dus om medegenomen te worden naar de plaats, alwaar hij dadelijk iets konde vinden, om zijn' honger te stillen. Bespeurende, dat DELAUNAY de kano afstiet, zonder hem mede te nemen, sprong hij er in. Digt naar de overzijde komende, en het vleesch voor het vuur ziende braden, begon hij in eene vlaag van ijshoofdigheid te springen, te juichen, in zijne handen te klappen, en te dansen, zoodat de kano kenterde. De arme ziel werd door den stroom medegevoerd en verdronk, terwijl DELAUNAY moeite had om den oever te bereiken.

De Heer HUNT zond nu al zijne manschappen vooruit op twee of drie na. Des avonds liet hij nog een paard slagten, en van deszelfs vel eene kano maken, waarin hij andermaal een' voorraad van vleesch naar de overzijde zond. JOHN DAY, de Kentuckyansche jager, kwam er nu

mede over, om zich bij zijn' vorigen aanvoerder, den Heer CROOKS, te voegen. De arme DAY, eenmaal zoo vlug en sterk, was nu tot een' nog ergeren toestand gebragt dan een eenige zijner kameraden. De Heer CROOKS had zoo-veel met hem op, uithoofde van zijne vorige diensten en zijne getrouwheid, dat hij besloot hem niet te verlaten. Hij drong hierom bij den Heer HUNT aan vooruit te gaan en zich bij de overigen te voegen, dewijl zijne tegenwoordigheid van belang was voor het bestieren der expeditie. Een der Canadezen, JEAN BAPTISTE DUBREUIL, bleef mede bij den Heer CROOKS.

De Heer HUNT liet hun twee paarden over, met een gedeelte van den romp van het laatste, 't welk zij geslagt hadden. Dit hoopte hij genoegzaam te zullen zijn voor hun onderhoud, tot dat zij het Indiaansche kampement zouden bereiken.

Het grootste gevaar, dat de Heer CROOKS in zijn' verzwakten toestand en zijne medgezellen bedreigde, was, dat zij overvallen zouden worden door de Indianen, welker paarden zij geroofd hadden; doch de Heer HUNT rekende er op, dat hij alle wraakzucht van den kant der Indianen zoude voorkomen hebben door het achterlaten in hunne woning van verscheiden artikelen, die meer dan voldoende waren, om hen schadeloos te stellen voor het onregt, hetwelk hij door nood gedrongen hun had aangedaan.

De Heer HUNT zette nu zijn' togt voort en achterhaalde de zijnen tegen den avond. Den volgenden dag (13 Dec.) zag hij verscheiden Indianen met drie paarden aan de overzijde van de rivier, en kwam kort daarna aan de twee woningen, welke hij te voren gezien had. Hij trachtte aldaar te vergeefs een jagtgeweer te verruilen

vo
oud
I
het
vier
raak
oper
vruc
der
hebl
Z
bepl
vorig
zij e
geko
voort
lijke
maak
van o
hadd
De
volge
nezen
een'
telen
liepen
er me
men,
kant
den h
lende
groot

voor een paard, maar kreeg het weder gedaan voor een' ouden blikken ketel benevens eenige koralen.

De twee volgende dagen waren koud en stormachtig: het sneeuwde hard en er was vrij wat drijfsijs op de rivier. Hun weg werd evenwel gemakkelijker. Zij geraakten uit het gebergte en kwamen eindelijk op de opene vlakte, na gedurende twintig dagen, onder het vruchteloos opsporen van een' doortogt langs den kant der rivier, honger en allerlei soort van vermoeijenis te hebben doorgestaan.

Zij kampeerden nu aan eene kleine rivier met wilgen beplant, uit het oosten komende, welke zij op den vorigen 26sten Nov. hadden overgestoken. Aldaar vonden zij een dozijn woningen van Shoshonezen, die er onlangs gekomen waren, en die hun zeiden, dat, wanneer zij voort waren blijven gaan langs de rivier, zij onoverkomelijke zwarigheden zouden ontmoet hebben. Dit bericht maakte den Heer HUNT op nieuw ongerust over het lot van den Heer MACKENZIE met zijn volk, die zulks gedaan hadden.

De Heer HUNT bleef nu den loop dier kleine rivier volgen en kampeerde bij eenige woningen der Shoshonezen, van welke hij een paar paarden kocht, een' hond, een' weinig gedroogden visch, benevens eenige wortelen en gedroogde kersen. Twee of drie dagen verlieden met het onderzoek naar den weg, en hoeveel tijd er mede gemocid zoude zijn, om bij de Sciatogas te komen, een' herbergzamen Wilden-stam aan den westkant van het gebergte, en die men zeide dat veel paarden hadden. De berichten dienaangaande waren verschillende, maar alle kwamen daarin overeen, dat het een groote afstand was en van zeventien tot een-en-twintig

nachten zoude vereischen. Hierop trachtte de Heer HUNT zich een' wegwijzer te verschaffen, doch, hoezeer hij naar vele woningen langs de rivier heenzone, en vele artikelen van groote waarde onder de Indianen daarvoor aanbode, wilde niemand zulks wagen. Zij zeiden, dat de sneeuw ter manshoogte op het gebergte lag, en op al zijne aanbiedingen schudden zij hunne hoofden, deden alsof zij trilden en zeiden: »bevrozen! bevrozen!» Ten zelfden tijde drongen zij bij hem aan om te blijven en den winter onder hen door te brengen.

De Heer HUNT was tot eene moeilijke keuze gebragt. Zonder een' wegwijzer het gebergte over te trekken zoude hem en zijn volk aan een' gewissen dood blootstellen. Te blijven, na reeds eene zoo lange reis met zulke groote onkosten gemaakt te hebben, was, zeide hij, erger voor hem dan »tweemaal te sterven.» Hij veranderde dus van toon met de Indianen, beschuldigde hen van hem met opzichte tot het gebergte te misleiden, en »met eene dubbele tong» dat wil zeggen met logens te spreken. Hij verweet hun gebrek aan moed, en zeide dat zij vrouwen waren, die tegen de gevaren van zulk een' togtje opzagen. Een van hen, ten laatste gevoelig voor zijne berispingen, of door zijne aanbiedingen verlok, bewilligde er in zijn wegwijzer te zijn, waarvoor hij een jagt-roer, een pistool, drie messen, twee paarden, en eenige artikelen van alles, wat het reisgezelschap bij zich had, zoude ontvangen: eene belooning groot genoeg, om hem tot een' der rijksten van zijne omzwervende horde te maken.

Zoo begaven zij zich dan andermaal met nieuwen moed, op den 21sten Dec. op reis. Twee andere Indianen vergezelden hunn' wegwijzer, die hen terstond weder naar de Slangen-rivier bragt, welke zij op een' geringen af-

stand
zoek
niet
en v
aan
van
getog
water
noch
sedert
Naa
een p
sie ge
twee r
uit ell
nieuw
mansch
bezwar
er war
te blijv
vier ov
tegenw
weldige
dat tw
water
Ander
togt te
des onk
ben af
Vroeg
zij de r
veel ijs

stand volgden om eenige Indiaansche rietvloten op te zoeken, ten einde de rivier over te steken. Dezelve niet vindende, liet de Heer HUNT een der paarden doodden en van deszelfs vel eene kano maken. Hier zagen zij aan de overzijde dertien mannen, die het gezelschap van den Heer CROOKS uitmaakten, en langs de rivier getogen waren. Zij riepen den Heer HUNT over het water toe, dat zij den Heer CROOKS niet hadden gezien, noch de twee mannen, die hij hem gebleven waren, sedert den dag, waarop zij van hem af waren gegaan.

Naardien de kano te klein bleek te zijn, werd er nog een paard gedood, en deszelfs huid bij die van het eerste gevoegd. Het werd avond, voordat de kleine bark twee reizen gedaan had. Slecht gemaakt zijnde werd zij uit elkander genomen en bij het licht van het vuur op nieuw in elkander gezet. De nacht was koud, en de manschappen waren moedeloos onder de aanhoudende bezwarenissen. Zij kropen allen rondom de vuren, en er waren er, die den wensch uitten, om den winter door te blijven waar zij waren. De noodzakelijkheid van de rivier over te steken, verontrustte er sommigen van in hunn' tegenwoordigen verzwakten toestand. Er ging een geweldige stroom en de rivier was vol ijs, en de herinnering, dat twee van hunne reismakkers reeds den dood in het water geronden hadden, begon hen te verontrusten. Anderen zagen met angst den langdurigen en akeligen togt te gemoet, dien zij, na het overgaan van die rivier des onheils, door eene eenzame landstreek zouden hebben af te leggen.

Vroeg in den morgen van den 23sten Dec. begonnen zij de rivier over te gaan. Er was gedurende den nacht veel ijs in gekomen en zij waren genoodzaakt hetzelfde

een eind wegs aan de beide oevers door te breken. Eindelijk bevonden zij zich alle behouden aan den westkant, en na het volbrengen van dien gevaarlijken overtocht begon hun moed weder te herleven. Hier voegde zich het volk van den Heer CROOKS ook bij hen, en bragt een paard en een' hond mede, die zij hadden weten te krijgen. Die arme zielen waren in een' allerjammerlijksten toestand. Drie van hen waren zoo krachteloos, dat zij den wensch te kennen gaven, van bij de Indianen te blijven. De Heer HUNT gaf hun derhalve de kano, om over te varen met eenige voorwerpen, om zich het noodige te verschaffen, totdat zij den Heer CROOKS weder zouden vinden. Nog een ander man, MICHEL CARRIERE, was even zoo zwak als de anderen, maar besloot toch mede te gaan met de overigen, die nu weder onder het geleide van den Heer HUNT hereenigd werden. Na het afloopen van den dag kampeerden zij te zamen bij den oever van de rivier. Deze nacht was de laatste, welken zij aan hare kanten zouden doorbrengen. Zij had hun meer dan achthonderd mijlen vermoeijend reizens en menigen droevigen dag gekost. Het denkbeeld van hun lijden met dezelve verbonden, maakte hare herinnering zoo hatelijk, dat de Canadesche reizigers niet van haar spraken dan als »La maudite riviere enragée" (De verwenschte Dolle rivier) aldus een' vloek aan haren naam hechtende.

HUNT
Slang
naar
Heer
dertig
twee

eken. Ein-
westkant,
vertoegt be-
de zich het
bragt een
ten te krij-
amerlijksten
pos, dat zij
nen te blij-
o, om over
noodige te
der zouden
E, was even
sch mede te
het geleide
met afloopen
n oever van
zij aan hare
er dan acht-
en droevigen
en met de-
oo hatelijk,
spraken dan
nschte Dolle
tende.

Hoofdstuk XXXVII.

Afzeize van de Slangen-rivier. — Bergen in het Noorden. — Vermoeijenissen. — De familie DORTON vermeerderd. — Kampement der Shoshonezen. — Het nieuwjaarsfeest onder de Slang-Indianen gevierd. Een wintertogt door het gebergte. — Een zonnig verschiet en eene zachter luchtstreek. — Sporen van Indiaansche paarden. — Grazige valleijen. — Kampement der Sciatogas. — Blijdschap der reizigers. — Gevaren van den overloed. — Manieren der Sciatogas. — Dood van CARRIERE. — De Unatallu. — Aankomst aan den oever van de Columbia. — Berigten van de verspreide lotgenooten der expeditie. — De landstreek rondom de Columbia. — Tijdingen van Astoria. — Aankomst bij de watervallen.

Alles in gereedheid zijnde gebragt, keerde de Heer HUNT op den 24sten Dec. aan de noodlottige oevers van de Slangen-rivier den rug toe, en rigtte zijn' togt westwaarts naar het gebergte. Zijn gezelschap, door dat van den Heer CROOKS vermeerderd, bestond thans uit twee-entertig Blanken, en drie Indianen, met de vrouw en de twee kinderen van PIERRE DORION. Vijf uitgemergelde

paarden werden met de pakkaadje beladen en zouden hun in geval van nood tot voedsel dienen. Zij legden op den eersten dag een' moeilijken togt van veertien mijlen af over vlakten en tusschen heuvelen, onder gedurigen regen en sneeuw. Een karig aandeel van paardenvleesch was hun eenigst voedsel in vier-en-twintig uren.

Op den derden dag gaf de arme Canadees CARRIERE, een der uitgehongerde medgezellen van den Heer CROOKS, het nit wanhoop op, ging op den grond leggen en verklaarde, dat hij niet verder konde gaan. Men stelde alle pogingen in het werk, om hem te bemoedigen, maar bevond, dat de arme ziel geheel en al uitgeput was en niet in staat meer om op zijne beenen te staan. Men zette hem op een der paarden, dat in weinig beteren toestand dan de rijder zelf was.

Op den 28sten kwamen zij aan eene kleine rivier, welke zich noordwaarts heen kronkelde door eene aardige vlakte, van weerskanten tusschen het gebergte ingesloten. Hier wezen hunne Indiaansehe vrienden hun eene boschrijke bergketen ter linkerzijde, die met sneeuw bedekt was en van het noorden naar het zuiden liep, welke zij zouden moeten overtrekken. Op den 29sten legden zij een-en-twintig mijlen door de vallei af, veel van den regen en de sneeuw te lijden hebbende, en tweemaal genoodzaakt zijnde de ijskoude rivier te doorwaden. Vroeg in den volgenden morgenstond werd de vrouw van PIERRE DORION, die tot nu toe alles zonder morren of klagen had doorgestaan, van de barenswecën overvallen, en verrijkte haren man op nieuw met een kind. Dewijl de moed en het goede gedrag van die arme vrouw den goeden wil van allen voor haar gewonnen had, verwekte haar toestand eenige ongerustheid. PIERRE zelf behan-

delde
men e
Hij bl
andere
hoofdke
Ont
geberg
mijlen
Hier ge
op en
paard t
nam de
Terwijl
derde,
hunn'
strekte
voor zie
vloiede.
want, l
gezig h
waargen
vregde
volkomen
den oev
paarden
drift na
het eerst
jagtroer,
ketel en
paarden,
deelte va
gezoden,

delde de zaak als iets, dat wel van zelf te regt zoude komen en waar men zich niet om behoefde op te houden. Hij bleef bij zijne vrouw in het kampement, met zijne andere kinderen en zijn paard, en beloofde spoedig het hoofdkorps te zullen volgen, hetwelk den togt voortzette.

Ontdekkende, dat de kleine rivier haren loop in het gebergte vervolgde, verlieten zij dezelve en legden eenige mijlen in eene andere rigting tusschen de heuvels af. Hier gaf het wederom een Canadees, LA BONTÉ geheeten op en moest te paard geholpen worden. Dewijl het paard te zwak was, om hem met zijn' bundel te dragen, nam de Heer HUNT den laatsten op zijne eigene schouders. Terwijl dus elke schrede hunne bezwarenissen vermeerderde, vervolgden zij half uitgehongerd en moedeloos hunn' togt tusschen de heuvels, tot dat zij eene uitgestrekte fraaije vallei van verscheiden mijlen in de breedte voor zich zagen, door welke een verkwikkelijke stroom vloeide. De luchtstreek scheen hier ook zachter te zijn; want, hoewel de sneeuw al de bergen, die zij in het gezigt hadden, bedekte, werd dezelve niet in de vallei waargenomen. De reizigers staarden in verrukking van vreugde dit vrolijke landschap aan, en die vreugde werd volkomen, toen zij zes woningen der Shoshonezen aan den oever van den stroom zagen met een goed aantal paarden en honden rondom dezelve. Zij gingen met drift naar het kampement toe. Hunne aandacht werd het eerst gevestigd op het verzamelen van leeftogt. Een jagtroer, een oud musket, eene tomahawk, een blikken ketel en een weinig kruid en lood verschaften hun vier paarden, drie honden, en eenige wortelen. Een gedeelte van die dieren werd terstond geslagt, in der haast gezoden, en even zoo haastig opgegeten. Dit hartige

maal vervulde aller harten wederom met hoop. In den loop van den volgenden morgen kwam de familie DONION weder opdagen. PIERRE sukkelde vooraan, gevolgd van zijn dierbaar maar uitgemergeld paard, waarop zijne vrouw zat met het jonggeboren kind op hare armen, en haar tweejarig zoontje in eene deken gewikkeld naast haar. De moeder keek zoo onverschillig, als of er niets gebeurd ware: zoo gemakkelijk is de werking der natuur in de wildernis, alwaar zij van de verzwakkingen der weelde en van de hulpmiddelen der kunst bevrijd blijft.

De volgende dageraad kondigde den eersten dag aan van het nieuwe jaar (1812). De Heer HUNT stond gereed zijn' togt te hervatten, toen de manschappen hem verzochten dezen dag te mogen vieren. De Canadesche reizigers vooral drongen daarop aan: want de Nieuwjaarsdag is onder hen een geliefkoosde feestdag, en een Canadees geeft onder geenerlei omstandigheden gemakkelijk een' feestdag op. Dit verzoek konde niet wel worden afgeslagen, zoodat de dag in rust en vrolijkheid verliep; de arme Canadezen poogden te springen en te dansen in weêrwil van al hunne vermoeidheid, en er werd een feestmaal toebereid van paarden- en hondenvleesch.

Na twee dagen rustens begaven de reizigers zich weder op den vermoeijenden togt. De Indianen wezen hun in de verte eene opening in de bergketen, door welke zij moesten heen trekken. Zij verzekerden hun, dat zij er weinig hinder van de sneeuw zouden hebben, en binnen drie dagen bij de Sciatogas aankomen. Doch de Heer HUNT was reeds zoo dikwijls door de Indiaansche berigten ten aanzien van den weg en de afstanden misleid geworden, dat hij hier weinig staat op maakte.

Vijf dagen lang vervolgden de reizigers hunn' togt al-

tijd we-
bergte
over sch
lene boe
knieën
guur, e
duren d
overgaan
lig uitzig
Op de
berg bes
hemelstre
brak doe
vrolijk.
voor zich
Israëls h
dit de g
dat hunne
Het wa
der Shosh
zestig mij
kerde hun
zouden zie
Zij bega
genden da
viertje, he
verschrikke
schen de
wonende o
kwamen op
grootte spor
jagers bere

tijd westwaarts, de vallei dwars doorgaande op het gebergte af. Hier werd de weg wederom allermoeijelijkst over scherpe steenpaden en te midden van omvergevalene boomstammen. Zij waadden dikwijls tot over hunne knieën door de sneeuw. Het weder was buitengewoon guur, en de lucht met wolken bedekt, zoo dat hun geduren de vele dagen geen zonnestral verheugde. Bij het overgaan van de hoogste rij hadden zij een ruim maar akeelig uitzigt over eene woestijn van sneeuwbergen.

Op den 6^{den} Jan. evenwel hadden zij den top van den berg bestegen, en waren merkbaar onder eene mildere hemelstreek. De sneeuw begon te verminderen, de zon brak door het floers van de wolken, en bescheen hen vrolijk. Zij zagen eene uitgestrekte vlakte in het westen voor zich. Zij begroetteden derhalve even als de kinderen Israëls het beloofde land, want nu vleiden zij zich, dat dit de groote vlakte van de Columbia zijn zoude, en dat hunne vermoeijende pelgrimaadje ten einde spoedde.

Het was vijf dagen geleden, sedert dat zij de hutten der Shoshonezen verlaten hadden, in welchen tijd zij zestig mijlen hadden afgelegd, en hun wegwijzer verzekerde hun, dat zij op den volgenden dag de Sciatogas zouden zien.

Zij begaven zich dus met een groot verlangen den volgenden dag op weg, en kwamen weldra aan een klein riviertje, hetwelk hen door een' naauwen bergpas tussehen verschrikkelijke steilten heen leidde. Hier zagen zij tussehen de klippen en steilten de sporen van het bergbewonende dier, het hert met den zwarten staart, en kwamen op eene plek, alwaar zij mede in alle rigtingen groote sporen van paarden vonden door de Indiaansche jagers bereden.

De sneeuw was geheel en al verdwenen en de hoop van weldra in een Indiaansch kampement aan te komen dreef den Heer HUNT aan, om spoed te maken. Vele der manschappen evenwel waren zoo vermoeid, dat zij het hoofdkorps niet konden volgen, maar op afstanden achteraan sukkelden, zoo zelfs dat sommige van hen niet in het nachtkampement aankwamen. Op den marsch van dezen dag stierf ook het jonggeboren kind van PIERRE DORION.

Vroeg in den volgenden morgen werd de togt voortgezet zonder de achterblijvers in te wachten. De rivier, welke zij daags te voren gevolgd hadden, was nu door den zamenloop met eene andere meer gezwollen: de heuvelkanten waren groen en de dalen met gras bevoerd. Eindelijk ging er een kreet op: »Een Indiaansch kampement!» Het was evenwel nog ver af, beneden in de laagte der vallei, doch zij konden zien, dat het uit vele hutten bestond en dat honderden van paarden rondom dezelve liepen te grazen. Het vooruitzigt van zulk een overvloed van paardenvleesch verspreidde eene algemeene blijdschap: want zij hadden nu letterlijk niets meer dan het geraamte van PIERRE DORIONS paard, en nog een even zoo uitgemergeld beest, waarover het doodvonnis reeds meer dan eens op den togt gestreken was.

Een geforceerde marsch bragt de reizigers weldra vermoeid en uitgehongerd in het kampement. Het was een talrijke horde van Sciatoegas en Tus-che-pas. Er waren vier-en-dertig hutten, van matten gebouwd. De Indianen waren ook beter gekleed dan eenige van de zwervende benden, welke zij aan dien kant van het Klipgebergte gezien hadden, en gaven in dit stuk de algemeene wilde jagershorden niets toe. Ieder van hen droeg een

goede
buis
graas
de H
binner
andere
hetge
onmid
kust s
deed c
hen, c
dagreiz
Blanke
hoopte
gezellen
De I
van de
gens de
medewa
gevaarlij
genot va
deren.
andere n
ger CAR
had hij
woningen
nachtkan
dig zoud
Het e
delen vo
nig wild
was alles
H DEE

goeden mantel van buffel of hertenvacht, en eene jagtbuis en kousen van hertenvel. Rondom het kampement graasden meer dan tweeduizend paarden, doch hetgeen de Heer HUNT het meeste genoegende deed, was, bij het binnentreden der woningen, koperen ketels, bijlen en andere artikelen van eene beschaafde huishouding te zien, hetgeen hem ten bewijs strekte, dat deze Indianen in eene onmiddellijke gemeenschap met de stammen van de zee-kust stonden, die met de Blanken handel dreven. Hij deed de Sciatogas verscheidene vragen en vernam van hen, dat de groote rivier (de Columbia) slechts twee dagreizen vandaar was, en dat nog kortelings een aantal Blanke menschen dezelve was afgezakt. De Heer HUNT hoopte, dat het MACLELLAN, MACKENZIE en hunne medgezellen zouden geweest zijn.

De Heer HUNT bevond zich dan nu, onder het gevoel van de hoogste blijdschap en de diepste dankbaarheid jegens den hemel, met zijne vermoeide en uitgehongerde medewandelaars in veiligheid, na het afleggen van het gevaarlijkste gedeelte van hunn' langen reistogt, en in het genot van het vooruitzicht van deszelfs einde te zien naderen. Al de achterblijvers kwamen de een voor en de andere na opzetten, behalve den armen Canadeschen reiziger CARRIERE. Nog laat in den vorigen achtermiddag had hij achter een' Slang-Indiaan gereden naar eenige woningen van dien stam, eenige mijlen ver van het laatste nachtkampement, en men verwachtte, dat hij ook spoedig zoude komen opdagen.

Het eerste werk van den Heer HUNT was levensmiddelen voor zijne manschappen aan te schaffen. Een weinig wild, dat niet veel beteekende, en eenige wortelen was alles, wat men dien avond konde krijgen: doch op

den volgenden dag gelukte het hem eene merrie en een veulen te koop, die terstond geslagt werden, om in de eerste dringende behoefte der half uitgehongerde manschappen te voorzien.

Zij bleven eenige dagen lang in de nabuurschap van deze Indianen, om van alle hunne vermoeijenissen uit te rusten, en op het paardenvleesch en de wortelen, die zij door aankoop wisten te krijgen, te gast te gaan. Vele der manschappen aten zoo onmatig, dat zij ziek werden: andere werden lam van vermoeidheid: doch allen werden hersteld door de rust en den overvloed van deze vallei. Zij konden er met veel minder moeite en tot veel lageren prijs, dan bij de Slang-Indianen, paarden koop. Eene deken, een mes, of een half pond blaauwe korallen was de koopprijs van een paard, zoodat vele van de manschappen zich voor hun eigen gebruik een paard aanschafte.

Deze stam van Indianen, die voor een moedig en buitengewoon zindelijk volk doorgaat, eet nimmer paarden noch honden, en zouden ook niet gedoogen, dat het rauwe vleesch van eene dier beide soorten van dieren in hunne woningen werd gebragt. Zij hadden in elke hut een weinig voorraad van wild, maar hielden dit op zulk een' hoogen prijs, dat de Blanken in hunn' verarmden toestand er niet op konden bieden. Zij gaan te paard op de hertenjagt, en omringen hen, den kring al naauwer om hen toesluitende. Zij waren voortreffelijke ridders. Hunne wapenen bestonden in boog en pijlen, die zij met eene buitengewone vaardigheid wisten te behandelen. Hunne manieren waren eenvoudig en zij schenen het Wilden-leven aan te hangen, hoewel eenige kennis van het beschaafde leven hebbende. Zij hadden bijlen, doch

maakt
meer
eene
nen.
hutt
ten v
en ko
hecte
zeer z
Alzo
van tw
werden
te zo
De ten
waren
vinden.
icts van
hij gevo
honger
nen ver
gerspoo
bende,
De ri
had har
lingen d
bevers.
welke zij
op, om
het west
hare oev
te breke
lagen gro

maakten in het algemeen voor het kappen van hun hout meer gebruik van een' steenen hamer in de gedaante van eene flesch vervaardigd en van wiggen van elandshoornen. Hoewel er twee of drie koperen ketels in hunne hutten hingen, bedienden zij zich evenwel meer van vaten van wilgentakken gevlochten om water te dragen, en kookten daar zelfs hunnen spijzen in door middel van heete steenen. Hunne vrouwen droegen hoeden, die zeer zindelijk van wilgentakken gevlochten waren.

Alzoo CARRIERE, de Canadesche achterblijver, na verloop van twee of drie dagen niet in het kampement kwam, werden er twee mannen te paard afgezonden om hem op te zoeken: doch deze kwamen onverrigtter zake terug. De tenten der Slang-Indianen, bij welke hij gezien was, waren opgebroken, en zij konden geen spoor van hem vinden. Er verliepen nog eenige dagen, zonder dat men iets van hem vernam of van den Slang-Indiaan, dien hij gevolgd was. Men vreesde derhalve, dat hij of door honger of vermoeidheid omgekomen, of door de Indianen vermoord, of, aan zich zelven overgelaten, eenig jagerspoor voor dat van het reisgezelschap genomen hebbende, verwaald geraakt zoude zijn.

De rivier, aan welker oever zij thans gekampeerd lagen, had haren uitloop in de Columbia, werd door de inboorling in de Eu-o-tal-la of Umatalla geheeten en krioelde van bevers. Gedurende den tijd van hun verblijf in de vallei, welke zij bewaterde, braken zij het kampement tweemaal op, omtrent dertig mijlen ver haren loop volgende naar het westen. Een geweldige regen deed de rivier buiten hare oevers treden, noodzaakte hen het kampement op te breken, en deed drie paarden omkomen, die op den lagen grond waren vastgemaakt.

Een verder onderhoud met de Indianen verzekerde hun stellig, dat zij in de nabijheid van de Columbia waren. Het getal der Blanken, welke zij zeiden dat langs de rivier gekomen waren, kwam met dat van MACLELLAN, MACKENZIE en hunne kameraden overeen, en bevestigde den Heer HUNT in zijne hoop, dat zij behouden door de woestijn zouden gekomen zijn.

Er was onder deze Indianen nog eene onzekere overlevering, dat er eens Blanke menschen bij hen waren geweest om handel te drijven, en zij spraken veel van twee groote mannen KE-KOOSH en JACQUEAN geheeten, die hun tabak gegeven en met hen gerookt hadden. JACQUEAN, zeiden zij, had ergens een huis aan de groote rivier. Sommige der Canadezen vooronderstelden, dat zij spraken van zekeren JACQUEAN FINLAY, een klerk van de Noordwest-Compagnie, en maakten het besluit op, dat zijn huis de een of andere handelspost aan eene der cijnsbare rivieren van de Columbia zoude zijn. De Indianen waren verrukt van blijdschap op het vernemen, dat de tegenwoordige troep Blanken van voornemen was weder te komen en met hen te handelen. Zij beloofden al hun ijver in het werk te stellen om bevervellen te verzamelen, en hebben ook zekerlijk eene algemeene heirvaart tegen die schrandere maar ongelukkige soort van dieren ondernomen, die over het algemeen in vreedzame zorgeloosheid onder hunne Indiaansche naburen leefde, tot op de aankomst van den blanken handelaar. Op den 20sten Jan. nam de Heer HUNT afscheid van deze welgezinde Indianen en van de rivier, bij welke zij gelegerd waren, en vervolgde zijn' togt naar het westen.

Eindelijk sloegen de afgetobde reizigers des anderen daags hunne oogen op, en aanschouwden de lang gewenschte

water
een ev
de rei
ren? Z
winter
dert d
hunne
lang e
te lan
hunne
(584 u
nissen
van he
had he
en de
over te
De p
eenigen
groot
ver van
eene fr
geheel v
plaatsen
een' sch
bedekt.

Op d
dige ho
andere l
len, en
Hunnen
waren li
de wand

wateren van de Columbia voor zich. Zij werden met een even zoo groot gejuich begroet, als of het einde van de reis daar was, en wie kan zich daarover verwonderen? Zij hadden tweehonderd-en-veertig mijlen door eene winterachtige woestijn en barre gebergten afgereisd, sedert dat zij de Slangen-rivier verlaten hadden; en sedert hunne afreize van Aricara aan de Missouri zes maanden lang een' gevaarvollen togt volbragt. Hun gansche weg te land en te water van dat punt af bedroeg, volgens hunne berekening, zeventienhonderd een-en-vijftig mijlen (584 uren), gedurende welke zij alle mogelijke bezwaren hadden te overwinnen gehad. De noodzakelijkheid van het gevaarlijke land der Zwartvoeten te vermijden, had hen gedwongen een' omweg zuidwaarts te maken, en de groote uitgestrektheid eener onbekende wildernis over te trekken.

De plek, alwaar zij op de Columbia stieten; was op eenigen afstand beneden den zamenloop van derzelver twee groote takken, de Lewis- en de Clarke-Rivieren, en niet ver van den uitloop van de Wallah-Wallah. Het was eene fraaije rivier, drievierde van eene mijl breed, en geheel vrij van boomen. Hare oevers waren op sommige plaatsen met steile klippen bezet: op andere hadden zij een' schuinschen afloop naar het water met kittelsteenen bedekt.

Op de oevers van de Columbia vonden zij eene ellendige horde van Indianen, Akai-chies geheeten, zonder andere kleeding dan een klein mantelje van beestenvellen, en sommige met een paar mouwen van wolfsvel. Hunnen hutten hadden de gedaante van ter zelve waren licht en warm, met biezen matten belegd: rondom de wanden waren holen in den grond mede met matten

belegd, waarop de vrouwen zaten, die nog armzaliger gekleed waren dan de mannen. Dit volk bestaat voornamelijk van deszelfs vischvangst. Zij hebben kanoos van een ruw maaksel, zijnde niet anders dan gespleten pijnboomstammen, die zij door middel van vuur uithollen. Hunne hutten waren wel voorzien van gedroogden zalm, en zij hadden een' grooten voorraad van versche forellen van een' geurigen smaak, aan den uitloop van de Umattalla gevangen. De reizigers erlangden er een zeer overvloedig gedeelte van.

Ziende dat de weg aan den noordkant van de rivier liep, ging den Heer HUNT dezelve over, en zette gedurende vijf of zes dagen den togt langzaam voort langs den oeverkant, alzoo hij eene groote vertraging ondervond door het afdwalen der paarden, en de pogingen der Indianen om dezelve te stelen. Zij gingen dikwijls hutten voorbij, uit welke zij visch en honden kregen. Op eene dezer plekken kwamen de inboorlingen juist van de jagt te huis, en hadden een' grooten voorraad van elanden- en hertenvleesch medegebragt, doch waarvoor zij een' zoo hoogen prijs vorderden, dat die het vermogen der reizigers te boven ging, zoodat zij zich met hondenvleesch moesten tevreden stellen. Doch zij waren op dit tijdstip reeds zoo ver gekomen, dat zij hetzelfde een' waren lekkeren beet vonden, smakelijker dan het paardenvleesch, en de oorkonden van hunne expeditie gewagen nu en dan met den hoogsten lof van het »heerlijk feestmaal" hetwelk zij hielden, wanneer zij ergens kwamen, waar overvloed van dat vleesch voorhanden was.

Zij wonnen op nieuw enig berigt in van de verspreide deelnemers der expeditie, welke zij steeds vooronderstelden MACKENZIE, en MACLELLAN met de hunnen te zullen

zijn,
eene v
slaan v
lijke d
ders,
moeten

Het
hoofde
van h
en hel
de kus
de rivie
laag na
dende
of hees
genbos
kwame
tusche
men v
beter g
toestan
Heer r
bekrom
heid v
leggen.
de Wi
kendhe
de me
stand i

Van
maal c
zemend

zijn, die vóór hen aan de rivier waren aangekomen, en eene van hunne kanoos met vrij wat goederen door omslaan verloren hadden. Zij vernamen met eene wezenlijke deelneming al die tijdingen van hunne medebroeders, waarvan zij zich in het hart der woestijn hadden moeten scheiden.

Het weder bleef bij voortdoring tamelijk goed, uit hoofde van de zachtere luchtgesteldheid aan dien kant van het gebergte. Meerendeels waren de dagen vrolijk en helder, even gelijk die van de maand October aan de kusten der Atlantische Zee. De landstreek rondom de rivier was over het algemeen eene voortdurende vlakke, laag nabij het water, maar vandaar allengs hooger wordende; ontbloomt van boomen, en bijna zonder planten of heesters van hoedanige soort ook, behalve enkele wilgenboschjes. Na een' togt van omtrent zestig mijlen, kwamen zij in een heuvelachtig oord, alwaar de rivier tusschen klippige oevers en met menigvuldige maalstroomen vloiede. De Indianen van dezen omtrek waren beter gekleed en over het geheel in een' voorspoediger toestand dan die van het bovenland, en het kwam den Heer HUNT voor, dat zij de bewustheid van hun onbekrompen leven in iets hetgeen naar zekere onbeschaamdheid van manieren zweemde, aan den dag zochten te leggen. Aldus is de voorspoed geschikt, om zoo wel bij de Wilden als in de beschaafde Maatschappij, laatdunkendheid te weeg te brengen. In die beide standen is de mensch een dier, dat niet tegen het vet mesten bestand is.

Van dit volkje vernam de Heer HUNT voor de eerste maal eenig verward, maar hem zeer veel belang inboezemend, bericht aangaande de expeditie ter zee naar den

mond van de Columbia. De Indianen spraken van een aantal Blanke menschen, die een groot huis aan den uitloop van de Groote-rivier gebouwd en met palissaden omringd hadden. Geen van hen allen was zelf te *Astoria* geweest: maar zulke geruchten gaan spoedig van mond tot mond onder de Indiaansche stammen, en worden door de jagers en omzwerfende horden tot ver in het binnenland overgebracht.

De oprigting van zulk een handelskantoor op dat punt was derhalve berekend, om eene groote werking te weeg te brengen tot in de verst afgelegene streken der groote woestijn achter het gebergte. Zij trof als het ware de slagader van de groote levensrivier, en deed zich op al derzelver cijnsbare stroomen gevoelen.

Het is verwonderenswaardig op te merken, hoe wel deze afgelegene Wildenstam, door de onderhandsche berigten, de bedoelingen der Colonisten van *Astoria* had leeren kennen; en zulks bewijst, dat de Indianen die onopmerkzame beschouwers niet zijn, waarvoor men hen wel eens heeft uitgekreten. Zij verhaalden den Heer HUNT, dat het Blanke volk van het groote huis met ongerustheid uitzagen naar velen hunner vrienden, welke zij van de Groote-rivier af verwachteden, en zeer gekweld werden door de vrees, dat deze omgekomen zouden zijn. Doch nu zoude zijne aankomst en die van zijn reisgezelschap alle hunne tranen droogen, en zij zouden zingen en dansen van blijdschap.

Op den 31sten Jan. kwam de Heer HUNT aan de Waternvallen van de Columbia, en kampeerde in het dorp Wishram, aan het boveinde van dien gevaarlijken doortogt van de rivier, die »de lange straat” genoemd werd.

Het
L
m
p
k
m
m
sc

W
dit wer
ram,
Columb
del in
tervalle
voor al
bergte.
dan een
koopha
eerlijk
eeniging
woning
beter d
het Kli

Hoofdstuk XXXVIII.

Het dorp Wishram. — Schelmachtigheid der bewoners. — Hunne woningen. — Tijdingen van Astoria; — van den moord aan boord van den Tonquin. — Dieven in het kempement. — De bende snoevers. — Inscheping. — Aankomst te Astoria. — Heugelijk onthaal. — Oude kameraden. — Lotgevallen van REED, MACLELLAN, en MACKENZIE in het gebergte der Slangen-rivier. — Blijdschap te Astoria.

Wij hebben reeds in een vroeger hoofdstuk van dit werk eenig verslag gegeven aangaande het dorp Wishram, de oorspronkelijke plaats des vischhandels van de Columbia. Deszelfs bewoners dreven een' grooten handel in de voortbrengselen van de vischvangst aan de wattervallen, en hun dorp was de plaats van bijeenkomst voor al de Wilden-stammen van de kust en van het gebergte. De Heer HUNT vond aldaar de bewoners slauer dan eenige der Indianen, welke hij had aangetroffen. De koophandel had hun oordeel opgescherpt, maar hunne eerlijkheid niet verbeterd; want zij maakten eene vereeniging uit van aartsgaauwdieven en roovers. Hunne woningen waren, naar gelang van hunne omstandigheden, beter dan die, welke de reizigers nog ten westen van het Klipgebergte ontmoet hadden. Over het algemeen

bestonden de woningen der Wilden tussehen de Stille Zee en dien klipmuur uit loutere tenten en hutten van matten, of huiden of stroo, dewijl het land geen timmerhout oplevert. Te Wishram daarentegen waren de huizen van hout met lange schuinsche daken. De vloer was omtrent zes voeten beneden de oppervlakte van den grond, met eene lage deur aan het vooreinde, die zeer naauw en gedeeltelijk beneden den grond was. Hierdoor moest men naar buiten kruipen en vervolgens eene korte ladder afklimmen. Zulk een lastige ingang was waarschijnlijk ingerigt tot een middel van verdediging: er waren ook schietgaten onder de vensters waarschijnlijk ten gebruike der pijlen. De huizen zelve waren ruimer, en bevatteden meerendeels drie of vier huisgezinnen. Vlak bij het inkomen van de deur waren de slaapplaatsen langs den wand, even als de kooijen op een schip, en voorzien van matten peluwen. Die slaapplaatsen besloegen de helft van het gebouw; de andere helft was ingerigt voor het bewaren van gedroogden visch.

De koophandel der inwoners van Wishram had hun een' wijder kring van kennis gegeven, en hun dorp tot eene soort van hoofdkwartier gemaakt, werwaarts de berigten van verschillenden aard werden opgezonden. Hierdoor was de Heer HUNT in staat, om zich eenige stelliger tijdingen aangaande het Etablissement van *Astoria* in te winnen. Een der inwoners was aan den handelspost geweest, dien DAVID STUART aan de Oakinagan gevestigd had, en aldaar eenige Engelsche woorden geleerd. De Heer HUNT vernam van dezen man nadere bijzonderheden omtrent die inrigting, zoo wel als omtrent den algemeenen staat van de onderneming. Anderen herhaalden den naam van den Heer MACKAY, den deelhebber,

die in
gekome
beurten
hoofd d
mond
verlater
noorder
kanoos
dit ber
den zij
vastgem
zija voll
naauwk
Indiaan
hoezeer
loofd,
gevoel.
daarmed
enge de
oogmerk
verder
kampen
dianen,
futselen
leur ges
te berei
ders op
derd en
hoog en
haalden
vijftig u
was om

die in den moord aan boord van den *Tonquin* was omgekomen, en gaven eenig verslag van die treurige gebeurtenis. Zij zeiden, dat de Heer MACKAY een opperhoofd onder de Blanken was, en een groot huis aan den mond van de rivier had gebouwd, maar hetzelfde had verlaten en weggezeild was in een groot schip naar het noorden heen, alwaar hij door slechte Indianen in hunne kanoos aangevallen was. De Heer HUNT ontstelde op dit bericht en vroeg nadere bijzonderheden. Toen zeiden zij hem, dat de Indianen hunne kanoos aan het schip vastgemaakt en gevochten hadden, tot dat zij hem en al zijn volk hadden gedood. Dit is een tweede bewijs, hoe naauwkeurig de berichten van mond tot mond onder de Indiaansche stammen verspreid worden. Deze berichten, hoezeer slechts gedeeltelijk door den Heer HUNT geloofd, vervulden zijne ziel nogtans met een angstig voor gevoel. Hij trachtte zich nu kanoos te verschaffen, om daarmede de Columbia af te zakken, doch boven de enge doortogten kon hij er geene krijgen, die tot zijn oogmerk dienden: hij ging daarom nog twaalf mijlen verder en kampeerde bij den oever van de rivier. Het kampement was weldra omringd van lediglopende Indianen, die overal liepen loeren of er ook iets te ontfutselen viel. Door de waakzaamheid der wachten te leur gesteld, zochten zij op eene andere wijze hun doel te bereiken. Tegen den avond kwam er een aantal strijders op eene pralende wijze in het kampement, beschilderd en uitgerust als tot het gevecht, en met lansen, hoog en pijlen en skalpeermessen gewapend. Zij verhaalden den Heer HUNT, dat er een troep van veertig à vijftig uit een dorp lager aan de rivier gelegen in aantogt was om het kampement te overvallen en de paarden weg

te halen, maar dat zij besloten hadden hem te helpen en te beschermen. De Heer HUNT ontving hen koeltjes en, toen hun verhaal ten einde was, gaf hij hun eene pijp te rooken. Toen riep hij de manschappen bijeen, zette aan alle kanten schildwachten uit, maar beval dezen een even zoo scherp oog binnen op het kampement als buiten hetzelfde te houden.

Door deze maatregelen waren de strijders blijkbaar te leur gesteld, zoodat zij hunne pijp gerookt en hunne moed verdampt hebbende, wederom aftrokken. Doch het spelletje was hiermede niet afgelopen. Na eene korte poos kwamen zij weder, een' anderen Wilde medebrengeude, die nog heldhafter was toetgetakeld. Dezen stelden zij voor als het opperhoofd van het bewuste dorp, maar als een groot voorstander van den vrede. Zijn volk was uitermate op den aanval gesteld, en zoude dien zekerlijk bewerkstelligd hebben, doch dit moedig opperhoofd had zich als een vriend van de B'anken voor hen in de bres gesteld, en door zijn gezag en invloed den roofzuchtigen troep uit een gedreven. Na het ontwikkelen van dit treffend blijk van vriendschap, ontstond er een veel beteekenend stilzwijgen: alle verwachten eene geëvenredigde belooning, De Heer HUNT haalde de pijp wederom te voorschijn, en rookte uit dezelve met het opperhoofd en met zijne waardige medgezellen, doch gaf geen verder blijk van dankerkentenis. Zij bleven den ganschen nacht door in het kampement, maar gingen tegen den morgenstond druipstaartende heen, ziende dat zij voor al hunne moeite met niets dan een weinig rook beloond werden.

Nu trachtte de Heer HUNT zich kanoos te bezorgen, waarvan hij er vele in de nabijheid zag, die zeer goed

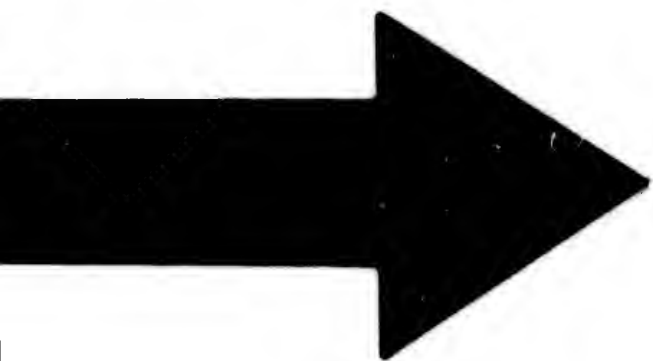
gemaakt
mige de
Hij von
te hand
zet sche
werden
mist. C
deerde p
aauval v
tent op
nen, en
maakt,
armen n
stolen.

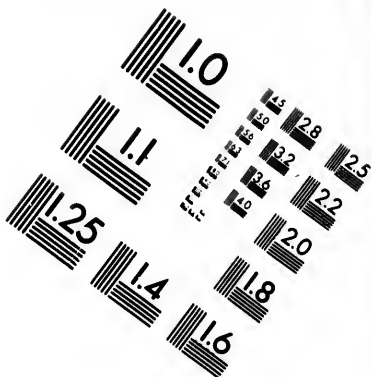
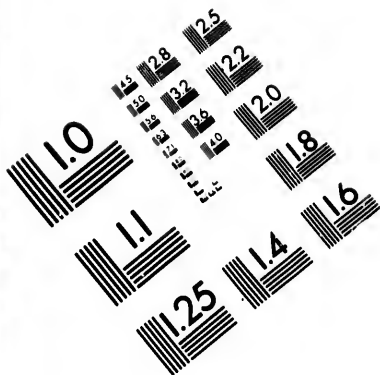
Na ee
zaam aa
Heer nu
hij werd
vergezeld
hij reisv
en tegen
gunstig,
hebben o
derpaal,
kaap om
het gezi
woestijn
het gezi
kunnen
verbeeld
met des
eene hoc

gemaakt waren met hooge voor- en achterplechten; sommige derzelve konden tot drieduizend ponden vervoeren. Hij vond het evenwel eene moeilijke zaak met dit volk te handelen, dat veel meer op het stelen en rooven gezet scheen. Niettegenstaande de scherpste waakzaamheid werden er echter verscheiden artikelen en paarden vermist. Onder de laatste moeten wij het hoog gewaardeerde paard van PIERRE DORION mede rekenen. In een' aauval van grillige luim had die tolk goedgevonden zijne tent op eenigen afstand van het hoofdkorps te spannen, en zijn geliefkoosd beestje naast dezelve vastgemaakt, doch tot innig leedwezen en ergernis van den armen man werd het in dienzelfden nacht vandaar gestolen.

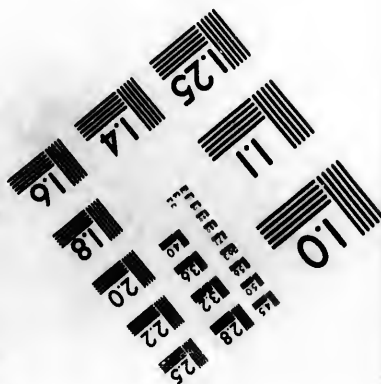
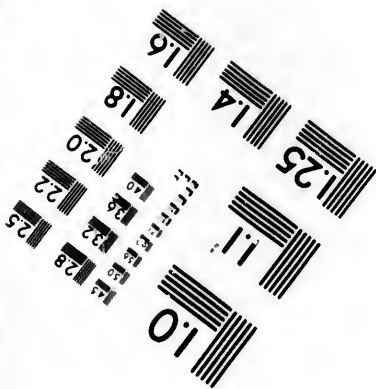
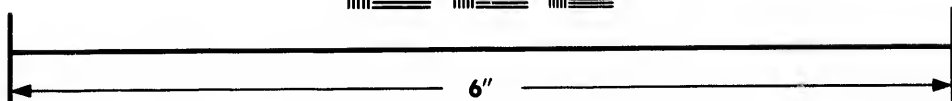
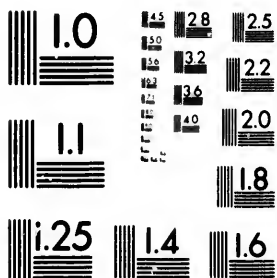
Na eene onderhandeling van eenige dagen het genoegzaam aantal van kanoos gekregen hebbende, zoude de Heer HUNT gaarne dit dievengoed verlaten hebben, doch hij werd door hevigen tegenwind, van sneeuw en regen vergezeld, opgehouden tot op den 5^{den} Febr. Zelfs toen hij reisvaardig was, had hij nog met stormachtig weder en tegenwind te kampen. De stroom evenwel was hem gunstig, en na de kanoos voorbij den grooten stortval te hebben overgedragen, ontmoette hij geen' verderen hinderpaal, en voer in den namiddag van den 15^{den} eene kaap om, waarna hij het Etablissement van Astoria in het gezicht kreeg. Na elf maanden omzwerfens door de woestijn, meerendeels over grenzenlooze vlakten, alwaar het gezigt van eene wigwam eene zeldzaamheid was, kunnen wij ons de blijdschap van de afgetobde reizigers verbeelden, toen zij het opkomende Etablissement zagen met deszelfs woningen, pakhuizen en bolwerken, op eene hoogte gelegen boven eene bevallige baai, in welke

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

15 28
16 32 25
17 36 22
18 20

10
11
12

op dat oogenblik eene sierlijk gebouwde sloep voor hare ankers lag te rijden. Op die lang gewenschte vertooning rees er uit al de kanoos een vrengdekreet ten hemel. Zij roeiden de kanoos met drift over de baai en hielden op den oever aan, vanwaar reeds alle handen waren uitgestoken, om hen te begroeten en te verwelkomen. Onder de eerste, die hen ontvingen, waren sommige hunner oude reis- en lotgenooten, die onder het geleide van REED, MACLELLAN en MACKENZIE bij de Caldron Linn van hen waren afgegaan. Deze waren nagenoeg eene maand vroeger te *Astoria* gekomen, en bedenkende, hoe weinig het verschild had, of zij waren zelve de slagtoffers van den hongersnood geworden, hadden zij den Heer HUNT met de zijnen als verloren opgegeven. De ontmoeting was nu des te hartelijker. Wat de Canadesche reizigers aangaat, deze waren als gewoonlijk luidruchtig met hunne wederkeerige begroetingen, en het was een lust om aan te zien, hoe deze oude »Camarades" en »Confrères" elkander aan den oever van de rivier omhelsden en kusten.

Toen de eerste begroetingen voorbij waren, deelden de verscheidene reisgezelschappen elkander het verhaal van hunne omzwervingen mede, nadat zij aan de Slangenrivier van elkander waren gegaan. Wij zullen de hoofdbijzonderheden daarvan kortelijk aanstippen. Men zal zich herinneren, dat er een kleine verkenningstroep langs de rivier getogen was onder geleide van den Heer JOHN REED, een' klerk van de Compagnie: een andere onder MACLELLAN en een derde in eene verschillende rigting onder MACKENZIE. Nadat deze eenige dagen lang, zonder Indianen te ontmoeten of zonder eenigen bijstand te vinden, omgezworven hadden, troffen zij elkander bij toeval

aan t
afstar
onze
hadde

Alc
MACK
Canad
den,
aard,
zoude
zoovee
niet a
gelijk
maken
dus de
over kl
van di
HUNT e

Hoer
meeren
grooten
tussche
oeverka
plek ge
om uit
gen zij
gezig
zij een
pen, d
nood ge
walgelij
Zij

aan tusschen de bergen van de Slangen-rivier, op eenigen afstand beneden de noodlottige engte of straat, waaraan onze reizigers den naam van Duivels Trechter gegeven hadden.

Aldus vereenigd zijnde bestond hun gezelschap uit MACKENZIE, MACLELLAN, REED en acht andere, meest Canadezen. Allen in hetzelfde geval zijnde zonder paarden, zonder voedsel of zonder inlichting van eenigerlei aard, begrepen zij eenparig, dat het erger dan nutteloos zoude zijn naar den Heer HUNT weder te keeren en hem zooveel hongerige gasten op het lijf te jagen, en dat er niet anders voor hen opzat, dan zich zelve zoodra mogelijk uit dit land van hongersnood te redden en te maken, dat zij aan de Columbia kwamen. Zij bleven dus de Slangen-rivier naar beneden volgen, klauterende over klippen en rotsen, en al de moeilijkheden trotserende van dien bergpas, die een weinig later door de Heeren HUNT en CROOKS als ondoordringbaar opgegeven was.

Hoezeer altijd dicht nabij den kant van de rivier en meerendeels in het gezicht van dezelve, leden zij nogtans grooten dorst. De rivier stroomde in eene diepe bedding tusschen klippen en rotsen van alle water ontbloot. De oeverkanten waren zoo hoog en steil, dat er zelden eene plek gevonden werd, alwaar de reizigers konden afdalen om uit de rivier water te drinken. Mijlen ver ondergingen zij de kwelling van *Tantalus*; hielden het water in het gezicht en smoorden toch van dorst. Hier en daar vonden zij een' enkelen plas regenwater in de holten van de klippen, doch meer dan eens werden zij tot den uitersten nood gebragt, en eenige der manschappen namen tot het walgelykste redmiddel hunne toevlugt.

Zij werden niet minder door den honger geplaagd.

wild was nergens te zien, en zij hielden het eene wijle tijds gaande met reepen van beverhuid boven de kolen geroost. Hetgeen hun daarvan ten deel viel, was nog uitermate gering en alleen geschikt om het leven slepende te houden, tot dat ook dit middel ten laatste uitgeput was. Zij kriopen evenwel langzaam voort, ter naauwer-nood hunne beenen kunnende reppen, tot dat een hevige sneeuw-bui hen noodzaakte te rusten. In hunn' verzwakten toestand tegen dezelve te kampen ware eene dwaasheid geweest, en dus doken zij onder eene overhangende klip aan den voet van een' steilen berg bij elkander, en be-reidden zich tot het schrikkelijke lot, dat hen bedreigde.

In dit beslissend oogenblik, terwijl de hongersnood hun aangrijsde, sloeg de Heer MACLELLAN zijne oogen op en zag een ashahta (bergschaap) zich verschuilen onder een schuinsch klipstuk ter zijde van den berg boven hen. Nog in beteren staat zijnde dan vele zijner kameraden, en daarbij een goed schutter, ging hij heen om dit dier onder zijn schot te krijgen. Zijne medgezellen namen vol angstige verwachting zijne bewegingen waar, want hun leven hing van zijne hand af. Hij maakte voorzigtig een' omweg, klauterde doodstil den berg op en kwam eindelijk onbemerkt op een' behoorlijken afstand. Alstoen aanleggende, mikte hij zoo wel, dat het dier dood nederstortte, hetgeen zoo veel te gelukkiger voor hem was, omdat hij in zijn' verzwakten toestand aan geen vervolgen van hetzelfde, indien hij het alleen gekwetst had, konde denken. De helling van de klip stelde hem in de gelegenheid om het aas naar zijne medgezellen toe te wentelen: want deze waren te zwak om den berg te beklimmen. Zij togen terstond aan het werk om hetzelfde op te snijden, en het was een opmerkelijk voorbeeld

van ze
dat zij
vergeno
en het
Dit voe
togt te
bergeng
slechts e
staat ste
Na ed
zij door
van dien
en waar
maakt.
hun aan
Van daar
waar zij e
die hen g
ten een p
afzakten t
vervolgens
gerd en g
Zoo war
ditie ande
CROOKS, c
ten, wanne
namen, w
het diepste
Thans w
gen feest t
m diens re
le verschille
II DEEL.

van zelfverloochening in die uitgehongerde menschen, dat zij zich voor het tegenwoordige oogenblik wisten te vergenoegen met een weinig soep van de beenen gekookt, en het vleesch voor eene andere gelegenheid spaarden. Dit voedsel verschafte hun de noodige kracht om den togt te hervatten, doch zij kwamen telkens in nieuwe bergengten, en het was alleen hun gering aantal, dat slechts een' geringen voorraad vereischte, hetwelk hen in staat stelde levende uit deze barre streck te geraken.

Na een-en-twintig dagen reizens er lijdens kwamen zij door het gebergte heen, en bij eene cijnsbare rivier van dien arm der Columbia, die de Lewis-rivier heet, en waarvan de Slangen-rivier den zuidelijken tak uitmaakt. Aldaar vonden zij wilde paarden, de eerste die hun aan den westkant van het Klipgebergte voorkwamen. Van daar togen zij voorwaarts naar de Lewis-rivier, alwaar zij een' vriendelijken Indiaanschen stam aantroffen, die hen gewillig van al het noodige voorzag. Zij maakten een paar kanoos te krijgen, waarmede zij de rivier afzakten tot aan haren zamenloop met de Columbia, en vervolgens langs deze naar *Astoria*, alwaar zij uitgehongerd en geheel met lappen omhangen aankwamen. —

Zoo waren dan nu al de hoofdaanvoerders van de expeditie andermaal hereenigd, behalve alleen den Heer BROOKS, op wiens behoud zij weinig rekening maakten, wanneer zij den verzwakten toestand in aanmerking namen, waarin zij genoodzaakt waren geweest hem in het diepste der Wildernis achter te laten.

Thans werd er een dag toegewijd aan het vieren van een feest ter eere van de aankomst van den Heer HUNT en diens reisgenooten, en de heugelijke herceniging van de verschillende reisgezelschappen te *Astoria*. De vlag-

gen wapperden van het Fort; salvo's uit het grof geschut en uit het klein geweer vermeldden die gelukkige gebeurtenis: een gastmaal van bevers-wildbraad en visch werd toebereid, hetgeen niet weinig strekte tot verkwikking van lieden, die zich zoo lang gelukkig hadden gevoeld onder het nuttigen van een stuk paarden- of honden-vleesch. Er werd een betamelijk aandeel grog uitgereikt, om de algemeene geestdrift aan te vuren en het feest werd, als naar gewoonte, door de Canadesche reizigers met den nacht door te dansen besloten. (†)

(†) De afstand van St. Louis naar *Astoria*, langs den weg door HURT en MACKENZIE gevolgd was meer dan 3500 mijlen, hoewel hij in eene regte lijn niet meer dan 1800 mijlen bedroeg.

Scha
Te
U
me
nie
ver
kus
wij
Luc
van
kust

De
vrees vo
lingen w
naderen v
schap' ven
dat de C
ongemak
die tot he
togten, d
werden ex
menigte v
en de bos
dat het or

Hoofdstuk XXXIX.

Schaarsche voorraad in den winter. — Slechte jagtgrond. — Terugkeer van het jaargetijde der vischvangst. — De Uihlecan of Smelt. — Zijne eigenschappen. — Grootte menigte van denzelfen. — De Steur. — Indiaansche manier van dien in te leggen. — De Zalm. — Deszelfs verschillende soorten — Aard van de landstreek aan de kust. — Bosschen en boomen. — Merkwaardige bloeiende wijnstok — Dieren. — Vogelen. — Kruipende gedierten. — Luchtstreek ten westen van het gebergte. — Zachtheid van het klimaat. — Geaardheid van den grond aan de kust en in het binnenland.

De winter was te *Astoria* stil voorbijgegaan. De vrees voor vijandelijkheden van den kant der inboorlingen was bedaard, en zelfs waren de Indianen bij het naderen van het gure seizoen meerendeels uit de nabuurschap verdwenen, en hadden de zeekust verlaten, zoodat de Colonisten wel eens uit gebrek aan leeftogt veel ongemak van hun gemis hadden ondervonden. De jagers, die tot het Etablissement behoorden, deden dikwijls verre togten, doch zonder eenig gevolg. Herten en beeren werden er in de nabuurschap gevonden; ook eene groote menigte van elanden: maar de landstreek was zoo bar en de bosschen waren zoo dicht en in elkander gegroeid, dat het onmogelijk was het wild op te jagen. De heer-

schende winterregen maakte het voor den jager ook moeilijk om zijne wapenen in orde te houden. De voorraad, dien de jagers dus medebragten, was gering, en het was dikwijls noodig de uitdeelingen te bekrampen. Met het voorjaar begon evenwel de vischvangst weder, een tijd van overvloed voor de bewoners aan de Columbia. In het begin van Februarij kwam er eene soort van kleine vischjes ongeveer zes duimen lang, door de inboorlingen de »Uthlecan» geheeten en naar de smelt gelijkende, den mond van de rivier optrekken. Men zegt dat zij zeer geurig is en zoo vet, dat zij even als eene kaars brandt, waarvoor zij dan ook door de inboorlingen gebruik wordt. Zij komt in groote banken even als kolommen, die wel eens vijf of meer voeten dik zijn, de rivier opzetten en wordt door de inboorlingen in kleine netten aan stokken opgeschept. Op die manier hebben zij er spoedig eene kano vol van, of stapelen dezelve op een' hoop aan den oever van de rivier. Die visschen maken een aanmerkelijk gedeelte van hunn' leefstogt uit. De vrouwen droogen ze en rijgen ze dan aan koorden.

Alzoo de smelt alleen in het lagere gedeelte van de rivier gevonden, en op verschillende manieren door de inboorlingen gevangen wordt, lokte derzelver komst weldra de inboorlingen weder naar de kust: zij hervatten den koophandel bij de factorij, welke van dat oogenblik af weder van verschen visch door hen voorzien werd.

Kort na de smelt kwam ook de steur de rivier op. Deze wordt door de inboorlingen op verschillende wijzen gevangen: somtijds met speren gestoken, doch meermalen met een' haak aan een snoer of met netten. Somtijds laten zij eene koord met een zwaar gewigt er aan in de rivier neder, en hechten dezelve aan eene boei vast om

haar d
aantal
afstand
voorzien
gezet,
steuren
sterke v
dra hij
De z
is en v
langrijk
komt n
van wel
overvloe
met de
water.
blijft van
dig door
duim lan
naming l
Deze wo
gevangen
ben in e
bij de V
en ingem
zending.
stammen
voor zijn
Een v
Columbia
nenland,
de landst

haar drijvende te houden. Aan deze koord zitten een aantal haken aan kleinere bandjes vastgemaakt op korten afstand van elkander, en van een klein vischje tot lokaas voorzien. Dit werktuig wordt meestal in den nacht uitgezet, en op den volgenden morgen zitten er verscheiden steuren aan de haken; want hoewel deze een groote en sterke visch is, biedt hij echter weinig wederstand, zoodra hij aan den haak zit.

De zalm, die de voornaamste visch op de Columbia is en voor de visschende Wilden-stammen even zoo belangrijk als de buffels voor de jagers van de woestijn, komt niet in de rivier voor de laatste helft van Mei, van welk tijdstip hij tot aan het midden van Augustus zeer overvloedig en in groote menigte gevangen wordt, hetzij met de speer of met de netten, maar meestal in ondiep water. Eene mindere soort van dezelve volgt hierop en blijft van Augustus tot December. Zij is opmerkenswaardig door eene dubbele rij van tanden, die een' halven duim lang en uitermate scherp zijn, vanwaar zij de benaming heeft gekregen van den zalm met den hondstand. Deze worden meerendeels met de speer op kleine riviertjes gevangen, en voor wintervoorraad gerookt. Wij hebben in een vorig hoofdstuk de manier beschreven, waarop bij de Watervallen van de Columbia de zalm gevangen en ingemaakt wordt, en in pakken gebonden tot de verzending. Van deze verschillende visscherijen der rivierstammen had het Etablissement te *Astoria* veel dienst voor zijn' voorraad van leeftogt.

Een verblijf van een jaar lang aan den uitloop der Columbia, gepaard met verschillende togten in het binnenland, had nu aan de Astorianen cenig denkbeeld van de landstreek gegeven. De geheele kust wordt beschreven

als bij uitstek bar en rotsachtig, met digte bosschen van dolle kervel, dennen, witte en bruine ceders, katoenplanten, bonten eik, witte en groene waterelzen, wilgeboomen en enkele notenboomen. Er is insgelijks eene menigte van lagere heesters en kruidgewassen, die zich als de wijnstok rondom de stammen der boomen hechten, en de bosschen bijkans ondoordringbaar maken: gelijk mede bessen van verschillende soort, als kersen, bramen, frambozen, zoo wel gele als roode, groote en zeer geurige heide-beziën, zwarte beziën, krenten, wilde pruimen en wilde morellen.

Onder de bloeiende wijnstokken is er een, die eene bijzondere melding verdient. Elke zijner bloemen bestaat uit zes bladen, van drie duimen lengte, van eene hoogroode kleur en van binnen met witte vlekjes bezaaid. De bladen van een zacht groen zijn eirond en bij drieën aan elkander gehecht. Deze plant groeit tegen de boomstammen op, doch zonder zich aan dezelve te hechten. Wanneer zij den hoogsten tak bereikt heeft, groeit zij benedenwaarts, en strekt zich van den eenen boom tot den anderen uit, tot dat hare verschillende stelen zich door het boschje hebben gestrengeld even als het want van een schip. De stam van dien wijnstok is taaijer en buigzamer dan de wilgentak, en breidt zich tot vijftig ja honderd vadem in de lengte uit. Van de vezelen vlechten de Indianen zulke digte korven, dat dezelve in staat zijn om water in zich te bevatten.

De voornaamste viervoetige dieren, welke de Colonisten op hunne togten gezien hadden, waren de herten, de zwarte en grijze beeren, de antelopen, de bergschapen, de bevers, de zee- en rivier-otters, de muskusrat, de vos, de wolf en de panther; evenwel is er de laatste

zeldza
lingen
De
nen,
nen,
gieren
patrijz
Er
vaarlij
vier v
teeken
negen
van di
zoo la
kleine
mede
gele,
pooten
schijnl
grond
Eene
westen
klimaa
graden
streken
mers n
aan de
aan de
schen
zachter
heeft
de vlak

zeldzaam. Paarden en honden waren onder de inboorlingen de eenigste tamme dieren.

De streek wemelde van land- en watervogels, als zwanen, wilde ganzen, eenden van allerlei soort, pellikanon, reigers, meeuwen, snippen, wulpen, arenden, gieren, kraaijen, raven, eksters, spechten, duiven, patrijzen, fazanten, en eene menigte van zingende vogels.

Er waren weinig kruipende gedierten: de eenigste gevaarlijke soorten waren de ratelslang, en eene andere, die vier voeten lang en met zwart, gele en witte strepen geteekend was. Onder de hagedissen was er eene soort van negen of tien duimen lengte, behalve den staart, en van drie duimen in omtrek. De staart was rond en even zoo lang als het lijf. De kop was driehoekig en met kleine vierkante schubben bedekt. Het bovenlijf was mede door kleine schubben beveiligd, die eene groene, gele, zwarte en blaauwe kleur hadden. Elk van de pooten had vijf teenen van sterke nagels voorzien, waarschijnlijk tot het graven, alzoo zij gewoonlijk onder den grond op de vlakke leeft.

Eene kenmerkende eigenschap van de landstreek ten westen van het Klipgebergte, is de zachtheid van het klimaat. Die groote bergmuur schijnt zelfs op dezelfde graden van breedte het vaste land in verschillende luchtstreken te verdeelen. De gure winters en de heete zomers met al de afwisselende ongelijkheid van weder, die aan den kant naar de Atlantische Zee heerscht, worden aan den westkant zelden waargenomen. De landen tusschen het gebergte en de Stille Zee genieten een veel zachter en bestendiger klimaat, hetwelk overeenkomst heeft met dat van eene gelijke breedte in Europa. Op de vlakke en in de dalen valt er des winters slechts wei-

nig sneeuw, en onder het vallen smelt zij reeds. Zij blijft zelden langer dan twee dagen op den grond liggen, behalve op de toppen der bergen. De winter meldt zich aldaar meer door den regen aan dan wel door de koude. Van het midden van October af tot aan het midden van Maart, is de regen onophoudelijk, en gaat dikwerf met geweldigen donder en weérlicht gepaard. De windstreken, die gedurende dat jaargetijde heerschen, zijn de Zuide- en Zuid-Oostelijke wind, meestal regen medebrengende. De Noorde- en Zuid-Weste wind zijn de voorloopers van fraai weder en een' helderen hemel. Het overige van het jaar, van het midden van Maart af tot half October toe, een tijdperk van zeven maanden, is helder en aangenaam. Gedurende dien tijd valt er bijkans geen regen en evenwel blijft het aanzien van het veld frisch en groen door den dauw en de vochtige morgendampen. Deze worden niet schadelijk voor de gezondheid gehouden; want de blanken, zoo wel als de zwarten slapen er zonder het minste nadeelig gevolg onder den blooten hemel. Terwijl die milde luchtgesteldheid in de lagere streken heerscht, liggen de kruinen en toppen van de bergketen, welke dezelve beheerscht, met eeuwige sneeuw bedekt. Dit brengt te weeg, dat men dezelve op een' verren afstand zien kan, nu eens als glinsterende zomerwolken, dan weder de zonderlingste luchtverschijnselen opleverende, maar altijd eene treffende vertooning in het landschap uitmakende. Het zachte klimaat, hetwelk door de landstreek heerscht, wordt door sommigen toegeschreven aan de winden, die uit de Stille Zee komen, en die van eene breedte van twintig graden af tot vijftig graden toe steeds de heerschende zijn. Zij matigen de hitte van den zomer, zoodat nie-

man
peren
danig
door

In
bruin
algen
steeng
van h
ofscho
mengd
laatste
strekt
bespeu
gevorm
is in d
is op d
bergket
kerd,
armen
gebergt
ving te

mand eenigen hinder van de koude voelt: en zij temperen insgelijks de koude van den winter, dezelve zoodanig verzachtende, dat de inwoners het gansche jaar door even eens gekleed kunnen gaan.

In de nabijheid van de kust is de grond van eene bruine kleur, met een' tint van het rood, en over het algemeen schraal, bestaande uit een mengsel van klei en steengruis. In het binnenland, en vooral in de valleijen van het Klipgebergte, is de grond meestal zwartachtig, ofschoon ook wel eens geel. Hij is daar menigmaal vermengd met mergel en zeeachtige zelfstandigheden, doch de laatste in een' staat van ontbinding. Die soort van grond strekt zich tot op eene aanmerkelijke diepte uit, gelijk men bespeuren kan in de diepe kloven door de bergstroomen gevormd, en in de beddingen der rivieren. De groeikracht is in die valleijen veel sterker dan aan de kust, en het is op die vruchtbare tusschenruimten, tusschen de rotsige bergketenen besloten, of aan de barre woestijn ontwoekerd, dat de bevolking zich als het ware in takken en armen moet voortplanten, indien de streken achter het gebergte bestemd zijn, om ooit tot een stand van beschaving te geraken.

Hoofdstuk XL.

De inboorlingen rondom Astoria. — Hun voorkomen en karakter. — Oorzaken hunner wanstaltigheid. — Hunne kleederdragt. — Hunne verachting voor een' baard. — Sierraden. — Wapenen en wapenrusting. — Manier van het hoofd plat te maken. — Uitgebreilheid van die gewoonte. — Godslietig geloof. — De twee Groote Geesten van de lucht en van het vuur. — Priesters of geneesheeren. — Mededingende afgoden. — De veelwijverij een oorzaak van aanzien. — Kleine oorlog. — Muzijk, dans en spel. — Het stelen eene deugd. — Scherpzinnige handelaars. — Vreemde gewoonten aangenomen. — Afkeer van de dronkenschap. — Anecdote aangaande COMELY.

Wij hebben reeds in het voorbijgaan melding gemaakt van de stammen of horden, die ten tijde van de oprigting des handelkantoor, het lagere gedeelte van de Columbia bewoonden: eenige nadere bijzonderheden hen betreffende zullen welligt met genoegten gelezen worden. De vier stammen het digtste bij *Astoria*, en met welke de handelaars het meest te doen hadden, waren, gelijk wij reeds hebben aangeteekend, de Chinooks, de Clatsops, de Wahkiacums en de Cathlamets. De Chinooks be-

woon
den
eene
uitloo
de K
over
schep
weerb
doch
herten
rassen.

De
Kaap
die bij
en tel
manner

De V
delijken
strijdba
zelfden
trent tw
uitbarst

der wa
ten, en
uit, we
wijze w
zaden v

De C
de Wa
mannen.

Deze
een' en

woonden meerendeels de oevers eener rivier van denzelfden naam, welke evenzijdig met de kust stroomde door eene lage landstreek vol stilstaande moerassen, en haren uitloop had in de Bakkers-baai, eenige mijlen ver van de Kaap der Teleurstelling. Deze was de volksstam, over welken COMCOMLY, het eenoogige opperhoofd, den schepter zwaaide. Hij telde tweehonderd en veertien weerbare mannen. Zij bestonden voornamelijk van visch, doch hielden nu en dan een feestmaal van elanden of hertenvleesch en van wild gevogelte uit de naburige moerassen.

De Clatsops waren gelegerd aan de beide zijden van Kaap Adams. Zij waren de overblijfselen van een' stam, die bijna geheel door de kinderziekte was uitgestorven, en telde niet meer dan honderd en tachtig weerbare mannen.

De Wahkiacums of Waak-i-cums bewoonden den noordelijken oever van de Columbia en telden zes-en-zestig strijdbare mannen. Zij en de Chinooks waren van denzelfden stam oorspronkelijk, maar een twist, die er, omtrent twee geslachten voor den tijd van het Etablissement, uitbarstte tusschen het regerende opperhoofd en zijne broeder WAHKIACUM, noopte den laatsten die plaats te verlaten, en sedert maakte hij met zijne aanhangers de horde uit, welke thans onder dien naam doorgaat. Op die wijze worden er nieuwe stammen gevormd en bedekte zaden van vijandschap gestrooid.

De Cathlamets leefden tegenover het benedendorp van de Wahkiacums en telden vier-en-negentig weerbare mannen.

Deze vier stammen of liever geslachten schijnen alle een' en denzelfden oorsprong te hebben; want zij gelij-

ken naar elkander in voorkomen, in kleederdragt, taal en manieren. Zij zijn een klein menschenras, over het algemeen beneden de vijf voet en vijf duimen, met scheve beenen en dikke enkels, eene wanstaltigheid, welke zij verkrijgen door zoo veel van hun tijd door te brengen met onder op den grond hunner kanoos op hunne beenen of hakken te zitten; eene geliefkoosde houding, welke zij daarom ook aan land zijnde aannemen. De vrouwen verzwaren die wanstaltigheid door het binden van dikke windsels rondom hare enkels, waardoor zij den omloop van het bloed verhinderen, en eene zwelling van de beenspieren veroorzaken.

Geen van de beide seksen kan er op bijzondere schoonheid roem dragen. Hun gelaat is rond, met kleine maar levendige oogen. Hunne neuzen zijn breed en plat met wijde neusgaten. Zij hebben een' grooten mond, dikke lippen, en kleine onregelmatige en morsige tanden. Men vindt de laatste meest overal onder de stammen ten westen van het Klipgebergte, die meerendeels van visch leven.

In den vroegsten tijd van hunne gemeenschap met de Blanken waren deze Wilden sober gekleed. Des zomers gingen de mannen geheel naakt. In den winter of bij slecht weder, droegen zij een klein manteltje, dat hun tot aan het midden van de dij reikte, en van beestenvellen gemaakt was, of van de wol der bergschapen. Soms tijds sloegen zij eene soort van matwerk om, ten einde zich tegen den regen te dekken; maar hunnen rug en schouders aldus bedekt hebbende, lieten zij het overige van het lijf naakt.

De vrouwen droegen ook zoodanige manteltjes, doch korter, en die haar niet beneden de lendenen reikten:

beha
van
maak
gebro
Deze
zome
eenen
onder
De
uit, c
zagen
der B
baarde
werk
der he
jen, c
soms tij
om he
leedige
sijden
Zij
den, n
met fig
eens u
afteeken
Die ho
De g
kraag v
ner jag
een sier
schap n
in de k

behalve dat hadden zij eene soort van rokken, die haar van de lendenen tot beneden de knie afhingen, en gemaakt waren van de vezelen van cederbast in strengen gebroken, of een voorschoot van zamengevlochten gras. Deze was de gewone kleederdragt der vrouwen in den zomer; werd het weder guur, dan sloegen zij er nog eenen mantel van beestenvel over heen, even zoo als de onderste was.

De mannen rukten zorgvuldig elk bewijs van een' baard uit, denzelven als eene mismaaktheid beschouwende. Zij zagen met afkeer neder op de knevels en harige kinnen der Blanken, en noemden hen ook uit spot: »de langbaarden." De beide seksen daarentegen maakten veel werk van het hoofdhaar, hetwelk over het algemeen onder hen zwart en grof is. Zij lieten hetzelfde lang groeijen, en waren er zeer hoogmoedig op, dragende het somtijds gevlochten en somtijds in allerlei gedaante rondom het hoofd gekruld. Men konde hen niet erger beledigen, dan met hun die onwaarderebare lokken af te snijden.

Zij droegen spits toeloope hoeden met smalle randen, netjes gevlochten van gras of van cedervezelen, en met figuren van allerlei gedaante en kleur, bestaande nu eens uit enkele driehoeken en vierkanten dan weder uit afteekeningen van kanoos met visschers en harpoeniers. Die hoeden waren omtrent waterdicht en zeer duurzaam.

De geliefkoosde sieraden der mannen waren een halskraag van beerenklaauwen, het trotsche zegeteeken hunner jagtbedrijven, terwijl de vrouwen en kinderen zulk een sieraad droegen van elandstanden. Doch de gemeenschap met de Blanken bragt weldra eene verandering in de kleeding van de beide seksen te weeg. Zij geraak-

ten er op gesteld, om zich in een of ander stuk van kleeding naar die van de beschaving te schikken, en maakten dan dikwijls eene allerszonderlingste vertooning. Zij paarden ook menige artikelen van weelde bij hunn' vorigen smaak. Zij hadden vooral buitengemeen veel op met blaauwe en witte koralen, waarvan zij dikke snoeren rondom het midden en om de enkels droegen, grootte snoeren om den hals en hangers in de ooren. De mannen vooral, die in het wildenleven de zucht tot den opschik veel verder trekken dan de vrouwen, beschouwden hun galakostuum niet als volmaakt, zonder zulk een juweel aan hunn' neus te hebben hangen. Aldus uitgedoost, hun haar met vischtraan besmeerd, en hunne lichamen met roodaarde geverwd, beschouwden zij zich zelve als onwederstaanbaar.

Wanneer zij ten strijde trokken, beschilderden zij zich het lijf en het aangezicht op de afzigtelijkste en gruwelijkste manier, ingevolge het algemeene gebruik der Amerikaansche Wilden. Hunne wapens bestonden in pijl en boog, speren en knodsen; sommige droegen een harnas van harde stukken hout met gras zamengenaaid, en eene soort van helmet van cederschors en leder, sterk genoeg om het hoofd tegen een' pijl of strijdnods te beveiligen. Een doelmatiger artikel van verdedigingswapen was eene buffelvacht of een dik hemd van eene dubbele elandshuid, tot de voeten toe reikende, en met gaten voor het hoofd en de armen. Dit was volkomen tegen de pijlen bestand; waarbij men dient te voegen, dat hetzelfde dikwijls met eene geheime kracht begaafd was door de bezweringen en toovenarijen van hunne geneeskundigen of bezweerders.

Wij hebben reeds gesproken van de gewoonte onder

deze
Dezel
vrouw
des m
vooral
aan d
de ku
ontde
den a
werk
zijn w
ver w
afgeleg
ken,
neemt
Stille
vonden
achter
van de
streken
moeten
tigheid
de jage
Indiane
alleen
Het
krompe
door d
denkbe
Schepp
zijn goe
meestal

deze volkeren in gebruik, van het hoofd plat te maken. Dezelve is even als het zamendrukken van de voeten der vrouwen in China, een voorbeeld van die grilligheden des menschdoms, welke zich niet laten verklaren. Zij is vooral in zwang onder de stammen langs de zeekust, en aan de benedenoevers der rivieren. Hoe ver zij langs de kust in acht genomen wordt, hebben wij niet kunnen ontdekken. Sommige der stammen, zoo wel ten noorden als ten zuiden van de Columbia stellen haar in het werk; maar deze alle spreken de taal der Chinooks en zijn waarschijnlijk van denzelfden stam afkomstig. Zoo ver wij hebben kunnen bespeuren, maken de verder afgelegene stammen, die eene geheel andere taal spreken, hunne hoofden niet plat. Die ongerijmde gewoonte neemt ook af, naarmate men zich van de kusten der Stille Zee verwijdert; er worden weinige sporen van gevonden onder de stammen van het Klipgebergte, en achter hetzelfde houdt zij geheel en al op. De Indianen van den oorsprong der Columbia en de eenzame bergstreken, welke dikwijls Platkoppen genoemd worden, moesten niet voorondersteld worden zich door die wanstaltigheid te onderscheiden. Het is eene benaming, welke de jagers van den oostkant van het gebergte aan al de Indianen van den westkant geven, met uitzondering alleen van de Slang-Indianen.

Het Godsdienstig geloof van deze volken is zeer bekrompen; of liever hunne verklaring van hetzelfde werd door de vreemdelingen niet begrepen. Zij hebben een denkbeeld van een' Algoeden en Alwijzen Geest, den Schepper van alle dingen. Zij stellen dien voor als naar zijn goedvinden verschillende gedaanten aannemende, maar meestal die van een' geweldig grooten vogel. Hij bewoont

gewoonlijk de zon, maar zweeft wel eens door de bovenste luchtgewesten, en ziet vandaar alles, wat op de aarde gebeurt. Indien hem het een of ander mishaaft, geeft hij aan zijne gramschap lucht door stormbuijen en onweers. De bliksemstralen zijn alsdan de flikkering zijner oogen, en de donder het geklapwiek van zijne vleugelen. Om zich zijne gunst te verwerven, brengen zij hem jaarlijksche offers toe van zalm en wildbraad, de eerstelingen van hunne jagt en hunne vischvangst.

Behalve dezen geest der lucht is er een van minderen rang, in wien zij gelooven. Deze bewoont het vuur, en zij zijn in gedurige vrees voor hem, alzoo hij, ofschoon de magt bezittende om goed en kwaad te doen, altijd tot het kwade geneigd is. Derhalve doen zij hun best, om hem door gestadige offeranden in eene goede luim te houden. Hij wordt voorondersteld ook een' grooten invloed uit te oefenen op den verleugelden Geest, hun oppermagtigen wêldoener en beschermer. Zij bidden hem diensvolgens hun tolk te willen zijn, en hun alles goeds te bezorgen, b. v. eene gelukkige vischvangst en jagt, overvloed van wild, vlugge paarden, gehoorzame vrouwen en mannelijke kinderen.

Die Indiauen hebben ook hunne priesters, of bezweerders of geneesheeren, welke voorgeven het vertrouwen dier Godheden te bezitten, en de uitleggers van derzelve wil te zijn. Ieder van deze heeft zijne afgodsbeelden van hout gesneden, de Geesten van de lucht en van het vuur voorstellende, onder de ruwe gedaante van een paard, een' bever, een beer of ander viervoetig dier, of vogel, of visch. Deze afgodsbeelden zijn in de rondte bezet met talismans en gewijde geschenken, gelijk bevers-tanden, bever- en arends klauwen, enz.

Wa
ligt of
boden.
met we
plegen.
van der
zij gera
aard va
zing.
beelden
die een
wordt a
het op.
De v
maar zij
vrouwen
hij in de
heeft no
als de be
een huist
ter prook
te doen,
zin te be
In het
derheden
teekend,
vrouwen,
opperhoo
van regt
getroffen
De vije
men, doe
II DEE

Wanneer eenig aanzienlijk opperhoofd op zijn sterfbed ligt of gevaarlijk ziek is, worden de geneesheeren ontboden. Ieder van hen brengt zijne afgodsbeeldjes mede, met welke hij zich in eene kano begeeft, om hen te raadplegen. Even gelijk de geneesheeren onder ons meestal van denkbeeld verschillen, zoo gaat het ook met hen en zij geraken niet zelden in een' hevigen twist over den aard van de ziekte, en de middelen van dierzelfver genezing. Om dien twist uit te maken, slaan zij de afgodsbeelden hard tegen elkander, en de eerste van dezelve, die een van de omhangende tanden of klaauwen verliest, wordt als overwonnen beschouwd, en zijn dienaar geeft het op.

De veelwijverij is niet alleen onder hen geoorloofd, maar zij wordt als vereerende beschouwd, en hoe meer vrouwen een man onderhouden kan, hoe meer aanzien hij in de oogen van zijn' stam heeft. Zijne eerste vrouw heeft nogtans den rang boven al de andere, en wordt als de bestuurdster van de huishouding aangemerkt. Zulk een huishouden is evenwel aan veel jaloezij en kuiperij ter prooi gegeven, en de heer en meester heeft vrij wat te doen, om de eensgezindheid onder zijn kibbelend gezin te bewaren.

In het handschrift; waaruit wij vele van deze bijzonderheden getrokken hebben, vindt men mede opgeteekend, dat hij, die zijne medebroeders in aantal van vrouwen, mannelijke kinderen en slaven overtreft, tot opperhoofd van het dorp wordt verkozen: een grond van regt, welken wij niet weten nog ergens elders aangetroffen te hebben.

De vijandschappen zijn menigvuldig onder deze stammen, doch zij hebben zelden doodelijke gevolgen. Van

tijd tot tijd leveren zij elkander op een' vooraf daartoe bestemden dag een' geregelden slag, gewoonlijk aan de oeverkanten van eene rivier. De strijdende partijen vatten post ieder aan den tegenovergestelden kant, en zoover van elkander, dat het gevecht dikwijls lang geduurd heeft, eer er bloed gestort wordt. Het getal der dooden en gekwetsten gaat zelden dat van een half dozijn te boven. Wanneer het verlies aan beide zijden gelijk is, wordt de oorlog als eervol ten einde gebracht beschouwd; maar verliest de eene partij meer dan de andere, zoo is zij tot eene vergoeding in slaven of anderen eigendom geregtigd; anders kunnen de vijandelijkheden den een of anderen dag hernieuwd worden. Zij houden ook veel van een' gewapenden inval te doen op het grondgebied van hunne vijanden, en somtijds wel van de naburen, waarmede zij in vriendschap leven. Treffen zij dan eene mindere bende aan of een dorp, hetwelk zwak verdedigd wordt, dan handelen zij met al de woestheid van ware bloodaards, al de mannen vermoordende, en de vrouwen en kinderen als slaven met zich voerende. Wanneer de goederen aangaat, deze laden zij op paarden, welke zij daartoe opzettelijk hebben medegebragt. Als krijgslieden hebben zij weinig te beteekenen, en staan in heldenmoed ver beneden de Wilden van de Buffelvlakte aan den oostkant van het gebergte.

Een groot gedeelte van hunn' tijd wordt in vrolijkheid onder muziek, dansen en spelen doorgebragt. Hunne muziek is ter naauwernood dien naam waardig en de speeltuigen zijn van de ruwste soort. Hun zang is onaangenaam en wanluident: de liederen worden doorgaans voort de vuist gemaakt en op eenige bijzondere omstandigheid toegepast, of op eenig beuzelachtig voorwerp, hetwelk

des z
sen,
vrouw
maken
muzijk
danser

Zij
door
dat zij
kinder
steelzu
dat va
steelt,
gejuich
ging to
ternij h

Deze
van de
opzigter
oostkan
zwerper
heid d
van bes
en door

De h
sproten
De Chi
vier be
maakten
met de
eenig h
hoogst

des zangers aandacht treft. Zij hebben verscheiden dansen, waarvan er eenige levendig en bevallig zijn. De vrouwen mogen zelden met de mannen dansen, maar maken groepen op zich zelve uit, welke naar dezelfde muzikinstrumenten en denzelfden zang als de mannen dansen.

Zij hebben eene groote drift tot het spel en kunnen door hetzelfde tot zulk eene hoogte worden gedreven, dat zij alles, wat zij bezitten, zelfs hunne vrouwen en kinderen daaraan wagen. Zij zijn ook bekend voor hunne steelzucht, en dragen roem op hunne behendigheid in dat vak. Hij, die dikwijls met een' gelukkigen uitslag steelt, verkrijgt eene groote achting en wordt sterk toegejuicht; maar de onhandige dief, die bij eenige poging tot stelen betrapt wordt, staat aan de openbare spotternij bloot, word veracht en dikwijls strengelijk gestraft.

Deze zijn de hoofdkaraktertrekken der inboorlingen van de nabuurschap van *Astoria*. Zij komen ons in vele opzichten voor als beneden de Wildenstammen van den oostkant van het Klipgebergte te staan, die stoute omzwerfers der woestijn. Zij hebben meer van de geaardheid der Eskimaux, en zijn tot op eene zekere hoogte van beschaving gekomen door hunne zachtere luchtstreek en door eene meerdere afwisseling van levensmanier.

De handel aan de Watervallen van de Columbia ontsproten heeft zijnen invloed langs de gansche kust verspreid. De Chinooks en andere Indianen aan den mond van de rivier bewezen weldra, dat zij sluwe kooplieden waren, en maakten geene zwaarigheid in het begin van hunn' handel met de Astorianen driemaal zoo veel te vragen, als zij eenig handelsvoorwerp zelve waardig keurden. Zij waren hoogst nieuwsgierig, en dikwijls tot onbeschaamdheid toe

indringende, zonder zich te ontzien de vreemdelingen onder elkander hartelijk uit te lagchen en tot de voorwerpen van hunne onderlinge scherts te maken.

In één opzigt evenwel toonden zij een' hooger grad van zelsbeheersching en gezond oordeel te bezitten dan de meeste van hunne wilde broeders: dit was hunne afkeerigheid van sterken drank, en de verachting waarmede zij op een' beschonkenen nederzagen. Bij zekere gelegenheid was de zoon van COMCOMLY aan de factorij uitgelokt geworden om eens regt naar zijn genoegen te drinken, en hij ging beschonken naar huis, in welken toestand hij eerst allerlei guitenstreken uitrigtte en vervolgens in eene wezenloosheid verviel, welke een paar dagen aanhield. Het oude opperhoofd kwam zijn' vriend MACDOUGAL hierover spreken met eene houding vol verontwaardiging, en verweet hem met bitterheid, dat hij zijn' zoon had toegelaten, zich tot beneden den staat van een dier te vernederen, en zich tot het voorwerp van den spot zijner eigene slaven te maken.

Voo
d
L
M
ra
hu
to
so
ne

M
beweg
van ve
over.
ren te
STUART
vestigd
den H
gelijks
nederg
Eene
den H
den st
den u

Hoofdstuk XLI.

Voorjaars regelingen te Astoria. — Verschullende togten ondernomen. — De Lange Straat. — Stielende Indianen. — Diefachtige horde te Wishram. — De Watervallen. — Nachttogt. — Een aanval, eene nederlaag, en eene roofpartij. — Indiaansch geneesmiddel voor de lachhartigheid. — Eene onderhandeling en een verdrag. — De togtgenooten keeren terug. — Zij ontmoeten crooks en JOHN DAY. — Hun lijden. — Trouweloosheid der Indianen. — Aankomst te Astoria.

Met het begin van de lente was alles te *Astoria* in beweging en men maakte zich gereed tot het afzenden van verschillende expeditiën. Er bleef nog veel te doen over. Het was noodzakelijk eenigen toevoer van goederen te zenden naar den handelspost van den Heer DAVID STUART, die in den vorigen herfst aan de Oakinagan gevestigd was. De *Cache* of geheime bergplaats, door den Heer HUNT bij de Caldron Linn gemaakt, moest insgelijks bezocht, en de goederen, in dezelve ter bewaring nedergelegd, moesten naar *Astoria* overgebracht worden. Eene derde zaak van belang was over land brieven naar den Heer ASTOR te Nieuw-York te zenden, om hem van den staat van zaken in het Etablissement en te gelijk van den uitslag der verschillende expeditiën kennis te geven.

De taak van toevoer naar de Oakinagan te brengen werd den Heer ROB. STUART, een' onderneemend jongman en neef van hem, die den handelspost had opgericht, toevertrouwd. De *Cache* zoude door twee van de klerken met name RUSSELL FARNHAM en DONALD MACGILLES worden opgezocht, onder geleide van een' wegwijzer, en vergezeld van acht mannen om hen te helpen de goederen naar huis te vervoeren.

Wat de brieven aanging, deze werden toevertrouwd aan den Heer JOHN REED, den klerk, denzelfden, die reeds een der verkennings-detachementen langs de Slangen-rivier had aangevoerd. Hij zoude zijn' weg door het gebergte nemen, even zoo als hij gekomen was, zonder eenig ander gezelschap dan BEN JONES, den Kentuckiaanschen jager, en twee Canadezen. Dewijl men hoopte dat de Heer CROOKS nog in leven zoude zijn, en dat REED met zijne reisgenooten hem mogt ontmoeten, werden deze van een' geringen voorraad van goederen en leeftogt voorzien, om hem te helpen zijne reize naar *Astoria* voort te zetten.

Toen de expeditie van REED bekend werd gemaakt, gaf de Heer MACLELLAN zijn besluit te kennen om dezelve te vergezellen. Hij was reeds lang misnoegd geweest over de geringheid van zijn aandeel in de voordeelen der onderneming en had een grooter aandeel gevraagd, doch dewijl hem zijn verzoek niet werd toegestaan, besloot hij de Compagnie te verlaten. MACLELLAN was een man van een zonderling eigenzinnig karakter, op wien geene overreding iets vermogt: men liet hem dus zonder tegenkanting zijne eigene keuze opvolgen.

Wat REED aanging, deze bereidde zich tot zijn' gewaagden togt met al den ijver van een' echten Ier. Hij

had e
voor d
voorne
zoodat
slecht
gen,
te zier

Dev
mijlen
hadden
draaik
liep, v
zen en
ken d
twee
de vol
zoo zw
zenloo
ker re
te wor
onder
St. L
het als
manne
met d
nieuw
en de
door
verkrij
wordt

De
aanvo

had eene blikken doos, waarin de brieven en papieren voor den Heer ASTON zorgvuldig werden opgesloten. Zijn voornemen was deze doos om zijn' hals te binden, zoodat hij dezelve slapende en wakende, in goed en slecht weder, te land of te water bij zich konde dragen, en er ook niet dan te gelijk met zijn leven van af te zien!

Dewijl deze verschillende troepjes bijkans vierhonderd mijlen ver de Columbia op denzelfden weg te houden hadden, die binnen dat bestek voorbij de gevaarlijke draaikolken en langs de roofzieke horden van de rivier liep, vond men het raadzaam, dat zij gezamentlijk afreizen en zoo ver bij elkander zouden blijven. Zij vertrokken derhalve op den 22sten Maart, zeventien in getal in twee kanoos; — en hier mogen wij wel den moed en de volharding dier verschillende expeditiën bewonderen, zoo zwak in getal en bestemd om afzonderlijk die grenzenlooze wildernissen door te trekken, in welke talrijker reisgezelschappen met zoovele gevaren en angsten te worstelen hadden gehad. Toen er in het vorige jaar onder de ervaren jagers en reizigers te Montreal en St. Louis recruten werden gezocht, beschouwde men het als gevaarlijk het Klipgebergte met minder dan zestig mannen over te gaan, en nu zien wij REED bereid, om met drie togtgenooten den weg over dien bergmuur op nieuw af te leggen. Zoo groot is de onversaagdheid, en de onverschilligheid voor het gevaar, welke de mensch door de gewoonte van hetzelfde voor ooggen te hebben verkrijgen kan. De ziel is even als het ligchaam, en wordt vereelt door het gevaar te trotseren.

De kleine vereenigde troep voer de rivier op, onder aanvoering van den Heer ROB. STUART, en kwam in het

begin van April nabij de Lange Straat, die beruchte plunderplaats, aan. Hier moesten de kanoos ontladen worden, en zelve zoo wel als de goederen tot naar het boveinde van den doortogt te land worden overgedragen. Zij waren dus genoodzaakt de hulp in te roepen van de Cathlasco-Indianen, die het op zich namen de goederen op hunne paarden over te brengen. Het ging dan voortwaarts: de Indianen met hunne paarden welbevracht, en REED met vijf wel gewapende manschappen er rondom heen: de moedige Ier, aan hun hoofd met de blikken briedoos, die in den zonneschijn flikkerde, om zijn' hals. Bij het doorrijden van een' klippigen en naauwen bergpas sloegen eenige der zwervende roovers een smal voetpad in, en galoppeerden weg met een paar balen goederen en eenige andere kleinere voorwerpen. Hen te volgen was nutteloos; en het was inderdaad met vrij wat moeite, dat het overige van de lading in behoudene haven kwam: want, toen zij weggegaan waren, miste de een zijn' neusdoek, de ander was zijn mes uit den gordel kwijt, en de flikkerende blikken doos van den Heer JOHN REED had geen gering gevaar geloopen.

De Heer STUART, het berigt van deze rooverijen vernemende, haastte zich voortwaarts tot ondersteuning van het convooi, doch konde hen voor den avond niet bereiken, wanneer zij te Wishram waren aangekomen, hetwelk ons thans reeds als eene voorname plaats van vischhandel, en om de diefstaligheid van deszelfs inwoners bekend is. Zij vonden er zich den geheelen nacht omringd van Wilden, die zoo al niet op openbaren roof, echter tuk op het stelen waren. Geen ander middel ziende, bleven zij den ganschen nacht onder de wapens, zonder een oog te sluiten, en met het kricken van den

dagera
kennen
zich m
staken
verhaal
konden

Dan
om zo
Door d
ne heb
was ve
kwaad
de rei
mogelij
verre z
zorg b
iets zed

De M
noos ge
groepen
en in h
aan de
den zij
boog e
ringd.
noos e
wendd
vervoer
gaf hij
hij wa
zoude
gaf va

dageraad, toen de voorwerpen nog nauwelijks te herkennen waren, scheepten zij alles haastig in, en, zonder zich moeite te geven om het gestolene weder te krijgen, staken zij van den wal af; zeer blijde zijnde, gelijk hun verhaal luidt »dat zij dit verfoeijelijke roofnest vaarwel konden zeggen.»

Dan de knappe lieden van Wishram waren niet gezind, om zoo gemakkelijk van hunne bezoekers te scheiden. Door den roof, dien zij reeds gepleegd hadden, was hunne hebzucht gaande gemaakt, en hun zelfsvertrouwen was vermeerderd door de straffeloosheid, waarmede hun kwaaddoen verschoond was gebleven. Zij besloten derhalve de reizigers nog eens tol te doen betalen, en ware het mogelijk de blikken briedoos te bemagtigen, die van verre zoo glinsterde, en door JOHN REED met zulk eene zorg bewaard wordende, gelijk zij vooronderstelden, al iets zeer kostbaars bevatten moest.

De Heer STUART was dan nog niet zeer ver met zijn kanoos gekomen, toen zij al het janhagel van de Wishram in groepen langs den oever zagen staan, tierende en gillende en in hunne onverstaanbare taal koeterende, en, toen zij aan deze zijde van de Watervallen aan land gingen, werden zij door meer dan vierhonderd van deze schelmen met boog en pijlen, knodsen en andere wapenen uitgerast, omringd. Allen drongen vooruit met een aanbod om de kanoos en de goederen over te dragen. De Heer STUART wendde voor, dat het te laat was, om de goederen te vervoeren, maar om hen in eene goede luim te houden, gaf hij hun te kennen, dat indien zij zich wel gedroegen, hij waarschijnlijk op den volgenden morgen hunne dienst zoude aannemen; terwijl hij hun inmiddels een teeken gaf van de kanoos over te dragen. Zij gingen dan met

de twee kanoos op hunne schouders heen, vergezeld van eene wacht van acht welgewapende manschappen.

Toen de Wilden boven de Watervallen gekomen waren, brak hun kwaadwillige geest op nieuw uit, en zij waren op het punt van de kanoos te vernielen, zonder twijfel met het inzicht, om de Blanken te verhinderen hunne goederen verder te brengen, en om hen langs dien weg vrijelijk te kunnen bestelen. Het was met vrij wat moeite, dat zij in de uitvoering van dat oogmerk verhinderd werden door de tusschenkomst van een' oud man, die eenig gezag over hen scheen te hebben. Ten gevolge van eene aanspraak, welke hij hun hield, stak de gansche bende, met uitzondering van nagenoeg vijftig mannen, naar de noordzijde van de rivier over en bleef aldaar tot het verrigten van eenig verder kwaad op den loer liggen.

Intusschen besloot de Heer STUART, die beneden de Watervallen gebleven was, en wel wist, dat de aangeboden bijstand der Wilden alleen ten oogmerk had, om eenige gelegenheid tot plunderen te vinden, indien het gebeuren konde, heimelijk voort te reizen, en hunne bedoelingen te leur te stellen. In het holste van den nacht, ten een ure, terwijl de maan helder scheen, wekte hij de manschappen, en stelde hun voor te beproeven zelve de goederen over te brengen tot boven de Watervallen, voordat de slapende Wilden er iets van ontdekten. Alles ijelde met ijver aan het werk en haastte zich, hopende vóór het aanbreken van het daglicht gedaan te hebben. De Heer STUART ging met de eerste vracht vooruit, en vatte post aan het bovineinde van den weg, dien zij langs moesten, terwijl de de Heeren REED en MACLELLAN beneden bleven, om het overige te doen vervoeren.

De dag brak aan, voordat het overdragen bewerkstel-

ligd w
kant v
gaande
aanval
van d
versch
nog t
zond
halen,
mansch
kwam
gen,
kant d
er een
MACLE
De ma
terwijl
het ov
der kan
den na
ken do
RYALUS
waren
spronge
aan, en
MACLE
vooruit
den he
over h
andere
achteru
tende,

ligd was. Eenige der vijftig Indianen, die aan den zuidkant van de rivier waren gebleven, bespeurden wat er gaande was, en zich zelve niet sterk genoeg voor een' aanval achtende, gaven zij er kennis van aan de overigen van de andere zijde, waarvan er meer dan honderd in verscheidene groote kanoos overkwamen. Er moesten nog twee vrachten gedaan worden. De Heer STUART zond eenige van zijne manschappen, om er eene van te halen, te gelijk den Heer REED waarschuwend zoodoortig veel manschappen bij zich te houden als hem noodig voorkwam, om de goederen van de tweede vracht te beveiligen, aangezien hij eenig vijandelijk oogmerk van den kant der Indianen vermoedde. De Heer REED weigerde er eenige bij zich te houden, zeggende, dat hij zelf en MACLELLAN genoeg waren, om op het overschot te passen. De manschappen gingen derhalve heen met de vracht, terwijl REED en MACLELLAN voortgingen de wacht over het overige te houden. Intusschen was er een gedeelte der kanoos van de overzijde aangekomen. Toen de Wilden nabij den oever kwamen, tref de noodlottige blikken doos van JOHN REED, welke gelijk de helm van EURYALUS schitterde, van verre hun gezeit. De kanoos waren ter naauwernood aan den oever, of de Wilden sprongen naar de rotsen heen, hieven den oorlogskreet aan, en vlogen op den glinsterenden buit los. De Heer MACLELLAN, die aan den oever van de rivier stond, trad vooruit, om op de goederen te passen, toen een der Wilden hem met de eene hand zijner mantel van buffelhuid over het hoofd trachtte te wikkelen, en hem met de andere te doorstooten. MACLELLAN sprong ver genoeg achteruit om den slag te vermijden, en zijn geweer rigtende, schoot hij den schelm door het hart.

Ondertusschen was REED, die met de achteloosheid van een' Ier verzuimd had het lederen overtreksel van zijn geweeslot los te maken, bezig met aan de banden te frommelen, toen hij met eene knods een' slag op het hoofd kreeg, die hem beseffeloos op den grond deed nederzinken. In een oogenblik was hij van zijn geweer en pistolen beroofd, en de blikken doos, de oorzaak van al zijn onheil, werd in zegepraal weggedragen.

In dit haghelijk oogenblik haaste zich de Heer STUART, die den oorlogskreet gehoord had, met BEN JONES en zeven van de manschappen naar de schouwplaats van het gevecht. Toen hij aankwam, lag REED in zijn bloed te wentelen, en een Indiaan boven op hem gereed, om hem met eene towahawk de rest te geven. »Vuur!» gebood de Heer STUART, en BEN JONES schoot den deugniet op de plaats dood. Nu hieven de manschappen een gejuich aan, en vuurden midden onder de hoop der Indianen, die terstond op de vlugt togen. REED werd opgenomen en buiten kennis tot naar boven de Watervallen overgedragen. In allerijl werden de kanoos te water gelaten en zij wilden zich inschepen, toen men bevond, dat zij zoo lek waren, dat men ze niet konde gebruiken; tevens ontdekten zij, dat de riemen beneden de Watervallen waren blijven liggen. Nu volgde er een tooneel van verwarring. Een plotselijke schrik beving aller harten, omdat zij zoo eensklaps in hunnen togt gestuit werden. De meeste der Canadezen verloren den moed, en twee hunner vielen werkelijk in slaauwte. In het oogenblik, toen zij hun besef wederkregen, beval de Heer STUART hun de wapens af te nemen, hunne onderkleederen uit te trekken en een' lakenschen lap om hun midden te binden, naar de wijze der vrouwen: eene Indiaansche straf

voor
de
toon
mid
tot
noor
eeni
len,
wen
ware
den
Z
naar
hun
een
dood
van
den
right
den
van
hun
van
zelve
Blan
H
win
over
Blan
kreg
dad
alw

voor de lafhartigheid. Aldus toetakeld werden zij met de goederen in eene der kanoos gestuwd. Dit koddig tooneel wekte op nieuw den moed van de stouteren, te midden van hun gevaar, en prikkelde den weifelenden tot onversaagdheid aan. De Indianen wederom naar de noordzijde overgegaan zijnde, werd de orde hersteld; eenige mannen werden afgezonden, om de riemen te halen, andere aan het werk gezet om de kanoos te breeuwen en te water te laten, en na eenige oogenblikken waren zij allen ingescheept en vervolgden hunn' togt langs den oever van den zuidkant.

Zoodra zij afgestoken waren, keerden de Indianen naar de schouwplaats van den strijd weder, droegen twee hunner kameraden, die getroffen waren, doch waarvan er een nog leefde, en gingen daarop naar hun dorp. Hier doodden zij twee paarden, en dronken het warme bloed van dezelve, om hunn' moed aan te vuren. Zij beschilderden zich op eene afzigtelijke manier tot den strijd: ver-rigttten den krijgdsdans rondom de verslagenen, en hieven den oorlogskreet der wraak aan. Vervolgens ten getale van vierhonderd-en-vijftig mannen te paard stijgende en hunne wapentuigen zwaaijende reden zij den noordkant van de rivier langs om boven de kanoos te geraken, dezelve in te wachten, en eene vreeselijke wraak op de Blanken te nemen.

Het gelukte hun eenigen afstand op de kanoos in te winnen, zonder ontdekt te worden, en zij staken de rivier over om post te vatten aan dien kant, langs welchen de Blanken opvoeren, toen deze hen bij geluk in het oog kregen. De Heer STUART en zijne medgezellen waren dadelijk op hunne hoede. Digter de plek naderende, alwaar de Wilden over de rivier waren gegaan, zagen

zij hen onder de steile en overhangende rotsen staan, langs welke hunne kanoos dicht voorbijvaren moesten. Bespeurende, dat de vijand het voordeel van de stelling had, hielden de Blanken stil, toen zij op een' afstand van vijfhonderd ellen van hem gekomen waren, deden toen een paar schoten en laadden de stukken op nieuw. Vervolgens legden zij een vuur aan, verbonden de kwetsuur van den Heer REED, die verscheide zware houwen in het hoofd gekregen had. Dit gedaan hebbende maakten zij de kanoos zamengebonden vast aan eene klip dicht nabij den oeverkant en wachtten nu den gedreigden aanval af.

Zij hadden niet lang in die honding gestaan, toen zij eene kano zagen naderen. Het krijgsopperhoofd van den stam zat in dezelve met drie zijner voornaamste strijders. Hij kwam nader bij en hield eene lange aanspraak, waarin hij hun te kennen gaf, dat zij een van zijn volk gedood en een' anderen gewond hadden: dat de bloedverwanten van den verslagene wraak vorderden, en dat hij genoodzaakt was geworden zijn volk tegen hen aan te voeren. Dat hij nog gezind was onnoodig bloedvergieten te sparen, en daarom voorstelde, dat de Heer REED, die toch, zoo als hij in het voorbijgaan opmerkte, half dood was, ten offer zoude geslagt worden voor de schimmen van den gesneuvelden strijder. Dit zoude de woede van diens vrienden tot bedaren brengen: de bijl zoude vervolgens onder den grond begraven worden, en allen zouden voortaan weder vrienden zijn. Het antwoord bestond in eene stellige weigering en uitdaging ten strijde, en het opperhoofd zag, dat de kanoos in een' goeden staat dan verdediging waren. Hij ging derhalve heen en naar zijne strijders onder de rotsen wederkeerende, hield

hij e
bloed
heid
inwon
zij ec
deze
zwich
de Bl
de za
begra
den.
de riv
rug, e
zoo v
hunn'
De
ven vo
verlor
bezigd
aan h
Het o
zijnde
reisgez
delspo
aldaar
Heer
had ec
delspo
nemen
Op
den za
den zi

hij eene langdurige raadpleging met hen. »Bloed voor bloed» is een stelregel van de Indiaansche regtvaardigheid en van het Indiaansche eergevoel. Doch hoezeer de inwoners van Wishram strijdbare mannen waren, waren zij echter ook kooplieden, en men stelde voor, dat bij deze gelegenheid het eergevoel voor het voordeel zoude zwichten. Het kwam dan tot eene onderhandeling met de Blanken, en, na eenig praten en wederpraten, werd de zaak afgemaakt voor eene deken om den doode in te begraven, en voor een weinig rooktabak voor de levenden. Dit bepaald zijnde, staken de helden van Wishram de rivier andermaal over, en keerden naar hun dorp terug, om te smullen van de paarden, welker bloed zij met zoo veel ophef gedronken hadden, terwijl de reizigers hunn' togt zonder verdere belemmering vervolgden.

De blikken doos evenwel, waarin de belangrijke brieven voor Nieuw-York besloten waren, was onherstelbaar verloren, en juist de voorzorg door den braven Ier gebezigd om zijne brieven te beveiligen had, door dezelve aan het oog bloot te stellen, hun verlies te weeg gebracht. Het oogmerk van zijne reize over land dus vervallen zijnde, gaf hij zijn gansche voornemen op. Het geheele reisgezelschap vergezeld den Heer STUART naar den handelspost van zijnen oom aan de Oakinagan. Zij bleven aldaar twee of drie dagen, en keerden toen door den Heer DAVID STUART vergezeld naar *Astoria* weder. Deze had een' grooten voorraad van beverhuiden aan zijn' handelspost liggen, maar achtte het onvoorzigtig die mede te nemen, uit vrees voor de Wilden van de Watervallen.

Op zekeren dag toen zij op hunn' terugtogt beneden den zamenloop van de Columbia gevorderd waren, hoorden zij zich van den oeverkant af in het Engelsch be-

groeten. Opziende bespeurden zij twee menschen, die moedernaakt waren en er allerjammerlijkst uitzagen. Zij roeiden naar den oever; de mannen kwamen naar hen toe en maakten zich bekend. Het waren de Heer CROOKS en zijn getrouwe bediende JOHN DAY.

De lezer zal zich herinneren, dat de Heer CROOKS met JOHN DAY en vier Canadezen zoodanig door den hongere en de vermocijenis uitgeput waren, dat de Heer HUNT hen in de maand December aan den oever van de Slangen-rivier had moeten achterlaten. Hun toestand was des te haghelijker, om dat zij zich in de nabijheid bevonden van eene horde Shoshonezen, wier paarden door den Heer HUNT, daartoe door den uitersten nood gedrongen, benaderd waren. De Heer CROOKS bleef alhier twintig dagen lang, terugggehouden door den zwakken toestand van JOHN DAY, die geheel en al buiten staat was van te reizen, en dien hij niet wilde in den steek laten, alzo DAY aan de Missouri bij hem in dienst geweest, en altijd een getrouwe bediende gebleven was. Bij geluk deden hun de Shoshonezen geen kwaad. Zij hadden nooit voorheen Blanke menschen gezien, en schenen door eene soort van bijgeloof te hunnen aanzien gedreven te worden: want, hoewel zij over dag nabij hen gekampeerd waren, braken zij voor den nacht hun leger op, en verdwenen eindelijk voor goed, zonder hun vaarwel te zeggen.

Toen DAY genoegzaam hersteld was om te kunnen reizen, togen zij zachtkens voort, zich zoo goed als zij konden behelpende, tot dat in de maand Februarij drie van de Canadezen, uit vrees van te verhongeren, den Heer CROOKS verlieten bij een klein riviertje op den weg waar de Heer HUNT langs gekomen was, toen hij naar

Indianen
den Heer
als na
en alle
eene lag
van den
tusschen
eens eer
niets da
Tegen
dees oo
doch de
sneeuw
ingevolgt
bergkete
volgens
Indianen
bewonen
volk doo
want zij
doodden
den weg
het midd
mijlen ver
Watervall
Hier o
van den
gende en
eten bezig
jagtgewere
hen naakt
CROOKS, z

II DEEL

Indianen zocht. De Heer CROOKS volgde de sporen van den Heer HUNT verscheiden dagen lang door de sneeuw, als naar gewoonte onder den blooten hemel slapende, en allerlei ontberingen ondervindende. Ten laatste op eene lage vlakte komende, verloor hij wederom elk spoor van den trein, en zwierf voor het overige van den winter tusschen het gebergte om, nu eens paardevleesch dan eens een' bever of slechts eene beverhuid, en meerendeels niets dan wortelen etende.

Tegen het einde van Maart gaf het de andere Canadees ook op en bleef in eene woning der Shoshonezen: doch de Heer CROOKS en JOHN DAY togen voort en de sneeuw genoeg verminderd vindende, ondernamen zij het, ingevolge eenig onderrigt van de Indianen, de laatste bergketen door te trekken. Dit gelukte hun, en vervolgens vonden zij de Wallah-Wallahs, een' stam van Indianen, die de oevers eener rivier van denzelfden naam bewonen, en die voor een openhartig, opregt en gastvrij volk doorgaan. Zij bewezen ook dat zij zulks waren; want zij namen de arme reizigers goedhartiglijk op, doodden een paard voor hen, en onderrigten hen in den weg naar de Columbia. Deze rivier vonden zij in het midden van April, en volgden haren loop honderd mijlen ver, tot dat zij omtrent twintig mijlen ver van de Watervallen kwamen.

Hier ontmoette hun een gedeelte der »Cavalcade» van den beruchten doortogt, die hen vriendelijk bejegende en hun voedsel voorzette, maar zich, terwijl zij met eten bezig waren, op eene trouwelooze manier van hunne jagtgeweren meester maakte. Vervolgens kleedden zij hen naakt uit en joegen hen voort, weigerende den Heer CROOKS, zelfs op zijne bede, hem een staal en vuursteen

weder te geven, waarvan zij hem beroofd hadden, en hem dreigende te vermoorden, indien hij niet terstond maakte weg te komen.

In dien hopeloos toestand nog ellendiger dan te voren, hervatten zij den togt, en poogden weder te keeren naar de gastvrije Wallah-Wallahs, toen zij bij geluk, de rivier tachtig mijlen ver gevolgd zijnde, op denzelfden ochtend, waarop zij meenden de Columbia te verlaten en het binnenland in te slaan, de kanoos van den Heer STUART in het oog kregen.

Het is noodeloos de blijdschap van deze arme menschen te beschrijven, toen zij zich zoo onverwachts wederom onder landslieden en vrienden bevonden, of de hartelijke begroetingen te vermelden, waarmede zij door hunne lotgenooten verwelkomd werden. Het reisgezelschap zakte nu verder de rivier af, geraakte al de gevaarlijkste plaatsen zonder cenig onheil voorbij, en kwam op den 11^{den} Mei te *Astoria* in goeden welstand aan.

Algen
ter
On
uitg
pute
gaa
aan

Al

en ter ze
den staat
willen wi
bedoeling
raderen v
bragt.

Men za
het ontwo
Noordwest
te bezorge
van die se
boorlingen
was door c
mede door
te Washin
en zeer ni

Hoofdstuk XLII.

Algemeene bedoelingen. — Toevoer naar de Russische pelterij-Compagnie. — Een agent naar Rusland gezonden. — Ontwerp van een jaarlijksch handelsschip. — De Bever uitgerust. — Zijne equipage. — Bevelen voor den kapitein. — De Sandwich-eilanden. — Geruchten aangaande het lot van den Tonquin. — Voorzorgen bij het aankomen voor den mond van de Columbia.

Aldus de lotgevallen der beide expeditie te land en ter zee naar den uitloop van de Columbia, benevens den staat van zaken te *Astoria* beschreven hebbende, willen wij voor een oogenblik terugkeeren tot de hoofdbedoeling van de onderneming, die te Nieuw-York de raderen van het Etablissement te *Astoria* in beweging bragt.

Men zal zich herinneren, dat het voor een gedeelte in het ontwerp des Heeren ASTORS lag aan de Russische Noordwestelijke pelterij-Compagnie een' geregelden toevoer te bezorgen, ten einde dezelve onafhankelijk te maken van die schepen, welke den handel bedierven door de inboorlingen van vuurwapenen te voorzien. Dit ontwerp was door ons eigen bestuur ondersteund geworden, gelijk mede door den Graaf PAHLEN, den Russischen Minister te Washington. Doch dewijl zijne bedoelingen gewigtig en zeer uitgebreid waren en eenmaal een' zeer wijden

handelskring zouden kunnen omvatten, verlangde de Heer ASTOR eene vaste schikking dienaangaande met de Russisch-Amerikaansche pelterij-Compagnie, onder de bescherming van het Russische bestuur tot stand te brengen. Met dit inzicht zond hij in Maart 1811 een' vertrouwden agent naar Petersburg, met de volmagt om onderhandelingen daartoe aan te knooien. Aan dezen werd door het bestuur der Vereenigde Staten een overtocht verschaft in den *John Adams*, een van deszelfs gewapende schepen naar eene Europeaanse haven bestemd.

De volgende stâp van den Heer ASTOR was het jaarlijksche handelsschip uit te rusten, hetwelk mede een gedeelte van zijn ontwerp uitmaakte. Hij had tot nog toe niets vernomen van den uitslag der vorige expeditien, en moest voortgaan in de vooronderstelling, dat alles ingevolge zijne bevelen volvoerd was geworden. Hij rustte diensvolgens een fraai schip uit van vierhonderd-en-negentig tonnen last, de *Bever* genoemd, en bevrachtte hetzelfde met eene kostbare lading, voor de factorij aan de uitwatering der Columbia, den kusthandel, en den toevoer van het Russische Etablissement bestemd. Aan boord van dit schip begaf zich weder een aandeelhouder van de Compagnie, met vijf klerken, vijftien Amerikaansche daglooners, en zes Canadesche roeijers. In de keuze van zijne agenten voor de eerste expeditie was de Heer ASTOR genoodzaakt geweest zijne toevlugt te nemen tot Britsche onderdanen, die bekend waren met den Canadeschen pelterijhandel, maar voortaan was het zijn oogmerk, zoo veel als hij konde, Amerikanen te kiezen, ten einde den Amerikaanschen invloed het bestuur der Maatschappij te doen regelen en dezelve tot eene geheel nationale inrigting te maken.

D
 expect
 van c
 van a
 seder
 was.
 fatsoe
 deel a
 maar
 het je
 De
 den b
 eenig c
 afloope
 Hij
 aangaan
 een Et
 tigd wa
 als zijn
 Bij het
 voorzigt
 tot stand
 geraakt
 hij alda
 zich zel
 laten ve
 hoorde,
 dat geva
 als voor
 rige ladi
 pelterijen
 moest hij

De Heer JOHN CLARKE, de aandeelhouder, die deze expeditie zoude besturen, was dan ook een inboorling van de Vereenigde Staten, hoezeer hij een groot gedeelte van zijn leven in het noordwesten had doorgebracht, en sedert zijn zestiende jaar bij den pelterijhandel geweest was. De meeste der klerken waren jonge lieden van fatsoenlijke huizen in Amerika; sommige hunner namen deel aan de expeditie met het vooruitzicht van gewin, maar andere gedreven door eene zucht naar avonturen, het jeugdige gemoed eigen.

De orders door den Heer ASTOR aan kapitein SOWLE, den bevelhebber van den *Bever* gegeven, steunden in eenig opzigt op de vooronderstelling van het voorspoedig afloopen der eerste expeditie.

Hij moest de Sandwich-eilanden aandoen, berigten aangaande den *Touquin* inwinnen, en vernemen, of er een Etablissement aan den uitloop der Columbia gevestigd was. Zoo ja, moest hij zoo veel Sandwich-eilanders, als zijn schip bergen kon, mede derwaarts overvoeren. Bij het aankomen voor de rivier moest hij ten hoogste voorzigtig zijn; want al ware er ook een Etablissement tot stand gekomen, konde hetzelfde in vijandelijke handen geraakt zijn. Hij moest derhalve den schijn aannemen, alsof hij aldaar ankerde bij toeval of door nood gedwongen, zich zelven voor een' kustvaarder uitgeven, en zich niet laten verluiden, dat het schip aan den Heer ASTOR behoorde, alvorens verzekerd te zijn, dat alles wel was. In dat geval moest hij zoo veel van zijne lading ontschepen, als voor het Etablissement bestemd was, en met de overige lading naar Nieuw-Archangel stevenen, alwaar hij pelterijen in derzelve plaats zoude innemen. Met deze moest hij naar *Astoria* wederkeeren, de huden, die al-

daar verzameld lagen , medenemen , en zijne vracht van den kushandel verrijkt hebbende , met dezelve naar Canton in China zeilen . De kapitein ontving voor het overige dezelfde instructien , als kapitein THORN van den *Tonquin* had medegekregen , ten aanzien van de voorzigtigheid in zijn' omgang met de inboorlingen , en dat hij er niet meer dan een of twee te gelijk aan boord zoude toelaten .

De *Bever* zeilde op den 15^{den} Oct. 1811 van Nieuw-York af , en kwam zonder eenig voorval van belang aan de Sandwich-eilanden . Aldaar vernam men het gerucht van het rampzalig lot van den *Tonquin* . Iedereen aan boord was verlegen over den uitslag van de beide expeditien . Men begon eenigen twijfel te voeden aangaande de vestiging eener factorij aan den uitloop van de Columbia , en of men er wel iemand van de Compagnie vinden zoude . Na een rijp beraad nam de kapitein twaalf Sandwich-eilanders voor de dienst van de factorij mede , ingeval dezelve tot stand mogt gekomen zijn , en vervolgde zijne reis .

Op den 6^{den} Mei kwam hij voor den mond van de Columbia , en , zoo digt als hem doenlijk was , de kust naderende , gaf hij een paar seinschoten . Deze bleven onbeantwoord en hij zag ook geen sein . De avond begon te vallen ; het schip moest weder zee kiezen , en iedereen was bedrukt van hart , toen hij de kust zich verwijderen zag . Op den volgenden morgen zeilden zij tot vier mijlen van de kust op , en deden wederom schoten , die eveneens onbeantwoord bleven . Nu werd er eene boot afgezonden om den doortogt te peilen , en te trachten binnen te varen ; doch deze kwam onverrigtter zake weder , uithoofde van de geweldige branding tegen de klippen . Des avonds werden op nieuw schoten gedaan maar

al w
sop v
er ee
verm
moor
hadde
gerig
vernie

In
CLAR
met o
ken ,
bond
hande
schip
zonde
schap
seinsch
aller h
Die v
ningen
behoec
en de
gelijk
ten ge
vallen
schote
de za
nemen
te ove
Eind
der T

al weder vruchteloos, en het schip koos weder het ruime sop voor den nacht. Nu gaf de kapitein de hoop op van er eene factorij te vinden, en gaf zich aan de treurigste vermoedens over. Hij vreesde, dat zijne voorgangers vermoord waren, voordat zij de plaats hunner bestemming hadden bereikt, of, indien zij al eene factorij hadden opgerigt, dat dezelve door de inboorlingen overrompeld en vernield was geworden.

In dit oogenblik van twijfel en onzekerheid gaf de Heer CLARKE zijn besluit te kennen, om in het ergste geval met de manschappen, waarover hij thans konde beschikken, een Etablissement op te rigten, en iedereen verbond zich met mannenmoed, om daartoe met hem de handen in een te slaan. Des anderen daags loefde het schip voor de derde maal op en deed drie seinschoten, zonder verwachting van antwoord. Tot overgrootte blijdschap der equipage evenwel werden er duidelijk drie seinschoten tot antwoord vernomen. Nu was de vrees uit aller harten geweken, behalve uit dat van kapitein SOWLE. Die voorzigtige bevelhebber herinnerde zich de vermaningen van den Heer ASTOR, en besloot met de uiterste behoedzaamheid te werk te gaan. Hij kende de listen en de verraderijen der Indianen. Het was niet onmogelijk, merkte hij aan, dat de Wilden zelve deze schoten gedaan hadden. Zij hadden het fort kunnen overvallen en deszelfs bewoners vermoorden, en deze seinschoten konden zeer wel het middel zijn, om hem binnen de zandbank te lokken, ten einde kunne kans waar te nemen, om hem in hun bereik te krijgen en het schip te overvallen.

Eindelijk zag men op de uiterste punt van de Kaap der Teleurstelling eene witte seinvlag opgeschoten. De

passagiers wezen in triomf naar dezelve heen, doch de Kapitein bleef steeds in twijfel. Gedurende den nacht brandde er een bakenvuur op dezelfde plaats, maar de Kapitein bleef er bij, dat achter al die seinen verraad konde schuilen.

In den volgenden morgen (9 Mei) kwam het schip op de hoogte van de Kaap der Teleurstelling buiten de zandbank ten anker. Tegen den middag zag men eene Indiaansche kano op het schip aansturen, en iedereen werd belast op zijne hoede te zijn. Eenige oogenblikken daarna zag men eene groote sloep de kano volgen. Ieders hart dobberde tusschen vrees en hoop, alzoo nu het oogenblik naderde, hetwelk hun den uitslag van de onderneming en het lot hunner voorgangers bekend zoude maken. De Kapitein, bij wien het denkbeeld van verraad sterk wortel had geschoten, liet zijne behoedzaamheid geene plaats maken voor zijne nieuwsgierigheid, maar beval een gedeelte der manschappen de bezoekers met het geweer onder den arm te ontvangen. De kano kwam hun het eerst op zijde leggen, bemand door COMELY en zes Indianen: in de sloep zaten de Heeren MACDOUGAL, en MACLELLAN met acht Canadezen. Een kort onderhoud met deze heeren benam den Kapitein alle vrees, en de *Beyers* door hun behulp over de bank gebragt, kwam behouden in de Bakkersbaai ten anker.

voor
den
om
den
werd
gezo
en o
menl
sten
pagn
Ee
vaerd
begev
deze
over

n, doch de
den nacht
s, maar de
nen verraad

et schip op
en de zand-
en eene In-
lereen werd
ikken daan-
en. Ieders
zoo nu het
van de on-
kend zoude
ld van ver-
zaam-
gierigheid,
e bezoekers
De kano
door com-
de Heeren
ezen. Een
n Kapitein
er de bank
en anker.

Hoofdstuk XLIII.

*Werkzaamheden te Astoria. — Verschillende expeditien uitge-
gerust. — ROBERT STUART en eenige anderen naar Nieuw-
York bestemd. — Zonderling gedrag van JOHN DAY. —
Zijn dood. — Roovers en gevaarlijke doortogt. — Ratel-
slangen. — Derzelver afkeer van tabak. — Aankomst bij de
Wallah-Wallah. — Aankoop van paarden. — Afreis
van STUART en de zijnen naar het gebergte.*

De aankomst van den *Bever* met versterking en met
voorraad schonk een nieuw leven en nieuwe kracht aan
den staat van zaken te *Astoria*. Het waren de middelen,
om de werkzaamheden van het etablissement uit te brei-
den en binnenlandsche handelsposten op te rigten. Er
werden terstond twee afzonderlijke partijen te voet uit-
gezonden, onder aanvoering van de Heeren MACKENZIE
en CLARKE, om handelsposten op te rigten aan den za-
menloop der Columbia op de punten, waar men den groot-
sten tegenstand en mededinging van de Noordwest-Com-
pagnie te gemoet had te zien.

Eene derde partij, door den Heer DAVID STUART aange-
voerd, zoude zich naar zijn' handelspost aan de Oakinagan
begeven met nieuwen toevoer van levensmiddelen. Behalve
deze expeditien werd er eene vierde vereischt, om berigten
over te brengen naar den Heer ASTOR te Nieuw-York,

in plaats van die, welke zoo ongelukkiglijk door JOHN REED verloren waren. De veilige bezorging dier brieven was eene zaak van groot aanbelang, alzoo de Heer ASTOR door dezelve tijding zoude ontvangen van den toestand der factorij, waarnaar hij zijne versterkingen en den noodigen toevoer van levensmiddelen konde berekenen. De zending was gevaarlijk en ging met groote ontberingen gepaard, zoodat er een sterk en gezond man toe noodig was. Zij werd toevertrouwd aan den Heer ROBERT STUART, die, hoewel hij nog jong en nimmer over het gebergte geweest was, evenwel blijken van zijne geschiktheid voor zulk eene taak gegeven had. Vier rustige en kloeke mannen, die de land-expeditie met den Heer MUNT hadden gemaakt, werden hem tot wegwijzers en jagers medegegeven. Deze waren BEN JONES en JOHN DAY de Kentuckyanen, en ANDRÉ VALLAR met FRANÇOIS LE CLERC, de Canadezen. De Heer MACLELLAN nam op nieuw deze gelegenheid te baat, om naar de Atlantische gewesten weder te keeren. Thans voegde zich de Heer CROOKS ook bij hem, die ondanks alles, wat hij op de akelige reis van den vorigen winter geleden had, andermaal bereid was, om liever alle gevaren en ontberingen te trotseren dan te *Astoria* te blijven. Wij hebben voorgenomen dit handje vol gelukzoekers op hunn' langdurigen en gevaarlijken togt te volgen.

De verschillende afdeelingen, waarvan wij melding hebben gemaakt, reisden zamen af op den 29ten Junij, onder een saluutschot van de stukken van het Fort. Zij zouden, tot elkanders onderlinge beveiliging, tot boven de Rooversengte van de rivier bij een blijven, en bij den zamenloop van de Columbia den weg naar hare verschillende bestemmingen inslaan. Hun getal beliep zamen

gen
Can
sche
tien
Z
Kent
gedr
derin
moed
de,
veron
wede
had.
verde
sprek
geven
De
dat g
de S
welke
den a
den K
twijfel
op be
beurd
versch
len,
niets
van e
schuld
twijfel
aanged

genomen zestig mannen, uit aandeelhouders, klerken, Canadesche reizigers, Sandwich-eilanders en Amerikaansche jagers bestaande, zij vertrokken in twee sloepen en tien kanoos.

Zij waren nauwelijks onder weg, toen JOHN DAY, de Kentuckyansche jager, onrustig en zeer zonderling in zijn gedrag werd. Dit veroorzaakte eene algemeene verwondering; want hij onderscheidde zich doorgaans door zijne moedige en opgeruimde houding. Men vooronderstelde, dat de herinnering van zijn vorig lijden zijn' geest verontrustte, bij het voornemen van die zelfde plaatsen weder te bezoeken, alwaar hij hetzelfde ondervonden had. Doch zijne ongesteldheid nam toe naarmate men verder kwam. Hij begon ijshoofdig en zonder aanhang te spreken en duidelijke teekenen van krankzinnigheid te geven.

De Heer CROOKS verhaalde nu aan zijne medgezellen, dat gedurende zijne omzwervingen door de landstreek van de Slangen-rivier in den voorgaanden winter, onder welke JOHN DAY her. vergezeld had, het verstand van den armen man door de ijsselijkheden, die zij ondervonden hadden, gekrenkt was geworden, en dat hij er aan twijfelde, of hij wel hersteld was. Men hoopte nogtans op beterschap in het vervolg; maar het tegendeel gebeurde. Zijne kameraden poogden hem verstrooijing te verschaffen en hem in een verstandig gesprek te wikkelen, maar hij werd daar verbitterd tegen aan en uitte niets dan onzamenhangenden en wilden praat. Het gezigt van een' Wilde bragt hem tot volkomene razernij en hij schold hem met de honendste uitdrukkingen, zonder twijfel door de herinnering van hetgeen zij hem hadden aangedaan.

In den avond van den 2^{den} Julij werd hij volkomen razende en poogde de handen aan zich zelve te slaan. Ontwapend zijnde kwam hij tot bedaren en gaf het levendigste berouw te kennen over de misdaad, welke hij had getracht te plegen. Hij wendde vervolgens voor te willen slapen, en toen allen argwaan gesust hebbende sprong hij even voor het daglicht van zijn bed op, greep een paar geladen pistolen en poogde zich voor den kop te schieten. In zijne drift legde hij te hoog aan en de kogels vlogen hem boven het hoofd. Hij werd terstond gebonden en tusschen eene wacht in eene der sloepen geplaatst. Nu was de vraag, wat met hem aan te vangen, dewijl het onmogelijk was hem de expeditie te laten volgen. Bij geluk ontmoette de Heer STUART eenige Indianen, die gewoon waren handel te drijven op *Astoria*. Deze namen op zich JOHN DAY veilig naar de factorij terug te brengen. Zijne kameraden zagen hem met de hartelijkste deelneming heengaan, want behalve zijne verdienste als een allerbekwaamste jager, hadden zijne rondborstige manieren hem ieders genegenheid gewonnen. Wij moeten hier bijvoegen, dat de Indianen hun woord getrouwelijk nakwamen en JOHN DAY onder zijne vrienden te *Astoria* terugbragten; maar zijn gestel was volkomen ondermijnd door de ontberingen, welke hij onderzonden had, en hij stierf binnen het jaar.

In den avond van den 6^{den} Julij kwamen zij aan de Rooversengte van de Rivier en kampeerden beneden den eersten Waterval. Den volgenden dag, voordat men met het overdragen van de goederen een begin zoude maken, werden de grootste voorzorgen genomen, om elken openlijken aanval of elk loerend verraad te voorkomen. Al de manschappen hielden hunne wapenen in

ger
Elk
die
was
en
gew
post
amb
de l
heid
man
nabi
over
kanc
smal
deze
eenig
van
zonk
De v
nabij
viele
gereg
op e
open
linge
diep
ging
er op
door
te w
Ev

gereedheid, en hadden hunne patroontasschen goed gevuld, Elk hunner had eene buis aan van elandsvel gemaakt, die van den hals tot over de knieën hing, en zoo goed was als een harnas: want zij was tegen de pijlen bestand en konde op den afstand van negentig schreden een' geweerkogel wederstaan. Aldus gewapend en uitgerust posteerden zij zich in orde van bataille. Vijf der beambten vatteden post aan elk einde van den weg tusschen de beneden- en de boven-vallen, hetgeen eene uitgestrektheid van drie à vier mijlen besloeg. Een aantal der manschappen hield de wacht onmiddellijk op de hoogten nabij de rivier, terwijl de overigen aldus tegen eene overrompeling bereiligd, bezig waren met de sloepen en kanoos op den wal te halen en de goederen langs den smallen oeverkant der valstroomen te vervoeren. Door deze voorzorg bleven zij van allen overlast bevrijd. De eenigste ramp, die er bij plaats had, was het omslaan van eene der kanoos, waardoor een gedeelte der goederen zonk en een ander gedeelte met den stroom heendreef. De waakzaamheid en de roofzucht van de horden, welke nabij deze plaats wonen, openbaarden zich dadelijk. Zij vielen op de drijvende koopwaren aan met de drift van geregelde strandvonders. Eene baal met goederen, die op een der eilanden aanspoelde, werd in een oogenblik opengesneden, de helft der goederen onder de inboorlingen verdeeld en de andere helft in eene loods in eene diepe bergkloof geborgen. De Heer ROBERT STUART ging evenwel met vijf mannen en een' tolk in eene kanoer op af, drong tot de strandvonders in hunn' schuilhoek door, en het gelukte hem den buit uit hunne handen te wringen.

Even zulke en nog sterker voorzorgen werden er ge-

nezigd bij het voorbijtrekken van de Lange Straat en de Watervallen, alwaar zij aan de rooverijen der paardrijders van Wishram en deszelfs vrijbuitende nabuurschap bloot gesteld zouden zijn. Inderdaad, op zekeren avond waren de eerste wachtposten ter naauwernood uitgezet, of de alarmkreet van »de Indianen» werd gehoord. »Te wapen!» was de leus en iedereen stond onder het geweer. De oorzaak van het alarm werd spoedig bekend: eene oorlogsbende van de Shoshonezen had juist beneden het kampement eene kano van de inboorlingen overvallen, vier mannen en twee vrouwen van dezelve vermoord, en nu vreesde men, dat zij het kampement ook zoude aanvallen. De sloepen en de kanoos werden terstond aan land getrokken; van deze vaartuigen en van de pakgoederen werd eene borstwering gemaakt, de drie zijden van een vierkant vormende, met de rivier achter hen, en zoo bleven de reizigers den nacht door in dit verschansete kampement.

De ochtendstond verdreef echter alle vrees: het overdragen der goederen bleef ongestoord: de roofzuchtige zwervers van de nabuurschap draaiden om de manschappen heen, terwijl zij aan het werk waren, maar bleven zich voorzigtig op een' afstand houden. Zij beschouwden de koopgoederen met gretige oogen, maar ziende, dat de »Langbaarden» zoo talrijk waren, en zoo wel op hunne hoede, deden zij geene poging, hetzij tot openlijk geweld, hetzij tot eenigen heimelijken diefstal, maar zij hielden zich vreedzaam en stil, en werden daarom met een geschenk van tabak beloond.

Met het opvaren van den eersten valstroom af tot aan den bovensten waterval, een afstand van tachtig mijlen, maar vol van allerlei belemmeringen, verliepen vijftien

dag
zijn
Julij
zijn'
Z
waan
roof
gebo
hadd
sterk
volge
rond
Tot
hen
Zij w
bond
zij in
CROO
beloo
gesto
Wild
vóór
te reg
die h
vonde
De
vrijd
bange
dat z
waren
De
de ri

dagen. Al deze moeilijke plaatsen gelukkig te boven zijnde gekomen, kwam het reisgezelschap op den 19^{den} Julij aan een kalmer gedeelte van de rivier, en vervolgde zijn' weg langs den stroom met des te meer gemak.

Zij waren thans in de nabuurschap van het oord, alwaar de Heer CROOKS en JOHN DAY zoo trouweloos beroofd en uitgeschud waren geworden, toen zij op de aangeboden gastvrijheid eener schelmsche horde vertrouwen hadden gesteld. Daarom werd er voor dien nacht eene sterke wacht rondom het kampement uitgezet. Op den volgenden morgen kwam er eene bende Indianen loeren rondom de reizigers, terwijl zij hun ontbijt gebruikten. Tot zijn groot genoegen herkende de Heer CROOKS onder hen twee van de deugnieten, die hem bestolen hadden. Zij werden terstond gegrepen, aan handen en voeten gebonden, en in eene der kanoos geworpen. Hier lagen zij in bange vrees, het ergste verwachtende. De Heer CROOKS was evenwel niet wraakzuchtig van gemoed, en beloofde de schuldigen in vrijheid te stellen, zoodra de gestolene goederen terug waren gegeven. Verscheiden Wilden sprongen in verschillende rigtingen heen en nog vóór den avond waren de jagtgeweren van CROOKS en DAY te regt. Verscheiden voorwerpen van minder beteekenis, die hun ontstolen waren, konden echter niet wedergevonden worden.

De schuldigen werden hierop van hunne banden bevrijd, en verloren geen' tijd om heen te gaan, nog van bange vrees gekweld, en naanwelijks kunnende gelooven, dat zij de welverdiende straf zoo gemakkelijk ontkomen waren.

De landstreek begon thans aan de beide oevers van de rivier een ander voorkomen te krijgen. De bergen,

rotsen en bosschen verdwenen: groote zandvlakten, hier en daar schaars met grasstruiken bekleed, die verdord waren van den zomerzon, strekten zich noord- en zuidwaarts uit. De rivier werd nog van tijd tot tijd door klippen en valstroomen belemmerd, doch er waren vele kalme streken, alwaar een gematigde stroom ging, en de roeijers zich in staat bevonden, om hun werk te verlichten door het bijzetten van een klein zeil.

Aan dit gedeelte der rivier woonden de inboorlingen alleen aan derzelve noordkant. Zij waren zowel jagers als visschers en hadden overvloed van paarden. Sommige daarvan werden door het gezelschap gekocht tot levensvoorraad, en terstond geslagt, hoewel zij van tijd tot tijd werk hadden, om brandstof te vinden ten einde dezelve te koken. Een der grootste gevaren, welke de reizigers in dit tijdperk hunner expeditie kwelden, was de menigte van ratelslangen, die de klippen en oevers onveilig maakten, en waarop de menschen telkens in gevaar waren van te trappen. Men vond dezelve dikwijls in groot aantal rondom de kampementen. Op ééne plaats lag er van dezelve een nest zich in de zon te koesteren. Er werden verscheiden geweren met hagel geladen op afgevuurd en zeven-en-dertig derzelve gedood en gewond. Om allen lastig bezoek van deze gasten gedurende den nacht te voorkomen, werd er een weinig tabak rondom de tenten gestrooid, een kruid waarvan zij een' bijzonderen afkeer hebben.

Op den 28sten Julij kwamen de reizigers aan den mond van de Wallah-Wallah, een' fraaijen helderen stroom van zes voeten diepte, en vijf-en-vijftig ellen breedte, die een' zeer snellen loop heeft over een bed van zand en keizelgruis, en die zich eenige mijlen beneden de

Lew
de v
lijk h
afzon
Aa
de g
den l
uiters
dra d
haast
een g
het k
wen g
rijden
sober
gema
den s
baar v
ruw b
gevlo
vastma
en ha
plaatse
zonder
De l
zijn ge
de pak
zijn eig
zeer do
dat de
rijdend
een gr
II n

Lewis-rivier in de Columbia stort. Hier zouden zich de verschillende afdeelingen, welke tot dus ver gezamenlijk hadden gereisd, van elkander scheiden, om elke haren afzonderlijken togt te ondernemen.

Aan de oevers van deze Wallah-Wallah-rivier woonde de gastvrije stam der Wilden van dienzelfden naam, die den Heer CROOKS en JOHN DAY op het tijdstip van hunner uitersten nood hadden bijgestaan. Zij hadden niet zoondra de aankomst van het reisgezelschap vernomen, of zij haastten zich om hetzelfde te verwelkomen. Zij stookten een groot vreugdevuur aan den oever van de rivier voor het kampement, rondom hetwelk de mannen en vrouwen gingen dansen. De Wallah-Wallahs zijn eene paardrijdende horde. De uitrusting van hunne paarden was sober en slecht. Hooge zadels, ruw van hertenleder gemaakt en met haar gestopt, die de ruggen der paarden schaafden, zoodat er het rauwe vleesch van zichtbaar was: houten stijgbeugels, met een' riem van een ruw beestenvel. Voor teugels dienden hun koorden van gevlochten paardenhaar, welke zij rondom de onderkaak vastmaken. Zij zijn, gelijk de meeste Indianen, stoute en harde rijders, en galopperen over de gevaarlijkste plaatsen heen, zonder vrees voor zich zelve, maar ook zonder medelijden met hunne paarden.

De Heer STUART kocht twintig paarden van hen voor zijn gezelschap: sommige tot rijpaarden en andere om de pakkaadje te dragen. Hij was zoo gelukkig van voor zijn eigen gebruik een fraai dier te koopen, hetwelk zeer door de Indianen geprezen werd. Er is geen volk, dat de waarde van een paard beter kent dan deze paardrijdende Wilden; en nergens is de snelheid van een paard een grooter vereischte, dewijl zij met hetzelfde dikwijls

ter jacht gaan op de antelopen, de vlugste der dieren. Nog na den verkoop zelfs van dit voortreffelijk dier aan den Heer STUART, bleef de Indiaan, die hem hetzelfde verkocht had, rondom het paard draaijen, alsof hij er niet van konde scheiden en berouw gevoelde over hetgeen hij gedaan had.

De Heer STUART besteedde een paar dagen met het in orde brengen der pakken en zadels, en met andere voorbereidselen voor zijn' langdurigen en moeilijken togt. Zijn gezelschap was door het verlies van JOHN DAY nu tot zes verminderd, een gering getal voor zulk eene expeditie. Doeh zij waren alle jonge menschen bloeiende van gezondheid en vol van moed, die eerder door de gevaren uitgelokt dan er door afgeschrikt werden.

In den ochtend van den 31sten Julij, toen al de voorbereidselen volbragt waren, bestegen de Heer STUART en zijne geringe bende hunne paarden, en riepen hunnen reisgenooten het laatste vaarwel toe, die hetzelfde met een drievoudig hurrah! beantwoordden, terwijl zij hen de gevaarvolle reis zagen aanvaarden. De volgende dag, dien zij namen, liep zuid-oostwaarts naar de noodlottige streek van de Slangen-rivier. Op een' onmetelijken afstand voor hen uit rees eene keten van rotsige bergen, welke zij hadden door te trekken: het waren dezelfde bergen, tusschen welke de reizigers in den vorigen winter zoo veel van de koude hadden te lijden gehad, en die naar hunne blaauwe tint, als men ze van verre ziet, den naam van de Blaauwe Bergen hebben gekregen.

rende
Heer
rekend
een' g
vinden
kenme
bezwa
toen z
op een

Hoofdstuk XLIV.

*Reistogt van den Heer STUART. — Barre wildernissen. — Doy-
stige reis. — Een boschje met eene rivier. — De Blaauwe
Bergen. — Vruchtbare vlakte met water. — Zwavel-
bron. — Weg langs de Slangen-rivier — Geruchten
over Blanke menschen. — De Slang-Indiaan en zijn
paard. — Een wegwijzer van Slang-Indianen. — Het
kampement midden in den nacht opgebroken. — Onver-
wachte ontmoeting van oude kameraden. — Verhaal der
lotgevallen van de bevervangers. — De zalmvallen. —
Grootte visscherij. — Manier van den zalm met de speer
steken. — Aankomst aan de Caldron Linn. — Toestand
van de Caches. — Nieuw besluit van drie Kentuckyaan-
sche bevervangers.*

Bij het terugkeeren langs denzelfden weg, die gedurende den winter zoo noodlottig was geweest voor den Heer HUNT met de zijnen, had de Heer STUART er op gerekend, dat hij in het tegenwoordige gunstiger jaargetijde een' gemakkelijken weg en overvloed van leeftogt zoude vinden. Doch in deze groote woestijnen en wildernissen kenmerkt zich elk saizoen door zijne eigene bijzondere bezwarenissen. De reizigers waren nog niet ver gekomen, toen zij zich tusschen barre en naakte bergen bevonden, op een' grond van klei en zand gemengd, verschroeid en

broos, welke naar alle uiterlijk aanzien nog nooit door den dauw des hemels was bevochtigd geworden.

Geen stroom, geene bron, geene beek was er te zien: de geheele landstreek, door de zon verzeugd, was bezaaid met drooge bergkloven, zijnde de beddingen der winterstroomen, welke nergens toe dienden dan om de verwachting van menschen en dieren te leur te stellen door het gezigt van uitgedroogde beddingen, door welke eenmaal het water in overvloed gestroomd had.

Zij reisden een' langen zomerdag zonder zich ergens op te houden door, met een' brandenden hemel boven hunne hoofden, eene verdorpe woestijn onder hunne voeten, juist onder eene koete, die hard genoeg was om het ligte zand van de leuvels op te jagen en hen van verstikkende wolken te omringen. De last, dien zij van den dorst hadden, werd ook ondragelijk: een fraaije jonge hond, hun eenigste reisgezel van die soort, bezweek er onder en stierf. De avond genaakte zonder eenig vooruitzicht van verligting, en zij begonnen bijkans te wanhoppen, toen zij aan den gezigteinder iets in het oog kregen, hetwelk naar de streep van een bosch gekeek. Zij schepeten op nieuw weder moed, want zij wisten reeds, dat op deze dorre vlakten nergens een boom staat zonder water in zijne nabijheid.

Zij verhaastten thans hunne schreden: de paarden schenen hunne beweegreden te verstaan en in hunne verwachting te deelen; want hoewel te voren bijkans op het punt van te bezwijken, behoefden zij thans noch sporen noch zweepsflag. Met al hunn' spoed werd het laat in den avond, eer zij nabij de boomen kwamen. Toon zij dezelve bereikten, hoorden zij verrukt van vreugde het geruisch van een ondiep water. De paarden vernam-

men
nen
voor
zij e
voor
gewe
verm
door
Afrik
ziger
daad
Azië
zelve
Aa
rezig
heid
dat z
ten.
talla,
volge
zwer
ontha
hadde
Die
afstan
MICHE
zuido
Colum
der I
gedeel
strect
rivier

men hetzelfde ook niet zoodra, of de arme dieren begonnen te snuiven, stoven met eene onbedwingbare drift vooruit, en hunne koppen in het water stekende dronken zij er van tot berstens toe. De ridders waren weinig voorzigtiger en dronker bij herhaalde teugen om hunn' geweldigen dorst te lesschen. Zij hadden dien dag een' vermoeijenden marsch van vijf-en-vijftig mijlen afgelegd door eene streek, die in barheid met de zandwoestijn van Afrika kon wedijveren. De bezwarenissen van den reiziger door deze Amerikaansche woestijnen zijn inderdaad dikwijls erger dan in de woestijnen van Afrika en Azië, uit hoofde dat men er minder gewend is met dezelve te kampen.

Aan den oever van dien gezegenden stroom bleven de reizigers voor dien nacht gekampeerd: hunne vermoeidheid was zoo zwaar, en hun slaap zoo zoet en vast, dat zij niet voor laat in den volgenden morgen ontwaakten. Zij herkenden nu de kleine rivier voor de Umattalla, dezelfde aan welker oevers de Heer HUNT met zijne volgelingen was aangekomen, na hunne moeilijke omzwerving door de Blaauwe Bergen, en zulk een goed onthaal in het vriendelijke kampement der Sciatogas hadden genoten.

Die rij der Blaauwe Bergen strekte zich thans op een' afstand voor hen uit: het was dezelfde, waar de arme MICHEL CARRIERE verloren was geraakt. Zij maakt de zuidoostelijke grenslijn uit van de groote vlakke langs de Columbia, het water van derzelve hoofdstroom van dat der Lewis-rivier afscheidende. Zij is inderdaad een gedeelte van eene lange bergketen, die door eene uitgestrekte landstreek loopt, en de bergen van de Slangenrivier in hare schakels bevat.

Het was reeds eenigzins laat op den dag, voordat de reizigers de belommerde oevers van de Umatalla verlieten. Langzamerhand bragt hun weg hen tusschen de Blaauwe Bergen, die naderbij bereikt een allerbarst aanzien aannamen. Zij waren bezet met digte en sombere wouden, en van diepe steile bergkloven doorsneden, die het den paarden bij uitstek moeilijk maakten. Soms tijds moesten de reizigers den loop van een' bruisenden stroom volgen, die in eene klippige en puntige bedding vloeyde, en welks menigvuldige vooruitstekende klipstukken en punten aan weêrszijde, hen d' kwijls noodzaakten over en weder over te gaan. Door deze donkere en schaduwrijke bergpassen sukkelden zij eenige mijlen voorwaarts, toen op eenmaal het gansche landschap als door een' tooverslag veranderde. De barre bergen en holle rotskloven werden vervangen door bevallige heuvels en vrolijke weiden, met riviertjes, welke zich door frisch groen gras slingerden en in een bed van keizelgruis klaterden; een alleraangenaamst en herderlijk tooneel, welks fraaiheid eene dubbele waarde ontving, door dat het te midden van zulk eene onvruchtbare streek lag opgesloten.

Aldus buiten de keten van de Blaauwe Bergen gekomen zijnde, togen zij voort over eene groote en platte vlakte van zestig mijlen in omtrek en van een' tamelijk goeden grond, door welke een aantal kleine riviertjes in alle rigtingen heenstreamden, waarvan men den loop op die uitgestrekte vlakte van verre kon herkennen aan de slingerende strepen van katoenheesters en wilgeboomen, die derzelve kanten omzoomden, en de verblijfplaats waren van eene talrijke menigte van bevers en otters.

Onder het overtrekken van die vlakte gingen zij dicht nabij den kant van een' heuvel een' grooten waterpoel voorbij

van
vond
een
dien
tot o
door
nabij
zij in
dom
Op
Wood
vorige
Heer
Aa
negen
deelte
oogen
dezelv
vlug
afstan
blijven
gen zi
Op
van d
bepro
nooter
rivier
door
gepoo
hier
in de
een v

van driehonderd ellen in omtrek, die zijnen oorsprong vond in eene zwavelbron van tien voeten middellijns, in een van deszelfs hoeken opborrelende. Destank, die uit dien poel oprees, was zeer lastig, en besmette de lucht tot op een' verren afstand. De plek werd veel bezocht door de elanden, die zich in groote menigte in het nabij gelegen gebergte ophielden, en hun gewei hetwelk zij in den lentetijd laten vallen, lag aan alle kanten rondom den poel verspreid.

Op den 10^{den} Aug. bereikten zij den hoofdstroom van Woodpile Creek, denzelfden, dien de Heer HUNT in het vorige jaar gevolgd had kort na zijne scheiding van den Heer CROOKS.

Aan den oever van die rivier zagen zij een' troep van negentien antelopen: iets zoo buitengewoon in dit gedeelte van het land, dat zij eerst twijfelden, of zij hunne oogten konden gelooven. Zij trachtten op allerlei manier dezelve onder het schot te krijgen, maar zij waren te vlug en te gezwind, en na bij afwisseling tot op een' afstand weg gesprongen te zijn, en dan wederom te zijn blijven staan, om hen nieuwsgierig aan te kijken, sprongen zij eindelijk tot buiten het gezicht weg.

Op den 12^{den} Aug. kwamen de reizigers aan de oevers van de Slangen-rivier, dat schouwtooneel van zooveel beproevingen en rampen voor al de tegenwoordige reisgenooten, behalve den Heer STUART. Zij kwamen aan de rivier juist ter plaatse, waar zij in het gebergte valt, door hetwelk de Heeren HUNT en CROOKS vruchteloos gepoogd hadden een' doortogt te vinden. De rivier had hier een' snellen en breeden stroom van vierhonderd ellen in de breedte met hooge zandige oevers hier en daar met een weinig wilgeboomen beplant. Aan den zuidkant der

rivier moest thans hun weg gaan, dewijl zij van voornemen waren de *caches*, bij de Caldron Linn door den Heer HUNT gegraven, op te zoeken.

Op den tweeden avond kwam er nog laat een enkele Slang-Indiaan in hun kampement en berigtte hun, dat er een Blanke in een der kampementen van zijn' stam woonde, ongeveer eene dagreize hooger de rivier op. Men maakte terstond het besluit op dat het een van de reisgenooten des Heeren HUNT zoude zijn, die het onder den rampzaligen togt van den vorigen winter door honger en vermoeidheid had moeten opgeven. Al de tegenwoordige reizigers, die in de ongemakken van dien togt deel hadden genomen, spoedden zich thans, om hunn' verloren lotgenoot onderstand te gaan bieden. Zij gingen dus den volgenden morgen met eene meer dan gewone drift op weg, maar twee dagen lang reisden zij, zonder eenig spoor hoegenaamd van zulk een' afgedwaalden te kunnen vinden.

In den avond van den tweeden dag kwamen zij aan eene plek, alwaar eene groote rivier van den kant van het oosten kwam stroomen, en welke onder al de omzwerfende horden van de Slang-Indianen bekend was om hare zalm-visscherij, als welke visch in deze nabuurschap in grooten overvloed gevangen wordt. Hier komen dus de Slang-Indianen gedurende het saizoen van de vischvangst van alle kanten zamen, om hunn' voorraad van zalm in te maken, welke met de eetbare wortelen het voornaamste voedsel van de bewoners dezer barre landstrecken uitmaakt.

Aan den oever van een klein riviertje, hetwelk hier in de Slangen-rivier valt, trof de Heer STUART een Shoshoneesch kampement aan. Hij deed hier onderzoek, naar

den
hen
er e
de o
heug
de n
door
hadd
dat
Fort
de b
sloeg
nesch
om d
ment

De
nacht
hun
oogen
en h
terug
ken.
der I
de be
vergat
ochte
ren:
zoodr
zijn p
van o
kussen
geen'

den Blanke, van wien men hem gesproken had. Onder hen woonde zulk een mensch niet, maar zij zeiden, dat er eenige Blanken met sommigen van hunne horde aan de overzijde van de rivier woonden. Dit berigt was nog heugelijker. De Heer CROOKS vleide zich nu, dat deze de manschappen van zijn reisgezelschap zouden zijn, die door de ongemakken en gevaren afgeschrikt besloten hadden onder de Indianen te blijven. Anderen meenden dat het de Heer MILLER en de jagers zouden zijn, die te Fort Henry het hoofdkorps hadden verlaten, om langs de bergstroomen te gaan zwerven. De Heer STUART sloeg derhalve zijne tenten in de nabijheid der Shoshonesche woningen op, en zond een' Indiaan over de rivier, om die Blanken op te zoeken en hen naar zijn kampement te brengen.

De reizigers bragten hier een' onrustigen, ellendigen nacht door. De plaats wemelde van muskieten, die door hun gegons en door hunne angels allen slaap uit hunne oogen weerden. Zij waren des morgens koortsachtig, en hunne gemelijke luim werd nog verzaard door de terugkomst van den Indiaan zonder berigt van de Blanken. Zij beschouwden zich zelve nu als de slagtoffers der Indiaansche valsheid, en besloten niet langer op de berigten der Slang-Indianen af te gaan. Doch zij vergaten dit besluit weldra. In den loop van dienzelfden ochtend kwam er een Indiaan achter hen aan galopperen: de Heer STUART wachtte hem in. Hij was niet zoodra bij den Heer STUART gekomen of hij sprong van zijn paard af, strengelde zijne armen rondom den nek van des Heeren STUARTS paard, en begon het dier te kussen en te streelen, hetwelk van zijn' kant volstrekt geen' hinder van die liefkozingen scheen te gevoelen. De

Heer STUART, die veel prijs op zijn paard stelde, werd hier een weinig verdrietig over, maar de zaak werd spoedig opgehelderd. De Indiaan zeide, dat het paard hem had toebehoord en het beste van al zijne paarden was geweest, maar dat de Wallah-Wallahs het hem ontstolen hadden. De Heer STUART was over die ontmoeting geenzins in zijn' schik, en niet genegen om eenige aanspraak op hetzelfde van den vorigen eigenaar te doen gelden. Het was inderdaad een voortreffelijk schoon dier, vol vuur, vol bevalligheid in zijne bewegingen en zoo snel als een antelope. Zijn oogmerk was, indien het hem gebeuren mogt, dat paard mede naar Nieuw-York te nemen en er den Heer ASTOR een geschenk van te maken.

Intusschen kwamen eenige van de andere reizigers er bij en herkenden in den Indiaan een' ouden vriend en bekende. Hij was werkelijk een der twee wegwijzers, die in den vorigen herfst het reisgezelschap van den Heer HUNT door het gebergte van de Dolle rivier heen naar Fort Henry hadden gebragt, en die naderhand met den Heer MILLER en zijne medgezellen was medegegaan om hen naar eene goede jagtstreek te geleiden. De lezer zal zich herinneren, dat deze de twee Slang-Indianen waren, die de Heer HUNT had aangenomen om op de paarden te passen, welke zij te fort Henry hadden achtergelaten, toen zij de reis met de kanoos beginnen zouden.

Thans omringden zij allen den Indiaan en begonnen hem met drift te ondervragen. Zijne antwoorden waren een weinig onbepaald en werden slechts ten halve verstaan. Hij deed een lang verhaal over de paarden, waaruit scheen te blijken, dat zij door verschillende zwer-

vende
spreid
plunde
medege
MILLER
Zij ha
rivier
van ee
hen va
hadden
Mee
gevolg
tien da
in een
maar s
door d
plunder
die dri
onvolke
men,
den, v
reisgeze
van de
st. MIC
In d
diaan,
Klipgeb
omweg
korterer
hne w
pistool
blauwe

vende horden gestolen en naar verschillende oorden verspreid geraakt waren. De *caches* waren mede uitgeplunderd, en de zadels en andere stukken van uitrusting medegenomen. Zijn bericht ten aanzien van den Heer MILLER en deszelfs kameraden was even onaangenaam. Zij hadden een tijdlang in de streken van de Bovenrivier gejaagd, maar waren in de handen gevallen van eene stroopende bende van de Kraai-Indianen, die hen van hunne paarden, wapenen en van alles beroofd hadden.

Meerdere vragen hadden ook meerdere berigten ten gevolge, maar alle van een' ongunstigen aard. Bijna tien dagen geleden had hij drie andere Blanken ontmoet in een' ellendigen toestand, hebbende ieder een paard, maar slechts één geweer met hen allen. Zij waren mede door de Kraai-Indianen, die aarts-gaauwdieven, uitgeplunderd geworden. De Indiaan trachtte de namen van die drie mannen uit'te spreken, en, zoo ver men zijne onvolkomene klanken konde verstaan, vooronderstelde men, dat die drie Blanken tot de vier jagers behoorden, welke de Heer HUNT op den 28sten Sept. van zijn reisgezelschap had afgezonden, om aan de boven-wateren van de Columbia bevers te vangen, te weten CARSON, st. MICHEL, DETAYÉ en DELAUNAY.

In den loop van het gesprek berigte hun de Indiaan, dat de reisweg, langs welchen de Heer HUNT het Klipgebergte was doorgetogen, zeer slecht en een groote omweg was geweest, en dat hij er een' veel beteren en korteren kende. De Heer STUART noodigde hem uit om hun wegwijzer te zijn, belovende hem daarvoor een pistool met kruid en lood, een mes, een els, eenige blaauwe koralen, eene deken en een' verrekijker te

zullen geven. Zulk eene lijst van kostbaarheden was te verleidelijk om haar te kunnen wederstaan: daaren boven verlangde de arme Indiaan naar de vlakte: hij had, zeide hij, zijne bekomst aan zalm, en verlangde naar buffelvleesch, en naar de groote buffeljagt achter het gebergte. Hij ging dus vergenoegd heen, om zijne wapenen, en zijne uitrusting voor de reis in orde te brengen, belovende 's anderendaags weder te komen. Hij hield zijn woord, en alzoo hij geen woord meer over zijn troetelpaard sprak, reisde de Heer STUART in volmaakte eensgezindheid met hem, hoewel de Indiaan niet konde nalaten van tijd tot tijd een begeerlijk oog op zijn voormalig eigendom te slaan.

Zij hadden nog niet vele mijlen afgelegd, toen zij aan eene groote bogt van de rivier kwamen. Hier berigtte hem de Indiaan, dat zij door de bergen dwars over te steken ettelijke mijlen zouden uitwinnen. Doch met den togt over de bergen zoude eene goede dagreis gemoeid zijn. Hij ried hun derhalve aan, hier den nacht gekampeerd te blijven en vroeg in den morgen op te breken. Zij volgden zijn' raad op, hoewel zij op dezen dag niet meer dan negen mijlen hadden afgelegd.

Op den volgenden morgen stonden zij vroeg en vrolijk op om de bergen over te trekken. Bij het houden van het appel werd de wegwijzer vermist. Zij vooronderstelden, dat hij ergens in de nabijheid zoude zijn, en gingen de paarden halen. Het edel dier van den Heer STUART was niet te vinden. Daar kwam de verdenking in zijne ziel op. »Zoek naar het paard van den Indiaan.» — Dit was er ook niet — men vond de sporen van twee paarden achter elkander aangebonden, in eene rigting van het kampement af. Het scheen alsof het

eene
de sp
op ee
gaan.
Indiaa
had g
heong
Dit
Indiaa
vervol
de m
vele p
van de
rivier
vlugtel
Het w
den so
steken
naauw
de mus
Op
vlaktes
zoel,
verliete
kant v
met wil
ste verl
kreeg h
van blij
lorene
begroet
wilgebo

eene bereden en het andere los was geweest. Men volgde de sporen eenige mijlen ver boven het kampement tot op eene plaats, al waar beiden de rivier waren overgegaan. Het was duidelijk, dat de Wilde zich op eene Indiaansche manier weder in het bezit van zijn beestje had gesteld, en er in de stilte van den nacht mede was heengereden.

Dit had eene gelofte ten gevolge, van nimmer eenigen Indiaan weder te vertrouwen. Men besloot ook in het vervolg de stiptste wacht over de paarden te houden, en den nacht in drie waken te verdeelen onder even zoveel personen. Zij vonden tevens geraden om, in plaats van den korteren weg door den Indiaan aangeraden, de rivier te blijven volgen: want zij begonnen thans den vlugteling voor een' doorkneden deug niet te houden. Het weder was verstikkend warm, en de paarden werden somtijds tot razend worden toe gekweld door het steken van de vliegen. De nachten zelve waren benaauwd, en het was den reizigers door de zwermen van de muskieten ondoenlijk een oog te luiken.

Op den 20ten Aug. hervatten zij den togt, langs de vlakte ter zijde van de Slangen-rivier. De dag was zoel, en eenige van hen last hebbende van den dorst, verlieten de anderen en klauterden naar den benedekant van den oever af om te drinken. De oever was met wilgeboomen bezet, onder welke zij tot hunne grootste verbazing een' man bezig met visschen vonden. Deze kreeg hen ter naauwernood in het oog, of hij gaf een' gil van blijdschap. Het was JOHN NOVACK, een hunner verloren reisegezellen. Nauwelijks hadden zij elkander begroet, of er kwamen nog drie andere van tusschen de wilgeboomen voor den dag. Deze waren de Heer MILLER,

JAKOB REZNER, en ROBINSON de geskalpeerde Kentuckyaan, de oude gediende van den »Bloedigen grond.»

De lezer zal zich misschien het plotselijk en eigenzinnig besluit herinneren, waardoor de Heer MILLER van zijn aandeel in de Maatschappij had afgezien, en in gezelschap van deze drie jagers en nog een' vierden, met name CASS, van fort Henry vertrokken was. Hij zal insgelijks in ROBINSON, REZNER en HOBACK, het klaverblad van Kentuckyansche jagers wedervinden, die eerst in dienst van den Heer HENRY waren geweest, en die de Heer HUNT op hunnen terugtogt naar huis op de Missouri dobberende gevonden, en aangespoord had, om nog eens weder het gebergte over te gaan. De ingezonkene oogen en de naakte toestand van deze lieden, bewezen niet dan te veel wat zij ondervonden hadden. Het gezelschap van den Heer HUNT hebbende verlaten, hadden zij tweehonderd mijlen zuidwaarts afgelegd, om bevers te vangen bij eene rivier, welke zich, volgens hunne opgave, ten zuiden van de Columbia in den Oceaan ontlast, doch welke wij eerder houden voor de Beer-rivier, een' stroom, die zijn' uitloop heeft in het meer Bonneville, een wijde plas van zout water ten westen van het Klipgebergte.

Een' grooten voorraad van beverhuiden verzameld hebbende, maakten zij pakken daarvan, welke zij op hunne paarden laadden, en legden hierop tweehonderd mijlen oostwaarts af. Aldaar kwamen zij in een kampement van omtrent zestig woningen der Arapahays, het uitvaagsel der horde van de Arapahces, en beruchte roovers. Deze vielen op de ongelukkige jagers aan, beroofde hen van hunne pelterijen, van het grootste gedeelte hunner kleederen, en van verscheiden hunner paarden. Zij waren blijde hun leven er af te brengen, en niet moeder-

naakt
der a
Vro
maar
dieven
legden
Met d
bering
en loc
noch
wat z
en van
altijd
toestan
bergte
zeiden
gens hu
uiterste
van het
loop ge
van wa
zellen g
Than
Heer m
derd mi
terwijl
gebergte
schap v
zij geno
een kari
om de l
overgetr

naakt uitgeschud te zijn, legden nog vijftig mijlen verder af, en bleven daar den winter door kamperen.

Vroeg in de lente hervatteden zij hunne omzwerving, maar werden ongelukkiglijk door dezelfde horde gaaudieven achterhaald, die hun eene nieuwe belasting oplegden en al hunne paarden op twee na medenamen. Met deze sukkelden zij voort onder de moeilijkste ontberingen. Zij hadden nog geweren met een weinig kruid en lood, maar bevonden zich in eene woestijn, waar noch vogel noch viervoetig dier zich vertoonde. Alles wat zij konden doen, was den loop der rivier te volgen en van het visschen te leven: maar ook deze was er niet altijd en dan bevonden zij zich in een' zeer hopeloozen toestand. Een van hunne paarden werd hun in het gebergte door de Slang-Indianen ontstolen: het andere, zeiden zij, werd door CASS medegenomen, die hen volgens hunne getuigenis, op eene schelmsche manier in den uitersten nood verliet. Er zijn naderhand ten aanzien van het lot van die arme ziel onzekere geruchten in omloop gekomen, die, zoo dezelve waar zijn, het toppunt van wanhoop bewijzen, waartoe de honger zijne medgezellen gedreven had.

Thans geheel en al zonder paarden zijnde, legde de Heer MILLER met zijne reisgezellen te voet ettelijke honderd mijlen af, onder het doorstaan van honger en dorst, terwijl zij de barre woestijn doortogen rondom het Klipgebergte. Op het oogenblik, toen zij door het reisgezelschap van den Heer STUART gevonden werden, waren zij genoegzaam uitgehongerd en zochten zich met visschen een karig maal te verschaffen. Indien de Heer STUART, om de bogt van de rivier uit te winnen, de bergen was overgetrokken, of indien eenige zijner reisgenooten niet

toevallig naar den kant van dezelve waren gegaar. om te drinken, waren die arme menschen nimmer ontdekt geworden en zij hadden in de woestijn moeten omkomen. Niets evenaarde huune blijdschap over deze ontmoeting hunner oude kameraden, dan de hartelijkheid, waarinede zij door dezelve begroet werden. Het kampement werd dadelijk opgeslagen, en de schaarsche voorraad ruimschoots aangesproken, om een' maaltijd te houden, die aan de vreugde van het oogenblik geëvenredigd was.

Op den volgenden morgen togen zij zamen verder, al zoo de Heer MILLER en al zijne kameraden ook het oogmerk opgaven, om als jagers te leven, en besloten met den Heer STUART naar St. Louis weder te keeren.

Zij bleven nog eenige dagen den loop van de Slanzenrivier volgen, van tijd tot tijd een weinig uitwinnende door het overtrekken van heuvels en landspitsen, op plaatsen, waar de rivier met bogten liep. Zij gingen verscheiden kampementen der Shoshonezen voorbij, en kregen van dezelve een weinig zalm; doch deze waren over het algemeen te arm, om veel te kunnen missen. De Heer STUART verlangde zeer paarden te koopen voor zijne nieuwe reisgenooten, doch hij konde de Indianen niet bewegen van dezelve af te zien, die hem betuigden, dat zij er zelve niet genoeg hadden voor hun eigen gebruik.

Op den 25sten Aug. bereikten zij eene voorname plaats van visscherij, waaraan zij den naam gaven van de Zalmvallen. Aan den noordkant van de rivier vonden zij aldaar een' waterval van twintig voeten hoogte, terwijl de zuidzijde door eene menigte maalstroomen gekenmerkt werd. De zalmen worden hier in groote menigte gevangen, terwijl zij trachten tegen de vallen op te schieten. Het was thans juist het geschikte jaargetijde daarvoor,

en in
alle h
van de
te tre
midden
klipper
water,
de zaln
geput v
schen
ting wo
De sp
sel. H
zeven d
gomde
vastghe
bestaat,
eenige
visscher
gansche
Het schu
het snoe
in zijne
schaft do
ken. De
vingen d
verscheid
klaarde e
epringen,
den water
Een' g
tocht hel
H DEBU

en in bijkans honderd woningen der Shoshonezen waren alle handen ijverig bezig met het doodden en innaken van den visch. De zalmen beginnen kort na zonsopgang te trekken. Dan zwemmen de Indianen tot naar het midden der watervallen, alwaar sommige hunner op de klippen gaan staan, en andere ten halven lijve in het water, alle gewapend met speren, waarmede zij naar de zalmen steken onder derzelver sprong, tot dat zij uitgeput van krachten nedervallen. De menigte der vischen is zoo groot, dat het eene onophoudelijke slagting wordt.

De speren hiertoe gebezigd zijn van een bijzonder maaksel. Het bovineinde is een stuk elandshoren van omtrent zeven duimen lang, waaraan een weërhaak met goed gegomde draden vastgemaakt zit. Dit bovineinde wordt vastgehecht aan de schaft, die uit een' langen wilgentak bestaat, waaraan hetzelfde mede door een eind touw van eenige duimen lengte wordt vastgemaakt. Wanneer de visscher eene vaste hand heeft, steekt hij dikwijls het gansche bovineinde door het ligchaam van den visch. Het schuift er gemakkelijk af en de visch spartelt met het snoer in zijn ligchaam, terwijl de visscher de schaft in zijne hand houdt. Zonder het sterke snoer zoude de schaft door het gespartel en de kracht van den visch breken. De Heer MILLER had in den loop zijner omzwervingen deze watervallen bezocht, en in één' namiddag verscheiden duizenden van zalmen gevangen. Hij verklaarde eenen zalm dertig voeten ver te hebben zien springen, van het begin van het schuim af beneden aan den waterval, tot volkomen boven denzelfden toe.

Een' goeden voorraad van zalm van de visschers gekocht hebbende, hervatte het gezelschap den togt en

kwam op den 29sten aan de Caldron Linn, de schouwplaats der gewigtige gebeurtenis van den vorigen herfst. Het eerste dat zij hier zagen, was een gedenkteeken van het ongeval van dien tijd; het wrak namelijk van eene kano, tusschen twee rijen van klippen liggende. Zij poogden er naar toe te komen, maar de oeverkanten van de rivier waren daar te hoog en te steil toe.

Zij begaven zich thans naar dat gedeelte van dit oord, alwaar de Heer HUNT en de zijnen de *Caches* gegraven hadden, met oogmerk om er de goederen uit te halen, die aan de Heeren CROOKS en MACLELLAN, en aan de Canadezen behoorden. Toen zij op de plaats kwamen, vonden zij, tot hunne verwondering, zes van de *Caches* open en de goederen gestolen, behalve dat er eenige boeken in de rondte verspreid lagen. Zij hadden het voorkomen van eerst in dezen zomer geplunderd te zijn. Er liepen sporen van wolven in alle rigtingen van de holen af en naar dezelve toe, waaruit de Heer STUART opmaakte, dat eerst die dieren naar de plek heen gelokt waren door den reuk van de huiden, dat zij waarschijnlijk de *Caches* opgegraven, en dat zoo hunne sporen het geheim aan de Indianen verraden hadden.

De drie overige *Caches* waren onaangeroerd gebleven. In dezelve lagen eenige drooge waren, een weinig kruid en lood, en een aantal beverknippen. De Heer STUART nam hiervan wat hem voor zijn reisgezelschap dienen kon, en legde al zijne overtollige pakkaadje in de plaats daarvan neder, met al de papieren en boeken, die er rondom heen lagen; vervolgens werden de gaten gesloten en alle sporen van dezelve uitgewischt. Er hier moeten wij wederom een bewijs bijbrengen van den onbedwingbaren moed der westersche bevervangers. Het

kla
en
om
verg
te b
woes
geld
aang
zijne
volda
gezels
Maats
De
dan,
schap
voor
rusting
deze
aankor
tig dag
rivier
Caches
De
den H
zende,
vonden
aan een
grond s
Alles
zijne re
drie sto
spoedige

klaverblad der Kentuckyansche jagers, ROBINSON, REZNER en HOBACK zag zich ter naauwernood in staat gesteld, om andermaal te veld te trekken tegen de bevers, of het vergat al zijn vorig leed, en besloot zijn geluk nog eens te beproeven, zeggende, dat zij liever hunne fortuin in de woestijn wilden zoeken, dan in lompen gekleed en zonder geld in hunn' zak te huis komen. Wat den Heer MILLER aanging, hij verklaarde dat zijne nieuwsgierigheid en zijne begeerte van door het land der Indianen te reizen voldaan waren; hij bleef dus bij zijn besluit, om met het gezelschap naar St. Louis en in den schoot der beschaafde Maatschappij weder te keeren.

De drie jagers, ROBINSON, REZNER en HOBACK werden dan, zoo ver de *Caches* en de middelen van het reisgezelschap het toelieten, voorzien van al de noodige uitrusting voor eene »jagt van twee jaren»: doch dewijl die uitrusting daarvoor nog onvoldoende was, besloten zij in deze nabijheid te wachten, tot dat de Heer REED zoude aankomen, dien zij welhaast verwachtten, alzoo hij twintig dagen, nadat de Heer STUART aan de Wallah-Wallah-rivier van hen was afgegaan, op reis zoude gaan om de *Caches* op te zoeken.

De Heer STUART belastte ROBINSON met een' brief voor den Heer REED, zijne behoudene reis tot hiertoe behelzende, benevens den toestand, waarin hij de *Caches* gevonden had. Hij hechtte een afschrift van dezen brief aan een' paal, dien hij nabij de plek der *Caches* in den grond stak.

Alles dus geregeld zijnde, namen de Heer STUART en zijne reisgenooten, thans zeven in getal, afscheid van de drie stoutmoedige jagers, en wenschten hun een' voorspoedigen uitslag van hun eenzaam en gevaarlijk verblijf

in de wildernis, en wij zullen hen thans mede aan hunne lotgevallen overlaten, maar naderhand het verhaal van dezelve weder opvatten, en de geschiedenis van hunne volhardende maar noodlottige onderneming besluiten.

zijne
mende
zij vor
welke
te wij
uit.
en de
men e
lomme
landsch
volgen.
grond
wormh

an hunne
rhaal van
an hunne
sluiten.

Hoofdstuk XLV.

Wildernissen van de Slangen-rivier. — Schaarsheid van levensvoorraad. — De verdwaalde reizigers. — Plunderende Indianen. — Reusachtig opperhoofd der Kraai-Indianen. — De vernederde snoeshaan. — Indiaansche seinen. — Rook op de bergen. — De Dolle-rivier. — Alarm. — Stroop-partij der Indianen. — De panische schrik onder de paarden. — Onbeschofte spotternij van een' Indiaan. — Een scherpschutter, die zijn doel mist.

Op den 1sten Sept. hervatten de Heer STUART en zijne reisgenooten den togt, hunn' weg oostwaarts nemende langs den loop van de Slangen-rivier. Naar mate zij vorderden, werd het land vlakker. De bergen tusschen welke de rivier stroomde, begonnen aan de beide kanten te wijken, en groote zandvlakten strekten zich voor hen uit. Van tijd tot tijd kregen zij enkele weiden te zien, en de oevers van de rivier waren omzoomd van wilgeboomen en katoenheesters, zoodat men haren loop, onder eene lommerrijke dekking door het van de zon verschrooide landschap, van boven van de toppen der bergen konde volgen. Over het algemeen genomen was evenwel de grond schraal: op enkele plaatsen groeide een weinig wormhout, benevens eene plant, die iets naar den Judas-

penning geleeck: maar de zomerhitte had de vlakke verzengd en weinig gras op de weiden overgelaten. Het wild was mede verdwenen. Vruchteloos liet de jager zijne blikken over het doodsche landschap gaan: nu en dan zag men enkele antelopen, maar nimmer binnen bereik van het schot. Wij zullen de reizigers eene week lang niet dag voor dag volgen op hunn' togt door die barre zandwoestijn, alwaar de honger hen zeer kwelde, en hun niets te eten overbleef dan een weinig visch uit de riviertjes, of nu en dan een enkele kleine gedroogde zalm, of een hond, dien zij zich uit de eene of andere eenzame woning van een' Shoshonees hadden weten te verschaffen.

Alzoo hun die akelige woestijn begon te verdrieten, verlieten zij op den 7^{den} Sept. de oevers van de Slangenvier, onder geleide van den Heer MILLER, die gedurende zijn' jagttogt eenige kennis van de landstreek gekregen hebbende, op zich nam hen langs een' beteren weg dan over Fort Henry, en die meer uit het bereik der Zwartvoeten lag, door het gebergte te brengen. Het bleek nogtans, dat hij een onkundige gids was, want zij geraakten zeer spoedig in het midden van barre bergen, onbekende rivieren en ruwe wildernissen verdwaald.

Eindelijk kwamen zij aan eene rivier, bij welke de Heer MILLER gejaagd had en aan welke zij zijn' naam gaven; hoewel wij gelooven, gelijk wij reeds hebben aangemerkt dat het dezelfde was met de Beer-rivier, welke zich in het meer Bonneville stort. Aan deze rivier en derzelver zij-armen rusten zij twee of drie dagen uit, zich sobertjes van visch voedende. Weldra ondervonden zij, dat zij hier in eene gevaarlijke nabuurschap waren. Op den 12^{den} Sept. vroeg hun kampement hebben op-

gesle
kant
te va
rond
ontst
kas o
met
een
duim
kome
eenig
ergen
voor
den
met o
kant
verbo
men
dezen
trouw
langza
een-er
en on
hoogst
ieder
oog o
De
genaam
voorra
hadde
te rei
kennis

geslagen, gingen zij met hunne angelroeden naar den kant eener rivier, om voor hun avondeten eenigen visch te vangen. Terugkeerende zagen zij een' troep Indianen rondom hun kampement zwerven, en tot hunne groote ontsteltenis bespeurden zij dat dezelve tot de Upsarokas of Kraai-Indianen behoorden. Hun opperhoofd trad met eene houding vol zelfvertrouwen vooruit. Het was een barsche en forsche knaap, van zes voeten en vier duimen lengte, die een buitengewoon schelmachtig voorkomen had. Hij gedroeg zich evenwel minzaam en zond eenigen van zijn volk naar hun kampement, lietwelk ergens in de nabijheid was, vanwaar zij met een' goeden voorraad van buffelvleesch wederkwamen. Hij gaf thans den Heer STUART te kennen, dat hij handel ging drijven met de Slang-Indianen, die aan den voet van den westkant der bergen beneden Fort Henry woonden. Deze verbouwen eene soort van tabak, die zeer door de stammen van het gebergte gewild is. Er lag in het oog van dezen Indiaan evenwel iets ongunstigs en hetgeen wantrouwen moest verwekken. Het getal van zijn volk nam langzamerhand toe, zoodat er omtrent middernacht wel een-en-twintig rondom het kampement waren, die lastig en onbeschaamd begonnen te worden. Men was ten hoogste bezorgd voor de paarden en de goederen, en ieder een hield den ganschen nacht door een wakend oog over dezelve.

De ochtendstond brak aan, zonder dat er iets onaangenaams was voorgevallen, en de Heer STUART al den voorraad van buffelvleesch, dien de Indianen te missen hadden, gekocht hebbende, maakte zich gereed om af te reizen. Maar nu bleek het, dat zijne Indiaansche kennissen nog niet van hem af wilden zijn, en vooral

gesteld waren op kruid, waarvoor zij paarden in ruiling aanboden. De Heer STUART weigerde hen van dat gevaarlijke goed te voorzien. Hierop werden zij dringender in hunne begeerte, tot dat hun dezelve glad werd afgeslagen.

Hierop trad het reusachtige opperhoofd vooruit, nam eene fiere houding aan, en zich zelve op de borst slaande, gaf hij den Heer crooks te kennen, dat hij een groot en aanzienlijk opperhoofd van den stam was. Hij herinnerde hem verder, dat het onder groote opperhoofden, als zij elkander bezochten, het gebruik was elkander geschenken te geven. Hij verzocht daarom, dat de Heer STUART van zijn paard zoude afstijgen, en hem het paard geven, hetwelk hij bereed. Dit was een fraai dier, van een wild ras uit de woestijn, waarop de Heer STUART een' hoogen prijs stelde, zoodat hij ook op het verzoek van den Indiaan zijn hoofd schudde. Nu trad deze op hem toe, en hem grijpende, schudde hij hem voorwaarts en achterwaarts in zijn' zadel, als om hem te doen gevoelen, dat hij louter een kind in zijne handen was. De Heer STUART behield zijne bedaardheid en schudde nog eens met zijn hoofd. Nu greep de Indiaan den teugel en gaf het paard een' slag, waardoor het schrikte en den rijder bijkans op den grond deed vallen. De Heer STUART haalde een pistool voor den dag en hield het den ondeugenden snoeshaan voor het hoofd. In één oogenblik was zijn pogchen ten einde, en hij dook achter zijn paard, om het verwachte schot te ontkomen. Dewijl zijne onderdanen op eenigen afstand den uitslag der zaak schenen af te wachten, beval de Heer STUART zijne manschappen hunne geweren op hen aan te leggen, maar niet te vuuren. De gansche troep. stoof uit elkander naar de bosch-

jes
geh
I
ooge
hij
uit,
bedr
met
dat
twis
als h
senm
te tr
gen
te oc
het v
de g
houd
den
te ga
stond
best g
keuke
De
keten
bewer
vonde
zucht
ren r
hetge
te ba
de to

jes, en daar op den grond gaande liggen, verdwenen zij geheel en al uit het gezigt.

Het opperhoofd, aldus alleen gelaten, was voor een oogenblik onthutst, maar zich wederom herstellende borst hij met eene echte Indiaansche sluwheid in een hard gelach uit, en nam het voorkomen aan, van in het gansche bedrijf slechts eene grap te zien. De Heer STUART had met zijne dubbelzinnige scherts niets op, maar begreep, dat het zijn belang niet was, zich met hem in eenigen twist in te laten: en dus vereenigde hij zich zoo goed als hij konde met de vrolijkheid van den reusachtigen pottenmaker, en om hem over de weigering van zijn paard te troosten, deed hij hem een geschenk van twintig ladingen kruid. Zij scheidden nu, naar allen uiterlijken schijn te oordeelen, als de beste vrienden van de wereld: doch het was duidelijk genoeg te zien, dat niets anders, dan de geringheid van zijne eigene magt en de krijgshafte houding der Blanken, het Indiaansche opperhoofd hadden weêrhouden van tot eene openlijke beleediging over te gaan. Zelfs gedurende het tijdsverloop van hun kortstondig onderhoud hadden zijne waardige volgelingen hun best gedaan om een' bak te stelen, welke bijkans al het keukengereedschap der reizigers bevatte.

De Heer STUART zette zijne reis oostwaarts over eene keten van heuvels voort. De laatste ontmoeting had hun bewezen, dat zij zich in eene gevaarlijke landstreek bevonden, en welke aan de omzwervingen van eene roofzuchtige horde blootgesteld was: en inderdaad, zij waren nog niet vele mijlen ver gekomen, of zij zagen iets hetgeen wel geschikt was, om hun zorg en ongerustheid te baren. Er begonnen in verschillende rigtingen van de toppen van sommige der hoogste bergen, kolommen

van rook op te stijgen. Zij vermoedden, dat dit zoo-vele teekens waren door de dienaren van het Indiaansche opperhoofd gegeven aan de zwervers van zijne horde, om hen met grootere magt te vervolgen. Seinen van dien aard, op één punt gegeven, kunnen binnen korten tijd een' wijden omtrek van het gebergte in rep en roer brengen, en al de verspreide jagers en strijders onder den standaard van hun opperhoofd bijeenroepen.

Om zich zoo veel als doenlijk was uit het bereik van deze vrijbuiters te houden, rigtte de Heer STUART zijnen weg noordwaarts heen, en den hoofdstroom van de Miller's rivier verlatende, volgde hij er een' breeden arm van, die uit het gebergte kwam. Hier kampeerden zij na een' vermoeiende marsch van vijf-en-twintig mijlen. Toen het nacht werd, kluisterden zij de paarden en maakten dezelve dicht bij het kampement vast: er werd eene wacht uitgezet tot in den morgen toe, en iedereen sliep met zijn geweer bij zich.

Met het opgaan der zon waren zij reeds weder op marsch, en altijd noordwaarts. Weldra begonnen zij de bergen te beklimmen, en hadden van tijd tot tijd wijduitgestrekte vergezigten over de omliggende landstreek. Er was geen Kraai-Indiaan te zien: doch dit stelde hen niet gerust; want zij kenden de halstarrigheid van die Wilden in het opsporen van hunne prooi, en de geheime manier, waarop zij hunne bewegingen weten te verbergen, zich steeds in de bergpassen en rotskloven schuil houdende. Na een-en-twintig mijlen lang over de bergen getrokken te zijn, kampeerden zij aan den oever van eene rivier, die naar het noorden stroomde.

In den avond ontstond er een alarm van »de Indianen!» en iedereen was bij de hand. Het bleek, dat

het
cers
nab
stelt
N
ten
noor
takk
schij
is.
veel
India
den
langs
om o
weg
doen
HUNT
weg z
en kw
alwa
en ee
klippe
de Do
den H
deze r
Er
Indian
schen
gelegd
Zij bes
zelve,

het drie ellendige Slang-Indianen waren, die op het eerste berigt, dat zich eene bende Kraai-Indianen in de nabijheid ophield, met alle teekens van de grootste ontsteltenis een goed heenkomen zochten.

Nog een paar vermoeyjende dagen en slapelooze nachten deden hen een' snelvlietenden stroom bereiken, die noordwaarts liep, en welken zij voor een' der boven-takken van de Slangen-rivier hielden. Het was waarschijnlijk dezelfde, die sedert de Zonte-rivier geheeten is. Zij besloten hunn' togt langs deze te rigten, om zoo veel te verder uit de gevaarlijke nabijheid der Kraai-Indianen te geraken. Dan wilden zij op den weg van den Heer HUNT van den vorigen herfst uitkomen, en langs zijn spoor door het gebergte trekken. De poging, om onder het geleide van den Heer MILLER een' beteren weg te vinden, had hen een' grooten omweg zuidwaarts doen maken: door weder op het spoor van den Heer HUNT te komen wilden zij ten minste zeker van hunn' weg zijn. Zij gingen dan langs den loop van deze rivier en kwamen ten einde van drie dagreizen op eene plaats, alwaar dezelve zich vereenigde met eene grootere rivier, en een woester aanzien kreeg, tusschen steilten en klippen woelende en bruisende. Het bleek inderdaad de Dolle-rivier te zijn, ons reeds door de expeditie van den Heer HUNT bekend geworden. Aan den oever van deze rivier kampeerden zij vroeg op den 18^{den} Sept.

Er waren nu sedert hunne ontmoeting met de Kraai-Indianen zes dagen verlopen, en zij hadden in dien tusschen tijd honderd-en-vijftig mijlen noordwestwaarts afgelegd, zonder eenig teeken van die stroopers te zien. Zij beschouwden zich dus als buiten het bereik van dezelfde, en begonnen in waakzaamheid te verslappen,

blijvende somtijds voor een gedeelte van den dag op eene plek, waar hun de weide goed voorkwam. De arme paarden hadden rust noodig. Zij waren met geforceerde marschen over barre hoogten tussehen klippen en omgevallen boomen, of door lage moerassige valleijen, ondermijnd door den arbeid der bevers, heengekomen. Deze dieren waren in menigte overal langs de bergstroomen en waterbeken, waar slechts wilgenhout tot hun voedsel stond. Zij hadden de oeverkanten van menige derzelve zoodanig weggegraven, dat er de ondergrond door overstroemd was, makende overal ondiepe plassen of meren, of slijkgaten: hetgeen de reizigers zeer in het voortgaan belemmerde.

Op den 19^{den} Sept. stonden zij vroeg in den morgen op: eenige hunner gebruikten hun ontbijt, en andere maakten hunne pakken voor den marsch gereed. De paarden waren gekluisterd, maar liepen voor het overige vrij te grazen in de omliggende weide. De Heer STUART stond aan den oever van de rivier op een' geringen afstand van het kampement, toen hij den alarmkreet hoorde opgaan; — »De Indianen! de Indianen! — Te wapen! te wapen!»

Een der Kraai-Indianen galoppeerde met een rood vlaggetje in zijne hand het kampement voorbij, naar den top van een' heuvel dicht bij hetzelfde, en wuifde aldaar met zijn vaandel. Er ging een helsch gegil op van de andere zijde van het kampement, buiten hetwelk de paarden liepen te grazen, en een kleine troep Wilden kwam onder schreeuwen en ander vreeselijk misbaar aangalopperen. De paarden werden bang en vlogen door het kampement heen naar den vaandeldrager toe, die dezelve lokte door het wuiven met zijne vlag. Oogenblikkelijk

gaf
al de
door
Op
reisge
India
snijde
getien
vrees
bagaa
veilig
en gi
De ac
tige r
lijken
ten zi
allerge
den
hield
en me
ligcha
uit, w
had in
stond
nend a
hem t
in het
Het
daar h
»Ach,
enkeler
gij al

gaf hij zijn paard de sporen en rende heen gevolgd door al de verschrikte paarden, wier vrees vermeerderd werd door het gegil van de Wilden achter hen.

Op het eerste alarm hadden de Heer STUART en zijne reisgenooten hunne geweren gegrepen, en zij poogden de Indianen, die de paarden opjoegen, den terugtogt af te snijden, toen hunne aandacht afgetrokken werd op een getier en gegil in eene tegenovergestelde rigting. Zij vreesden dat nog eene andere bende bezig zoude zijn hunne baggaasje te stelen. Zij schoten toe om dezelve te beveiligen. Doch de troep der Indianen kwam tierende en gillende als om hen uit te jouwen voorbijgalopperen. De achterste van hen was hun opperhoofd, de spotzuchtige reus. Zijn karakter moet niet zeer in den dichtertijken vorm van de echte Indiaansche heldendeugd gegoten zijn geweest; hij was in tegendeel sterk met eene allergemeenste soort van spotzucht behebt. Terwijl hij den Heer STUART en diens medgezellen voorbijreed, hield hij zijn paard in, ging regt op in den zadel staan, en met zijne handen tegen het lonendste deel van zijn ligchaam slaande, sprak hij eenige schertsende woorden uit, welke zij bij geluk niet konden verstaan. BEN JONES had in een oogenblik tijds het geweer aangelegd, en hij stond op het punt van een' kogel door het hun zoo honnend aangewezen doelwit te schieten, toen de Heer STUART hem toeriep: »Om 's hemels wil niet: gij zult ons allen in het verderf storten!»

Het kostte moeite den braven BEN in toom te houden, daar het doel zoo schoon en de beleediging zoo laag was. »Ach, Mijn Heer STUART» riep hij uit: »vergun mij een enkelen knal op dien duivelschen deugniet, dan moogt gij al het loon behouden, dat gij mij schuldig zijt.»

»Bij den Hemel »hernam de Heer STUART,» als gij vuurt, schiet ik u de hersenpan aan splinters.»

De Indiaan was intusschen ver buiten het bereik gekomen en had zich bij zijn volk gevoegd, en de geheele troep duivels rende, onder het gewapper van hun vlaggetje, met de geroofde paarden door de bergpassen heen, terwijl de klippen en bergen van hun helsch gelach en getier weërgalmden.

De beroofde reizigers zagen hen in stilzwijgende treurigheid en wanhoop achterna, doch de Heer STUART kon niet anders dan den moed en de volharding bewonderen, waarmede het gansche bedrijf was uitgevoerd, en erkende, dat het een der stoutmoedigste overrompelingen was, waarvan hij ooit onder de Indianen gehoord had. Het aantal der Indianen ging dat van twintig niet te boven. Op deze manier weet dikwijls een kleine loerende bende de paarden van een' grooten oorlogstroep te rooven: want wanneer slechts eenmaal een drift paarden van zulk een' panischen schrik bevangen is, worden zij razende, en niets dan het breken van hunn' nek is in staat om hen in hunne vlugt te stuiten.

Niemand was verdrietiger over dit noodlottig voorval dan BEN JONES. Hij verklaarde, dat hij liever zijne gansche verdienste, die omtrent een vol jaars loon bedroeg, er aan had willen geven, dan in zulk een heerlijk schot te leur gesteld te worden. De Heer STUART bragt hem evenwel de vermoedelijke gevolgen van zulk eene roekeloosheid onder het oog. »Bloed voor bloed» is de stelregel der Indiaans. De geheele stam zoude zich vereenigd hebben, om den dood van één' enkelen te wreken. Het gansche reisgezelschap bestond nu slechts uit zeven personen, zonder paarden, die eene uitgestrekte bergstreek

hadd
wien
ooger
van
volha
oogm
hadde
het
op ee
zich
het k
spiede
waarin
ging
om d
schrik
leggen
kerlijk
dit st
van h
zelver
zijn, d

hadden door te trekken, verontrust door een' vijand, wiens seinvuren alles wat romdom hen was, in één oogeblik onder de wapens konden brengen. Het gedrag van deze bende stroopers bewees inderdaad welk eene volharding den Wilde bezielt, wanneer hij eenmaal zijn oogmerk vast ergens op gezet heeft. Deze knapen hadden zekerlijk in stilte en ongemerkt eene week lang het reisgezelschap in het oog gehouden, was het tot op een' afstand van honderd-en-vijftig mijlen nagevolgd, zich over dag buiten hun gezigt houdende, des nachts het kampement beloerende, al deszelfs bewegingen bespiedende, en op het gunstige oogenblik wachtende, waarin het niet op zijne hoede zoude zijn. De bedreiging van den Heer STUART bij hunne eerste ontmoeting om den reus dood te schieten met zijne pistool, en de schrik, die zijne reisgezellen met hunne geweren aan te leggen den Wilden hadden op het lijf gejaagd, had zekerlijk hun gemoed opgewonden tot de onderneming van dit staaltje van stoutmoedigheid, en in die gesteldheid van hunn' geest, zouden zij eerder de reizigers in derzelve geheelen togt over het Klipgebergte achtervolgd zijn, dan zich in hun oogmerk hebben laten te leur stellen.

Hoofdstuk XLVI.

De reizigers zonder paarden. — Voorbereidselen tot eene voetreis. — Loerende spionnen. — De bagaadje verbrand. — Een marsch te voet. — Reis met een vlot. — De gewonde eland. — Sporen van Indianen. — Eigenzinnig gedrag van den Heer MACLELLAN. — Grootsch gezigt van een' berg af. — Verwijderde kraters van brandende bergen. — Ziekte van den Heer CROOKS.

Onder al de tegenspoeden van deze wisselvallige wereld is er geen zoo volkomen ontmoedigend, als die van een' reiziger, die zich te midden der woestijn op eens van zijn paard beroofd vindt. Onze ongelukkige reizigers zaten dan ook eene wijl in volstrekte wanhoop over hunn' treurigen toestand na te denken. Zij hadden nog een' langen togt over een bar gebergte en grenzenlooze vlakten af te leggen, welken zij thans met moeite te voet moesten ondernemen, eh alles, wat zij of tot levensonderhoud of tot verdediging van hetzelfde noodig hadden, moest op de schouders getsocht worden. Die troosteloze bui ging echter spoedig voorbij, en zij togen te werk met die vaardigheid, welke de behoefte van de wildernis zoo zeer opwekt, om zich naar de verandering van hunne omstandigheden in te rigten.

Het
bagaa
ononth
en ha
verliep
maal
legden
reeds
knapza
JONES
kant v
verblij
genoeg
zellen.
kopper
derd v
paar w
tijd tot
steeds
kwam
verspie
boven
nen ste
Bij z
kamera
deze ze
aandach
waren.
het kan
alwaar
noodza
schijnlij

II DE

Het eerste wat zij te doen hadden, was uit hunne bagaadje zoodanige voorwerpen uit te zoeken, als hun onontbeerlijk waren voor den togt: dezelve in te pakken en het overige in *Caches* te verbergen. Daarmede verliep een gansche dag: des avonds deden zij een karig maal van het overschot hunner levensmiddelen, en zij legden zich met bekommerde harten ter rust. Zij waren reeds vroeg in den morgen weder op en begonnen hunne knapzakken voor den togt gereed te maken, terwijl BEN JONES naar een' ouden beverknip, welken hij aan den kant van de rivier uitgezet had, ging kijken. Hij was verblijd er een' tamelijk grooten bevet in te vinden, die genoeg was tot een ontbijt voor zijne hongerige medgezellen. Met zijne vangst wederkeerende zag hij twee koppen loeren over den rand van eene klip eenige honderd voeten hoog, welke hij vooronderstelde dat van een paar wolven zouden zijn. Voortgaande keek hij nog van tijd tot tijd eens op: de koppen waren er nog en keken steeds met strakke en felle blikken naar beneden. Nu kwam het denkbeeld bij hem op, dat het wel Indiaansche verspieters konden zijn, en waren zij slechts niet ver boven het bereik van zijn geweer geweest, zoude hij hen stellig op een schot onthaald hebben.

Bij zijne aankomst in het kampement maakte hij zijne kam raden op die spionnen opmerkzaam. Eerst hielden deze ze ook voor wolven, maar hunne onbewegelijke aandacht overreedde weldra iedereen, dat het Indianen waren. Men begreep er uit, dat zij de bewegingen van het kampement gadesloegen, om de plek te ontdekken alwaar zij de goederen zouden verbergen, welke zij genoodzaakt waren achter te laten. Het was niet waarschijnlijk, dat de *Caches* aan zulke scherpe oogen zouden

ontglippen, en de gedachte ondragelijk, dat er nog grooter buit in hunne handen zoude vallen. Om hen derhalve te leur te stellen, haalden de reizigers de voorwerpen, die in dezelve nedergelegd waren, er wederom uit, en alles, wat zij niet konden medenemen op een' hoop bijeenbrengende, stookten zij een vuur van alles wat brandbaar was, en wierpen het overige in de rivier. Er was eene wanhopige voldoening in gelegen, dat zij, door aldus hun eigen goed te verbranden, de Indianen hadden bedot, en zich aan dat gevoel overgeevende, namen zij de knapzakken op hunne schouders, en ondernamen omstreeks tien ure in den ochtendstond hunne voetreis.

De weg, dien zij insloegen, 'liep langs den oever van de Dolle-rivier. Deze stroomt door de bergpassen heen tot in de vlakte beneden Fort Henry, alwaar zij zich met de Slangen-rivier vereenigt. De Heer STUART hoopte in de vlakte kampementen der Slang-Indianen te zullen vinden, om zich een paar paarden voor de pakkaadje aan te schaffen. In dat geval was zijn oogmerk den togt oostwaarts door het gebergte te hervatten, en te trachten voor den winter de Cheyenne-rivier te bereiken. Wanneer het hem niet gelukken mogt paarden te krijgen, zoude hij waarschijnlijk genoodzaakt zijn den winter door aan den westkant van het gebergte ergens bij den oorsprong van de Spaansche-rivier of Colorado te blijven.

Met al de voorzorg, die de arme voetreizigers gebezigd hadden van niets mede te nemen, hetgeen zij konden missen, waren zij nogtans erg belast, en dit verzwaarde het ongemak van den barren weg. Zij hadden daarenboven met den honger te kampen. De forellen, welke zij vingen, waren te klein om hun veel voedsel te verschaffen, zoodat hun leven afhing van een' ouden bever-

knip
wijls
werd
zijn
Na
acht
om t
van d
vier
daags
de vl
sende
en in
zelve
snel e
ellen l
klipste
jende.
brokke
westzij
schaars
De l
het gev
en stor
van ke
en laag
bevers
hadden
ook no
dewijl z
te neme
zelfs m

knip, welken zij uit voorzorg bewaard hadden. Zoo dikwijls zij gelukkig genoeg waren van een' bever te vangen, werd hij terstond opgesneden en verdeeld, zoodat ieder zijn aandeel er van kreeg.

Na twee vermoeijende dagreizen, waarmede zij slechts achttien mijlen vorderden, hielden zij op den 21sten stil om twee vlotten te maken ten einde naar de noordzijde van de rivier over te steken. Met deze begaven zij zich, vier op het eene, en drie op het andere des anderen daags te water en staken moedig van wal. Ziende dat de vlotten sterk genoeg waren, om het driftige en bruisende water te trotseren, veranderden zij van besluit, en in plaats van de rivier over te steken, zakten zij dezelfde op de vlotten met den stroom af. De stroom liep snel en de rivier was wel van honderd tot tweehonderd ellen breed, in vele bogten tusschen bergen van harden klipsteen met pijn- en cederboomen begroeid heenvloeiende. De bergen aan den oostkant van de rivier waren brokken van de groote keten en zeer hoog: die van de westzijde waren weinig meer dan heuvels, maar bar en schaars met dor gras bedekt.

De Dolle-rivier, hoezeer dien naam verdienende door het geweld van haren stroom, was vrij van bergstroomen en stortvallen, en liep in één bed door, tusschen oevers van keizelsand, dikwijls in overvloed met katoenheesters en laag wilgenhout begroeid. Hieraan vonden talrijke bevers hun voedsel, zoo dat de reizigers geene moeite hadden, om ook het hunne te krijgen. BEN JONES doodde ook nog een vaalkleurig hert en eene jonge wolvin, en dewijl zij in staat waren, de dieren op hunne vrede te nemen, was hunne keuken goed voorzien. Zij hadden zelfs meermalen in het voorbijvaren bevers, die in de

rivier zwommen, kunnen dooden, maar zij spaarden hun het leven, omdat zij in dit oogenblik geen gebrek aan vleesch hadden. Op die manier legden zij drie dagreizen langs de rivier af, met den stroom medegaande, en des nachts aan land kamperende, nadat zij de vlotten op droog hadden gehaald. Tegen den avond van den derden dag, kwamen zij aan een klein eiland, alwaar zij een troep elanden zagen. BEN JONES ging aan land en had het geluk van er een te treffen, die terstond te water ging, maar niet tegen den stroom op kunnende zwemmen, dreef hij een mijl ver met denzelven mede, en werd vervolgens ingehaald en aan den wal gesleept. Dewijl er een storm begon op te komen, kampeerden zij aan den oever, alwaar zij den geheelen volgenden dag bleven, zich zoo goed als zij konden tegen den regen, de sneeuw en den hagel, de voorboden van den naderenden guren winter beveiligende. In dien tusschentijd hielden zij zich bezig met een gedeelte van den eland tot voorraad voor de toekomst in te maken. Bij het opsnijden van het dier, bespeurde zij, dat hetzelfde eenige dagen te voren door jagers gewond moest zijn, want zij vonden er de punt van een' pijl benevens een' kogel in. In de woestijn geeft de allereeringste bijzonderheid aanleiding tot eene angstige vrees. De Slang-Indianen hebben geene geweren: dus konde de eland niet door een' zoodanigen gewond zijn. De reizigers bevonden zich aan de grenzen der landstreek, welke door de Zwartvoeten, die geweren bezitten, onveilig werd gemaakt. Men maakte derhalve de gevolgtrekking op, dat de eland door een van dien omzwervenden en bloed-dorstigen stam gejaagd was, en dat zij zich dus in de nabijheid moesten ophouden. Die gedachte maakte een einde aan den kortstondigen tijd van troost en rust. dien

zij ge
den
levero
Zij
zen.
den.
ver de
regter
gingen
reis te
reidsel
nen,
raad in
lieten
togt na
berg,
Hun
gedeelt
heesters
telijk o
in het
dat het
Zij vond
die naa
was geg
ver van
plaats v
Op d
nog, m
waar ha
de. ver
schillene

zij genoten hadden onder de gemakkelijker reismanier en den overvloed van voedsel, die de rivier hun had opgeleverd.

Zij bleven nog drie dagen lang op de vloten voorttrekken. De storm had het weder bij uitstek guur doen worden. Zij waren thans ongeveer een-en-negentig mijlen ver de rivier afgezakt, en bespeurende, dat de bergen ter regter zijde tot lagere heuvels begonnen af te nemen, gingen zij aan land en maakten zich gereed, om de landreis te hervatten. Bij gevolg een' dag met hunne voorbereidselen hebbende doorgebracht, met het maken van schoenen, en met het uitdeelen van hunn' ingemaakten voorraad in pakken van twintig ponden voor ieder man, verlieten zij de rivier op den 29sten Sept. en rigtten hunnen togt naar het noord-oosten, langs de zuidzijde van den berg, waarop fort Henry was aangelegd.

Hun marsch was vermoeijend en vervelend, voor een gedeelte over een' aangeslibden grond, dicht met katoenheesters, haagdorens en wilgenhout begroeid, en gedeeltelijk over puntige hoogten. Zij kregen drie antelopen in het gezicht, maar durfden er niet op vuren, uit vrees dat het schot hen aan de Zwartvoeten mogt verraden. Zij vonden op dien dag de sporen van een' trein paarden, die naar allen schijn aldaar drie weken geleden voorbij was gegaan, en zij kampeerden des avonds aan den oever van eene kleine rivier, op eene plek, die de legeringsplaats van dienzelfden troep scheen te hebben uitgemaakt.

Op den volgenden morgen bespeurden zij dat spoor nog, maar kwamen na eene korte poos aan de plek, alwaar hetzelfde zich in allerlei rigtingen scheidde en verder verloor. Dit bewees hun, dat de troep zich in verschillende jagtpartijen had verdeeld, en waarschijnlijk nog

in de nabijheid was, zoodat men ten uiterste op zijne hoede moest wezen. Zij vestigden onder den marsch naauwkeurig hunne oogen op alle de heuvels, alwaar een verspieder konde liggen, en onderzochten de eenzame plekken en de verwijderde bergkloven, of zij ook ergens eenigen rook ontdeekten, doch er was niets van dien aard te zien; alles was bar en zonder teeken van leven.

Tegen den avond kwamen zij op eene plek, alwaar verscheidene heete bronnen waren, sterk van ijzer- en zwaveldeelen doortrokken, welke een' damp deden opstijgen, die den omringenden dampkring besmette, en wel een paar mijlen ver konde gezien worden.

Zij kampeerden nabij dezelve in eene diepe kloof, die eenige schuilplaats opleverde. Tot hunne groote ongerustheid kreeg de Heer CROOKS, die reeds een paar dagen ongesteld was geweest, in dien nacht eene hevige koorts.

Kort na het aanbreken van den dag hervatteden zij den togt. Bij het uitkomen uit hunne schuilplaats overlegden zij eenige oogenblikken, werwaarts denzelfden te rigten. Indien zij den kant van het gebergte bleven volgen, liepen zij gevaar van de zwerfende horden der Zwartvoeten te gemoet te gaan, die waarschijnlijk in de vlakke op de jagt waren. Men vond het daarom raadzamer het gebergte dwars over te steken, alzoo die weg, hoezeer lastig en bar, toch veiliger was. Dit ontwerp werd door MACLELLAN als kinderachtig uitgekreten en met verontwaardiging bespot. Altijd driftig van aard zijnde was hij door de vermoeijenissen van den togt en door den toestand van zijne voeten, die geschaafd en bezeerd waren, nog oploopender geworden. Het denkbeeld van de ongemakken van het gebergte weder te moeten doorworste-

len
de Z
Hij
gon
liede
berei
als e
te ge
van d
bever
plots
mede
af.
droog
grond
dig h
zich
van h
den K
lijk hi
dezulk
aan te
de on
gevar
raad a
gevar
ter pr
zeer v
hem z
moeste
ging v
Het

ten was hem ondragelijk, en hij zwoer, dat hij liever al de Zwartvoeten van het land onder de oogen wilde zien. Hij werd nogtans overstemd, en het reisgezelschap begon de bergen te beklauteren, met al den ijver van jonge lieden wedijverende, wie er het eerst den top van zoude bereiken. MACLELLAN, die tweemaal zoo bejaard was als eenige zijner medgezellen, begon weldra buiten adem te geraken, en achteruit te blijven. Bij het verdeelen van de pakkaadje was het zijne beurt geweest den ouden beverknip te dragen. Verstoord en vergramd bleef hij plotseling staan, zwoer, dat hij denzelven niet langer wilde mede sjouwen, en smeed hem ter halverwege den berg af. Men bood hem in plaats van denzelven een pak gedroogd vleesch aan, doch hij wierp het mede tegen den grond, zeggende dat zij het konden dragen, die het noodig hadden: want hij voor zich zelven zag wel kans om zich met zijn geweer te redden. Hij eindigde met zich van het reisgezelschap te verwijderen, en beneden langs den kant van het gebergte heen te gaan, latende, gelijk hij zeide, het beklauteren van het gebergte over aan dezulken, die geen' moed genoeg hadden om de Indianen aan te kijken. De Heer STUART bragt hem vruchteloos de onvoorzigtigheid van zijn gedrag onder het oog, en de gevaren, waaraan hij zich blootstelde; hij verwierp dien raad als bloohartig. Het was even zoo nutteloos hem de gevaren voor te houden, waaraan hij zijne reisgezellen ter prooi gaf: want dewijl hij op deze barre vlakte van zeer verre konde ontdekt worden, zouden de Indianen hem ziende wel begrijpen, dat er meer Blanken nabij hen moesten zijn. MACLELLAN was voor alle reden doof en ging voort zijne eigenzinnige luim op te volgen.

Het schijnt eene zonderlinge afdwaling van den geest

bij dezen mensch geweest te zijn, dat hij gestadig gereed was zich van zijne vrienden af te scheiden in eene wilde landstreek, alwaar de cenzaamheid akelig, maar elke ontmoeting van zijn evenmensch gevaarlijk was. Doch zoodanig is de hardvochtigheid en de ongevoeligheid voor het gevaar, die den mensch in de wildernis allengs bezielt. MACLELLAN was behalve dat een man van een bijzonder gestel, en van een' onverzettelijken wil, die voor geene gevaren terugdeinsde, en zelfs iets pralends in zijn karakter bezat, hetgeen hem vermaak deed scheppen in het ondernemen van dolzinnige dingen.

De Heer STUART en zijne medgezellen vonden den overtocht over het gebergte een weinig ongemakkelijk uit hoofde van de sneeuw, die op eenige plaatsen zeer hoog lag, hoewel het nog slechts de 1ste October was. Vroeg in den namiddag kwamen zij den top over, en aanschouwden daar eene vlakke van twintig mijlen in uitgestrektheid beneden zich, welke aan de andere zijde bepaald werd door hunne oude kennissen, de Pilot-Knobs, die hooge bergkruinen, welke den Heer HUNT op een gedeelte van zijn' togt in het vorige jaar als bakens hadden gediend. Door de vlakke welke er tusschen lag, stroomde eene rivier van ontrent vijftig ellen in de breedte, somtijds vrij voor het oog glinsterende, maar meestal tusschen oeverkanten met wilgeboomen begroeid heen loopende, die de rigting van haar kronkelend bed van boven af voor de blikken der reizigers zichtbaar maakten.

Dezulken van het gezelschap, die het gebergte reeds over waren geweest, toonden den Heer STUART een aantal herkenningspunten aan. Zij wezen hem de rigting aan, in welke de verlaten handelspost, fort Henry geheeten, liggen moest, alwaar zij hunne paarden gelaten

hadde
rigten
hen s
tussch
Slang
streek
noord
de M
bergto
zware
die in
Ter
bereik
de vla
toond
en ver
Nac
zes m
die h
met v
voor
zoo z
verder
Heer
hem h
pen
lands
lig w
met r
dagen
gen r
en w

dig gereed
eene wilde
maar elke
was. Doch
igheid voor
allengs be-
n van een
n wil, die
ts pralends
eed schep-

onden den
akkelijk uit
a zeer hoog
s. Vroeg in
aschouwden
gestrektheid
paald werd
die hoogte
n gedeelte
hadden ge-
g, stroom-
le breedte,
ar meestal
rocid heen
d bed van
r maakten.
ergte reeds
T een aan-
de rigting
Henry ge-
den gelaten

hadden om in de kanoos te scheep te gaan, en zij onder-
righeten hem, dat de rivier, welke door de vlakte beneden
hen stroomde, in de Henry-rivier inliep, ter halver wege
tusschen fort Henry en den uitloop van de Dolle- of
Slangen-rivier. Het voorkomen van die gansche berg-
streek was zonder eenigen twijfel vulkanisch, en ten
noord-westen, tusschen fort Henry en den oorsprong van
de Missouri, nam de Heer STUART verscheiden zeer hooge
bergtoppen waar met sneeuw bedekt, uit twee van welke
zware rookkolommen opstegen, waarschijnlijk van kraters,
die in een' staat van uitbraking waren.

Terwijl zij den berg weder afklommen en den kant
bereikt hadden, zagen zij MACLELLAN op eenigen afstand
de vlakte oversteken. Hetzij hij hen al of niet zag, hij
toonde geen verlangen, om zich weder bij hen te voegen,
en vervolgde zijn' eenzamen en afzonderlijken togt.

Nadat zij in de vlakte gekomen waren, legden zij nog
zes mijlen af, tot dat zij aan de kleine rivier kwamen,
die hier iets meer dan twee voeten diep en welig
met wilgeboomen omzoomd was. Aldaar kampeerden zij
voor den nacht. De koorts van den Heer CROOKS nam er
zoo zeer in hevigheid toe, dat het hem onmogelijk werd
verder te gaan. Sommige der reizigers drongen bij den
Heer STUART aan, dat hij zonder hem zoude voortreizen,
hem het gevaar voor oogen stellende, dat zij zouden loo-
pen door het oponthoud in die barre en onvruchtbare
landstreek, welke door de verraderlijkste vijanden onvei-
lig werd gemaakt. Zij voegden er bij, dat de winter
met rassche schreden naderde, dat het weder reeds eenige
dagen lang buitengewoon koud was geweest, dat de ber-
gen reeds bijkans ontoegankelijk waren door de sneeuw,
en weldra een' wezenlijken scheidsmuur zouden vormen:

dat hunne leefstogt ten einde liep; dat er geen wild meer te zien kwam, en dat zij hunne jagtroeren niet durfden gebruiken, uit vreeze van zich de Zwartvoeten op den hals te halen.

In de schilderij, die zij hem ophingen, was te veel waarheid, dan dat hij dezelve zoude hebben kunnen tegenspreken, en zij maakte een' diepen indruk op de ziel van den Heer STUART; doch het denkbeeld van zijn' natuurgenoot, zijn' medereiziger, in zulk een' wanhopigen toestand te verlaten, was te stuitend voor zijn gevoel, om hem een oogenblik naar hen te doen luisteren.

Hij bragt die lieden onder het oog, dat de ziekte van den Heer CROOKS niet lang konde duren, en dat hij waarschijnlijk binnen weinige dagen weder in staat zoude zijn van te kunnen reizen. Het was evenwel niet dan met groote moeite, dat hij van hen konde verkrijgen zulk een' gunstigen afloop van de zaak af te wachten.

B

scha
den
aank
zij g
op,
heen
vindr
bosch
gewe
kijke
grom
kyaan
aan
maar

n wild meer
niet durfden
eten op den

was te veel
kunnen te-
ken op de ziel
ld van zijn'
n' wanhopi-
zijn gevoel,
teren.

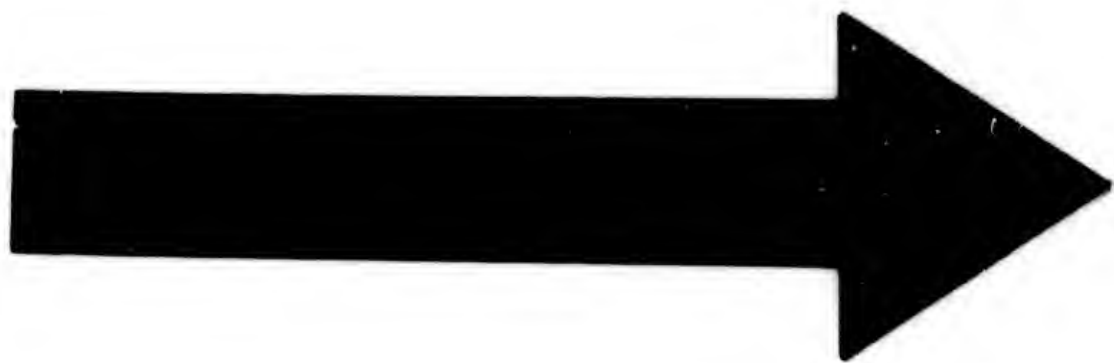
e ziekte van
en dat hij
staat zoude
vel niet dan
e verkrijgen
e wachten.

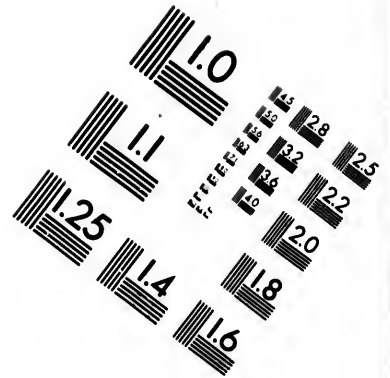
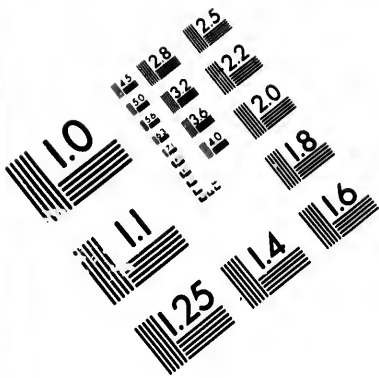
Hoofdstuk XLVII.

BEN JONES en de grijze beer. — Klippige hoogten. — Bergstroomen. — Sporen van MACLELLAN. — Vulkanische overblijfsels. — Minerale grond. — Pottebakkers kleiaarde. — Ellendige toestand van MACLELLAN. — Hongersnood. — Stuitend voorstel van een' wanhopenden. — Een buffel geslagt. — Een maaltijd van uitgehongerden. — Indiaansche grasplaatsen. — Gastvrije Slang-Indianen. — Het verbond der wanhopenden.

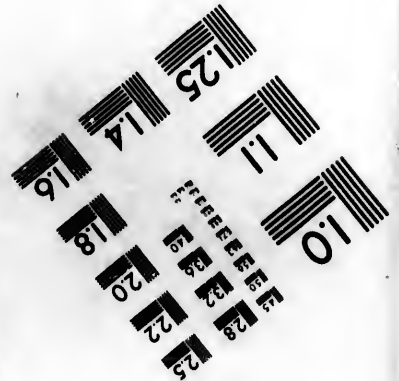
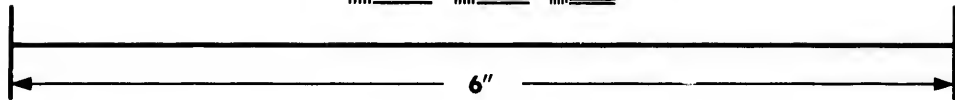
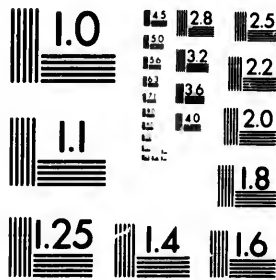

Alzoo de reizigers thans in eene gevaarlijke nabuurschap waren, alwaar hun één geweeschot de Wilden op den hals kon halen, moest het op den ouden beverknip aankomen om van te leven. De kleine rivier; bij welke zij gekampeerd lagen, leverde vele sporen van bevers op, en BEN JONES ging met het aanbreken van den dag heen, om onder het wilgenloof eene geschikte plaats te vinden om van die dieren te vangen. Terwijl hij door de boschjes liep met zijn' knip op den schouder en het geweer in de hand, hoorde hij iets kraken, en omkijkende zag hij een' grooten grijzen beer vreeselijk grommende op hem afkomen. De stoutmoedige Kentuckyaan vreesde mensch noch beest. Hij legde het geweer aan en haalde den haan over. De beer was getroffen, maar niet doodelijk: doch in plaats van zijn' aanvaller

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WESTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

1.5 1.8
2.0 2.2
2.5 2.8
3.2 3.6
4.0 4.5

5.0 5.6
6.3 7.1
8.0 9.0

te bespringen, zoo als gemeenlijk deze soort van dieren doet, nam hij de wijk in het boschje. JONES vervolgde hem nog een eind wegs, hoewel met omzigtigheid, maar de beer wist hem te ontkomen.

Dewijl het er wel naar geschapen stond, dat zij hier eenige dagen zouden vertoeven, en de toevoer van den beverknip te onzeker was om er op te rekenen, werd het volstrekt noodzakelijk zich aan eene ontdekking te wagen door in den omtrek op de jagt te gaan. BEN JONES verkreeg dan de vrijheid, om met zijn geweer op eenigen afstand van het kampement te gaan, en deze sloeg in weêrwil van beeren en Zwartvoeten den beverkant van de rivier in.

Hij kwam na verloop van eenige uren vol drift weder, alzoo hij zes mijlen van daar een' troep elanden gevonden en er vijf van gedood had. Dit was een heugelijk bericht, en het gezelschap begaf zich terstond naar de plaats alwaar hij de rompen had laten liggen. Zij waren genoodzaakt den Heer CROOKS dien ganschen afstand te ondersteunen, want hij was niet in staat van te gaan. Zij vertoefden hier twee of drie dagen, zich heerlijk aan het elanden-vleesch te goede doende; en zoo veel er van droogende, als zij in staat zouden zijn mede te nemen.

Tegen den 5^{den} Oct. hadden eenige eenvoudige voorschriften te gelijk met eene »Indiaansche uitdamping» den Heer CROOKS in zoo verre hersteld, dat hij weder kon voortgaan, zoodat zij den togt langzaam vervolgden, zijn' bundel en knapzak onder elkander verdeelende, en dien dag omtrent acht mijlen verder kropen. Hun weg lag meerendeels door moerassen, het gevolg van den nijverer arbeid der bevers: want die kleine dieren hadden een aantal smalle riviertjes in de Pilot K. obs ont-

springende, zoodanig ondermijnd, dat derzelve oevers geheel en al onder water stonden. Onder weg schoten zij een' grijzen beer, die op zijn' rug drie duimen dik in het vet zat. Dit was een heerlijk toevoegsel bij hun elandsvleesch. De Heer CROOKS was des anderen daags sterk genoeg, om zijn geweer en zijne pistolen te dragen, en zij legden een' weg van zeventien mijlen langs de oevers van de rivier af.

Hunne reis werd dagelijks bezwaarlijker en de ongemakken, waarmede zij te worstelen hadden, namen toe, naarmate dat zij verder kwamen. Den loop van eene rivier gevolgd zijnde staken zij den barren top van de Pilot Knobs over, die met negen duimen sneeuw bedekt lag. Zij rigtten eenige dagen lang hunn' togt noordwaarts, bij afwisseling over klippige hoogten, door diepe valleijen, of langs snelle bergstroomen. Dikwijls voerde het pad hen tot duizelig wordens toe over steilten, die eenige honderden voeten hoog waren, en vanwaar elke valsche stap hen in het bed van de rivier, welke beneden hunne voeten bruijste, zoude hebben doen nederstorten. Het doorwaden van de menigvuldige bogten en zijtakken der bergstroomen, die alle vreeselijk snel gingen en zoo koud als ijs waren, maakte het gemakkelijkste gedeelte van hunne taak niet uit.

De honger paarde zich weldra bij al de overige ongemakken, die zij moesten verduren, en werd er spoedig het nijpendste van. De geringe voorraad van beeren- en elandsvleesch, dien zij hadden kunnen medenemen, behalve hunn' vorigen last, strekte slechts voor een' korten tijd. In hunne bekommring om vooruit te spoeden bleef hun weinig tijd voor de jagt over, en het wild, hetwelk hun onderweg voorkwam, was ook niet menigvuldig. Drie

dagen lang moesten zij het goedmaken met eene enkele eend en eenige armzalige forellen. Zij zagen van tijd tot tijd troepen van antelopen, die zij door allerlei kunstgrepen onder hun schot poogden te krijgen, maar de bloohartige dieren waren wilder dan gewoonlijk, en, na den honger van de reizigers een tijdlang geprikkeld te hebben, sprongen zij ijlings geheel en al buiten hun bereik. Eindelijk nogtans hadden zij het geluk van er eene te dooden: doch deze was mager en leverde slechts een' geringen voorraad op, waarvan zij evenwel verscheiden dagen lang leefden.

Op den 11^{den} kampeerden zij bij een klein riviertje nabij het gebergte van de Spaansche-rivier. Aldaar vonden zij sporen van den eigenzinnigen MACLELLAN, die nog steeds voor hen heen door deze eenzame bergen toog. Hij had den laatsten nacht mede hier doorgebracht: zij vonden de asch van het vuur, waarbij hij had liggen slapen, en het overschot van een' ellendigen wolf, waarvan hij gegeten had. Het was zichtbaar, dat hij, even als zij zelve, den last van den honger had gevoeld, hoewel zijn toestand in dit nachtleger beter was geweest dan de hunne; want zij hadden geen' mond vol te eten gehad.

Des anderen daags stonden zij hongerig en vlug op, en reisden met het kriecken van den dag af, om den berg, die steil en ongemakkelijk was, te beklimmen. Men vond in verschillende rigtingen sporen van vulkanische werkingen. Zij troffen ook eene soort van kleiaarde aan, waarvan de Indianen potten, kommen en tafelborden maken. Dezelve is zeer fijn en dun, van eenen aangename geur en bruin van kleur met gele stippen. Zij ontbindt zich spoedig, wanner men er van in den

mond
maak
waar
is oo
schille
eene
de In
ligcha
Teg
en be
en la
hoofds
derd-e
De
buffels
onder
zigt v
mergp
oevers
plekke
fels d
leverde
Van d
op hem
zette
Alle
mijlen
bevers
zij er
knip u
uitgeru
een' z

mond neemt. Men zegt, dat de vaten, die er van gemaakt worden aan de vlocibare stoffen in dezelve be- waard een' aangenamen geur mededeelen. Dat gebergte is ook vol van minerale aarde, of kalkstoffen van ver- schillende kleuren: vooral twee soorten van oker, het eene wit en het andere hoogrood gelijk het vermiljoen: de Indianen maken veel gebruik van het laatste, om hunne lichamen te beschilderen.

Tegen den middag bereikten de reizigers de slooten en beken, die den oorsprong van de rivier uitmaakten, en later op den dag kwamen zij tot waar derzelver hoofdstream, die niet zeer diep was, maar wel hon- derd-en-zestig ellen breed, door de vlakke heenliep.

De arme hongerige wandelaars hadden gehoopt alhier buffels in overvloed te zullen vinden, en zich bij gevolg onder den vermoeijenden togt geveleid met het vooruit- zigt van gerooste ribben, sappige bouten en gebraden mergpijpen. Tot hunne overgrootte spijt was er aan de oevers niets te vinden: eenige oude sporen toonden de plekken aan, waar voor eenigen tijd de troepen van buf- fels door waren gekomen, maar het barre landschap leverde in dit oogenblik niet een' enkelen buffelbout op. Van den rand eener steile hoogte zagen eenige antelopen op hen neder, maar bij de eerste nadering van een' jager zetteden zij het op een loopen.

Allerbitterst van den honger gekweld gingen zij eenige mijlen verder langs de oeverkanten, naar sporen van bevers zoekende. Toen zij er eenige vonden, sloegen zij er het kampement op, en BEN JONES ging dadelijk den knip uitzetten. Zij hadden ter nauwernood een weinig uitgerust, toen zij op eenigen afstand in het zuidwesten een' zwaren rook zagen opgaan. Zij juichten van blijd-

schap, denkende, dat dezelve uit eenig Indiaansch kampement zoude oprijzen, vanwaar zij iets te eten zouden krijgen; want de vrees voor den hongerdood had nu zelfs den schrik voor de Zwartvoeten overmeesterd. LE CLERC, een der Canadezen, werd terstond door den Heer STUART op verkenning uitgezonden, en de reizigers bleven laat op, om zijne terugkomst met eenig voedsel af te wachten. Het werd middernacht, en LE CLERC was er niet weder, zoodat zij zich andermaal zonder eten ter ruste nederlegden, zich inmiddels troostende met het vooruitzigt, dat de oude beverknip hun ten minste eenig ontbijt zoude verschaffen.

Des morgens liepen zij razende van honger naar den knip en vonden er — den voorklaauw van een' bever in, hetgeen hunnen honger nog verzwaarde en hen nog mismoediger maakte. Zij hervatten den togt met treurige harten, maar hadden niet veel wegs afgelegd; toen zij LE CLERC zagen aankomen. Zij ijlden hem te gemoet hopende een gunstig bericht te ontvangen, maar hij kon er hun geen geven. Hij bragt alleen tijding mede van MACLELLAN. Het was uit zijn nachtleger geweest, dat de rook opging, alzoo het in den brand was geraakt, terwijl hij uit visschen was. LE CLERC vond hem in den allerjammerlijksten toestand. Hij had niets gevangen. Gedurende de twaalf dagen, welke hij alleen tusschen deze akelige bergen had doorgebracht, had hij ter naauwernood iets genuttigd. Hij was ziek, mismoedig en troosteloos geweest, maar toch vooruitgegaan: maar nu was zijne halstarrigheid toch uitgeput. Hij gaf zijne blijdschap te kennen, dat de Heer STUART met zijn gezelschap zoo nabij hem was, en zeide, dat hij op hunne aankomst zoude wachten, in de hoop, dat zij hem iets te eten zouden

beve
in st
He
man
tot e
oprig
oude
konde
den z
om op
het h
geen v
dezelv
even g
delijk
op: zi
verdeel
wijze l
vlakte,
den oev
toe nog
gen wa
kwamen
ment t
Toen
zonder
een der
Heer ST
zeide hi
voedsel.
woestijn
zouden a
II DE

geven; want zonder dat, voegde hij er bij, was hij niet in staat een' voetstap verder te doen.

Het reisgezelschap bij hem komende vond den armen man liggende op een weinig verschroeid gras, vermagerd tot een geraamte, en zoo zwak dat hij noch zijn hoofd oprigten noch spreken kon. De tegenwoordigheid zijner oude kameraden scheen hem te doen herleven: doch zij konden hem door geen voedsel versterken, want zij leden zelve het uiterste gebrek. Zij moedigden hem aan om op te staan en hen te volgen, maar hij schudde met het hoofd. »Het was te vergeefs;» zeide hij, »er was geen uitzigt op eenige spoedige hulp voor hem, en zonder dezelve zoude hij toch onder weg sterven: hij konde dus even goed blijven, waar hij was en sterven daar.» Eindelijk rigtten zij hem na veel overredens op zijne beenen op: zijn geweer en andere goederen werden onder hen verdeeld, en hij werd ondersteund en geholpen. Op die wijze legden zij zeventien mijlen af over eene kale zandvlakte, tot dat zij eenige antelopen in de verte ziende aan den oever van een riviertje kampeerden. Alles wat daartoe nog in staat was ging nu op de jacht. Hunne pogingen waren vruchteloos, en met het vallen van den avond kwamen zij onder een' nijpenden honger in het kampement terug.

Toen zij zich voor den derden keer gereed maakten zonder enig voedsel ter rust te gaan, naderde LE CLERC, een der Canadezen, verwilderd van den honger, den Heer STUART met zijn geweer in de hand. »Het was», zeide hij, »vruchteloos verder op te trekken zonder enig voedsel. Zij hadden nog wel vier dagen lang eene barre woestijn voor zich, waarop niets te vinden was. Zij zouden allen moeten omkomen, voordat zij dezelve waren

doorgetogen. Het was dus beter, dat een van allen voor de overigen stierf." Hij stelde voor, dat het lot er over zoude beslissen, er bijvoegende, om den Heer STUART des te gemakkelijker tot zijn voorstel over te halen, dat hij zelf als aanvoerder van het reisgezelschap daarvan uitgezonderd zoude blijven.

De Heer STUART rilde op dit schrikkelijke voorstel, en trachtte met den man te redeneren, doch zijne woorden hadden geene kracht. Eindelijk nam hij zijn geweer op en dreigde hem dood te schieten, indien hij bij zijn voorstel bleef. Toen wierp zich de uitgehongerde ellendeling voor hem neder, bad hem in de ootmoedigste bewoordingen om vergiffenis en beloofde hem nimmer weder met zulk een voorstel lastig te vallen.

De vrede aldus onder de ongelukkigen hersteld zijnde, poogde ieder van hen een weinig uit te rusten. De Heer STUART was evenwel zoodanig geschokt van aandoening over het voorgevallene, welke op zijn verzwakt gestel werkte, dat hij nauwelijks in staat was naar zijne legerstede te kruipen, op welke hij, ondanks zijne vermoeidheid, een' slapeloozen nacht doorbragt onder het nadenken over hunn' hopeloozen toestand, en het bange vooruitzicht van hunne toekomst.

Zij waren voor het aanbreken van den dag reeds op weg: want niets hield hen op: ontbijt viel er niet gereed te maken, en elk vertoef kon hun den dood doen. Hun voortgang was evenwel traag, want allen waren zij mat en krachteloos. Hier en daar zagen zij koppen en beenderen van buffels, hetgeen hun bewees, dat er gedurende het verloopene jaargetijde jagt op die dieren gemaakt was; maar dat gezigt strekte slechts tot vermeerdering van hunne kwelling. Na een' togt van negen mijlen over de

vl
lij
eer
eer
hee
om
wan
Na
hem
en z
het
een
legde
De
honge
deeler
koken
tigen
missch
zij alle
koken
Op
en zie
sterkt
moed,
zij oost
wateren
Onde
fels naa
hetgeen
verloope
gingen z

vlakke, beklommen zij eene bergketen, en waren nauwe-
lijks een paar mijlen ver op dezelve gevorderd, toen zij
een' zwaren verdwaalden buffel vonden, waarschijnlijk
een' achterblijver van eenigen troep, die naar de bergen
heen gejaagd was geworden. Zij sloten allen een' kring
om hem en zochten zich meester van hem te maken;
want hun leven hing van den uitslag dezer poging af.
Na vrij wat moeite en ongerustheid gelukte het eindelijk
hem te doodden. Hij werd terstond gevild en opgesneden,
en zij waren zoo razende van honger, dat eenige van hen
het raauwe vleesch opaten. Zij bragten het overige naar
een moeras in de nabijheid, alwaar zij gingen kamperen,
legden een vuur aan, en begonnen het vleesch te koken.

De Heer STUART was beducht, dat zij in hunn' uitge-
hongerden toestand onmatig eten en zich daardoor bena-
deelen zouden. Hij liet een weinig soep van het vleesch
koken, ten einde allen daarvan een weinig zouden nut-
tigen tot eene voorproef van den maaltijd. Dit heeft
misschien eene goede uitwerking gehad; want hoewel
zij allen het grootste gedeelte van den nacht opzaten te
koken en te eten, ondervond niemand eenig letsel.

Op den volgenden morgen werd het feestmaal hervat,
en zich tegen den middag een weinig verkwikt en ver-
sterkt bevindende, hervatteden zij den togt met nieuwen
moed, hunn' weg nemende naar eenen berg, welks top
zij oostwaarts zagen uitsteken, en nabij welken zij de
wateren van den oorsprong der Missouri hoopten te vinden.

Onder het voortgaan bleven zij de geraamten van buf-
fels naar alle rigtingen over de vlakke verstrooid zien,
hetgeen een bewijs was, dat de Indianen alhier in het
verloopen jaargetijde veel gejaagd hadden. Verder op
gingen zij dwars over een diep spoor van een' Indiaanschen

troep, noordwaarts loopende. Zij vermoedden, dat het van eene groote bende der Kraai-Indianen was, die het grootste gedeelte van den zomer alhier jagende zouden hebben doorgebracht.

Op den volgenden dag doorwaadden zij een vrij aanzienlijken stroom, welks oevers met pijnboomen begroeid waren. Onder dezelve troffen zij de sporen aan van een groot Indiaansch kampement, hetwelk blijkbaar het hoofdkwartier was geweest van eene jagtexpeditie, alzo er eene groote menigte van buffelbeenderen rondom gestrooid lag. Het kampement scheen ongeveer eene maand lang verlaten te zijn.

In het midden van hetzelfde stond eene schuur van honderd-en-vijftig voeten in omtrek, rustende op de stammen van twintig boomen, van twaalf duimen in doorsnede, en vier-en-veertig voeten hoog. Dwars over deze heen lagen takken van wilgen en pijnboomen, die vrij wat lommer gaven. Aan het westeinde tegen over de deur, lagen drie lijken begraven met hunne voeten naar het oosten. Aan het boveneinde van elk dier graven stond een roode cederboom vast in den grond geplant. Aan het benedeneinde lag het geraamte van een' buffelskop zwart geverwd. In verschillende gedeelten van het gebouw waren Indiaansche sieraden opgehangen met eene groote menigte van kinderschoenen. Naar de grootte van dit gebouw en den tijd en arbeid, dien deszelfs oprigting vereischt had, te oordeelen, moeten de lijken welke hetzelfde bevatte, waarschijnlijk die van bekende strijders en jagers geweest zijn.

Des anderen daags (17^{den} Oct.) gingen zij over twee groote cijnsbare stroomen van de Spaansche-rivier. Deze hadden hunn' oorsprong op het gebergte van de Wind-

rivier, welks keten zich langs het oosten uitbreidde. Hetzelve was zeer hoog en wild; het bestond uit groote zwarte klipstukken, bijna van hout ontbloot, en op vele plaatsen met sneeuw bedekt. Zij zagen op dien dag eenige buffels en antelopen, maar konden er geen van schieten, en hun voorraad van leeftogt begon wederom schaars te worden.

Op den 18^{den} doorwaadden zij, na het overtrekken van eene bergketen en eene vlakte, een' der armen van de Spaansche-rivier, en langs deszelfs oever voorttrekkende kwamen zij een' troep van honderd-en-dertig Slang-Indianen tegen. Deze waren vriendschappelijk in hun gedrag en bragten hen naar hun kampement, hetwelk er drie mijlen van aflag. Hetzelve bestond uit omtrent veertig wigwams, meest uit pijntakken zamengevlochten. Die Slang-Indianen waren gelijk de meesten van hun volk, zeer arm: de stroopers, de Kraai-Indianen, hadden deze ongelukkige horde tot op het gebeente toe uitgemergeld, hunne paarden met verscheidene van hunne vrouwen en alle hunne bezittingen medenemende. Ondanks hunne armoede waren zij bij uitstek gastvrij, en verwelkomden de vreemdelingen in hunne hutten. Een weinig speelgoed verschaftte den reizigers eenigen voorraad van buffelvliesch en van schoenenleder, waaraan het gezelschap groot gebrek had. Het kostbaarste evenwel, dat zij kregen, was een paard. Het was wel is waar een oud stumperig beest, maar het was het eenigste, dat de arme zielen na den strooptogt der Kraai-Indianen hadden overgehouden. Zij werden evenwel overgehaald het te verruilen tegen een pistool, een bijl, een mes en eenige andere kleinigheden.

Zij hadden eene menigte treurige voorvallen te ver-

tellen van de Kraai-Indianen, die op geen' zeer verren afstand oostwaarts heen bij eene rivier gelegerd waren, en in zulk een groot aantal, dat zij het niet durfden wagen eenige voldoening voor den hoon, dien zij hun hadden aangedaan, te vorderen, noeh zelfs een van hunne paarden of eene hunner vrouwen wederom halen. Zij poogden de verontwaardiging van hunne bezoekers gaande te maken door het verhaal van den roof en moord door de Kraai- en Zwartvoet-Indianen aan eenzame blanke jagers en bevervangers gepleegd. Sommige dier verhalen waren opsieringen van de reeds vermelde beledigingen door eenige van de verstrooide lotgenooten der expeditie van den Heer HUNT ondervonden: de andere waren hoogst waarschijnlijk verzinsels, waarvoor de Slang-Indianen wel eenige gencigdheid schijnen te bezitten. De Heer STUART verzekerde hun, dat de dag niet ver af was, waarop de Blanken hunne magt in die landstreek zouden kenbaar maken, en eene bloedige wraak eischen van de daders dier geweldenarijen. De Indianen toonden zich daar zeer verheugd over, en boden hunne diensten aan voor de regtvaardige zaak, vonkelende van moed bij het denkbeeld, van met zulke magtige bondgenooten ten strijde te trekken, en waarschijnlijk hunne beurt te gemoet ziende van paarden te stelen en vrouwen te rooven. Hun aanbod werd natuurlijkerwijze aangenomen: de pijp des vredes werd voor den dag gehaald en de beide rampzalige partijen smookten elkander eeuwige vriendschap en wraak op de gemeenschappelijke vijanden, de Kraai-Indianen, toe.

reizi
buffle
hunn
Slang
beter
wede
ten o
doen
Spaar
vlak
oosten
op,
diaan

zeer verren
erd waren,
niet durfden
lien zij hun
van hunne
halen. Zij
kers gaande
moord door
e blanke ja-
er verhalen
de beleedi-
enooten der
: de andere
or de Slang-
ezitten. De
niet ver af
e landstreek
maak eischen
ianen toon-
hunne dien-
e van moed
bondgenooten
ne beurt te
wen te roo-
angenomen:
en de beide
ige vriend-
ijanden, de

Hoofdstuk XLVIII.

De landstreek rondom de Spaansche-rivier. — Spoor van Kraai-Indianen. — Eene sneeuwbuil. — Een verkwikkend vuur en een buffelsteest — Zoutvlakte. — Bestijging van een' berg. — Vulkanische bergtop. — Uitgebluschte krater. — Zeeschelpen. — Kampement op de vlakte. — Voorspoedige jukt. — Goede sier. — Schilderachtig landschap. — Klippige bergpas. — Schuimende bergstroomen. — De vurige Bergstroom.

Op den volgenden morgen (19^{den} Oct.) hadden de reizigers, bij het opkomen van de zon, hun paard met buffel vleesch voor vijf dagen beladen, en afscheid van hunne nieuwe bondgenooten de armoedige maar gastvrije Slang-Indianen nemende, vervolgden zij de reis eenigzins beter te moede, hoewel de toenemende koude van het weder en het gezicht der sneeuwbergen, welke zij moesten overtrekken, genoeg waren, om hun de harten te doen verstijven. De landstreek langs dezen tak van de Spaansche-rivier was zoo ver men konde zien, volkomen vlak en besloten tusschen hooge bergketenen, zoowel ten oosten als ten westen. Zij togen drie mijlen zuidwaarts op, en kwamen weder op het diepe spoor van de Indiaansche bende, hetwelk zij vier dagen vroeger waren

overgegaan, en dat waarschijnlijk afkomstig was van dezelfde plunderhorde, die de Slang-Indianen overvallen had, en volgens het berigt van deze, aan eene rivier ten oosten gekampeerd lag. Het spoor liep zuid-oostwaarts op, en, bestond zoowel uit sporen van paarden als van voetgangers, in zulk eene groote menigte, dat men het getal der Indianen op niet minder dan honderd huisgezinnen begrootte. Dewijl dit spoor dan als het ware een betreden weg vormde en juist in de voor hen geschikte rigting liep sloeg men hetzelfde in en besloot er zoo lang op te blijven, als met de veiligheid der reizigers bestaanbaar was; dewijl toch het kampement der Indianen eenigzins van hier verwijderd moest liggen en het niet waarschijnlijk was, dat zij op hnnue voetstappen zouden wederkeeren. Zij reisden derhalve den ganschen dag door in het spoor hunner gevaarlijke voorgangers, hetwelk hen over bergstroomen, langs bergketenen en door naauwe valleijen voerde, altijd in eene zuidoostelijke rigting. De wind blies koel uit het noord-oosten, onder herhaalde sneeuwbuijen, hetgeen hen vroeg aan den bedekten oeverkant van eene beek deed kamperen. De twee Canadezen, VALLÉE en LE CLERC schoten des avonds een' jongen buffel, die in een' besten toestand was en hun van een' overvloedigen voorraad van versch vleesch voorzag. Zij staken er een gedeelte van aan de speten en zoonden er een gedeelte van in de ketels, en, terwijl de wind rondom hen fliet, en de sneeuwvlokken hun om de ooren vlogen, zaten zij rondom een goed vuur gedoken, koesterden zich aan deszelfs gloed, en verkwikten hunne zielen en ligchamen met het genot van een hartig en versterkend maal. Er is geen grooter genot dan dat, hetwelk als het ware aan het midden der vermoeijenissen en geva-

ren ontwoekerd wordt, en het is waarschijnlijk dat de arme afgematte en zoo veel door het weder geleden hebbende reizigers van dezen hunnen kunstmatigen troost zooveel te dieper gevoel hadden, uithoofde van de hen omringende woestijn en de gevaarlijke nabuurschap der Kraai-Indianen.

De sneeuw, welke in den nacht gevallen was, maakte, dat het reeds laat werd, eer de reizigers hun paard weder beladen hadden en den togt hervatteden. Zij waren niet ver gekomen, toen het spoor der Indianen, 't welk zij nog steeds volgden, eene andere rigting kreeg en noord-oostwaarts begon te loopen. Zij had reeds begonnen voor eenig gevaar te vreezen, als zij hetzelfde bleven houden, dewijl zij van de spionnen dier stroopende horde omringd konden zijn, welker omzwerfend leven hen bestendig noodzaakte op hunne hoede te wezen. Derhalve, bespeurende, dat het spoor zoo veel noordwaarts begon te keeren, verlieten zij hetzelfde, en sloegen zuid-oostwaarts af; waarop zij achttien mijlen ver aflegden door eene heuvelachtige landstreek, met de groote bergketen aan hunne regter en eene andere hooge bergenrij aan hunne linker zijde. Hier eindigde op eenmaal de bergketen, welke de Wind-rivier van den oorsprong der Columbia en der Spaansche-rivier afscheidt, en noord-oostwaarts keerende wordt zij de scheidsmuur tussehen een' arm van de Bergschaap- en Cheyenne-rivieren, en die bovenwateren, welke beneden het land der Sioux in de Missouri uitloopen.

De bergen, welke de reizigers aan hunn' regterkant hadden, waren nu tamelijk laag geworden, zoodat zij dezelve overtrokken en in eene vlakte kwamen van ten naasten bij tien mijlen in omtrek, waarvan de bovengrond ter diepte

van meer dan een' voet bestond in eene korst van zout, zoo wit als sneeuw. Hetzelve werd gevormd door menigvuldige zouten bronnen van helder water, die steeds opwellen en hare oeverkanten overstroomden, waarop de fraaiste kristaldeelen blijven liggen. De Indiaansche stammen van het binnenland zijn sterk op dat zout gezet, en begeven zich naar de vallei om hetzelve te verzamelen; doch de stammen van de zeekust stellen er weinig prijs op, en willen zelfs niet eten, wat met hetzelve ingemaakt of gekruid is.

Zij kampeerden dien avond bij den oever van eene kleine rivier op de opene vlakte. De noord-oosten wind blies fel en guur, en zij hadden niets, om vuur van aan te leggen, dan een weinig wormhout, zoodat zij gedwongen waren zich in hunne dekens te wikkelen en vroeg in hunne »nesten" te kruipen. In den loop van den avond schoot de Heer MACLELLAN, die nu weder tot zijne krachten gekomen was een' buffel, maar zij stelden het slagten en inmaken van denzelfen tot op den volgenden morgen uit.

Op den volgenden dag (21sten October) hield de Loude aan en ging gepaard met sneeuw. Zij vervolgden hunnen vervelenden togt oost-noord-oostwaarts heen, op den hoogen bergtop af, dien zij moesten overtrekken. Vordat zij aan deszelfs voet kwamen, gingen zij een ander Indiaansch spoor voorbij, hetwelk een weinig regts af van dien berg heenliep. Zij vooronderstelden dat hetzelve afkomstig was van eene andere bende Kraai-Indianen, die waarschijnlijk lager aan de Spaansche-rivier gejaagd hadden.

De gestrengheid van het weder dwong hen na vijftien mijlen reizens te kamperen aan den rand van een' berg,

alwaar zij genoeg drooge populiertakken vonden, om zich van vuur te voorzien, hoewel zij vruchteloos in de nabijheid naar eenige bron of waterbeek zochten.

Met het aanbreken van den dag waren zij weder op marsch, en beklommen een' afstand van acht vermoelijke mijlen ver den kant van den berg. Volgens de weningen, door den Heer STUART in zijn dagboek van deze reis over dien berg gegeven, schijnt het, dat dezelve een ruim veld van beschouwing voor den aardkundigen oplevert. Er was eene vlakke op van drie mijlen in doorsnede bedekt met puimsteen en andere vulkanische overblijfselen, met een meer in derzelve midden, de plek beslaande, welke naar alle gedachten voorheen den krater gevormd had. Er waren insgelijks eenige lagen van zeeschelpen, waaruit men tot de gevolgtrekking konnen moest, dat deze bergtop eeuwen geleden beneden de baren moet gelegen hebben.

Na eene poos toevens om uit te rusten en dit grootsche maar woest verschiets te beschouwen, begonnen zij den oostkant van den berg af te klimmen. Die togt was moeilijk maar schilderachtig schoon, langs diepe kloven en bergpassen van boven met rotsen en klippen overdekt, tusschen welke zij vele bergschappen zagen, die onbevreesd van de eene klip op de andere sprongen. Het gelukte hun er met het geweer twee van te vellen, terwijl zij onbeschroomd van den rand der hemelhooge steilten naar beneden tuurden.

Aan den voet van den berg gekomen zijnde vonden de reizigers een waterbeekje, hetwelk uit den grond sijpelde en in voorkomen en smaak naar het water van de Missouri geleck. Hier kampeerden zij, en hielden een heerlijk maal van het vleesch van het berg-

schaap, hetwelk zij goed en bijzonder geurig van smaak vonden.

De ochtend was helder, maar door en door koud. Zij kwamen reeds vroeg op den dag aan eene rivier, welke oostwaarts liep, tusschen lage heuvels van blaauwachtige aarde sterk bezwangerd met kopererts. De Heer STUART vooronderstelde, dat dezelve tot de bovenwateren van de Missouri zoude behooren, en besloot haren loop te volgen. Na een' marsch van zes-en-twintig mijlen evenwel kwam hij op den top van een' heuvel, welks verschiet hem noopte van voornemen te veranderen. Hij zag in de zuid-oostelijke rigting eene vlakte door niets dan den gezigteinder beperkt, door welke die rivier in eene zuid-zuid-oostelijke rigting stroomde. Zij kon derhalve geen tak van de Missouri zijn. Hij gaf diensvolgens alle gedachten op, om de rivier tot zijn' gewgijzer te nemen, en rigtte zijn' togt naar eene bergketen in het oosten, bijna zestig mijlen vandaar, bij welke hij hoopte eene andere rivier te vinden.

Het weder was nu zoo gestreng en de vermoeijenis van den togt zoo zwaar, dat hij besloot de eerste de beste geschikte plaats te kiezen tot een winterverblijf. Zij hadden dezen nacht nog te kamperen op de opene vlakte nabij een' kleinen waterpoel, doch zonder hout om vuur te branden. De noord-oosten-wind blies fel over de barre woestijn en zij waren genoodzaakt hun onherbergzaam bivouak nog voor den dageraad te verlaten.

Twee dagen lang togen zij oostwaarts heen, al tegen den wind en tegen de herhaalde sneeuwbuijen in. Zij kregen ook gebrek aan water, doch namen er tusschen beiden gesmolten sneeuw voor: deze omstandigheid ge-

paard met het gemis van gras maakte hunn' ouden klepper zwak. Zij zagen onderscheiden sporen van buffels, en eenige van die dieren zelve, doch deze kregen de lucht van hen en kozen de ruimte.

Op den 26sten Oct. togen zij oost-noord-oostwaarts op naar eene begroeiide kloof van een' berg, op een' geringen afstand van welks voet zij tot hunne groote vreugde eene diepe rivier vonden, tusschen oevers met wilgenboomen beplant stroomende. Hier kampeerden zij den nacht door, en BEN JONES bij geluk een' bever gevangen en twee jonge buffels geschoten hebbende, bleven zij den ganschen volgenden dag in het kampeement om te rusten en zich eens regt aan het vleesch te goede te doen, alsmede om hun afgetobd paard een weinig van zijn' arbeid te doen bijkomen. De rivier, aan welker oever zij gelegerd waren, was een van de hoofdwatersen der Platte-rivier, die in de Missouri valt: zij maakte inderdaad den noordelijken arm van dezelve uit, hoewel de reizigers dat eerst lang daarna ontdekten. Den loop van die rivier twintig mijlen ver volgende, kwamen zij aan eene plek, alwaar zij haren loop tusschen eene rij van hooge heuvels vervolgde, die met cederboomen begroeid was, en vervolgens eene uitgestrekte vlakte bewaterde, welke een voortreffelijk voedsel voor menigvuldige troepen van buffels opleverde. Hier doodden zij er drie van, en het waren de eerste koeijen, die zij kregen, naardien zij zich tot nu toe te vreden hadden moeten stellen met het bullenvleesch, hetwelk in dien tijd van het jaar zeer dor is. Die bouten verschaften hun een' maaltijd, die den fijnsten lekkerbek niets te wenschen zoude hebben overgelaten.

Laat in den achtermiddag van den 30sten kwamen zij

op eene plaats, alwaar de rivier thans tot een' aanmerkelijken stroom aangegroeid door eene bergkloof tusschen steilten van rooden steen, ter hoogte van tweehonderd voeten nederstroomde. Een eindwegs ver bruiste zij over zware klipstukken met een geweldig schuim, alsof zij verontwaardigd was haren loop tusschen een' zoo smallen doortogt beperkt te zien, en stortte zich vandaar in een' afgrond neder, die bij de naderende avondschemering schrikverwekkend voor het oog was.

Voor een gedeelte van den volgenden dag bragt hen de rivier met haren bogtigen loop door eene menigte van afwisselende tooneelen heen. Nu eens bevonden zij zich op eene hooge vlakte, met geheele troepen van buffels rondom hen zwerfende; dan weder tusschen ruwe klippige bergpassen, alwaar de herten van de eene steile rots op de andere sprongen, en het bergschaap zich op den zonnigen rand van eene steilte lag te koesteren.

Laat op den dag kwamen zij bij een ander tooneel, hetwelk in woeste grootheid de reeds beschrevene overtrof. Zij waren een' tijdlang een' der bergpassen doorgetogen, welke evenwijdig met de rivier liep, toen deze eensklaps met een vreeselijk gebruis, buiten hun gezigt in eene diepe kloof nederschoot. Somtjids voerde het pad hen tot aan den rand der klippen, beneden welke de rivier schuimend kookte en draaide rondom de klipstukken, die in derzelve bed gevallen waren. Terwijl zij met groote voorzigtigheid hun pakpaard langs deze gladde hoogte dreven, kwamen zij eensklaps op eene plek, alwaar de rivier onder het opwerpen van wolken van schuim met een ontzettend gebruis en geraas langs eene gansche reeks van ongelijk hooge steilten naar beneden stroomde. De reizigers bleven een tijdlang met

een gemengd gevoel van eerbied en vermaak dezen tref-
fenden waterval beschouwen, waaraan de Heer STUART
uit hoofde van de kleur der overhangende rotsen den
naam gaf van: »den vurigen stortval.»

anmerke-
f tusssen
eehonderd
te zij over
, alsof zij
oo smallen
andaar in
ndscheme-

bragt hen
e menigte
vonden zij
oepen van
chen ruwe
eene steile
op zich op
eren.

er tooneel,
vene over-
ssen door-
toen deze
nun gezig
voerde het
n welke de
a de klip-
. Terwijl
langs deze
s op eene
an wolken
eraas langs
maar bene-
dlang met

Hoofdstuk XLIX.

Winterstormen. — Beraadslaging. — Winterkampement. — Schoone jachtstreek. — Het wild van het gebergte en dat van de vlakte. — Voorspoedige jacht. — De Heer crooks en de grijze beer. — De Wigwam. — Het bergschaap en de zwartstaart. (hert) — Vleesch en wildbraud. — Goed kwartier en goede sier. — Alarm. — De indringers. — De ongenoodigde gasten. — Rampzalige toestand van de provisiekamer. — Gulzige heldenfeiten van hongerige Wilden. — Het goede kwartier verlaten.

De reizigers kampeerden den nacht door aan den oever van de rivier beneden den stortval. De nacht was koud, en er viel regen gepaard met jagsneeuw. De ochtend brak nevelachtig aan, de lucht was bezet en dreigde met storm, maar ondanks dat alles hervatte de kleine bende haren togt. De toenemende gestrengheid van het seizoen evenwel, die zich in deze bergstreek en op die hooge vlakten vroeg doet gevoelen, bragt hen tot stilstaan en tot eene ernstige overweging, nadat zij den loop van de rivier nog dertig mijlen verder gevolgd waren.

Allen waren overtuigd, dat het noodeloos was te trachten den togt te voet in dit gure jaargetijde voort te zetten. Zij hadden nog ettelijke honderd mijlen af te leggen, voor dat zij den hoofdstroom van de Missouri konden berei-

ken,
zelfs g
waar
den lo
zij ge
stroom
haar
welke
ren, e
zins n
In het
Indian
Onder
aan te
Sioux v
van ee
vaar z
door ee
te wor
Al w
het nog
overwin
der Si
beter w
omdat
moesten
zame la
Wilden
Zij w
zij aan
kwamen
hun lot
II DE

ken, en hun weg lag over onmetelijke woestijnen, die zelfs geene brandstof opleverden. De vraag was derhalve, waar hun winterverblijf te kiezen, en of zij al dan niet den loop der rivier zouden blijven volgen. Eerst hadden zij gemeend, dat zij een der hoofdwateren of cijnsbare stroomen van de Missouri was. Naderhand hadden zij haar voor de snelle of Quicourt-rivier gehouden, in welke meening zij niet digter bij de waarheid geweest waren, en nu dachten zij even verkeerdelijk, omdat zij eenigzins noord-oostwaarts liep, dat zij de Cheyenne was. In het laatste geval moesten zij met haar te volgen bij de Indianen belanden, van welke zij haren naam ontleent. Onder deze konden zij er op rekenen eenige van de Sioux aan te treffen. Deze zouden hunne stambroeders, de Sioux van de Missouri kennis geven van de aannadering van eene bende blanke kooplieden, zoodat zij het gevaar zouden loopen van op hunn' togt naar de rivier door eenige loerende bende aan hare oevers geplunderd te worden.

Al ware het ook de snelle of Quicourt-rivier, dan zoude het nog niet voorzigtig zijn lager aan derzelve oevers te overwinteren. Want hoewel zij zich dan buiten het bereik der Sioux bevonden, zouden zij de Poncas, die weinig beter waren, in den mond loopen. Men besloot derhalve, omdat zij toch ergens aan deze zijde van de Missouri moesten blijven, niet verder te gaan, maar in deze eenzame landstreek te blijven, waar zij geen' overlast van de Wilden zouden hebben.

Zij werden te eerder tot dit besluit gebragt, door dat zij aan eene voortreffelijke plaats voor eene winterlegering kwamen, die hun alles beloofde, wat tot verzachting van hun lot konde strekken. Het was aan eene fraaije bogt

van de rivier, juist waar dezelve van tusschen eene bergketen schoot en zich naar het noord-oosten wendde. Er was een schoon laag stuk grond met katoenheesters begroeid en van digte wilgenbosschen omringd, hetgeen hun zoo wel deksel en brandstof als timmerhout zoude opleveren. De rivier vloeide er met een' snellen stroom voorbij, en was er wel honderd-en-rijftig ellen breed. In het zuid-oosten hadden zij bergen van middelmatige hoogte, waarvan de naastbijgelegene twee mijlen ver was, maar de gansche rij strekte zich, zoo ver het oog kon reiken, ten oosten, ten zuiden en ten zuid-westen uit. Derzelver kruinen waren met uitgestrekte pijnbosschen bedekt, afgewisseld van kleine groepjes espenboomen. Lager op dezelve stonden digte wouden van dennen- en roode cederboomen die op onderscheiden plaatsen uit de kloven zelve van het gebergte waren opgeschoten. De bergen ware brokkelig en steil met hooge spitsen, die boven de bosschen uitstaken. Derzelver klippige hollen en overhangende punten leverden eene verblijfplaats op aan ontelbare troepen van bergschapen, terwijl hunne boschrijke toppen en kloven even zoo talrijke beeren en herten herbergden. Deze, en de menigvuldige troepen van buffels, die op den lageren grond nabij de rivier omzwierven, beloofden den reizigers een' overvloed van leeftogt in hun winterkwartier.

Op den 2^{den} November legden zij dus hun kampement voor den winter aan op het boschrijkste punt, en hun eerste zorg was om leeftogt op te doen. BEN JONES en de twee Canadezen gingen uit met twee anderen van het gezelschap, slechts een' man latende om de wacht te houden. Hunne jagt was ongemeen voorspoedig. Binnen twee dagen schoten zij twee-en-dertig buffels, en bragten het

vleesch naar den kant van eene kleine beek eene mijl vandaar af. Gelukkig had het hard gevoren, zoodat het vleesch gemakkelijk naar het kampement werd gebragt. Op een' der volgende dagen kwam er een troep buffels door het bosch aan den oeverkant van de rivier heen, en van deze werden er nog vijftien gedood.

Spoedig evenwel deed men de ontdekking, dat zich in deze nabijheid eene gevaarlijker soort van wild ophield. Bij zekere gelegenheid was de Heer crooks eene mijl ver van het kampement af gaan wandelen en op een' kleinen heuvel geklommen, vanwaar men een ruim uitzigt over de rivier had. Hij had geen geweer bij zich, hetgeen eene zeldzaamheid was. Want in deze wilde streken, waar men elk oogenblik of een wild dier of een wilden Indiaan kan ontmoeten, is het de gewoonte nimmer ongewapend uit een kampement te gaan. De heuvel waarop hij stond, verschaftte hem insgelijks een vrij uitzigt over de vlakte, alwaar de slagting onder de buffels had plaats gegrepen. Terwijl hij in de rondte keek, werd zijn oog door een voorwerp beneden zich getroffen, hetwelk regt op hem af kwam. Tot zijn' grooten schrik bespeurde hij dat het een grijze beer was, met twee jongen. Er was geen boom om in te klimmen; te vlugten had alleen den beer getergd en hij zoude spoedig achterhaald zijn. Hij wierp zichzelf dus op den grond en bleef roerloos liggen, al de bewegingen van het dier onder den folterendsten angst waarnemende. Het dier naderde tot aan den voet van den heuvel, alwaar het zich omkeerde en het bosch weder inliep, zich waarschijnlijk zat gegeten hebbende aan buffelvleesch. De Heer crooks haastte zich, om naar het kampement weder te keeren, verheugd over zijne ontkoming, maar zwoer

nooit weder zonder zijn geweer te zullen gaan wandelen. Eenige dagen na dat voorval werd een grijze beer door den Heer MILLER geschoten.

Alzoo de slagting onder de buffels het gezelschap van een' overvloedigen voorraad van vleesch voor den winter had voorzien, in geval zij geen' anderen toevoer mogten ontvangen, staken zij nu met allen ijver de handen uit de mouw, om zich eene wigwam te bouwen. Binnen korten tijd klonk in het bosch het ongewone geluid van de bijl. Eenige der hoogste boomen werden geveld, en op den tweeden avond was de hut klaar. Zij was acht voeten breed en achttien voeten lang. De wanden waren zes voeten hoog en het geraante was met buffelhuiden gedekt. De stookplaats was in het midden, en de rook vond zijn' uitgang door een gat in het dak.

Vervolgens moesten de jagers er op uit, om hertevachten te bezorgen tot kleederen, schoenen en andere oogmerken. Hunne geweren deden de bergen wedergalmen, en, na eene jacht van twee dagen, hadden zij acht-entwintig bergschapen en herten geschoten.

Het gezelschap had nu overvloed van alles. Na al wat zij te lijden hadden gehad van honger, koude, vermoeijenis en slapeloosheid; na al de gevaren, die zij van wilde en verraderlijke menschen te duchten hadden gehad, juichten zij over de zindelijkheid en de veiligheid van hunne eenzame hut, welke, gelijk zij meenden, zelfs voor het oog der Indiaansche verspieters verborgen en van alle mogelijke behoeften voorzien was. Zij zagen een' stillen en gerusten winter te gemoet; een winter, waarin zij niets te doen zouden hebben dan te koken, roosten, braden en te gast gaan op wildbraad, op schapenvleesch, op beerenbouten, op mergkluisjes, op buffel-

han
te z
te
de
huid
zak
U
ren
woe
gew
herw
hun
onde
log
doel
M
zijn
schel
plun
doch
reidd
vorig
voegd
voor
om z
»D
of w
sprek
te ge
Ma
alzo
ten k

harsten en andere jagers lekkernijen; rondom het vuur te zitten, en over de doorworstelde gevaren en avonturen te kouten; lange jagthistoriën te vertellen, enz. tot dat de lente weder kwam, wanneer zij kanoos van buffelhuiden zouden maken, om met dezelve de rivier af te zakken.

Uit al deze en dergelijke droomen werden zij op zekeren morgen, bij het aanbreken van den dag, door een woest gegil gewekt. Zij sprongen op en grepen hunne geweren. Het gegil werd door twee of drie stemmen hervat. Voorzigtig naar buiten kijkende zagen zij tot hunne overgrootte spijt, verscheiden Indiaansche strijders onder de boomen staan, alle gewapend en voor den oorlog beschilderd. Zij waren blijkbaar met vijandige bedoelingen uitgetogen.

MILLER veranderde van kleur, toen hij hen zag. »Wij zijn bedorven!» zeide hij. »Het zijn eenige van die schelmsche Arapahays, die mij in het vorige jaar geplunderd hebben.» De overigen spraken geen woord, doch grepen hunne kruidhorens en kogeldozen, en bereidden zich tot een gevecht. MACLELLAN, die in den vorigen avond zijn geweer uit elkander genomen had, voegde het in de grootste haast weder in een. Hij stelde voor, de klei uit de voegen van de wanden te halen, om zoo doende op den vijand te kunnen vuren.

»Nog niet» zeide STUART: »het deugt nergens toe vrees of wantrouwen te toonen. Wij moeten eerst met hen spreken. Er moet er een naar buiten, om hun als vriend te gemoet te gaan.»

Maar wie moest dat zijn? het was eene gevaarlijke taak, alzoo de vredeboode zeer ligt op den drempel doodgeschoten konde worden.

» De aanvoerder van een' troep gaat altijd voor'' riep MILLER uit.

» Goed!'' hernam STUART: » ik ben gereed.'' Hij ging ook heen. Een der Canadezen volgde hem: de overigen van het reisgezelschap bleven in garnizoen, om de Wilden in toom te houden.

STUART trad vooruit met zijn geweer in de eene hand, terwijl hij de andere uitstak naar den Wilde, die het opperhoofd scheen te zijn. Deze trad toe en nam de hand aan. Zijne lieden volgden zijn voorbeeld en schudden allen STUART's hand ten teeken van vriendschap. Nu verklaarden zij hunne boodschap. Zij waren eene krijgsbende van de Arapahays. Hun dorp lag ettelijke dagreizen ver oostwaarts aan eene rivier. Hetzelve was, gedurende hunne afwezigheid, overvallen door eene horde der Kraai-Indianen, die verscheiden van hunne vrouwen en de meeste van hunne paarden hadden weggeroofd. Uitgetogen zijnde om hierover wraak te nemen, hadden zij hunne vijanden reeds zestien dagen lang door het gebergte vervolgd, maar dezelve nog niet kunnen vinden. Zij hadden intusschen weinig wild geschoten en waren half uitgehongerd. Twee dagen geleden hadden zij het geknal van schietgeweer in het gebergte gehoord, en de rigting van het schot volgende, waren zij op eene plaats gekomen alwaar wild geschoten was. Zij hadden terstond het spoor van de jagers gevolgd en zoo doende de hut gevonden.

De Heer STUART noodigde thans het opperhoofd met een der zijnen, die op hem in rang scheen te volgen, binnen de hut, maar gaf een teeken, dat er geen ander in moest komen. De overigen bleven voor de deur staan: er kwamen er allengs nog meerder bij, tot dat de gansche

ben
verz
haw
den
dero
Hee
die
schu
een
ders
toom
eene
B
er z
met
Hee
digd
geen
oog
wer
beg
men
mog
diaa
sche
oog
lust
over
val
plig
slag
lekl

bende, drie-en-twintig mannen sterk, voor de hut bijeen-
verzameld was. Zij waren met pijl en boog, met toma-
hawks en skalpeermessen gewapend en eenige hunner had-
den schietgeweren; zij waren allen tot den krijg beschil-
derd en toegerust, en hadden een woest voorkomen. De
Heer MILLER herkende er eenige van dezelfde knapen onder,
die hem in het vorige jaar hadden uitgeschud, en waar-
schuwde zijne kameraden op hunne hoede te zijn. Ieder-
een van hen stond gereed, om elke vijandelijkheid te we-
derstaan; maar de Wilden gedroegen zich vreedzaam en
toonden niets van die uitbundige aanmatigingen, welke
eene oorlogsbende gewoon is aan te nemen.

Bij het intreden van de hut, wierpen het opperhoofd
er zijn medgezel gretige blikken naar de daksparren, die
met wildbraad en stukken vleesch behangen waren. De
Heer STUART maakte van den nood eene deugd, en noo-
digde hen, zich er van te bedienen. Zij lieten het zich
geen tweemaal zeggen. De daksparren waren in een
oogenblik van haren last bevrijd; wildbraad en vleesch
werd onder den hoop buiten de deur uitgereikt, en er
begon een tooneel van gulzigheid, waarvan zich weinig
mensen een denkbeeld kunnen vormen, die van het ver-
mogen van eenige vastedagen op de maag van een' In-
diaan nimmer getuigen zijn geweest. Dit ging den gan-
schen dag door zoo: zij hielden van tijd tot tijd eenige
oogenblikken rust, doch alleen om met verdubbelden eet-
lust weder aan te vallen. Het opperhoofd en zijn luitenant
overtroffen al de anderen in het geweldige van hunn' aan-
val, en schenen te denken, dat zij van standswege ver-
plicht waren, zich bij alle mogelijke gelegenheden van
slagting te onderscheiden. De Heer STUART gaf hun de
lekkerste bcten, want het was zijn verlangen hen in de

hut te houden, alwaar zij hem tot gyzelaars dienden voor het goed gedrag van hunne onderhoorigen. Het opperhoofd ging slechts eenmaal den ganschen dag naar buiten. De Heer STUART en een der manschappen vergezelden hem, met hunne geweren gewapend maar zonder eenig wantrouwen te verraden. De Indiaan kwam spoedig weder en hervatte den aanval tegen de provisiekast. Om kort te gaan, hij en zijn waardige luitenant aten tot berstens toe.

Tegen den avond maakten de Indianen de gewone voorbereidselen van eene oorlogsbende voor den nacht. De troep buiten de deur maakte twee borstweringen, in welke zij zich tamelijk vroegtijdig ter rust begaven, en sliepen als honden, dien men den buik volgegeven heeft. Wat het opperhoofd met zijn luitenant aangaat, deze bleven den nacht door in de hut, en stonden gedurende den loop van denzelfden nog twee of driemaal op, om te eten. De reizigers hielden een voor een de wacht tot in den morgenstond toe.

De dag was nauwelijks aangebroken, of het gastereren begon op nieuw onder de gansche bende, en werd voortgezet tot tien ure in den morgen, wanneer zij zich gereed maakten om op te breken. Zij hadden nog zes dagreizen te doen, zeiden zij, voordat zij bij de Kraai-Indianen zijn zouden, die, gelijk zij vernomen hadden, bij eene rivier gelegerd waren. Hun weg lag door eene barre streek noordwaarts zonder wild. Zij zouden behalve dat ook weinig tijds overhouden om te jagen: zoodat zij den Heer STUART om een weinig voorraad voor hunn' togt verzochten. De Heer STUART gaf hun al wederom een teeken van zich zelve te bedienen. Zij deden dat met veel keurigheid van smaak, namen de beste stukken van het vleesch mede,

en lieten de provisie in een' zeer bedenkelijken toestand achter. Hun tweede verzoek was om een weinig kruid en lood. Zij beloofden hetzelfde rijkelijk te zullen betalen uit den buit, dien zij zouden behalen. »Wij zijn thans arm» zeiden zij, »en genoodzaakt te voet te gaan; maar wij komen spoedig met buit beladen weder, allen te paard met schedels aan onze toomen gebonden. Dan zullen wij ieder van u allen een paard geven, om niet langer vermoed van uwe reis te worden.»

»Dat is goed» zeide de Heer STUART: »als gij ons de paarden brengt, zult gij het kruid en lood ontvangen; maar eerder niet.» De Indianen zagen aan zijn vasten toon, dat alle verder verzoek nutteloos zoude zijn, zoodat zij er met een wel te vreden lach van afzagen, en van buiten zoo wel als van binnen rijkelijk bevracht optrokken, belovende binnen veertien dagen weder te komen.

« Zoodra men hen niet meer hoorde, spanden de ongelukkige reizigers ten tweedenmale raad. Het was gedaan met al de veiligheid van hunne hut en met al hunne droomen van een' gerusten en vermakelijken winter. Zij zaten tusschen twee vuren. Aan den eenen kant hadden zij hunne oude vijanden de Kraai-Indianen, aan den anderen de Arapahays, die geene minder gevaarlijke vrijbuiters waren. Zij vreesden, dat de gematigheid, thans door deze oorlogsbende aan den dag gelegd, slechts aangenomen konde zijn om hen te blinddoeken voor het gevaar van eene nadere overrompeling. Men besloot derhalve hunne wederkomst niet af te wachten, maar deze gevaarlijke nabuurschap zoo spoedig mogelijk te verlaten. Volgens de berigten van hunne gasten werden zij in het verkeerde denkbeeld bevestigd,

dat zij aan de Quicourt of Snelle-rivier gekampeerd lagen; zoodat men thans voorsloeg dezelve te volgen tot aan haren zamenloop met de Missouri, en, mogt de guurheid van het jaargetijde hen verhinderen zoo ver te komen, dan ten minste een gedeelte van de rivier te bereiken, alwaar zij sterker en duurzamer kanoos dan die van buffelhuiden konden bouwen.

Zij zeiden dan op den 13^{den} Dec. met een bitter leedwezen hun geliefkoosd kampement vaarwel, alwaar zij vijf weken lang het zoete van de rust, den overvloed en eene gewaande veiligheid gesmaakt hadden. Zij hadden het oude pakpaard nog behouden, hetwelk de Arapahays vergeten hadden mede te nemen, hetzij omdat zij van zins waren het naderhand te stelen, of omdat zij hetzelfde de moeite van het te stelen niet waardig keurden.

zige.
de l
eerst
snee
den
kond
brek
zwa
hunn
krac
te h
Indi

...kampeerd la-
...te volgen tot
...en, mogt de
...en zoo ver te
...e rivier te be-
...anoos dan die

...n bitter leed-
...el, alwaar zij
...overvloed en
...Zij hadden
...de Arapahays
...omdat zij van
...at zij hetzelfde
...urden.

Hoofdstuk L.

Ongemakkelijke wintertogt. — Bergen en vlakten. — Sneeuw en ijs. — Schaarsheid van wild. — Uitgestrekte barre vlakte. — Het tweede winter-kampement. — Eene andere Wigwam. — Nieuwjaarsfeest. — Buffelvleesch. — Wederkomst van de lente. — De kanoos te water gelaten. — Moeijelijke vaart. — Voetreis. — De woestijn. — Verlatene kampementen. — Pawnesche vrouwen. — Een Ottaweese-Indiaan. — Krijgsberigten. — Reis langs de Platte-rivier en de Missouri. — Onthaal te Fort Osage. — Aankomst te St. Louis.

De tusschentijd van rust en gemak, welken de reizigers in hunne wigwam hadden doorgebracht maakte hun de hervatting van hunne vermoeijenissen, gedurende de eerste twee of drie dagen, bijkans onverdragelijk. De sneeuw lag zeer hoog en bevroren op de oppervlakte van den grond, maar niet zoo vast, dat dezelve hunne zwaarte konde dragen. Hunne voeten werden bezeerd door het breken van de korst, en hunne vermoeidheid werd verzwaaard door dat zij nergens een vast punt vonden voor hunne voetstappen. Zij waren ook zoo uitgeput van kracht en mismoedig, dat zij het voor beter begonnen te houden te blijven en gevaar te loopen van door de Indianen vermoord te worden, dan onder zulke belem-

merende omstandigheden voort te reizen met het vooruitzicht van onder weg om te komen. Het ging hun armhartig paard niet beter dan hun zelven, want het vond gedurende de twee eerste dagen niets te eten dan de toppen der wilgentakken en de schors van den katoenheester.

Naarmate zij intusschen vorderden op den weg, begonnen zij allen wederom geduld en moed te scheppen, en zij zetteden hunn' march veertien dagen onafgebroken voort, in dien tijd omtrent driehonderd-en-dertig mijlen afleggende. Eenige dagen lang liep de bergketen, die zij nabij hunne hut gezien hadden, op geen' grooten afstand van hen evenwijdig met de rivier en verminderde allengs tot de hoogte van heuvels. Sometijds vonden zij aan de oeverkanten een' aangeslibden grond en boschjes van wilgenhout en katoenheesters: op andere dagen was de omliggende landstreek bar en kaal. Op de eene plaats lag dezelve voor een' tamelijk verren afstand tusschen rotsige heuvels en landspitsen met ceder- en pijnboomen begroeid, en was bevolkt met bergschapen en zwartstaarten: op de andere bestond zij uit weiden, die goed van buffels en antelopen waren voorzien. In het volgen van den loop der rivier begonnen zij hier en daar onder de katoenheesters en wilgeboomen ook eenige eschen- en witte eikenboomen te bespeuren: eindelijk zagen zij ook eenige wilde paarden van verre op de vlakte.

Het weder was ongestadig; op den eenen dag lag er hooge sneeuw, op den anderen scheen de zon vrolijk en had de lucht de zachte helderheid van den herfst: dan wederom vroom het zoo hard, dat het ijs op de rivier sterk genoeg was om hen te dragen.

Gedurende de drie laatste dagen van die veertien,

met het voor-
ging hun arm-
want het vond
eten dan de
van den ka-

den weg, be-
l te scheppen,
na onafgebroken
en-dertig mij-
de bergketen,
geen' grooten
en verminderde
tijds vonden zij
nd en boschjes
lere dagen was

Op de eene
en afstand tus-
eder- en pijn-
bergschapen en
it weiden, die
orzien. In het
ij hier en daar
ook eenige es-
aren: eindelijk
re op de vlakte.
enen dag lag er
de zon vrolijk
van den herfst:
ijs op de rivier

die veertien,

veranderden evenwel het weder en de gedaante van het landschap merkelyk. De bosschen verminderden langzamerhand, zoodat de reizigers op het laatst naauwelijks brandstof konden vinden om hun vleesch te bereiden. Het wild begon hoe langer hoe schaarscher te worden, en eindelijk was er niets meer van te zien dan eenige ellendige buffelkalveren, die niet waardig waren er kruid om te verschieten. De sneeuw lag vijftien duimen hoog en maakte het voortreizen uitermate bezwaarlijk. Eindelijk kwamen zij op eene grenzenlooze vlakte, alwaar boom noch blad te zien was, noch eenig enkel dier om de eenzaamheid te verlevendigen. Hier ontzong hun ook de moed en zij hielden wederom eene raadpleging. De breedte van de rivier, die wel eene mijl besloeg, hare ondiepte, de menigvuldige drijfzanden, en verscheiden andere kenteekenen hadden hen ten laatste hunne dwaling ten aanzien van dezelve doen inzien, en zij kwamen thans tot de juiste gevolgtrekking, dat zij zich aan den oever van de Platte of Ondiepe-rivier bevonden. Wat zouden zij nu doen? Derzelver loop naar de Missouri volgen? Dit scheen hun bedenkelijk toe in dit jaargetijde. Er was geen vooruitzicht van voedsel of brandstof te vinden. De landstreek was verstoken van boomen, en al was er ook eenig drijfhout op de rivier, zoo lag hetzelfde te diep onder de sneeuw om het te kunnen vinden.

Het weder dreigde te zullen veranderen, en eene sneeuwbuï op deze vlakte was even zoo gevaarlijk als een stuif-wind op de Arabische Zandzee. Na veel overleggens besloot men eindelijk de zeven-en-zeventig mijlen van de laatste drie dagen terug te reizen tot op eene plaats, welke zij opgemerkt hadden, alwaar een bosch van hooge boomen was en de landstreek over-

vloed van wild opleverde. Aldaar wilden zij andermaal een winterkampement opslaan, en den tijd afwachten, wanneer zij de reis in kanoos zouden kunnen voortzetten.

Zij keerden derhalve op den 27sten Dec. op hunne voetstappen weder en kwamen op den 30sten ter bedoelder plaatste aan. De aangeslibde oevergrond besloeg hier eene breedte van eene tot twee mijlen, en was dicht begroeid met katoenheesters, terwijl gansche troepen van buffels op de naburige vlakte verspreid liepen, waarvan er weldra eenige door hen geveld werden.

Zij kampeerden aan den kant van de rivier in een bosch, waarvan de boomen hout opleverden; hetwelk zwaar genoeg was om er kanoos van te timmeren. Hier sloegen zij voor de eerste behoefte eene loods op, en gingen vervolgens terstond te werk om eene hut te bouwen. De nieuwjaarsdag kwam aan, toen er nog slechts een van derzelve wanden stond, maar die dag mogt zelfs door de afgetohde reizigers niet ongevierd voorbijgaan. Al het werk werd gestaakt, behalve het roosten en braden. De beste stukken van het buffelvleesch, de tongen, de bouten en de kluiven werden in zulk eene menigte genuttigd, dat het iedereen verwonderd zoude hebben, die nimmer onder jagers of Indianen geleefd heeft: en als een bijzonder toegiftje, werd er, omdat zij geen tabak meer overig hadden, een oude tabakzak, die nog van den geur van het lekker kruid doortrokken was, aan stukken gesneden, en ieder een rookte van denzelven ter eere van dien dag. Zoo vergaten zij onder eene vergenoegde stemming alle ongerustheid en zorg over de toekomst, en hunne ellendige hut weërgalmden van de klanken der vrolijkheid.

Op den volgenden dag hervatteden zij het werk, en

zij andermaal
d afwachten,
n voortzetten.
ec. op hunne
en ter bedoel-
grond besloeg
, en was digt
e troepen van
pen, waarvan

rivier in een
len, hetwelk
meren. Hier
loods op, en
e hut te bou-
er nog slechts
dag mogt zelfs
d voorbijgaan.
posten en bra-
sch, de ton-
in zulk eene
vonderd zoude
lianen geleefd
er, omdat zij
ade tabakzak,
d doortrokken
en rookte van
gaten zij onder
theid en zorg
ut weërgalnde

het werk, en

op den 6^{den} Jan. was de hut gereed. Zij schoten weldra eene menigte van buffels en legden op nieuw een' ganschen wintervoorraad op.

In dit hun tweede winterkampement waren de reizigers gelukkiger. De winter ging zonder eenig bezoek van Indianen voorbij, en de landstreek bleef hun bestendig voorraad van wild opleveren. Zij velden twee zware boomen, en holden de stammen in den vorm van kanoos uit, en, toen de lente kwam, en het ijs in de rivier gesmolten was, maakten zij zich gereed, om in die vaartuigjes af te reizen. Op den 8sten Maart bragten zij de kanoos te water, maar bevonden weldra, dat de rivier zelfs voor zulke kleine vaartuigjes niet diep genoeg was. Zij breidde zich in een' zeer breeden maar tevens zeer ondiepen stroom uit, door menigvuldige zandbanken gestremd; zij trofken met veel moeite eene van de kanoos eenige mijlen lager naar de rivier, en moesten bij die gelegenheid dikwijls door het water waden, om dezelve over de zandbanken te krijgen. Eindelijk moesten zij die poging opgeven en den togt te voet hervatten, steeds veel dienst hebbende van het oude pakpaard, hetwelk door de rust van den winter merkelyk sterker was geworden.

Het weder hield hen nog eenige dagen op, en was eensklaps guurder geworden, dan het den ganschen winter door geweest was, maar op den 20sten Maart waren zij weder op reis.

Binnen twee dagen bereikten zij de barre woestijn, welker voorkomen hen in December genoopt had terug te keeren. Dezelve was thans met het jonge lentegroen bedekt en wemelde van wild. Evenwel, terwijl zij nog gedwongen waren op derzelver kalen grond zonder eenig bedeksel, en bij een vuur van droogen buffelmest te bi-

rouakkeren, vonden zij den nachtwind bij nitstek guur. Terwijl een troep buffels hun nachtkampement van dicht bij naderde, doodden zij drie van dezelve alleen om de huiden, ten einde zich daarmede gedurende den nacht te bedekken.

Zij togen nog omtrent honderd mijlen voorwaarts, steeds met de uitgestrekte vlakte voor zich, welke somtijds door eenigen heuvelachtigen grond werd afgewisseld, maar geheel van boomen beroofd was. Op eene plek zagen zij een' troep van vijf-en-zestig wilde paarden, en wat de buffels aanging, deze schenen letterlijk den grond te bedekken. Er was mede een overvloed van wilde ganzen, en de reizigers gingen ook groote moerassen voorbij, waarnevens zich ontelbare vlugten van watervogels ophielden, waaronder zij enkele zwanen, maar inzonderheid velerlei soorten van eenden opmerkten.

De rivier bleef in eene bogtige oost-noord-oostelijke rigting voortstroomen, nagenoeg ter breedte van eene mijl, maar ook te ondiep om er zelfs eene ledige kano vlot op te houden. De landstreek breidde zich in eene groote vlakte uit, door niets dan den horizon beperkt, behalve ten noorden, alwaar eene heuvelrij over dezelve liep even als een lang voorgebergte in de zee. De schrikkelijke eenvormigheid van de woestijn begon vervelende te worden. De reizigers verlangden naar het zien van een boschje of een' enkelen boom, om die eentoonigheid af te wisselen, en vestigden hunne aandacht op elk voorwerp, hetwelk hen deed hopen, dat zij het einde van die wildernis naderden. Het aantreffen van eene bijzondere soort van gras werd met gejuich begroet als een kenteken, dat zij niet ver van de Missouri af konden zijn, en het verheugde hen eene soort van lijsters op te jagen,

die
der
zij
op,
tijd
geve
ders
voor
Te
zacht
op d
drie
of ya
buffel
de hu
waren
weest.
Zij t
merken
versch
nog va
Hoe
was ge
ansch
agen,
bidden
aar h
adden
e zwak
Het i
ere zw
ij op
II DE

itstek guur.
ent van digt
leen om de
e den nacht

voorwaarts,
weike som-
afgewisseld,
Op eene plek
paarden, en
ijk den grond
ed van wilde
te moerassen
van watervo-
nen, maar in-
merkten.

oord-oostelijke
edte van eene
edige kano vlot
in eene groote
perkt, behalve
zelve liep even
e schrikkelijke
elende te wor-
van een boschje
heid af te wis-
elk voorwerp,
e van die wil-
ene bijzondere
als een kente-
onden zijn, en
rs op te jagen,

die zelden ver in het binnenland gevonden wordt. Onder het opzamelen van drijfhout voor brandstof merkten zij ook aan sommige stukken de teekenen van eene bijl op, hetgeen hun veel stof tot denken gaf, zoo over den tijd wanneer, als over de personen, door wie de boomen geveld waren. Zoo gingen zij voort, even als de zeevaarders, die in elke drijvende plant of zwevendende vogel de voorboden zien van het lang door hen verlangde vasteland.

Tegen het einde van de maand werd het weder zeer zacht, en zoodanig belast zijnde vonden zij zelfs de warmte op den middag ondragelijk. Op den 30sten vonden zij drie verlatene jagtkampementen, hetzij van de Pawnezen of van de Ottawezen, rondom welke in alle rigtingen buffelbeenderen verspreid lagen, met de stokken, waarop de huiden gespannen en toebereid waren geworden. Zij waren waarschijnlijk in den vorigen herfst bewoond geweest.

Zij togen nog eenige dagen geduldig voort, op alle kenmerken acht gevende, die hun eenige inlichting mogten verschaffen, omtrent de plaats, waar en hoe ver zij zich nog van de Missouri af bevonden.

Hoewel zij talrijke sporen van jagtkampementen zagen, was geen derzelve van laten tijd. De landstreek scheen mensch verlaten. De eenigste menschelijke wezens, die zij zagen, waren drie Pawnesche vrouwen in eene hut te midden van een verlaten kampement. Hun volk was naar het zuiden gegaan om op de buffels te jagen, en hadden deze arme vrouwen achtergelaten, die te ziek en te zwak waren om mede te gaan.

Het is onder de Pawnezen en misschien ook onder andere zwervende stammen een algemeen gebruik, wanneer zij op een' verre togt gaan, die geene belemmering of

oponthoud duldt, hunne bejaarden en kranken met een' voorraad van levensmiddelen voor eenigen tijd strekkende, te laten waar zij zijn. Wanneer die voorraad verteerd is, moeten zij omkomen, hoewel hun lijden dikwijls verkort wordt door vijandelijke omzwervers, die bij toeval het kampement vinden.

De arme vrouwen, van welke wij hier spreken, verwachtten geen ander lot van de handen der blanke menschen, en hoezeer deze haar op de vriendelijkste wijze toespraken, en haar geschenken maakten van gedroogd buffelvleesch, was het ondoenlijk hare ontsteltenis tot bedaren te brengen, of eenige inlichting van haar te erlangen.

Het eerste kentecken, waardoor de reizigers in staat werden gesteld, met eenige zekerheid eene gissing op te maken ten aanzien van de landstreek, waar zij zich bevonden, was een eiland van omtrent zeventig mijlen lengte, hetwelk zij vermoedden dat het eiland Grand zoude zijn. Was dit zoo, dan waren zij slechts honderd-en-veertig mijlen van de Missouri af. Zij togen dan met nieuwen moed voort, en ontmoetten na verloop van drie dagen een' Ottaweese, door wien zij in hun vermoeden bevestigd werden. Zij vernamen te gelijk een ander bericht van een' zeer verdrietelijken aard. Volgens het verhaal van dien Indiaan was er een oorlog tusschen de Vereenigde Staten en Engeland uitgebroken, en inderdaad, de zaak was reeds een jaar lang zoo geweest, gedurende den tijd, welken zij buiten het bereik der zaken van de beschaafde wereld hadden doorgebracht.

De Ottaweese geleidde de reizigers naar zijn dorp, hetwelk op een' korten afstand van de Platte aflag. Zij werden hier grootelijks verrast door de ontmoeting van

twee Blanken, de Heeren DORNIN en ROI, Indiaansche handelaars onlangs van St. Louis gekomen. De reizigers hadden hun duizend vragen te doen over alle buiten- en binnenlandsche zaken, gedurende het jaar hunner begraving in de wildernis, en inzonderheid over de bijzonderheden van den onlangs ontvlamden oorlog.

Zij maakten zich nu gereed, om hunn' vermoeyjenden togt te land te staken en denzelven te water te vervolgen. Er werd eene overeenkomst aangegaan met den Heer DORNIN, die op zich nam hen van eene kano met voorraad voor de reis te voorzien in ruiling tegen hun veelgeliefden en afgetobden reiskameraad, het oude paard van den Slang-Indiaan.

Diensvolgens bouwden de Indianen, die bij den Heer DORNIN in dienst waren, hun binnen een paar dagen eene kano van twintig voeten lengte, vier voeten in de breedte, en achttien duimen diepte. Derzelve geraamte bestond uit staken en takken van wilgenboomen, waarover vijf elands- en buffelhuiden gespannen waren, die met de pezen zamengenaaid waren, en waarvan de naden met een' zalfachtigen modder bestreken werden. In deze kano scheepten zij zich op den 16^{den} April des morgens vroeg in, en dreven tien mijlen met den stroom mede, toen de wind onstuimig werd, zoo dat zij aan land gingen en riemen maakten, welke zij zich niet hadden kunnen verschaffen in het dorp der Indianen.

Andermaal afgestoken zijnde, zakten zij vrolijk den stroom af, en, na vijf-en-dertig mijlen gevorderd te zijn liepen zij den breedten woelenden stroom van de Missouri in. Hier werden zij door den stroom snel voortgedreven, hoewel hun broos vaarttuig, waarmede zij thans reeds een paarhonderd mijlen hadden afgelegd, de uit-

werking daarvan in zijn zamenstel begon te vertoonen. Bij geluk troffen zij het verlaten winterkampement van eenige jagers aan, alwaar zij twee oude kanoos vonden; zich de grootste daarvan toeëigenende, volgden zij op nieuw den stroom, en kwamen na een' togt van nog vijf-en-vijftig mijlen, behouden te Fort Osage aan.

Zij vonden hetzelfde nog onder het kommando van den luitenant BROWNSON, denzelfden officier, die achttien maanden geleden de expeditie bij derzelver uittogt zoo gastvrij ontvangen had. Hij verwelkomde dit overblijfsel van het reisgezelschap op het allerhartelijkste, en trachtte hetzelfde op alle mogelijke wijzen het verblijf aldaar aangenaam en gemakkelijk te maken. De grootste weelde, waaraan zij zich overgaven, bij hunne terugkomst op het grondgebied der beschaving, was het nuttigen van een stuk brood, hetwelk zij bijkans in geen jaar geproefd hadden.

Hun verblijf te Fort Osage was van korten duur. Te sloop gaande werden zij door de welwillendheid van den luitenant BROWNSON met een' aanzienlijken voorraad van al het noodige voorzien, en zij legden het overige van de reis zonder eenigen tegenspoed af. Op den 30sten April kwamen zij volmaakt welvarend en opgeruimd van hart te St. Louis aan, en hadden, met dezen gevaarvollen togt van *Astoria* af, tien maanden doorgebracht. Hunne terugkomst bragt alles in beweging, naardien zij het eerste berigt overbragten van de wederwaardigheden van den Heer HUNT en zijn reisgezelschap op hunn' gewaagden togt over het Klippebergte, en van het nieuwe handelskantoor aan de kust van de Stille Zee.

dit
de
hou
oog
noo
Peto
van
had
een
gesl
In
Heer
Ma
noch
of k
der
geva

te vertoonen.
mpement van
noos vonden;
olgden zij op
togt van nog
age aan.

ommando van
, die achttien
er uitloft zoo
dit overblijfsel
te, en trachtte
ijf aldaar aan-
ootste weelde,
gkomst op het
ttigen van een
jaar geproefd

ten duur. Te
illendheid van
lijken voorraad
len het overige

Op den 30sten
opgeruimd van
en gevaarvollen
bragt. Hunne
ardien zij het
ardigheden van
unn' gewaagden
ieuwe handels-

Hoofdstuk LI.

*Overeenkomst tusschen den Heer ASTOR en de Russische pel-
terij-compagnie. — Oorlog tusschen de Vereenigde Sta-
ten en Groot Brittanje. — Instructien voor den kapitein
SOWLE van den Bever. — Uitrusting van den Leeuwvri. —
Berigt van de aankomst van den heer STUART.*

Het is thans noodig, om de verschillende deelen van dit uiteenlopend verhaal zamen te schakelen, dat wij de werkzaamheden van den Heer ASTOR, tot instandhouding van zijne groote onderneming aanteekenen. Zijn oogmerk met opzigt tot de Russische kantoren langs de noord-westkust was bereikt. De agent, dien hij naar Petersburg had gezonden, om in zijn naam als voorzitter van de Amerikaansche pelterij-Compagnie te handelen, had, onder de goedkeuring van het Russische bestuur, een voorloopig contract met de Russische Compagnie gesloten.

Ingevolge dit contract, hetwelk in 1813 door den Heer ASTOR bekrachtigd werd, verbonden zich de beide Maatschappijen zich niet met elkanders handel in te laten, noch elkanders jagtgebied te schenden, noch wapenen of kruid aan de Indianen te leveren. Zij zouden elkan-der gezamentlijk bijstaan tegen alle onderkruipers en in geval van gevaar elkander ondersteunen. De Ameri-

kaansche Maatschappij zoude bij uitsluiting het regt hebben van de Russische handelsposten van alle benoodigheden te voorzien, en daarvoor pelterijen tot een' gezetten prijs in betaling ontvangen. Zij zoude ook, indien de Russische Gouverneur het begeerde, de pelterijen der Russische Compagnie naar Canton brengen, dezelve in commissie verkoopen, en de opbrengst daarvan overbrengen voor zulk een vrachtlon, als men op dat oogenblik zoude bepalen. Deze overeenkomst zoude vier jaren lang van kracht zijn, en voor een gelijk tijdvak kunnen verlengd worden, ten z'j eenige onvoorziene omstandigheid eene wijziging vorderen mogt. Zij werd beschouwd als van groot gewigt te zijn voor het opkomende Etablissement te *Astoria*, lewijn zij de vrees deed verdwijnen voor eene vijandelijke mededinging van den kant der buitenlandsche maatschappijen in de nabijheid, en eene gevoelige neep toebragt aan den onregelmatigen bosthandel. Het was mede des Heeren ASTORS bedoeling e. eigene kustvaarders te *Astoria* op na te houden van klein maaksel en niet diep gaande, voor de dienst langs de kust geschikt. Deze eene vaste wijkplaats hebbende, konden bij goed weder korte reizen langs de kust doen, en zouden een groot voordeel hebben boven de schepen, die op avontuur verre reizen moesten afleggen, eene talrijke equipage aan boord hebben, en niet dan op zekere tijden des jaars de kust konden naderen. Hij hoopte daarom *Astoria* langzamerhand tot de groote marktplaats van den Amerikaanschen pelterij-handel in de Stille Zee, en tot de kern van een' vermogenden Amerikaanschen staat te maken. Ongelukkiglijk voor deze veelbelovende verwachtingen, brak, gelijk wij reeds gezegd hebben, de oorlog tusschen de Vereenigde Staten en Groot Brit-

tanje uit. Hij doorzag op eenmaal al het gevaar daarvan. De haven van Nieuw-York zoude geblokkeerd, en de afreis van het jaarlijksche schip met toevoer daardoor verhinderd worden, of gelukte het al hetzelfde te doen uitzeylen, liep het groote kans van op de reize genomen te worden.

Onder zulke omstandigheden schreef hij aan Kapitein SOWLE, die den *Bever* kommandeerde. De brief, die aan dezen te Canton geadresseerd werd, hield de orders in van naar de factorij aan den uitloop der Columbia te zeilen met zoodanige voorwerpen, als het Etablissement mogt behoeven, en daar te blijven onder de bevelen van den Heer HUNT, in gevalle hij aldaar mogt aangekomen ziju.

De oorlog duurde voort. Er was nog geenerlei berigt van *Astoria* gekomen. De brieven waren, gelijk men weet, door het ongeluk van den Heer REED aan de Watervallen van de Columbia, en het rooven van de paarden des Heeren STUART door de Kraai-Indianen van het gebergte, achtergebleven. Er heerschte ook nog eene angstige ongerustheid over het lot van den Heer HUNT en zijn reisgezelschap. Sedert hun vertrek uit het dorp Aricara had men niets van hen gehoord. LISA, die aldaar van hen was afgegaan, had hunn' ondergang voorspeld; en sommige der handelaars van de Noord-West-Compagnie hadden inderdaad een gerucht in omloop gebragt, dat zij door de handen der Indianen waren omgebragt.

Het was voor den moed en voor de middelen van een' particulier eene harde proef eene andere kostbare expeditie uit te rusten, nadat reeds zoo vele onkosten gemaakt waren, waar zoo veel onzekers in gelegen en waar de kans van verlies zoo groot was, dat er aan geene verzekering te denken viel.

Ondanks al die zwaarigheden besloot de Heer ASTOR een ander schip tot onderstand van de Colonie te zenden. Hij koos daartoe een vaartuig, de *Leeuwrik* genoemd, hetwelk als een harde zeiler bekend stond. De verwarring van de tijdsomstandigheden bragt evenwel zulk eene vertraging te weeg, dat het Februarij werd, terwijl het schip nog in de haven lag.

Op dat tijdstip vernam de Heer ASTOR, dat de Noord-West-Compagnie zich gereed maakte een gewapend vaartuig van twintig stukken, de *Isaac Todd* genoemd, uit te rusten, om aan den mond van de Columbia een Etablissement op te rigten. Dit berigt verontrustte hem grootelijks. Een groot gedeelte der lieden, welke hij in zijne dienst had, waren Schotten en Canadezen, waarvan er vele in dienst van de Noord-West-Compagnie geweest waren. In gevalle de Heer HUNT eens niet te *Astoria* was aangekomen, zoude het gansche Etablissement onder het bestuur van den Heer MACDOUGAL staan, aangaande wiens getrouwheid hij eenigzins dubbelzinnige berigten van Kapitein THORN ontvangen had. Het Britsche bestuur konde het in dien tusschentijd ook wel eens geraden hebben gevonden eene krijgsmagt tegen hetzelve af te zenden, vooral daar het eenigen tijd te voren reeds daartoe door de Noord-West-Compagnie was aangespoord geworden.

Onder al deze omstandigheden schreef de Heer ASTOR aan den Heer MONROE, den toenmaligen Secretaris van Staat, om de ondersteuning van het Bestuur der Vereenigde Staten te verzoeken. Hij stelde hem de belangrijkheid van het Etablissement voor oogen uit het punt van den handel, en de wijkplaats, welke hetzelve in die wateren aan de Amerikaansche schepen konde verschaffen. Alles wat hij verlangde was, dat het Amerikaansche Be-

meer ASTOR nie te zenden. De *Leeuwrik* gestond. De evenwel zulk werd, ter-

Hij wachtte vruchteloos op cenig antwoord, zekerlijk dewijl het Bestuur op dat oogenblik door een' vloed van andere gewigtige zaken overstelpt was. De maand Maart verscheen, en de Heer ASTOR gaf den *Leeuwrik* bevel om onder zeil te gaan. Der Kapitein, die het schip zoude besturen, scheen de onderneming te gevaarlijk en in den drang van het oogenblik werd het bevel over den bodem opgedragen aan den Heer NORTHROP, den stuurman. De Heer NICOLAAS G. OGDEN, een man wiens bekwaamheid en onbesprokenheid het hoogste vertrouwen verdienden, ging als supercarga mede. De *Leeuwrik* ging in het begin van Maart 1813 onder zeil.

Bij deze gelegenheid schreef de Heer ASTOR aan den Heer HUNT als het hoofd van het Etablissement aan de uitwatering der Columbia; want hij wilde bij zich zelve geen' twijfel aan zijne welvaart koesteren. »Ik houde het er altijd voor dat gij gezond zijt» schreef hij hem »en dat ik u weder zal zien, hetgeen de Hemel geve!»

Hij waarschuwde hem op zijne hoede te zijn tegen alle pogingen om het Fort te overrompelen, hem de waarschijnlijkheid onder het oog brengende van toekomstige vijandelijkheden van den kant der Noord-West-Compagnie, en hem zijne verontwaardiging te kennen gevende over den ondank, waarmede die maatschappij zijn rondborstig en openhartig gedrag en zijne voordeelige voorstellen had beantwoord. »Was ik zelf op de plaats,» voegde hij er bij, »om de zaken te besturen, zoude ik hen allen tarten: doch, zoo als het nu is, hangt alles van

u en van uwe vrienden af. *Onze onderneming is groot, en verdient een' gelukkigen uitslag, en ik hoop dat God ons denzelven verleenen zal.* Indien het gewin van geld mijne eenigste bedoeling was, zoude ik zeggen, denk er eens over na, of het niet beter is te redden wat wij kunnen en de plaats op te geven; *maar dat denkbeeld alleen is een dolksteek voor mijn hart.*" Dit uittreksel is genoeg, om den geest en de bedoelingen, die den Heer ASTOR bij deze groote onderneming bezielde, kenbaar te maken.

Weken en maanden verlieden, zonder dat eenige omstandigheid den nevel van onzekerheid, die over de gansche expeditie hing, kwam ophelderen. Hoezeer de Heer ASTOR een man van een' koenen geest en niet schielijk ter nedergeslagen was, begon evenwel de voorstelling van de gevaren, waarmede zij gepaard ging, allengs op zijne ziel te werken. Eens op een' avond zat hij voor zijn venster over het verlies van den *Touquin* en den dood van de ongelukkige equipage na te denken, terwijl hem de vrees op nieuw bekreep, dat den reizigers over het Klipgebergte welligt een dergelijk onheil wedervaren was, toen hem de nieuwspapieren werden gebragt. De eerste zinsnede, op welke zijn oog viel, berigtte hem de aankomst van den Heer STUART en zijne medgezellen te St. Louis, met de tijding, dat de Heer HUNT en zijne reisgenooten hunn' gevaarvollen togt naar den uitloop der Columbia hadden volbragt. Het was een zonne-straal, die voor een tijdlang elke wolk verdreef, en nu reikhalsde hij vol verwachting naar de volvoering van al zijne ontwerpen.

rug
te v
Heer
die
Die
van
maa
van
de
rijen
hebl
van

ing is groot,
ik hoop dat
en het gewin
de ik zeggen,
e redden wat
ar dat denk-
hart." Dit
doelingen, die
ng bezielde,

at eenige om-
e over de gan-
Hoezeer de
t en niet schie-
de voorstelling
ng, allengs op
nd zat hij voor
onquin en den
denken, terwijl
n reizigers over
eil wedervaren
a gebracht. De
, berigtte hem
zijne medgezel-
Heer HUNT en
maar den uitloop
was een zonne-
verdreef, en nu
olvoering van al

Hoofdstuk LII.

De oevers van de Wallah-Wallah. — Afreize van DAVID STUART naar de Oakinagan. — De weg van den Heer CLARKE langs de Lewis-rivier. — De Chipmussen of Indianen met doorboorde neuzen. — Hun karakter, hun voorkomen en hunne gebruiken. — Diefachtige gewoonten. — De booten op het land gehaald. — De handelspost aan de Spokan. — MACKENZIES weg langs de Camocnum. — Reizende Indiaansche bende. — Expeditie van REED naar de Caches. — Lotgevallen van zwervende reizigers en bevervangers.

De loop van ons verhaal brengt ons thans weder terug naar de streken achter het gebergte, om den togt te volgen der reisgezelschappen, die te gelijk met den Heer ROBERT STUART van *Astoria* vertrokken waren, en die hij aan de oevers van de Wallah-Wallah verliet. Die gezelschappen scheidde kort na zijne afreize ook van elkander, naar hunne verschillende bestemmingen, maar de afspraak makende van elkander in het begin van Junij des volgenden jaars aan de uitwatering van de Wallah-Wallah weder te ontmoeten, met de pelterijen, welke zij in het binnenland zouden verzameld hebben, ten einde gezamenlijk de gevaarlijke doortogten van de Columbia weder voorbij te trekken.

De Heer DAVID STUART, een van die reizigers, ging met zijne manschappen naar den reeds door hem gevestigden handelspost aan de Oakinagan. Denzelven van goederen en verdedigingsmiddelen voorzien hebbende, toog hij de rivier nog driehonderd mijlen hooger op, en vestigde aldaar op eene geschikte plaats nog een' handelspost.

De Heer CLARKE, een ander der aandeelhouders, geleidde zijn' kleinen troep de Lewis-rivier op naar den uitloop van eene andere kleine rivier, welke uit het noorden kwam, en aan welke de Canadezen den naam gaven van Pavion. Hij vond aldaar een dorp of kampement van veertig hutten of tenten, met matten gedekt, en bewoond door de *Nez-percés* of Boorneuzen, gelijk zij door de kooplieden genoemd worden, naar Chipunnezen in hunne eigene landspraak. Zij zijn een werkzaam, gehard maar een weinig schelmachtig volk, die een afwisselend leven leiden, gedurende den zomer en den herfst visschende en wortelen spittende, in den winter op de herten jagende met sneeuwschoenen aan, en in de lente het Klipgebergte overtrekkende, om met de jagende stammen van de Missouri handel te drijven in buffelhuiden. Op zulke togten worden zij wel eens door de Zwartvoeten en andere oorlogzuchtige horden overvallen en met verlies van hunne paarden en somtijds van vele hunner kameraden, wederom over het gebergte gejaagd.

Zulk eene onbepaalde en onwisse levensmanier is geschikt om den mensch belangzuchtig te maken, en zoo vond de Heer CLARKE dan die lieden ook, die niets van de gewone gastvrijheid der Indianen hadden, met een' grooten weêrzin van welk voorwerp het ook wezen mogt

afzagen, en geenerlei gevoel toonden voor eenige goede bejegening. In het oogenblik van zijne aankomst waren zij allen bezig met het vangen en inmaken van zalm. De mannen waren koen, sterk, vlug en hadden een goed voorkomen. Ook de vrouwen zagen er alhier beter uit dan die van de stammen nabij de kust.

Het oogmerk van den Heer CLARKE was alhier zijne booten op te leggen en over land naar de plaats van zijne bestemming te gaan, welke omtrent honderd-en-vijftig mijlen ver vandaar aan Spokane-rivier lag. Hij poogde daarom paarden voor de reis te koopen, maar ondervond veel zwarigheid in het hebzuchtige karakter van dit volk. Zij eischten hooge prijzen voor hunne paarden, en waren zoo ongemakkelijk om mede te doen te hebben, dat de Heer CLARKE zeven dagen onder hen werd opgehouden, voordat hij er een genoegzaam getal van bijeen had. Gedurende dien tijd werd hij ook door menigen diefstal geergerd, waarvoor hij geene vergoeding kon krijgen. Het opperhoofd beloofde hem de gestolene artikelen weder te leveren, maar hield er zijn woord niet in, voorgevende, dat de dieven tot een' veraf wonenden stam behoorden, en met hunnen buit waren heengegaan. De Heer CLARKE was genoodzaakt zich met die verontschuldiging tevreden te stellen, maar vatte in zijn hart een' bitteren haat op tegen den ganschen stam der Boorneuzen. Men zal in het vervolg zien, dat hij in de gelegenheid geraakte, om op eene doorslaande wijze zijn gemoed aan hen te koelen.

Schikkingen gemaakt hebbende tot zijne afreis, legde de Heer CLARKE zijne barge en zijne kanoos op aan den oeverkant van eene kleine baai met wilgenboomen en heesters begrocid, en gaf ze over aan den zorg van het

opperhoofd der Boorneuzen, die tegen de belofte van eene aanmerkelijke belooning op zich nam een wakend oog over dezelve te houden. Vervolgens te paard klimmende en zich aan het hoofd zijner kleine karavane stellende, schudde hij het stof van zijne voeten af, toen hij dit dorp van schelmen en gaauwdieven den rug had gekeerd. Wij zullen hem niet van dag tot dag op zijne reis volgen, die somtijds over steile en klippige heuvels, en somtijds over barre en verschroeiide vlakten ging, wemelende van ratelslangen, en gedurende welker overtocht zoo wel menschen als de paarden onverdragelijk door de hitte gekweld werden. De plek, alwaar hij zich ter vestiging van een' handelspost nedersloeg, was eene fraaije landspits aan de plaats, alwaar de Spokane-rivier zich met eene andere vereenigde. Dezelve was bestemd om den invloed te verzwakken van een' handelspost der Noord-West-Compagnie, niet ver vandaar, en om handel te drijven met de Spokane-Indianen, zoo wel als met de Cootonezen en Platkoppen. Wij zullen hem voor dit oogenblik aldaar laten.

De Heer MACKENZIE, die de derde expeditie van de Wallah-Wallah geleidde, voer eenige dagreizen ver den zuidelijken arm van de Columbia op, door de inboorlingen de Camoenum genoemd, maar gewoonlijk de Lewis-rivier geheeten ter eere van derzelver eersten bezoeker. Langs dezelve zag men zwerfende horden van velerlei stammen, die in verschillende rigtingen voorttogen: want de Indianen zijn over het algemeen rusteloze omzwerfende wezens, gestadig in oorlogs- handels- of jagt-expeditien gewikkeld. Eenige dier horden dreven talrijke driften van paarden, zoo het scheen, naar eene verwijderde marktplaats. Aan den mond van de Shalaptan

gekomen zijnde, toog hij die rivier eenigen afstand verder op, en vestigde zijn' handelspost aan derzelve oevers. Aldaar scheen veel doortogt te zijn van de stammen uit de nabijheid der Watervallen van de Columbia, bij gelegenheid van hunne oorlogsbedrijven tegen die van het Klippebergte, of van hunne jagtpartijen op de vlakke achter hetzelfde, of van hunn' ruilhandel in wortelen en buffelvachten. Het was thans de tijd van het doortrekken, en de Indianen van verschillende ver afgelegene westen togen er in groote menigte heen en weder door.

De Heer MACKENZIE detacheerde nu eene kleine bende onder aanvoering van den Heer JOHN REED naar de *Caches* door den Heer HUNT bij de Caldron Linn gegraven, om er de goederen uit te halen, en naar zijn' handelspost over te brengen, alzoo hem, wat zijne ammunitie betrof, veel aan dezelve gelegen lag. Zij hadden nog geene week lang gereisd, toen er twee Indianen bij hen kwamen van den Pallatapalla-stam, die aan de rivier van denzelfden naam wonen, en hun het onaangenaam berigt mededeelden, dat de *Caches* geplunderd waren. Zij verhaalden, dat sommige van hunn' stam in den loop der vorige lente het gebergte waren overgetogen, hetwelk tusschen hen en de Slangen-rivier ligt, en aan de Slang-Indianen een aanzienlijk getal paarden hadden verkocht in ruiling tegen dekens, mantels, en velerlei andere soorten van goederen. De Slang-Indianen hadden deze goederen gekregen uit *Caches*, welke hun aangewezen waren geworden door eenige Blanken, die onder hen woonden, en die hen naderhand tot over het Klippebergte hadden vergezeld. Dit berigt was zeer verontrustend voor den Heer MACKENZIE; maar de waarheid van een gedeelte daarvan althans werd hun bevestigd door de twee

Indianen, die hun een Engelsch rijzadel en toom bragten, welke zij herkenden als aan den Heer CROOKS hebbende toebehoord. De trouweloosheid der Blanken, die het geheim der *Caches* zouden verraden hebben, was echter niet te verklaren. Wij zullen daar thans eene opheldering van geven, in het verslag over de expeditie van den Heer REED.

Die getrouwe Ier ondernam zijne taak met zijne gewone wakkerheid. Zijn vruchteloze togt van den vorigen winter had hem bekend gemaakt met de plaatselijke ligging van die streken, en hij bereikte de Slangenrivier zonder eenige opmerkenswaardige zwarigheid. Aldaar vond hij in een kampement der Indianen zes Blanken, deelgenooten van den grooten togt van den Heer HUNT, die, na hun aandeel in deszelfs bezwarenissen en onheilen gehad te hebben, gelukkiglijk alhier bij elkander waren gekomen. Drie van hen waren TURCOTTE, LA CHAPPELLE en FRANÇOIS LANDRY, de drie Canadesche reizigers, die, gelijk men zich zal herinneren, in Februarij den Heer CROOKS, uit vrees van door den hongere te zullen sterven, bij de Slangen-rivier verlaten hadden. Zij waren een kampement dier Indianen wedergekeerd en hadden aldaar den winter doorgebracht.

Vroeg in het voorjaar van alles ontbloomt en in een jammerlijken toestand zijnde, en niet meer van de gastvrijheid der Slang-Indianen durvende vergen, besloten zij zich van de hun bekende verborgene goederen te bedienen. Zij gaven diensvolgens kennis aan de Indiaansche opperhoofden, dat zij eene plaats wisten, alwaar eene groote hoeveelheid goederen verborgen lag, welke genoeg was om den ganschen stam te verrijken, en boden hun aan dezelve aan te wijzen, op voorwaarde van paarden en

leef
gave
Indi
de p
ten e
de s
derst
rijke
op,
kens
onder
en ee
den o
Het
en in
verand
ter ge
De dri
waren
uitens
naartoe
ene ja
au vlo
eren,
itgerus
en ve
n de
er de
Hun
ch als
aakten
intervo
II DE

oom brag-
rooks heb-
anken, die
bben, was
thans eene
de expeditie

et zijne ge-
van den vo-
de plaatse-
de Slangen-
igheid. Al-
zes Blanken,
Heer HUNT,
en onheilen
elkander wa-
TE, LA CHA-
che reizigers,
rij den Heer
ullen sterf-
rij warer
rd en hauden

ot en in een'
van de gast-
gen, besloten
ederen te be-
le Indiaansche
aar eene groote
ke genoeg was
boden hun aan
an paarden en

leefstogt van hen te zullen ontvangen. De opperhoofden gaven hun woord als aanzienlijke mannen en als Slang-Indianen te pand, en de drie Canadezen bragten hen naar de plek bij de Caldron Linn. Op deze manier ontdekten de Indianen de *Caches*, en niet door het volgen van de sporen der wolven, gelijk de Heer STUART voorondersteld had. Nimmer dolven eenige schatgravers den rijkdom van een' armen gierigaard met grooter blijdschap op, dan deze Wilden de schatten uit de *Caches*. Dekenens en mantels, speelgoed en blauwe kralen, alles werd onder eene schuterende vreugde voor den dag gehaald, en eenige lange strooken van scharlaken-roode stof werden onder een gegil van bewondering beschouwd.

Het uitplunderen der *Caches* bragt in het vermogen en in de gedragingen der gansche horde eene groote verandering te weeg. De Slang-Indianen waren beter gekleed en uitgerust dan immer te voren, en de drie Canadezen, van rijpaarden en wapens voorzien, waren even als bedelaars te paard, gereed om allerlei buitensporige ondernemingen te wagen. De gelegenheid haartoe deed zich weldra voor. De Indianen bepaalden eene jagt-expeditie op de buffelvlakte, om een' voorraad aan vleesch op te doen, ten einde in weelde te kunnen even, gelijk thans hunn' staat voegde. De drie nieuw uitgeruste ridders gingen vrolijk met hen mede. Zij kwamen veilig over het Klipgebergte, tot aan den oorsprong van de Missouri, en bragten eene geweldige slagting onder de buffels te weeg.

Hun jagtkampement was vol van vleesch: zij baadden het als echte Indianen in overvloed, en droogden en maakten een groot gedeelte van het buffelvleesch tot hunn' intervoorraad in. Midden onder hun getier en gejuich

werd het kampement door de Zwartvoeten overrompeld. Verscheiden der Slang-Indianen bleven dood op de plaats, en de overigen namen met de drie Canadezen de vlugt naar het gebergte, van paarden, van buffelvleesch, van alles beroofd, en keerden armer dan ooit, naar zich gelukkig achtende, omdat zij er het leven afgebragt hadden, naar hun vorig kampement aan de Slangen-rivier weder. Zij waren daar nog niet lang geweest, toen de Canadezen eenigen troost ontvingen door het wederzien van een' hunner lotgenooten, den armen DUBREUIL, die in de vorige maand Maart den Heer CROOKS verlaten had, te zwak zijnde om hem te volgen. Kort daarna kwamen er nog drie van de afgedwaalde deelgenooten der hoofd-expeditie opdagen. Het waren CARSON, ST. MICHEL en DELAUNAY, drie der bevervangers, die zamen met PIERRE DETAYÉ door den Heer HUNT, in de vorige maand September, in het gebergte waren achtergelaten. Zij waren wel uitgerust en van alles voorzien van het hoofdkorps afgezonden, met rijpaarden en met pakpaarden voor de pelterijen, die zij zouden verzamelen. Maar zij kwamen even zoo naakt en berooid als hunne voorgangers in het kampement der Slang-Indianen aan. Het bleek dat zij hunne vangst volbragt hadden en in het voorjaar op weg naar de Missouri waren, toen zij door eene sterke bende van de alles doorsnuffelende Kraai-Indianen ontmoet en aangevallen werden. Zij boden een' wanhopigen tegenstand, en doodden zeven van de Wilden, doch moesten voor de overmagt bezwijken. PIERRE DETAYÉ werd doodgeslagen; de overigen van hunne paarden en goederen beroofd, en genoodzaakt terug te keeren, toen zij, gelijk wij reeds gezegd hebben, hunne oude reisgenooten aantroffen.

Wij kunnen hier nog ter loops bijvoegen, dat eene Indiaansche vrouw achter PIERRE DELAUNAY aan kwam sukkelen, welke hij op zijne omzwervingen had opgedaan, het ongehuwde leven onder de Indianen moede zijnde geworden.

Het gansche zevengesternte van deze rampzalige broederschap, aldus bij toeval aan de Slangen-rivier bijeengekomen zijnde, maakte zijne schikkingen om andermaal het gebergte over te trekken, toen eenige Indiaansche verspieters het berigt bragten van de aannadering der kleine bende door JOHN REED aangevoerd.

Deze laatste de lotgevallen der wandelaars vernomen hebbende, nam hen allen weder op, en reisde voort naar de Caldron Linn, om nog twee of drie van de *Caches* op te graven, welke niet aan de Indianen ontdekt waren geworden.

Aldaar trof hij ROBINSON aan, den Kentuckyaanschen jager, die met zijne twee kameraden, REZNER en HOBACH daar gebleven was, terwijl de Heer STUART zijn' togt vervolgde. Dit avontuurlijk drietal had hooger aan de rivier bevers gevangen, maar ROBINSON was er in eene kano vandaan gekomen, om op de andere te wachten en intusschen voor paarden en uitrustingen te zorgen. Hij vertelde REED het voorval van de plundering van zijn reisgezelschap door de Arapahays, maar eenigzins op eene andere wijze, dan hij aan den Heer STUART had gedaan. Bij dezen had hij CASS beschuldigd van zijne lotgenooten in den uitersten nood schandelijk verlaten te hebben, en een paard te hebben medegenomen: doch thans vertelde hij, dat CASS in het gevecht tegen de Arapahays gedood was. Deze tegenstrijdigheid, waarvan de Heer REED op dat oogenblik geene kennis kon dragen, gepaard met an-

dere omstandigheden, gaven naderhand aanleiding tot geheimzinnige en duistere vermoedens, ten aanzien van de ware wijze, waarop CASS omgekomen was; doch alzoo er nimmer eenige gegronde bewijzen voor zijn bijgebracht, zullen wij ons ook onthouden van nog een somberder tint over dit lijdensverhaal der woestijn te leggen.

De Heer REED het overige van de goederen uit de *Caches* gehaald hebbende, stelde zich aan het hoofd van zijn gezelschap, hetwelk nu door de zeven aldus toevallig aangetroffen reisgenooten, benevens de vrouw van PIERRE DELAUNAY vermeerderd was, en vervolgde voorspoedig zijn' togt naar den handelspost van MACKENZIE aan den oever van de Shahaptan.

br
noe
lan
blis
den
een
paa
om

siding tot ge-
nzien van de
doch alzoo er
n bijgebragt,
en somberder
leggen.

en uit de *Ca-*
net hoofd van
aldus toevallig
w van PIERRE
e voorspoedig
ENZIE aan den

Hoofdstuk LIII.

*Afreize van der Heer HUNT op den Bever. — Voorzorgen aan de Factorij. — Detachement naar de Wollamut. — Sombere vrees. — Aankomst van MACKENZIE. — Toestand der zaken aan de Shahaptan. — Oorlogsberigten. — Treurigheid van MACDOUGAL. — Besluit om Astoria te verlaten. — Afreize van MACKENZIE naar het binnenland. — Voorval bij de bergstroomer. — Bezoek aan de gaauwdieven van Wishram. — Gevaarlijke toestand. — Ontmoeting van MACTAVISH en zijn reisgezelschap. — Aankomst aan de Shahaptan. — Geplunderde Caches. — Besluit van de overwinterende reizigers om de landstreek niet te verlaten. — Wederkomst van CLARKE onder de Boor-
neuzen. — De zilveren beker. — Een Indiaan opgehan-
gen. — Aankomst der overwinterende reizigers te Astoria.*

Na de afreize der verscheidene detachementen of *brigades*, gelijk dezelve door de peltierijhandelaars genoemd worden, werd de *Bever* uitgerust voor zijne reis langs de kust en voor het bezoek van het Russische Etablissement te Nieuw Archangel, waarheen dat vaartuig den noodigen toevoer moest overbrengen. In eene bijeenkomst der aandeelhouders te *Astoria* had men bepaald, dat de Heer HUNT mede te scheep zoude gaan, om zich zelve met den kusthandel bekend te maken,

en om met den kommandant van den Russischen post schikkingen te beramen. De *Bever* zoude hem op zijnen verderen togt naar de Sandwich-Eilanden en naar Canton wederom te *Astoria* doen aanlanden.

De *Bever* stak in de maand Augustus in zee. De afreize van dat schip en die van de verschillende *brigades* liet weinig bezetting over in het kleine Fort van *Astoria*. Dit liep weldra in het oog bij sommige der Indiaansche stammen, en had eene grootere onbeschoftheid van gedrag en eene geneigdheid tot vijandelijkheden onder hen ten gevolge. Het was thans de tijd der vischvangst, wanneer de stammen van de Noordkust in de nabijheid van de Columbia zamenkomen. Deze waren krijgzuchtig en trouweloos, en zeer berucht wegens hunne pogingen om de koopvaardij-schepen te overrompelen. Onder hen bevond zich een aantal van de *Neweetees*, die woeste horde, welke de equipagie van den *Tonguin* had omgebracht.

Er werden bij gevolg in de factorij buitengewone voorzorgen genomen, om zich tegen allen aanval te dekken, zoo lang die gevaarlijke vijanden in de nabijheid bleven. Binnen de palissaden werden bedekte gangen gemaakt: de batterijen werden opgehoogd en bij dag zoo wel als bij nacht schildwachten uitgezet. Bij geluk legden de *Chinooks* en andere stammen uit de nabuurschap de vreedelievendste gezindheid aan den dag. De oude *COMCOMLY*, die hun opperhoofd was, begreep het voordeel, dat er voor hen in lag, om de Blanken tot naburen en bondgenooten te hebben, en van het belang voor hem zelve en voor zijn volk, om den handel tusschen hen en de afgelegene stammen te bevorderen. Hij was daarom een welmeenende vriend van de Astorianen geworden, en

maakte eene soort van scheidsmuur uit tusschen hen en de lastige bezoekers van het noorden.

De zomer van 1812 ging voorbij, zonder dat er eenige der gevreesde vijandelijkheden plaats greep: the Neweetees en andere gevaarlijke bezoekers volbragten hunne vischerij en gingen naar huis, zoodat de bewoners van de factrij zich andermaal voor allen gevaar beveiligd vonden.

Het werd thans noodzakelijk zich tegen andere rampen te behoeden. Het jaargetijde der schaarschheid naderde, hetwelk in October begint en tot het einde van Januarij duurt. Ten einde de bezetting van het noodige te voorzien werd de sloep gebruikt om langs de kusten der rivier te fourageren. Een aantal van manschappen werd onder het geleide van eenige der klerken naar den oever van de Wollamut (de Multnomah van LEWIS en CLARKE) gezonden, eene fraaie rivier, welke zich zestig mijlen boven *Astoria* in de Columbia ontlast. De landstreek langs derzelver oevers is zeer afwisselend door hare weiden en heuvels, en bosschen van eiken, esschen en cederboomen. Zij wemelde op dat tijdstip van elanden en herten, en de stroomen waren vol van bevers. De expeditie was alhier, na voor hare eigene behoeften gezorgd te hebben, in staat om een' grooten voorraad van gedroogd vleesch in te pakken, en door middel van kanoes naar *Astoria* te zenden.

De maand October verliep, zonder dat de *Bever* wederkwam. November, December en Januarij verstreken, en er was nog niets van het schip vernomen. Men begon eene sombere vrees te kesteren; het vaartuig had in den loop van deszelfs reis langs de kust schipbreuk kunnen lijden, of gelijk de *Tonquin*, door eenige der verraderlijke stammen van het noorden kunnen afgeloopen zijn.

Niemand gaf zich aan deze voorstellingen meer toe dan **MACDOUGAL**, die thans het bestier over de factorij in handen had. Hij toonde niets meer van dien moed en dat vertrouwen, hetwelk hem plagt te bezielen. Het bestuur van zaken scheen al zijne bekoorlijkheid voor hem verloren te hebben; ja, hij gaf zich aan de kinderachtigste moedeloosheid over, keurde de gansche expeditie af, vergrootte elke ongunstige bijzonderheid, en voorspelde niets dan onheil.

Terwijl hij in die grillige stemming was, werd hij op den 16^{den} Januarij eensklaps verrast door de aankomst van den Heer **MACKENZIE**, die er vreeselijk afgevallen en vermagerd uitzag door eene lange winterreis van zijn' handelspost aan de Shahaptan. Zijn gelaat was juist geschikt voor eene titelprent van een verhaal van onheil en rampspoed. **MACKENZIE** had een' regten tegenzin gekregen in zijn verblijf aan dien post. Dezelve lag midden tusschen de Tushepaws, een magtig en oorlogzuchtig volk, in vele stammen verdeeld onder verscheiden opperhoofden, die een aantal paarden bezaten, maar niets met de bevervangst op hebbende, ook geene huiden konden aanbieden. Volgens de getuigenis van **MACKENZIE** was het een »Schurkachtige stam'', waaruit wij mogen besluiten, dat zij eerder geneigd waren hun eigen belang in het oog te houden dan de belangen van een' winzuchtigen Indiaanschen handelaar te bevorderen.

Het wild schaarsch zijnde was hij genoodzaakt meerendeels van paardenvleesch te bestaan, en de Indianen zijne behoefte bespeurende, namen hunne toevlugt tot een middel, hetwelk in den handel der beschaafde wereld mede niet onbekend is. Zij deden den prijs der paarden eene buitensporige rijzing ondergaan, wel wetende, dat hij en

zijne manschappen moesten eten of sterven. Op die manier werden al de goederen, welke hij voor beverhuiden had medegebragt, verruild tegen paardenvleesch, en de opbrengst derzelve ging van de hand naar den tand.

Hij had in verschillende rigtingen bevervangers gezonden, maar die landstreek leverde niet meer bevers op dan zijn eigen handelspost. Onder zulke omstandigheden begon hij er aan te denken, dezen onvoordeelligen post te verlaten, zijne goederen naar dien van CLARKE en DAVID STUART te zenden, die er met meer vrucht gebruik van konden maken, omdat zij in eene streek woonden, waar zich de bevers in menigte ophielden, en met de zijnen naar *Astoria* weder te keeren, om eene betere bestemming te zoeken. Met dit inzicht toog hij op naar den post van den Heer CLARKE, om den raad van dezen in te nemen. Terwijl de twee deelhebbers in de wigwam van den Heer CLARKE eene onderlinge beraadslaging hielden, kwam hen een onverwachte bezoeker verontrusten.

Deze was de Heer JOHN GEORGE MACTAVISH, een aandeelhouder van de Noord-West-Compagnie, die over de mededingende handelsposten van die omstreek het opzigt hield. De Heer MACTAVISH was de heimelijk verblijde brenger van eene kwade boodschap. Hij was bij het Meer Winnipeg geweest, alwaar hij een expresse uit Canada gekregen had met de oorlogsverklaring en de afkondiging van den President MADISON, welke hij met de vriendelijkste beleefdheid aan de Heeren CLARKE en MACKENZIE overhandigde. Hij verhaalde hun daarenboven, dat hij een' verschen toevoer van goederen van de noord-westelijke handelsposten aan de andere zijde van het Klipgebergte ontvangen had, en gereed was zich

ten sterkste tegen de Amerikaansche Maatschappij aan te kanten. Hij zette de kroon op dit beleefd maar vijandig berigt door hun te melden, dat het gewapende vaartuig de *Isaak Todd* in het begin van Maart aan den uitloop van de Columbia zoude zijn, om zich van den handel op die rivier meester te maken, en dat hij het bevel had gekregen van zich op dien tijd naar hetzelfde heen te begeven.

Het vernemen van deze berigten bepaalde het besluit van den Heer MACKENZIE. Hij keerde terstond naar de Shahaptan weder, brak aldaar zijn' post op, borg zijne goederen in eene *Cache*, en haastte zich met al de zijnen naar *Astoria*.

De tijdingen, die hij medebragt, voerden de neêrslagtigheid van den Heer MACDOUGAL ten top, en schenen eene volmaakte verstandsverbijstering bij hem te weeg te brengen. Hij hield eene beraadslaging met den Heer MACKENZIE, welke eenige der klerken bijwoonden, zonder stem in dezelve te hebben. Zij gaven alle hoop op van het Etablissement te *Astoria* te kunnen in stand houden. De *Bever* was waarschijnlijk verongelukt: en van de Vereenigde Staten konden zij geene hulp krijgen, dewijl al de havens geblokkeerd zouden zijn. Van Engeland was niets anders dan vijandelijkheid te verwachten. Er werd derhalve besloten in den loop van het volgende voorjaar het Etablissement te verlaten, en over het Klippebergte weder te keeren.

Ingevolge dit besluit staakten zij allen handel met de inboorlingen, behalve over mondbehoefte, dewijl zij reeds zoo veel pelterijen hadden, als zij konden medenemen, en al de overige goederen moesten gebruiken tot het kleeden en onderhouden van de manschappen, ge-

durende hun verder verblijf, en op hunnen reistogt over het gebergte. Dit voornemen van *Astoria* te verlaten werd echter voor de manschappen geheim gehouden, uit vrees dat zij dan allen arbeid zouden staken en onrustig of ongehoorzaam worden.

Inmiddels reisde de Heer MACKENZIE af naar zijn post aan de Shahaptan, om zijne goederen uit de *Caches* te halen, en voor dezelve paarden en leestogt voor de karavane op het gebergte aan te schaffen. Hij ontving van MACDOUGAL brieven voor de Heeren STUART en CLARKE, om hun van het genomen besluit kennis te geven, op dat zij in tijds hunne noodige voorbereidselen zouden kunnen maken.

MACKENZIE was vergezeld van twee der klerken den Heer JOHN REED den Ier, en den Heer ALFRED SETON van Nieuw-York. Zij gingen te scheep in twee kanoos, met zeventien koppen bemand, en voeren zonder eenig voorval van aanbelang de rivier op, tot dat zij in de nabijheid der bergstroomen kwamen. Zij bragten de goederen vroeg in den namiddag bij de Watervallen over, en een karig maal genuttigd hebbende hadden zij nog een' langen avond tot hunne beschikking.

Aan de overzijde van de rivier lag het dorp Wishram, roofzuchtiger gedachtenis. Daar woonden de Wilden, die REED geplunderd en mishandeld hadden, toen zij zijne blikken brievendoo's medenamen. Men wist, dat het geweer, hetwelk men hem ontstolen had, als een zegeteeken in het dorp bewaard bleef. MACKENZIE bood zich aan om de rivier over te gaan en het geweer terug te eischen, indien iemand hem wilde vergezellen. Het was een dolzinnig besluit; want deze dorpelingen waren berucht om hun vuilaardig karakter. Twee vrijwilligers

deden er zich evenwel toe op: ALFRED SETON de klerk, en JOE DE LA PIERRE, de kok. Het drietal bereikte weldra den tegenovergestelden oever. Voor dat zij aan land stapten, laadden zij hunne geweren en pistolen. Een voetpad, hetwelk zich omtrent honderd ellen ver tusschen klippen en rotsen slingerde, leidde naar het dorp. Men scheen hunne aannadering niet te bemerken. Geen enkel levend wezen, hetzij man, vrouw of kind zag hen. De honden zelfs, die luidruchtige plaag van elk Indiaansch dorp, hielden zich stil. Bij het intreden van het dorp kwam er een knaap voor den dag, en wees op een huis, dat grooter was dan al de overigen. Zij moesten zich voorover buigen om er in te komen. Zoodra zij den drempel waren overgegaan, werd de naauwe doortogt achter hen gestopt door een aantal Indianen, die zij te voren niet gezien hadden.

MACKENZIE en zijne medgezellen bevonden zich in een ruw getimmerd vertrek van omtrent vijf-en-twintig voeten lengte, en twintig in de breedte. Aan het eene einde brandde een helder vuur, bij hetwelk het opperhoofd zat, die ongeveer zestig jaren oud was. Eene talrijke menigte van Indianen in buffelhuiden gewikkeld zaten in drie rijen achter elkander, die een' halven kring sloten langs drie kanten van het gebouw. Een enkele blik rondom hen heen geslagen was genoeg, om hun de gevaarlijke en grimmige vergadering te doen kennen, waarin zij waren doorgedrongen, en dat de volkshoop achter hen allen terugtogt had afgesneden.

Het opperhoofd wees naar den kant van het vertrek, die nog onbezet was en gaf hun een teeken plaats te nemen. Zij deden het. Er volgde een doodelijk stilzwijgen op. De grimmige strijders zaten als beelden rondom

hen, allen in hunne pelzen gewikkeld en de vreemdelingen met vonkelende oogen aangelurende. Deze begrepen dat zij zich in een' hagchelijken toestand bevonden.

»Houdt het opperhoofd in het oog, terwijl ik tot hem spreek» zeide MACKENZIE tot zijne medgezellen. »Schiet hem neder op het minste teeken, dat hij aan zijne bende geven mogt, en maakt dan de deur uit te komen.»

MACKENZIE trad voorwaarts en bood de vredespijp het opperhoofd aan, maar zij werd afgewezen. Toen hield hij eene aanspraak, welke de reden van hunne komst verklaarde, en waarbij in ruiling voor het geweer twee dekens, eene bijl, eenige kralen en een weinig tabak werden aangeboden.

Toen hij gedaan had met spreken, stond het opperhoofd op, en sprak hem op zijne beurt met eene zachte stem aan, doch dezelve werd weldra luider en heviger, en sloeg ten laatste tot een' waarlijk razenden toon over. Hij verweet de Blanken hun gierig gedrag in het heen en weder trekken over hun grondgebied, zonder hun eene deken of iets anders te geven, alleen omdat zij geene pelterijen daarvoor hadden, en hij bedreigde hen met wraak over den dood van den Indiaan, die in de schermseling met de Blanken bij de Watervallen doodgeschoten was.

De zaak was der ontknooping nabij. Het bleek duidelijk, dat de Wilden die hen omringden, slechts op een teeken van hunn' gebieders wachtten, om op hunne prooi aan te vallen. MACKENZIE en zijne medgezellen waren onder de aanspraak langzamerhand opgestaan, en hadden hunne geweren in eene horizontale rigting gebragt met de looppen op hunne linkerhand rustende. De tromp van MACKENZIES roer was geene drie voeten van des sprekers hart

verwijderd. Zij spanden de hanen, en het geklakkak der sloten deed de zwarte wangen der Wilden van eene hoogere tint gloeijen. Hierop volgde eene nieuwe stilte. Zij begaven zich bedaardelijk naar de deur: de Indianen weken eerbiedig achteruit en lieten hen doorgaan. De zon ging juist onder, toen zij dit gevaarlijk hol ontkomen waren. Zij namen de voorzorg van op hunn' terugtocht naar de kanoos zoo veel als mogelijk was de toppen der klippen te houden, en bereikten hun kampement, zichzelf met hunne ontcoming geluk wenschende, en van allen verlangden genezen, om de grimmige strijders van Wishram een tweede bezoek te geven.

MACKENZIE en zijne reisgenooten vervolgden des anderen daags hunn' togt. Op eenigen afstand boven de Watervallen van de Columbia, zagen zij twee kanoos van berkenschors vol blanken, onder een luid gezang van een aantal Canadesche reizigers de rivier af komen zakken. Het was een detachement van de noord-westelijken, onder geleide van den Heer JOHN GEORGE MACTAVISH, hetwelk vrolijk en welgemoed naar den uitloop der Columbia bestemd was, om aldaar de aankomst van den *Izaak Todd* af te wachten.

MACKENZIE en MACTAVISH hielden hier beiden stil en kampeerden den nacht zamen. De Canadezen van de beide partijen begroeteden elkander als broeders en oude kameraden, en zij mengden zich onder elkander, alsof hetzelfde belang hen verbond, en elke der partijen niet onder eene vijandelijke vlag handel dreef.

Des morgens sloeg elke partij haren eigen weg in, de eene hardwerkende tegen den stroom, en de andere luchtig met den stroom medeglijdende.

MACKENZIE kwam behouden aan zijn' verlaten post bij

de Shahaptan aan, maar vond tot zijn verdriet, dat zijne *Caches* door de Indianen ontdekt en lediggeplunderd waren. Nu zag het er slecht uit; want hij had op de goederen gerekend, om er paarden voor van de Indianen te koop. Hij zond in alle rigtingen manschappen uit, om te trachten de dieven te ontdekken, en den Heer REED naar de posten van de Heeren CLARKE en DAVID STUART met de brieven van den Heer MACDOUGAL.

Het besluit, in deze brieven aangekondigd, van op te breken en *Astoria* te verlaten, werd door beiden hoogelijk afgekeurd. Zij waren zeer gelukkig geweest in de keuze van hunne posten, en beschouwden het als overijld en kinderachtig bij de eerste zwaarigheid eene onderneming, die zoo veel gekost had en die zulke gunstige uitzigten opleverde, op te geven. Zij maakten derhalve ook geene schikkingen, om de streek te verlaten, maar handelden met het inzicht om hun nieuw en voordeelig Etablissement in stand te houden.

De bepaalde tijd naderde, waarin de aandeelhouders van de binnenposten zich verzamelen zouden aan den uitloop van de Wallah-Wallah, op hun weg naar *Astoria*, met de pelterijen, welke zij bijeen hadden gebragt. De Heer CLARKE laadde al de zijne op acht-en-twintig paarden, en een klerk met vier manschappen op den post latende, reisde hij met de overige op den 25 Mei van dezelve af.

Op den 30sten kwam hij aan den zamenloop van de Pavion en Lewis-rivieren, alwaar hij zijne kanoos en booten onder de bewaring van het oude opperhoofd der Boorneuzen gelaten had. Die man had zich met meer getrouwheid van zijn' pligt gekweten dan de Heer CLARKE verwacht had, en de kanoos werden in een' allerbesten

toestand wedergevonden. Er waren eenige herstellingen aan te doen, en inmiddels kampeerden de reizigers dicht nabij het dorp. Bij gelegenheid van zijn eerste bezoek alhier herhaalde malen lastige staaltjes ondervonden hebbende van de diefachtige neigingen van dezen Stam, beval de Heer CLARKE een wakend oog over hen te houden.

De Heer CLARKE was een rijzig man van een goed voorkomen, en nog al een weinig met uiterlijke praal en ceremoniën ophebbende, hetgene hem in de oogen der bewonderende Wilden tot een voorwerp van veel betekenissen maakte. In zijne manieren was hij deftig, en gebruikte een' zilveren beker, waaruit hij gewoon was met een zekere staatsie te drinken, denzelven naderhand in een' flesschen-kelder wegsluitende, dien hij op zijne reizen medenam en die in zijne tent stond. Deze beker was oorspronkelijk door den Heer ASTOR als een geschenk gezonden aan den Heer MACKAY, den aandeelhouder, die zoo ongelukkiglijk aan boord van den *Touquin* was omgekomen. Dewijl het geschenk eerst na de afreize van dien heer te *Astoria* was aangekomen, was hetzelfde eene bezitting van den Heer CLARKE gebleven.

Een zilveren beker was een al te schitterende prijs om het oog van een' Indiaan niet te trefsen. Het ging er even mede als met de blikken doos van JOHN REED. Zulk een wonder was nooit voorheen in het land gezien. De Indianen praatten er over onder elkander. Zij merkten de zorgvuldigheid op, waarmede hij in den flesschenkelder werd bewaard, even als eene reliquie in derzelve kast, en zij maakten daaruit het besluit op, dat het een veelvermogen voorwerp zijn moest. De Heer CLARKE verzuumde juist dien nacht zijn' beker weg

te
de
hij
op
de
die
tijd
bek
wac
zelve
onb
het
der
M
regt
woon
beke
hem
E
het
bije
gebo
spraa
gedu
vuldi
zien.
goed
haald
hij v
wing
De
II

te sluiten, en des morgens was de gewijde kast open en de kostbare reliquie verdwenen!

Nu werd CLARKE vergiftig kwaad. Al de last, dien hij reeds van dit dievenvolk geleden had, kwam hem op nieuw voor den geest, en hij dreigde, dat hij, zoo de beker niet terstond weder voor den dag kwam, den dief zoude ophangen, wanneer hij denzelfden ten eenigen tijd ontdekte. De dag verliep evenwel zonder dat de beker terugkwam. Des avonds werden er in stilte schildwachten rondom het kampement uitgezet. Met al derzelder waakzaamheid gelukte het toch eenen Boorneus onbemerkt in het kampement te sluipen en wederom het een en ander buit te maken. Niet voordat hij weder wilde heengaan, werd hij ontdekt en gevat.

Met het aanbreken van den dag werd de schuldige te regt gesteld en spoedig overtuigd. Hij moest verantwoord worden voor al de gepleegde dieverijen, die van den beker medegerekend, en de Heer CLARKE veroordeelde hem ter dood.

Er werd eene galg gemaakt van de riemen der booten: het opperhoofd van het dorp en de bewoners werden bijeengeroepen en de schuldige aan handen en voeten gebonden voorgebragt. Toen hield CLARKE eene aanspraak. Hij herinnerde hun de weldaden, welke hij hun gedurende zijn vorig verblijf bewezen had, en de menigvuldige dieverijen, welke hij door de vingers had gezien. De gevangene vooral was altijd door de Blanken goed behandeld geworden, en had zich evenwel herhaalde keeren aan diefstal schuldig gemaakt. Nu zoude hij voor zijn eigen bedreven kwaad tot eene waarschuwing voor zijnen volksstam gestraft worden.

De Indianen omringden den Heer CLARKE en deden

een goed woord voor den schuldige. Zij bewilligden er wel in, dat hij strengelijk zoude gestraft worden, maar baden, dat zijn leven mogt gespaard worden. De medgezellen van den Heer CLARKE zelve beschouwden de straf als te zwaar, en rieden hem aan het vonnis te verzachten, maar hij was onverbiddelijk. Hij was uit zijn aard geen forsich noch wreed man, maar hij had van zijne jeugd af in het land der Indianen onder Indiaansche handelaars geleefd, en schatte het leven van een Wilde op een' geringen prijs. Hij was daarenboven door drongen van de leer, dat de vrees een heilzaam werkend middel is.

De klerk FARNHAM, een lange knaap uit de groene bergen van Vermont, dien zijne pistool ontstolen geworden was, nam de werkzaamheden van scherpregter waar. Het teeken werd gegeven, en de straf werd aan den armen Boornens, die op eene verschrikkelijke manier spartelde en tierde en gilde, voltrokken. De Indianen stonden er in een sprakeloos ontzag om heen, maar deden geene poging om er zich tegen te verzetten, en toonden ook geene aandoening, toen het voorbij was. Zij kropten hun gevoel in hunne harten op, tot dat de gelegenheid zoude komen, om zich op eene bloedige wijze te wreken.

De noodelooze gestrengheid van deze daad daargelaten zijnde, was dezelve behalve dat hoogst onstaatkundig. De Heer MACLEAN moest met drie mannen naar den post wederkeeren, en met de paarden, welker vracht in de kanoos was overgescheept. Zij moesten eene streek lands door, welke door dezen stam zeer onveilig werd gemaakt, die geheel en al uit vlugge en harde paardrijders bestond, die hen konden vervolgen, om zich over

ewilligden er worden, maar en. De medeschouwden de vonnis te verrij was uit zijn' ar hij had van onder Indiaan-leven van een' renboven door-zaam werkend

uit de groene ontstolen gewor-terpregter waar. werd aan den kkelijke manier n. De India-om heen, maar e verzetten, en et voorbij was, op, tot dat de p eene bloedige

daad daargelaten t onstaatkundig. annen naar den welker vracht in esten eene streek er onveilig werd en harde paard- en, om zich over

den dood van hunnen kameraad te wreken. Doch MACLEAN was een cordate borst, die nergens veel gevaar in zag. Hij was met zijne drie manschappen bij de straf-oefening tegenwoordig en reisde af, zoodra de laatste vonk van het leven des ongelukkigen was uitgebluscht: maar, om ons van de uitdrukkingen van een' hunner kameraden te bedienen, »zij lieten het gras niet groeijen onder de hakken van hunne paarden, terwijl zij uit de streek der Boorneuzen heenstoven" en waren regt blijde veilig aan den post overgekomen te zijn.

De Heer CLARKE en zijn gezelschap gingen bijkans in hetzelfde oogenblik in hunne kanoos, en bereikten vroeg op den volgenden dag den mond van de Wallah-Wallah alwaar zij de Heeren STUART en MACKENZIE op hen wachtende vonden. De laatste had een gedcelte der gestolene goederen van zijne *Cache* wedergekregeu. CLARKE verhaalde hun de exemplare straf, welke hij de Boorneuzen had doen ondervinden, rekenende op hunne goedkeuring van zulke eene stoute teregtstelling, welke hij midden in het land der Indianen had durven wagen, maar werd zeer in zijne verwachting te leur gesteld, toen hij dezelve als onmenschelijk, onnoodig en geschikt om vijandelijkheden te veroorzaken, hoorde gisp en afkeuren.

De reisgezelschappen zich aldus vereenigd hebbende, maakten zamen twee booten en zes kanoos uit, met welke zij hunne reis langs de rivier behouden aflegden en op den 12^{den} Junij te *Astoria* kwamen, een' aanzienlijken voorraad van pelterijen medebrengende.

Omtrent tien dagen vroeger was de brigade, welke aan de oevers van de Wollamut gelegerd was geweest, insgeslijks aangekomen met eene menigte pakken van beverhuiden, de aanwinst van een verblijf van slechts weinige

maanden op die rivier. Deze waren de eerste vruchten van de onderneming, bijeengebragt door menschen, die tot nog toe vreemdelingen in het land waren: maar zij leverden het gegronde vooruitzigt op van een aanzienlijk gewin, zoodra het land beter onderzocht en de handel op een' vasten voet geregeld zoude zijn.

al
gen
van
zijn
STU
ove
zel
aan
!
ind
we
sch
lijk
zijn
eve

eerste vruchten
mensen, die
waren: maar zij
een aanzienlijk
at en de handel

Hoofdstuk LIV.

*De aandeelhouders ontevreden over den Heer MACDOUGAL. —
Dubbelzinnig gedrag van dien bestuurder. — De aan-
deelhouders bewilligen er in Astoria te verlaten. — Ver-
koop der goederen aan MACTAVISH. — Schikkingen voor
het loopende jaar. — Manifest door de aandeelhouders
ondertekend. — Afreis van MACTAVISH naar het bin-
nenland.*

De aandeelhouders vonden den Heer MACDOUGAL in al de drokte zijner voorbereidselen. Hij had negen dagen te voren aan de factorij zijn besluit te kennen gegeven van het Etablissement op te breken, en den tijd van zijne afreise op den eersten Julij bepaald. De Heeren STUART en CLARKE waren hoogst ontevreden over dien overijlden maatregel, zonder hunne goedkeuring tot denzelfden te hebben afgewacht, terwijl hij wist dat hunne aankomst kort op handen moest zijn.

Het gansche gedrag van den Heer MACDOUGAL strekte inderdaad om wantrouwen in te boezemen over zijne wezenlijke gehechtheid aan de algemeene zaak. Het scheen, dat zijne oude belangstelling in de Noord-Westelijke-Compagnie herleefde. Hij had MACTAVISH en de zijnen met eene meer dan gewone gastvrijheid onthaald, even als of zij als vrienden en deelgenooten, en niet als

verspieters kwamen, om den staat der zaken te *Astoria* op te nemen, en de aankomst van een vijandelijk schip af te wachten. Indien zij aan hen zelve waren overgelaten gebleven, zouden zij van gebrek hebben moeten vergaan, of zij zouden afgewezen zijn geworden door de Chinooks, die slechts op een gegeven teeken van de factorij wachtten, om hen als indringers en vijanden te behandelen. MACDOUGAL daarentegen had hen van voorraad uit het fort voorzien, en hun de gunst der Indianen gewonnen, door zelf hen als vrienden te bejengenen.

Zijne gedachten stellig op het verlaten van *Astoria* in den loop van het jaar bepaald hebbende, was het MACDOUGAL zeer tegen de borst, dat de Heeren STUART en CLARKE in gebreke waren gebleven van aan zijn verzoek te voldoen om tegen den togt over het gebergte paarden en leestogt voor de karavane te koopen. Het was nu te laat om nog vóór den winter de noodige toebereidselen voor den togt over het gebergte te maken, en dus moest de uitvoering van zijn ontwerp worden uitgesteld.

Intusschen begon de vrees over het niet aankomen van het jaarlijksche schip, over het verlies van den *Bever* en dat van den Heer HUNT ook op het gemoed van de Heeren STUART en CLARKE te werken. Zij begonnen aan de mismoedige voorstellingen van MACDOUGAL het oor te leenen, zoo wel als aan die van MACKENZIE, die hunn' toestand als reddeloos beschouwde; daar zij bedreigd waren door het gevaar van of ieder zijn' eigen weg te gaan of op eene woeste kust om te komen: vergeten door de genen, die hen derwaarts gezonden hadden en van duizenderlei gevaren omringd. Op die wijze werden zij er toe gebragt, om hunne toestemming te hechten aan het besluit van in het volgende jaar *Astoria* te verlaten.

Omtrent dezen tijd wendde zich MACTAVISH tot de factorij, ten einde een' geringen aankoop van goederen te doen om daarmede handel te drijven op zijn' terugtocht naar zijn' post aan den oorsprong van de Columbia, naardien hij ook vergeefs op de aankomst van den *Isaak Todd* had gewacht. Zijn verzoek gaf aanleiding tot eene beraadslaging onder de aandeelhouders. MACDOUGAL stemde voor de bewilliging van hetzelfde. Hij stelde daarenboven voor, dat zij den post aan de Spokane-rivier met al deszelfs onderhoorigheden aan MACTAVISH zouden overgeven, aangezien zij geen' genoegzamen voorraad van goederen hadden, om zelve dien post van het noodige te voorzien, en de mededinging met de Noord-West-Compagnie in den handel met de naburige Indianen gaande te houden. Het is naderhand bewezen, dat de laatste reden ongegrond was. Uit de inventarissen blijkt, dat hun voorraad voor den toevoer der binnenlandsche posten aanzienlijker was dan die van de Noord-West-Compagnie, zoo dat zij van derzelve mededinging niets te vreezen hadden.

Door den invloed van de Heeren MACDOUGAL en MACKENZIE ging dit voorstel door, en werd door MACTAVISH gretig aangenomen. De koopwaren, die hem verkocht werden, beliepen eene som van acht-honderd-acht-en-vijftig dollars, in de volgende lente in paarden te betalen, of op alle andere manier, als den aandeelhouders op dat oogenblik wenschelijk mogt voorkomen.

Deze schikking beraamd zijnde, regelden de aandeelhouders die voor het jaar, hetwelk zij alhier nog zouden moeten doorbrengen. De voornaamste omstandigheden, waarop zij acht hadden te geven was, hun eigen onderhoud voor het oogenblik, en de aankoop van paarden voor

den voorgenomen togt, hoewel zij tevens nog zooveel pelterijen zouden bijeenverzamelen, als hunne middelen toelieten. Men bepaalde derhalve, dat DAVID STUART naar zijn' vorigen post aan de Oakinagan zoude terugkeeren, en dat de Heer CLARKE onder de Platkoppen zoude vertoeven. JOHN REED, de stoutmoedige Ier, zoude de Slangen-rivier opgaan, vergezeld van PIERRE DORION en PIERRE DELAUNAY als jagers, en FRANÇOIS LANDRY, JOAN BAPTISTE TURCOTTE, ANDRÉ LA CHAPPELLE, en GILLES LE CLERC als Canadesche reizigers.

Astoria bleef evenwel de post, waar zij het meeste belang in stelden, en van welken zij allen min of meer afhankelijk waren. Denzelven gedurende het volgende jaar in staat van veiligheid te houden, was hun gewigtigste doel.

De Heer MACDOUGAL zoude aan het hoofd van veertig manschappen *Astoria* blijven besturen. Zij zouden ten aanzien van hunn' leefstogt meerendeels van de naburige Wilden afhangen. Deze waren thans welgezind, maar het was te vreezen, dat zij, wanneer de ware toestand van den post en deszelfs zwakheid hun kenbaar werden, tot vijandelijkheden zouden overslaan, of ten minste ophouden den gewonen toevocr te zenden. Het was dus van belang de plaats, zoo veel het gebeuren konde. onafhankelijk te maken van de omringende stammen, en men besloot daarom, dat de Heer MACKENZIE met vier jagers en acht andere manschappen in de vruchtbare streek van de Wollamut zoude overwinteren, vanwaar zij telkens in staat zouden zijn eenigen voorraad naar *Astoria* te zenden.

Aangezien er nu ook een te groot aantal van klerken was, werden drie van dezelve, ROSS COX, ROSS, en MACLELLAN van hunne verpligting ontslagen, en deze

namen terstond dienst bij de Noord-West-Compagnie zonder twijfel zeer verheugd zijnde over deze gelegenheid, om zich van hetgeen zij als een zinkend schip beschouwden, te kunnen redden.

Alle deze schikkingen gemaakt hebbende, teekenden de vier aandeelhouders op den eersten Julij een behoorlijk manifest, waarin zij den verontrustenden toestand van hunne zaken ontwikkelden, door het achterblijven van het jaarlijksche schip, het wegblijven en vermoedelijk verlies van den *Bever*, hun gebrek aan leeftogt, goederen, enz., hunne onbekendheid met de kust, en hunne teleurstelling ten aanzien van den binnenlandschen handel, welken zij verklaarden niet op te wegen tegen de onkosten, welke hij vereischte, en als onvermogen, om het tegen de magtiger mededinging van de Noord-West-Compagnie staande te houden: en aangezien het zestiende artikel van het Contract der Maatschappij inhield, dat zij gerechtigd waren, om van de onderneming af te zien en dezelve te ontbinden, ingevalle dezelve, na verloop van vijf jaren, onvoordeelige uitkomsten opleverde, gaven zij thans plegtig hun voornemen te kennen, om diensvolgens te handelen tegen den 1sten Junij eerstkomende, tenzij hun in dien tusschentijd de noodige toevoer van den Heer ASTOR of van de eigenaren der fondsen mogt geworden, te gelijk met de bevelen, om de zaak vol te houden.

Deze acte, vergezeld van bijzonderen brieven van gelijken inhoud, werd aan den Heer MACTAVISH overhandigd, die op den 5^{den} Julij afreisde. Hij verbond zich, de brieven door middel van de gewone winterboden, die de Noord-West-Compagnie over land afzond, aan den Heer ASTOR te doen toekomen.

Het manifest werd met grooten weêrzin geteekend door de Heeren CLARKE en DAVID STUART, wier ondervinding in geenen deele het ongunstig verslag in hetzelfde aangaande den binnenlandschen handel opgegeven, regtvaardigde, en die het er voor hielden, dat de grootste zwarigheden van het onderzoeken eener onbekende en woeste landstreek, en van het opsporen der beste jagtgronden, meerendeels te boven waren gekomen. Zij werden evenwel door de dringende voorstellingen van MACDOUGAL en MACKENZIE overstemd, die besloten hebbende de onderneming op te geven, verlangden zoo veel mogelijk hun gedrag bij den Heer ASTOR en voor het oog van de wereld te kunnen verantwoorden.

eteekend door
ondervinding
elke aangaan-
regtvaardigde,
e zwarigheden
woeste land-
jagtgronden,
werden even-
MACDOUGAL en
nde de onder-
l mogelijk hun
og van de we-

Hoofdstuk LV.

Ongerustheid van den Heer ASTOR. — Memorie van de Noord-West-Compagnie. — Tijding van eene Britsche expeditie ter zee tegen Astoria. — De Heer ASTOR vraagt ondersteuning aan het Bestuur. — Het fregat Adams wordt uitgerust. — Gunstige berigten van Astoria. — De zonneschijn eensklaps verduisterd.

Terwijl zich aldus de zwarigheden en de rampen over het nieuwe Etablissement te *Astoria* zamen vergaderden, was het gemoed van deszelfs grondlegger te Nieuw-York aan eene groote ongerustheid ter prooi gegeven. Het schip de *Leeuwrik* met behoeften voor het Etablissement door hem bevracht, zeilde op den 6^{den} Maart 1813 af. Binnen veertien dagen daarna ontving hij een berigt, hetwelk al zijne vrees voor vijandelikheden van den kant der Britten ten volle regtvaardigde. De Noord-West-Compagnie had eene tweede memorie aan het Bestuur ingeleverd, waarin zij *Astoria* als een Amerikaansch Etablissement voorstelde, het veel omvattende doel van deszelfs werkzaamheden ontwikkelde, de kracht van deszelfs verschansingen zeer vergroot afschetste, en hare vrees te

kennen gaf, dat hetzelfde, zoo niet in de kiem verstikt, den val van hunn' ganschen handel zoude te weeg brengen.

Door deze voorstellingen opgeruid, beval het Britsche bestuur het fregat *Phoebe* uit te rusten, tot een convoi voor den *Isaak Todd*, die reeds zeilree lag met manschappen en andere benooidigheden, om een nieuw Etablissement tot stand te brengen. Zij zouden zamen naar den uitloop der Columbia stevenen, elk Amerikaansch fort, dat zij er vinden mogten, innemen of vernielen, en de Britsche vlag boven deszelfs puinhoopen planten.

Op het ontvangen van die tijding toefde de Heer ASTOR niet, met een' tweeden brief aan den Secretaris van Staat te zenden, waarin hij hem dit berigt mededeelde en verzocht, dat hetzelfde ter kennis van den Voorzitter mogt gebragt worden; doch, alzoo er op zijn' eersten briefgeene acht was geslagen, vergenoegde hij zich met deze enkele kennisgeving, en hield niet verder om bijstand aan.

Het Bestuur aldus wakker gemaakt op het gevaar, 't welk het Etablissement te *Astoria* dreigde, en door drongen van de noodzakelijkheid, om dit voetstuk van den Amerikaanschen handel en het Amerikaansche gebied over de kusten van de Zuidzee te beschermen, besloot het fregat *Adams*, onder bevel van Kapitein CRANE, met die taak te belasten. De Heer ASTOR dit besluit vernemende rustte onmiddellijk een schip uit de *Onderneming* geheeten, om met den *Adams* mede te zeilen, en bevrachtte hetzelfde met meerderen voorraad van goederen en meerdere manschappen naar *Astoria*.

Omstreeks het midden van Junij, terwijl hij met die toebereidselen bezig was, ontving de Heer ASTOR een' brief van den Heer ROB. STUART, van den eersten Mei, uit St. Louis gedagteekend, welke hem de tijding reeds

in de nieuwsbladen vermeld, van zijne behoudene aankomst, en van die des Heeren HUNTS en zijn reisgezelschap te *Astoria* bevestigde, en hem het streelendste uitzigt op den voorspoedigen uitslag zijner onderneming opende.

De ongerustheid van den Heer ASTOR over den goeden uitslag van dit groote punt zijner eerzucht was zoo groot geweest, dat hem die straal van hoop bijkans bedwelnde. »Ik gevoelde mij,» schrijft hij, »in eene verrukking van zinnen, die mij noopte, den hemel geknield voor zijne goedheid te danken.»

Hij vernam tenzelfden tijde, dat de *Bever* de reis naar de Columbia mede behouden had afgelegd. Dit was een tweede vooruitzigt van hoop op de welvaart van de nieuwe Colonie. De handelspost aldus versterkt zijnde met een' Amerikaan aan deszelfs hoofd, en een oorlogschip gereed om tot bescherming van *Astoria* het anker te ligten, scheen het vooruitzigt allezins gunstig, en de Heer ASTOR ging met nieuwen moed voort zijn koopvaardijship te bevrachten.

Ongelukkiglijk voor *Astoria*, werd die glansrijke zonneschijn weldra verduisterd. Juist toen de *Adams* al zijne manschappen aan boord had, en de twee vaartuigen gereed waren onder zeil te gaan, kwam er eene depêche van den Commodore CHAUNCEY, van het meer Ontario, met een verzoek om versterking van matrozen. De noodzakelijkheid was dringende, zoodat de equipagie van den *Adams* tot die dienst bestemd en het vaartuig opgelegd werd.

Dit was een harde en zeer ter ongelegener uur komende slag, maar de Heer ASTOR liet zich evenwel niet afschrikken. Hij besloot de *Onderneming* alleen in zee te zenden en haar eene kans, die voor mogt komen, te doen

waarnemen van zonder convoer den togt af te leggen. Doch juist op dit tijdstip verscheen er een Britsch eskader voor den *Hook*, en de haven van Nieuw-York werd werkelijk geblokkeerd. Onder zulke omstandigheden een schip in zee te zenden ware hetzelfde blootstellen om onvermijdelijk genomen te worden. De *Onderneming* werd hierom mede ontladen en onttakeld, en de Heer ASTOR was genoodzaakt zich zelve tevreden te stellen, met de hoop, dat de *Leeuwrik Astoria* behouden zoude bereiken, en dat de kleine Colonie door dien toevoer ondersteund en onder het verstandig bestuur van den Heer HUNT en zijne medehelpers, in staat zoude blijven zich zelve tot aan het sluiten van den vrede toe te handhaven.

mo
toeg
en
ook
van
M
eene
drev
den
inbe
com
Chi
de

f te leggen.
Britsch eska-
r-York werd
ligheden een
otstellen om
Onderneming
en de Heer
en te stellen,
nouden zoude
dien toevoer
uur van den
zoude blijven
vrede toe te

Hoofdstuk LVI.

Staat van zaken te Astoria. — MACDOUGAL vraagt eene Indiaansche prinses ten huwelijk. — Ambassade naar COMCOMLY. — Denkbeelden over het huwelijk bij de Chinooks. — De voorwaarden en het speldengeld. — Het naar huis brengen van de bruid. — De schoonvader aan het bestuur deel nemende. — Aankomst van den Heer HUNT te Astoria.

Wij hebben tot dus verre zooveel treurigs en zwaar-
moedigs te verhalen gehad, dat wij ons met genoeg
toegeven in het verhaal van iets van een vrolijker aard,
en gaan dus over tot de beschrijving van het eerste en
oock het eenigste bruilofstfeest onder de groote wereld
van *Astoria*.

MACDOUGAL, die eene soort van plannenmaker, door
eene groote hoewel een weinig zonderlinge eerzucht ge-
dreven, schijnt geweest te zijn, kwam eensklaps op het
denkbeeld om de hand te vragen van de prinses der
inboorlingen, de dochter van den eenigoogigen potentaat
COMCOMLY, die den scepter zwaaide over den stam der
Chinooksche visschers, en die langen tijd de factorij van
de noodige steuren voorzien had.

Volgens sommige berigten zoude die zaak eene vrij romaneske aanleiding gehad hebben, en voortgesproten zijn uit den stormachtigen nacht, toen MACDOUGAL op eene herkenningsexpeditie uit zijnde, door een onweder genoodzaakt werd eene schuilplaats te zoeken in het koninklijk verblijf van COMCOMLY. Toen, en daar ter plaatse was het, dat hij voor het eerst door de bekoorlijkheden dezer visschersprinses getroffen werd, terwijl zij zich alle moeite gaf, om den gast van haren vader op eene behoorlijke wijze te ontvangen.

Evenwel, het »Dagboek van *Astoria*» hetwelk onder zijne eigene oogen gehouden werd, spreekt van die echt-verbindtenis als van een staaltje van hooge staatkunde. De factorij moest, wat den leeftogt aanging, meerendeels van de Chinooks afhangen. Deze waren 'hans welgezind, maar het was te vreezen dat dit anders zoude worden, zoodra zij den zwakken toestand van het handelskantoor en het voornemen van het land te verlaten zouden ontdekken. Zulk eene verbindtenis derhalve zoude onmisbaar COMCOMLY aan de belangen der Astorianen verbinden, en te gelijk met hem den magtigen stam der Chinooks. Hoe het hiermede ook zij, want het valt moeilijk de diepe staatkundige inzigten van Vorsten en bestuurders te doorgronden, MACDOUGAL zond twee van de klerken als buitengewone gezanten naar het eenoogige opperhoofd, en deed een aanzoek om de hand van deszelfs dochter.

De Chinooks, hoewel juist geen zeer beschaafd volk, hebben echter aangaande de huwelijksvoorwaarden denkbeelden, welke de allerbeschaafde voorstanders van het speldengeld niet zouden ontsieren. De minnaar wordt niet tot het *boudoir* van zijue minnares toegelaten, maar in de woning van haren vader, alwaar hij begint met

mak eene vrij voortgesproten MACDOUGAL op een onweder en in het koopt naar ter plaatse ekeoorlijkheden erwijl zij zich vader op eene

hetwelk onder t van die echtstaatkunde. De meerendeels van ans welgezind, zoude worden, handelskantoor ten zouden ontzoude onmisbaar n verbinden, en Chinooks. Hoe seijelijk de diepe tuurders te doorklerken als buiofferhoofd, en lfs dochter. beschaafd volk, orwaarden denkvoorstanders van De minnaar wordt toegelaten, maar ar hij begint met

hem een geschenk voor de voeten te werpen. Vervolgens worden zijne vurige wenschen door een' van zijne vrienden kennelijk gemaakt. Vinden de minnaar en zijn geschenk genade in de oogen des vaders, dan brengt deze de zaak tot hare kennis, en hij verneemt naar hare meening. Is haar antwoord gunstig, dan wordt de minnaar aangenomen en moet aan den vader meer geschenken geven van paarden, kanoos en andere kostbaarheden, naar mate van de schoonheid en verdiensten van de bruid, en heeft daarvoor andere geschenken te wachten, wanneer hij zijn huishouden regelt.

Wij hebben meer dan eens de gelegenheid gehad, om van de sluwheid van COMCOMLY te spreken, maar nimmer legde hij dezelve behendiger aan den dag dan thans. Hij was een groote vriend van MACDOUGAL, en het denkbeeld van zulk een' aanzienlijken schoonzoon te hebben streelde hem: maar ook zulk eene gelegenheid om zichzelf in aanzien te verheffen, zoude hem niet ligt ten tweeden maal voorkomen, en hij besloot er een schoon gebruik van te maken. De onderhandelingen werden dan met eene echte diplomatieke bekwaamheid gerekt: het eene mondgesprek na het andere werd met de twee ambassadeurs gehouden: COMCOMLY was buitensporig in zijne eischen, stellende de bekeorlijkheden van zijne dochter op den hoogsten prijs: en in der daad men zegt, dat zij een der platste en meest aristokratische hoofdjes van den ganschen stam had. Eindelijk werden de preliminaires gelukkig tot stand gebragt. Op den 20ten Julij vroeg in den namiddag kwam een eskadertje van kanoos met de vorstelijke familie van COMCOMLY en zijn' ganschen hofstoet, de rivier oversteken.

Die waardige Sachem landde met eene vorste

staatsie, met eene schitterende blaauwe deken en rooden broeklap gekleed, en meer dan naar gewoonte met verw en met vederen getooid aan het hoofd van een' stoet half naakte strijders en hovelingen. Er stond een paard in gereedheid voor de Prinses, die bij een' der klerken achter op ging zitten en aldus minzaam en bedeesd naar het fort geleid werd. Hier werd zij met levendige maar betamelijke blijdschap door haren verlangenden bruidegom ontmoet.

Hare bruidsieraden boezemden, het is waar, in het eerst een weinig afkeerigheid in, dewijl zij zich naar de manier der Chinooks bij deze gelegenheid erger dan ooit te voren besmeerd en beschilderd had: doch door middel van herhaalde afwasschingen, werd zij weldra van allen overbodigen glans en geur bevrijd, en zij deed hare intrrede in den huwelijksstaat als het zindelijkste Prinsesje, dat men ooit onder den zalverigen stam der Chinooks aanschouwd had.

Van dit oogenblik af bezocht COMCOMLY dagelijks het fort, en werd tot de geheimste beraadslagingen van zijn schoonzoon toegelaten. Hij stelde belang in alles wat er voorviel, maar vooral in den smids-winkel; den kunstenaar gestadig werk gevende van allerlei soort van wapenen en andere werktuigen, die tot de huishouding der Wilden behoorden. Dit liep zoo erg, dat er de noodzakelijke werkzaamheden voor de factorij dikwijls onder moesten lijden.

De witte-broodsweken waren nauwelijks verloop, en MACDOUGAL met zijne jonge gade in het Fort van *Astoria* gezeten, toen in den middag van den 20sten Aug. GASSACOP, de zoon van COMCOMLY, in eene groote ontsteltenis naar hem toe kwam vliegen en hem boodschapte, dat er een schip voor den mond van de rivier lag.

Dat nieuws bragt vrij wat onrust te weeg. Was het een koopvaardij- of een oorlogschip? Was het een Amerikaansch of een Engelsch schip? Was het de *Bever* of de *Isaak Todd*? MACDOUGAL liep in allerijl naar het strand, sprong in eene boot en beval alle man hem spoedig naar den mond van de rivier te roeijen. Zij, die in het fort bleven, sloegen naauwkeurig den mond van de rivier gade, en wisten nog niet, of zij vrienden te verwelkomen of vijanden te bevechten zouden hebben. Eindelijk zag men het schip de zandbank overgaan en koers naar *Astoria* zetten. Iedereen hield er onder een diep stilzwijgen het oog op, tot dat de Amerikaansche vlag in top werd gehaald. Een algemeen gejuich was de eerste uitbarsting van blijdschap, en in een oogenblik donderden de salutschoten der kanonnen van het fort.

Het schip ging aan de overzijde van de rivier ten anker liggen en beantwoordde de schoten. De boot van den Heer MACDOUGAL kwam hetzelfde op zijde en laat in den namiddag zag men haar terugkomen. De Astorianen tuurden, met al de inspanning hunner oogen, om te ontdekken wie er aan boord waren, maar de zon ging onder en het werd stik donkere avond, voor dat zij nabij genoeg was. Ten laatste bereikte zij den oever en de Heer HUNT stapte aan land. Hij werd verwelkomd als of hij van de dooden verreezen was, en zijne wederkomst was het sein tot een algemeen feest, waarbij het omtrent even zoo vrolijk toeging als op de bruiloft van MACDOUGAL.

Thans moeten wij de reden verklaren van de langdurige afwezigheid van den Heer HUNT, welke tot zoo vele sonbere en ontmoedigende voorgevoelens aanleiding gegeven had.

Hoofdstuk LVII.

Reistogt van den Bever naar Nieuw-Archangel. — De Russische Gouverneur. — De tafeldespoet. — De koophandel gedreven door sterke te drinken. — Reis naar Kamschatka. — Robbenvangst te St. Paulus. — Storm op zee. — De Heer HUNT blijft op de Sandwich-Eilanden. — Werkzaamheden van den Bever te Canton. — Terugkomst van den Heer HUNT te Astoria.

Men zal zich herinneren, dat de bestemming van den *Bever*, toen dat schip op den 4^{den} Aug. 1812 van *Astoria* afreisde, was noordwaarts op langs de kust te varen naar Sheetka of Nieuw-Archangel; aldaar het gedeelte van de vracht te lossen, hetwelk voor den toeroer van het Russische Etablissement op die plaats was afgezonderd, en alsdan naar *Astoria* weder te keeren, alwaar men verwachtte, dat het vaartuig in October zoude aankomen.

Nieuw-Archangel ligt in de Baai van Norfolk op 57° 2' N. B. en 135° 50' W. L. Het was het hoofdkwartier der verschillende Colonien van de Russische pelterij-Compagnie, en de algemeene verzamelplaats van de Amerikaanse schepen, die den kusthandel dreven.

De *Bever* had op de reis geene meldenswaardige ontmoeting, en kwam op den 19^{den} Aug. te Nieuw-Archangel

gel aan. In dien tijd was het de residentieplaats van den Graaf BARANHOFF, den Gouverneur der verschillende Coloniën, een' ruwen, woesten, gastvrijen, en sterk drinkenden ouden Rus, ten halve een soldaat, en ten halve een koopman.

De Heer HUNT vond dien veteraan van het noorden in een fort gedoken, hetwelk boven op den top van eene hooge klip op een voorgebergte gelegen was. Het was met honderd zoo groote als kleine kanonnen beplant, en zonder artillerie door geene Indianen te veroveren. Hier zwaaide de oude Gouverneur den staf van kommando over zestig Russen, die het gros van het handels-kantoor uitmaakten, behalve een onbepaald getal van Indiaansche jagers van den stam der Kodiacks, die al gedurig kwamen en gingen, en rondom het fort drentelden, even als de honden rondom het huis van een' jager.

Hoewel de Gouverneur een losse broeder was onder zijne gasten, hield hij nogtans eene gestrengte tucht over zijne manschappen, en alzoo in eene volmaakte onderwerping; — er moesten er bij nacht en dag zeven van de wacht betrekken.

Behalve de boven vermelde dienstbare ahangelingen, voerde de Russische potentaat nog het gezag over eene talrijke en ongeregelde klasse van zeehandelaars, die ondersteuning en wapens van hem ontvingen, en door middel van welke hij in eenig opzigt kon gezegd worden zijne magt over de gansche kust van het noord-westen uit te strekken. Deze waren meerendeels Amerikaansche scheepskapiteins, die in eenig bijzonder vak van koophandel aandeel hadden. Zulk een kapitein kwam om zoo te spreken ledig te Nieuw-Archangel. Aldaar werd zijn schip bevracht met een vijftigtal kanoos en een hon-

ngel. — De Rus-
— De koophandel
ar Kamschatka.—
n op zee. — De
anden. — Werk-
— Terugkomst van

e bestemming van
n Aug. 1812 van
o langs de kust te
el: aldaar het ge-
voor den toevoo-
e plaats was afge-
er te keeren, al-
in October zoude

an Norfolk op 57
het hoofdkwartier
sche pelterij-Com-
ats van de Ameri-
l dreven.
ddenswaardige ont-
te Nieuw-Archang

derdtal Kodiacksche jagers, voorzien van leeftogt en alles wat noodig was voor de robbenvangst aan de kust van Californie, alwaar de Russen een ander Etablissement hebben. Dan deed het schip achtervolgens al de plaatsen van de Californische kust aan, de robbenvangers bij troepjes in de kanoos afzettende, met een weinig water, maar hen voor het overige voor hun eigen onderhoud latende zorgen. Wanneer er eene genoegzame vracht was opgedaan, nam het de jagers met de kanoos weder in en keerde naar Archangel weder. Hier leverde de kapitein de opbrengst van zijne reis af, en ontving de helft van de robbevellen voor zijn aandeel.

Over deze kapiteins dan voerde, gelijk wij gezegd hebben, de oude Gouverneur eenigermate den schepter, doch hij deed het op eene geheel bijzondere wijze: zijne tirannij was eene tirannij van de tafel. Zij waren genoodzaakt hem in zijne drinkpartijen bij te houden, en zulks bij flesschen vol. Daarbij waren zijne drinkgelagen noch van den stilsten aard, noch zoo zacht als Nectar. »Hij geeft zijne gastmalen,» schrijft de Heer HUNT, »bij wijze van parade, en drinkt men geen' sterken rum, of kokend heeten punch zoo sterk als zwavel, dan zal hij u beledigen, zoodra hij beschonken is, waartoe hij slechts een' korten tijd aan den maaltijd behoeft te zitten.»

Kwam hier een kapitein, die tot de Matigheids-maatschappij behoorde, vast in zijn geloof bleef en zijne nuchterheid niet wilde opofferen, dan kon hij ook veilig eene andere handelsmarkt opzoeken, want dan was hij geen man voor den Gouverneur. Ook gebeurde het zelden, dat zulk een waterchinees binnen des ouden BARANHOFFS deurkwam. De kustvaarders kenden zijn karakter en hun

eigenbelang daar te goed toe. Zij hielpen hem in zijn zwak, dronken, zongen, schreeuwden en hikten met hem mede, tot dat zij allen »half onder water" lagen, en al zwemmende de zaakjes afmaakten.

Er was kort voor de aankomst van den Heer HUNT nog een voorval gebeurd, dat al de »durfnieten" tot eene leerrijke waarschuwing kon verstrekken. De Keizer had onlangs een' jong officier daar heengezonden, om het kominando van een der Compagnie-schepen op zich te nemen. De Gouverneur noodigde hem ter maaltijd en op zijne heete dranken. De jongman verschoonde zich zoo lang, dat hij ten laatste des graven gramschap wekte, die het eindelijk won en het groentje willens of onwillens dronken maakte. Naarmate zij beschonken werden, werden zij ook luidruchtiger, kregen woorden, en de jonge kommandant begon den ouden BARANHOFF duchtig uit te schelden, waarvoor hij, toen hij wederom nuchter was, door de spitsroeden loopen moest, om negen-en-zeventig slagen te ontvangen, welke hem alle met de gewone Russische stiptheid in die soort van straf oefening werden toegediend.

Met dezen ongelikten beer zoude nu de Heer HUNT te doen krijgen. Hoe hij het heeft aangelegd, om zich naar zijne luimen te schikken, of hij hem met zijn' rum en zijn' punch bescheid heeft gedaan, en onder het kleppen van de kannen zijne kooppen met hem gesloten heeft, blijkt niet uit de oorkonden, maar uit zijne algemeene aanmerkingen over het alleenheerschend gezag van dezen rum-potentaat dienen wij wel op te maken, dat hij zich naar de gewoonte van diens hof zal hebben moeten schikken, en dat hunne werkzaamheden een gemengeld tafereel van punch en pelterijen hebben opgeleverd.

Het ergste evenwel voor den Heer HUNT was de ver-
traging, welke hij ondervond in het lossen van zijne
vracht en het ontvangen van de ingeruilde goederen. Met
al des Gouverneurs genegenheid voor de flesch waren
zijne verstandelijke vermogens nimmer zoodanig beneveld,
dat hij zijn belang uit het oog verloor, en de Heer HUNT
beschrijft hem als een' man, die in het stuk van den
handel even zoo scherp keek als een aartswaterdrinker.
Hij had een langen tijd noodig om met hem te onderhan-
delen, en voordat de koop eindelijk gesloten was, werd
het October. Hetgeen hem nog langer ophield was, dat
hij betaald moest worden in robbevellen. Het toeval
wilde, dat er geene op het fort van den ouden BARANHOFF
waren. De Heer HUNT was derhalve genoodzaakt naar
eene Colonie te zeilen, alwaar hij die konde bekomen,
en deze lag op het St. Paulus-Eiland in de zee van Kam-
schatka. Hij zeilde op den 4^{den} Oct. af, na vijf-en-
veertig dagen te Nieuw-Archangel te hebben doorgebracht
met onderhandelen, en regt verheugd, dat hij eindelijk de
kluiven van dezen »Ouden van de Zee'' ontspringen kon.

De *Bever* kwam op den 31sten Oct. te St. Paulus aan,
een tijdstip, waarop hij ingevolge de overeenkomst te *Astoria*
terug had moeten zijn. Het St. Paulus-eiland ligt
op 57° N. B. en 170 of 171 W. L. Deszelfs kusten
zijn in zekere jaargetijden en op sommige plaatsen van
zeerobben bedekt, terwijl er even zoo veel in het water
spelen. De Russen vangen er alleen de kleine *van*, die
tusschen de zeven en tien maanden oud zijn, en kiezen
zorgvuldig de mannetjes uit, om het gebroed niet te
dooden. De eilanders doodden de groote voor hunne pro-
visie, en om met de vellen hunne kanoos te dekken. Zij
jagen hen van de kust af over hunne rotsen, tot op een'

was de ver-
 en van zijne
 oederen. Met
 flesch waren
 nig beneveld,
 de Heer HUNT
 stuk van den
 waterdrinker,
 te onderhan-
 en was, werd
 niel was, dat
 . Het toeval
 den BARANHOFF
 noodzaak naar
 de bekomen,
 zee van Kam-
 f, na vijf-en-
 en doorgebracht
 hij eindelijk de
 tspringen kon.
 St. Paulus aan,
 enkomst te As-
 alus-eiland ligt
 Deszelfs kusten
 ye plaatsen van
 el in het water
 kleine van, die
 zijn, en kiezen
 ebroed niet te
 oor hunne pro-
 te dekken. Zij
 en, tot op een'

geruimen afstand van hunne woningen, alwaar zij hen dooden. Op die manier besparen zij zich alvanda de moeite van de vellen te dragen, en hebben het vleesch bij de hand. Dit wordt op hoopen gestapeld, en wanneer de tijd daartoe komt, nemen zij er de ingewanden uit, en verzamelen zij de traan. Dit wordt met het drijfhout tot brandstof gebruikt, want het eiland is geheel ontbloom van boomen. Van het vleesch maken zij een' anderen hoop, en dit maakt met de eijeren der zeevogelen in olie bewaard, met een' enkelen somtijds gevangen zeehond, eenige eenden en wilde wortelen, in den winter hun voedsel uit.

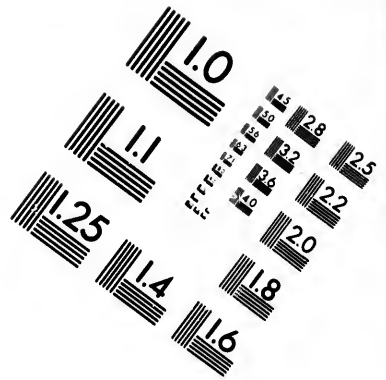
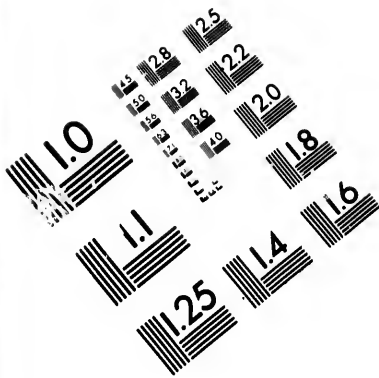
De Heer HUNT vond zeven Russen, en een honderdtal jagers, geboortig van Unalashka, met derzelver huisgezinnen op het eiland. Zij leefden in hutten, die wel naar kanoos geleken, en meereendeels gebouwd waren van walvischkaken als daksparren opgezetz, waarover stukken drijfhout waren gelegd en met lang gras, huiden van zeedieren en aarde overdekt, zoodat zij ondanks het gure klimaat regt warm waren; doch wij vonden er bij aange-teekend dat zij »even zoo naar visch riekten als het hoofdkwartier van JONAS, toen hij zich in den buik van den walvisch bevond."

In eenige dezer welriekende woningen, vestigde de Heer HUNT zijn verblijf om het laden van het schip te kunnen bespoedigen. Dit ging echter een weinig langzaam in zijn werk, want het was noodig elk pak na te zien om niet bedrogen te worden, en dan moesten de pelterijen in groote booten van huiden gemaakt naar het schip gebragt worden, hetwelk op eenigen afstand van de kust een weinig af en aan lag te zeilen.

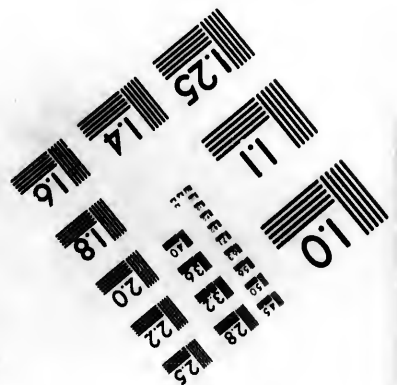
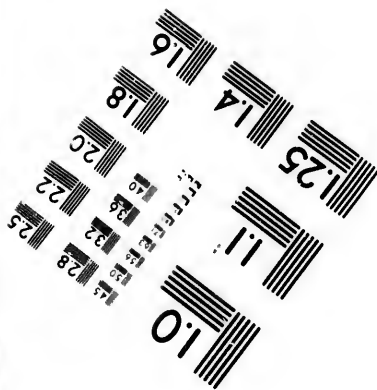
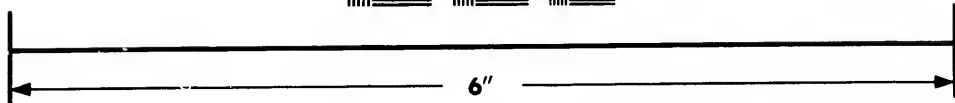
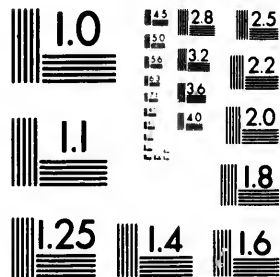
Eens op een' nacht, terwijl de Heer HUNT met eenige

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

22 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 874-4503

1.5 2.8
2.0 3.2
2.5 3.6
3.0 4.0
4.5
1.8

5.0
5.6
6.3
7.1
8.0
9.0
10.0

anderen van de equipage aan wal was, ontstond er een hevige storm. Toen het dag werd, was het schip niet te zien. Hij zag tot dat het avond werd naar hetzelfde uit, doch vruchteloos. Hij bragt dagen achtereen, gedurende welke het huilen van den storm en het slechte weder niet ophield, in angst en ongerustheid door. Er was niets te zien dan eene donkere en verbolgene zee met eene dreigende noordsche lucht, en des nachts kroop hij weder tusschen zijne walvischkaken en lag troosteloos op een' hoop robbevellen te rusten.

Eindelijk kwam de *Bever* op den 13^{den} Nov., weder opdagen, zeer veel schade hebbende gekregen, door de stormen, welke hij op die Noordsche zee geleden had. Het schip was genoodzaakt geworden, onder een' hevigen storm alle zeilen bij te zetten om de hoogte te kunnen houden, en had dus in het want en de takelaadje veel geleden.

De Heer HUNT verzuimde geen' tijd om het overige van de vracht te laden, en vervolgens den robbenvangers en zijne walvischkaken vaarwel zeggende, ging hij wederom onder zeil.

Hij wilde zich thans naar *Astoria* spoeden en het zoude voor het belang van de factorij en dat van den Heer ASTOR gelukkig zijn geweest, indien hij zulks gedaan had; maar bij ongeluk schoot hem eene verontrustende gedachte voor den geest. De zeilen en het touwwerk van den *Bever* waren gedurende den laatsten storm zeer beschadigd; zoude hij in staat zijn de stormen te verduren, die men in dit seizoen op de reis naar de Columbia te verwachten had? Was het ook wel voorzigtig in dit jaargetijde de kostbare lading, welke er thans aan boord was, aan de kansen van het onstuimige weder te wagen, door

de bank voor die rivier over te zeilen? Zijne ongerustheid werd waarschijnlijk gewekt of althans verzwaaard door Kapitein SOWLE, die gelijk wij reeds gezegd hebben, een zeer voorzigtig of liever vreesachtig zeeman was; en dit zal bij den Heer HUNT veel gewogen hebben. Doch er waren ook nog andere overwegingen, die sterk op zijn gemoed werkten. Het late jaargetijde en de onverwachte vertraging, welke het schip te Nieuw-Archangel had ondervonden en door de verdere reis naar het St. Paulus-Eiland hadden zulk een verschil in de tijdsberekening veroorzaakt, dat het, zoo laat te Canton aankomende, waarschijnlijk eene slechte markt zoude treffen, zoo wel voor den verkoop van de pelerijen als voor den inkoop van de retourlading. Hij beschouwde het dus als van belang voor de Maatschappij, dat hij terstond naar de Sandwich-Eilanden stevende, aldaar de aankomst van het jaarlijksche schip van Nieuw-York afwachtte, met hetzelfde naar *Astoria* terugging, en den *Bever* de reis naar Canton liet doorzetten.

Van een' anderen kant wilde hij den anderen koers nemen omdat hij zich daartoe verbonden had; omdat de Heer ASTOR dien koers voor den *Bever* geregeld had; en omdat het mogelijk konde zijn, dat zijne tegenwoordigheid te *Astoria* vereischt werd, alzoo er reeds eene groote hoeveelheid pelerijen aan de factorij konde liggen, en op de terugkomst van den *Bever* wachten om ter markt gebragt te worden.

Deze tegenstrijdige denkbeelden verontrustten zijn' geest, en wekten zorgelijke gedachten in denzelfen; want hij was een man, die zich de getrouwe vervulling van zijn' plicht ten doel gesteld, en het belang van zijne principalen ernstig ter harte schijnt genomen te hebben. Zijn

besluit in het tegenwoordige geval was verkeerd en had noodlottige gevolgen. Hij voer naar de Sandwich-eilanden. Hij overreedde zichzelf, dat de nood zulks vereischte, en dat de ontramponeerde staat van het schip hem geen ander middel overliet: maar wij voor ons gelooven, dat hij zich door de voorstellingen van den vreesachtigen kapitein liet besturen. Zij zetteden dan koers naar de Sandwich-eilanden en kwamen te *Woahoo*, alwaar het schip de noodige herstellingen onderging en op den eersten Januarij 1813 weder in zee stak, terwijl de Heer HUNT op het eiland bleef.

Wij willen nu den *Bever* naar Canton volgen, alzoo de uitslag van die reis eenigermate tot een voorbeeld kan strekken, hoe verkeerdelijk somtijds de scheepsbevelhebbers handelen, met hunne orders uit het oog te verliezen, en tevens, omdat dezelve een gedeelte uitmaakt van het samenweefsel van averegtsche maatregelen, welke de groote handels-onderneming bedierven, waarvan wij ons hebben voorgesteld de uitkomsten op te teekenen.

De *Bever* kwam behouden te Canton aan, alwaar kapitein SOWLE den brief van den Heer ASTOR vond, die hem het berigt van den oorlog gaf en het bevel inhield van die tijding naar *Astoria* over te brengen. Hij schreef een antwoord, hetzij door vrees of door halstarrigheid hem ingegeven, waarbij hij weigerde aan de orders van den Heer ASTOR te gehoorzamen, maar zeide dat hij den vrede zoude afwachten om naar huis te gaan. De overige handelingen van kapitein SOWLE waren even eigendunkelijk en verkeerd. Men bood hem honderd-en-vijftigduizend dollars voor de pelterijen, welke hij op *St. Paulus*-eiland aan boord had genomen. De goederen, waarvoor men dezelve had ingeruild, hadden te Nieuw-York slechts

erkeerd en had
Sandwich-eilan-
nood zulks ver-
van het schip
vij voor ons ge-
n van den vrees-
teden dan koers
te Woahoo, al-
onderging en op
stak, terwijl de

on volgen, zoo
en voorbeeld kan
scheepsbevelheb-
oog te verliezen,
uitmaakt van het
elen, welke de
waarvan wij ons
teekenen.

aan, alwaar ka-
ASTOR vond, die
het bevel inhield
ngen. Hij schreef
malstarrigheid hem
de orders van den
e dat hij den vrede

De overige han-
ven eigendunkelijk
-en-vijftigduizend
St. Paulus-eiland
en, waarvoor men
euw-York slechts

vijf-en-twintigduizend dollars gekost. Had hij dit aan-
bod aangenomen en het montant voor nankin besteed,
hetwelk op dat oogenblik, uit hoofde van de stremming
des koophandels, een derde lager in prijs dan gewoonlijk
stond, zoude hij drie-honderd-duizend dollars te Nieuw-
York hebben aangebragt. Het is waar, de oorlog zoude
het ongeraden gemaakt hebben de te huis reize te wagen,
doch hij had de goederen te Canton kunnen opleggen
tot na den vrede, en dan zonder gevaar van genomen
te worden naar *Astoria* kunnen zeilen, en den aandeel-
houders op die plaats het bericht kunnen overbrengen van
de groote winst op de uitgevoerde en het nog grooter
voordeel van de medegebragte goederen. Het bericht van
zulk een veelbelovend begin van hunne onderneming
zoude tot een tegenwigt hebben kunnen strekken voor de
noodlottige tijding van den oorlog: het zoude hen allen
met nieuwen moed beziel en genoopt hebben standvastig
bij hun besluit te blijven. Doch kapitein SOWLE sloeg
het aanbod van honderd-en-vijftigduizend dollars af en
begeerde meer. De pelterijen begonnen in prijs te dalen:
dit alleen vergrootte zijne besluiteloosheid. Zij daalden
zoodanig, dat hij nu in het geheel aan geen' verkoop
durfde denken: hij nam voor rekening van den Heer
ASTOR tegen 18 pCt. geld op en legde het schip op, om
den vrede af te wachten.

Intusschen had de Heer HUNT ook weldra reden om
er berouw over te gevoelen, dat hij de bestemming van
het schip veranderd had. Zijn vertoef op de Sandwich-
Eilanden duurde veel langer dan hij verwacht had. Hij
zag te vergeefs het jaarlijksche schip in de lente te ge-
moet. Er verliepen maanden achtereen zonder dat het-
zelve kwam opdagen. Ook zijn gedrag bewijst het gevaar

van af te wijken van de ontvangene orders. Was hij van St. Paulus-Eiland naar *Astoria* wedergekeerd, dan zoude al de ongerustheid over zijn lot en over den uitslag van de onderneming voorgekomen zijn geworden. De *Bever* zoude de pelterijen van *Astoria* ingenomen en naar Canton gebragt hebben en eene groote winst in plaats van een groot verlies was daarvan het gevolg geweest. De misstap van Kapitein SOWLE had evenwel de zaak het meest bedorven.

Eindelijk, op den 20sten Junij, kwam het schip de *Albatros*, Kapt. SMITH van China, en bragt de eerste tijding van den oorlog naar de Sandwich-Eilanden over. Nu was het raadsel van het wegblijven van het jaarlijk-sche schip voor den Heer HUNT opgelost. Zijne eerste gedachte was aan de welvaart van *Astoria*, en vermoedende, dat de Colonisten waarschijnlijk gebrek aan leef-togt zouden hebben, kwam hij met den kapitein van den *Albatros* overeen, dat deze hem met eenigen toe-voer, tegen betaling van tweeduizend dollars, naar den uitloop van de Columbia zoude overbrengen, alwaar hij, gelijk wij gezien hebben, na een' zee-tocht van een jaar lang, die een kapittel voor de omzwervingen van Sindbad zouden hebben kunnen opleveren, op den 20sten Aug. aankwam.

ders. Was hij
vergekeerd, dan
over den uitslag
geworden. De
ingenomen en
grootte winst in
het gevolg ge-
had evenwel de

het schip de
bragt de eerste
-Eilanden over.
an het jaarlijk-
t. Zijne eerste
a, en vermoee-
ebrek aan leef-
en kapitein van
et eenigen toe-
llars, naar den
engen, alwaar
zeetogt van een
zwerfingen van
, op den 20sten

Hoofdstuk LVIII

Schikkingen onder de aandeelhouders. — De Heer HUNT zeilt af in de Albatros. — Aankomst aan de Markiezen-Eilanden. — Tijdingen van het fregat Phoebus. — De Heer HUNT vaart naar de Sandwich-Eilanden. — Reis van den Loeuwrik. — De Schipbreuk. — Onderhandelingen met de Sandwich-Eilanders. — Gedrag van TAMEAMEA.

De Heer HUNT stond versteld van verbaasdheid, op het hooren van het besluit door de aandeelhouders genomen van *Astoria* te verlaten. Hij zag nogtans weldra, dat de zaak te ver gekomen was, en dat zijne medebroeders er hun denkbeeld te vast opgesteld hadden, om er zich eenigzins tegen te verzetten. Men hield hem daarenboven dezelfde ongunstige berigten ten aanzien van den handel in het binnenland voor, als men den Heer ASTOR gedaan had. Zijne eigene ondervinding was juist niet geschikt om hem veel goeds te doen verwachten. Hij was met hartelijke deelneming aan het belang van den Heer ASTOR verbonden, en de uitgestrekte inzichten van dien handelaar niet doorziende, even min als zijne gewoonte om met groote geldsommen te handelen, was hij van den beginne af aan afschrikt geworden door de geweldige onkosten, die de onderneming vercischte, en ontmoedigd door de volgende verliezen, die

hem voorkwamen onherstelbaar te zijn. Hij trad dus langzamerhand tot de denkwijze zijner medebroeders, als misschien raadzaam onder de tegenwoordige omstandigheden, toe: zijne eenigste poging was de zaak verder met zoo min verlies als mogelijk was voor den Heer ASTOR te besturen.

Er lag aan de factorij nog een groote voorraad van pelterijen, welke noodwendig ergens ter markt moesten gebragt worden. Er waren ook vijf-en-twintig Sandwich-Eilanders in dienst van de Maatschappij, welke hij zich verbonden had naar hun vaderland te zullen overbrengen. Die beide omstandigheden vereischten een schip.

De *Albatros* was voor de Markiezen- en vandaar voor de Sandwich-Eilanden bevracht. Men besloot, dat de Heer HUNT met dien bodem zoude afreizen om een vaartuig te zoeken en indien het mogelijk was er den eersten Januarij weder zoude zijn met eenigen toevoer van levensmiddelen.

Ingevalle er evenwel iets gebeurde, hetwelk hem hierin verhinderde, zoude er eene schikking aan den Heer MACTAVISH worden voorgesteld, om de manschappen van de Amerikaansche pelterij-Compagnie, die zulks verkiezen mogten, tot de Noord-West-Compagnie te doen overgaan, welke dan de hun verschuldigde dienstloonen ter betaling op zich zoude nemen tegen de ontvangst van eene gelijke waarde in goederen uit het pakhuis der factorij. De Heer MACDOUGAL stelde als een middel ter bespoediging van de zaak voor, dat het bestier der schikkingen met den Heer MACTAVISH te maken, ingeval de Heer HUNT niet wederkomen mogt, aan hemzelve zoude overgelaten worden. Men stemde hierin toe, alzoo men dat geval voor mogelijk maar niet voor waarschijnlijk hield.

Hij trad dus
 lebroeders, als
 ige omstandig-
 aak verder met
 Heer ASTOR te

e voorraad van
 markt moesten
 n-twintig Sand-
 ppij, welke hij
 te zullen over-
 schten een schip.
 en vandaar voor
 besloot, dat de
 en om een vaar-
 as er den eersten
 a toevocr van le-

twelk hem hierin
 n den Heer MAC-
 schappen van de
 e zulks verkiezen
 te doen overgaan,
 stloonen ter beta-
 ntvangst van eene
 khuis der factorij.
 del ter bespoedi-
 er schikkingen met
 val de Heer HUNT
 en zoude overge-
 e, alzoo men dat
 rschijnlijk hield.

Het is alhier de plaats om aan te merken, dat bij de eerste kennisgeving van MACDOUGAL van zijn besluit om het Etablissement op te breken, drie van de klerken, die Britsche onderdanen waren, zich met zijn goedvinden in de dienst der Noord-West-Compagnie hadden begeven en met den Heer MACTAVISH naar diens handelspost in het binnenland waren vertrokken.

Al deze schikkingen gedurende een verblijf van zes dagen te *Astoria* gemaakt hebbende, zeilde de Heer HUNT op den 26sten Aug. aan boord van den *Albatros* uit, en kwam zonder onheil aan de Marquisen-eilanden aan. Hij was er nog niet lang geweest, toen PORTER met het fregat *Essex* mede aldaar kwam, een aantal stoutmoedige Londensche walvischvangers medebrengeende, die hij op zijn' kruistogt in de Stille Zee genomen had. De Heer HUNT ontving van dezen scheepsbevelhebber het verontrustende bericht, dat het Britsche fregat *Phoebe* met een transportschip ingerigt om de forten te beschieten, te Rio Janeiro was aangekomen, alwaar zich de oorlog-sloepen de *Cherub* en *Racoon* bij hetzelfde gevoegd hadden, en dat deze gezamentlijk op den 6^{den} Julij naar de Stille Zee waren afgezeild, gelijk men vooronderstelde met eene bestemming naar den uitloop der Columbia.

Daar was dan nu het doodvonnis van *Astoria* onder-reekend! Het bezorgde gemoed van den Heer HUNT was meer beangstigd dan ooit te voren. Hij had zich beijverd, om den eigendom van den Heer ASTOR, met zoo weinig schade als doenlijk was, uit eene ongelukkige onderneming los te wikkelen, en nu liep dezelve gevaar van geheel en al verzwolgen te zullen worden. Hoe zoude hij denzelven aan den maalstroom ontrukken? Het was onmogelijk

een schip daartoe te huren, terwijl er een Britsch eskader op weg was naar de rivier. Hij trachtte een der walvischvaarders te koopen, welke de Heer PORTER had medegebragt. De bevelhebber vroeg hem daar vijf-entwintigduizend dollars voor. Die prijs kwam te hoog voor en de koop kon niet tot stand komen. Nu drong de Heer HUNT bij hem aan, dat hij een der prijzen zoude uitrusten en naar *Astoria* zenden, om de goederen en een gedeelte der manschappen weg te brengen, doch hij weigerde zulks, zeggende: »daartoe niet gemagtigd te zijn." Hij verzekerde den Heer HUNT nogtans, dat hij zoude trachten den vijand aan te treffen, en, ingeval hij mogt vernemen, dat zij werkelijk naar de *Columbia* waren gegaan, hen of voorkomen of volgen zoude, indien de omstandigheden hem zulks toelieten.

In zulk eene pijnlijke onzekerheid werd de Heer HUNT tot op den 23sten Nov. op de Marquisen-eilanden opgehouden, en reisde toen aan boord van den *Albatros* naar de Sandwich-eilanden af. Hij koesterde nog eene flauwe hoop, dat het jaarlijksche schip, in weêrwil van den oorlog en al de andere ontmoedigende omstandigheden door den Heer ASTOR afgezonden, en, na de eilanden te hebben aangedaan, naar de *Columbia* mogt gezeild zijn. Hij kende den grooten prijs en het belang, hetwelk deze op de onderneming stelde, en dat hij zich door geenlei zwaarigheden van dezelve zouden laten afschrikken, veel minder het nieuw gevestigde Etablissement in den tijd des gevaars zonder hulp of onderstand zoude laten. Hij liet hierin, gelijk wij gezien hebben, den Heer ASTOR regt wedervaren, en wij moeten thans verslag doen van de reden van het wegblijven des vaartuigs, hetwelk hij met brieven en met voorraad had uitgezonden. Die zee-

en Britsch eskadrachtte een der Heer PORTER had hem daar vijf-en- kwam te hoog men. Nu drong der prijzen zoude n de goederen en rengen, doch hij niet gemagtigd te r nogtans, dat hij n, en, ingeval hij de Columbia waren zoude, indien de

togt maakt een ander hoofdstuk van rampen in dit belangrijk geschiedverhaal uit.

De *Leeuwrik* ging op den 6^{den} Maart 1813 van Nieuw-York onder zeil, en had eene voorspoedige reis, tot op weinige graden van de Sandwich-eilanden af. Doch toen kwam er een storm op, die weldra tot een' hevigen orkaan toenam. De *Leeuwrik* was een goed en fraai schip, hetwelk het een tijd lang volkomen tegen den storm uithield. Ongelukkig kwam er eene stortzee, die het roer lijwaarts heen sloeg, zoodat het schip niet langer te besturen was, en eene tweede stortzee smeed het geheel en al op zijde. De orders werden gegeven van de masten te kappen. Ongelukkiglijk geraakten onder de verwarring de booten ook los en dreven weg. Het schip rees weder, maar was toen niet meer dan een wrak vol water, van een hooge zee bespoeld en met ingeslagen luiken. Bij het monstereen van de equipage miste men één man, die voor in het schip verdronken gevonden werd.

Bij het kappen der masten was het onmogelijk geweest de noodige voorzorg te nemen van met de takelaadje aan lijwaart te beginnen, alzoo dezelve door de ligging van het schip geheel en al onder water lag. De gansche vleet bleef dus vier dagen lang aan het schip vast. Gedurende al dien tijd, lag het vaartuig op het water te dobberen, terwijl de eene stortzee na de andere over hetzelfde heenging, de masten en stengen telkens al beukende tegen het boord sloegen en de arme zeevaarders kneusden, die zich aan den boegspriet en dan nog overeinde staande stompen onder masten hadden vastgeklemd. De doodsangst dezer menschen was onlijdelijk. Zij stonden tot hun middel in het water en liepen gevaar van door elke baar te worden medegenomen. Zij durfden in dien toestand niet te

slapen, uit vrees van los te laten en weggeslagen te worden. De boegspriet was de eenigste drooge plaats van het wrak. Tegen dezen lieten zij zich om het half uur vastbinden, om zoo doende eenige oogenblikken slapens te genieten.

Op den 14^{den} stierf de eerste stuurman en werd door de baren medegerukt. Op den 17^{den} werden er twee matrozen, uitgeput van krachten, over boord gespoeld. De volgende baar wierp hunne lijken wederom op het dek, alwaar dezelve heen en weder geslingerd werden tot een akelig schouwspel voor de nog levenden. De Heer OGDEN, de supercarga, die op den boegspriet zat, riep de lieden, die het dichtste bij de lijken waren, toe dezelve aan het wrak vast te binden tot eene laatste toevlugt, in geval de hongersnood hen tot het uiterste drijven mogt!

Op den 17^{den} bedaarde de storm langzamerhand en de zee werd kalm. Nu kropen de matrozen het dek rond en begonnen er de ergste belemmering van weg te ruimen. De stengen werden aan een' kant gebragt en de ankers en kanonnen over boord gesmeten. De stang van het sprietzeil werd tot een' noodmast toegetakeld, en het topzeil van den bezaanmast er aan vastgesjord. Van eenige gebroken sparren werd eene soort van stellaadje gemaakt waarop de equipage vrij van het water konde staan, om droog te blijven en eenigzins met gemak te kunnen slapen. De honger en dorst verzwaarden nog hun lijden, doch er was een Sandwich-eilander aan boord, die een bekwaame zwemmer was en in de kajuit wist te komen vanwaar hij eerst eenige flesschen wijn en porter haalde en vervolgens ook nog een vierendeels vat wijn uit het gedeelte van schip, 't welk onder water lag. Hij vond

beslagen te wor-
rooge plaats van
om het half uur
nblikken slapens

an en werd door
werden er twee
r boord gespoeld.
wederom op het
geslingerd werden
og levenden. De
en boegspriet zat,
ken waren, toe de-
t eene laatste toe-
n tot het uiterste

langzamerhand en
rozen het dek rond
ng van weg te rui-
kant gebragt en de
ten. De stang van
toegetakeld, en het
gesjord. Van eenige
n stellaadje gemaakt
er konde staan, om
ak te kunnen slapen
og hun lijden, doch
boord, die een be-
juit wist te komen
zijn en porter haald
eels vat wijn uit het
water lag. Hij von-

ook een weinig raauw varkensvleesch, hetwelk met eene
karige hand werd rondgedeeld. De ijselijkheid van
hunn' toestand werd verzaard door het zien van menig-
vuldige haaijen, die rondom het wrak zwierven, als of zij
wachtende waren op hunne prooi. Op den 24ten stierf
de kok, die een zwarte was; in zee gesmeten zijnde
werd hij dadelijk door die gulzige monsters verslonden.

Zij waren verscheiden dagen onder hun klein zeil voor-
uit gevaren, toen zij op den 25ten land in het gezicht kre-
gen. Het lag omtrent vijftien mijlen van daar, en zij
bleven drie dagen lang langs hetzelfde drijven. Op den
28ten zagen zij verrukt van blijdschap eene kano met
inboorlingen naderen. Deze kwamen hen op zijde liggen
en gaven hun' een' zeer welkomen voorraad van aardappelen.
Zij zeiden hun dat het land een der Sandwich-eilanden
was. De tweede stuurman en een der matrozen gingen
met de kano aan land om water en andere benoedig-
heden te halen, en zich hulp te verschaffen van de
eilanden, om het wrak in de haven te boegscren.

Geen van die drie kwam weder aan boord, en er
werd ook geene hulp van land afgezonden. Des ande-
ren daags kwamen er tien of twaalf kanoos op zijde van
het wrak, maar zwierven er even als haaijen om heen,
en wilden niet behulpzaam zijn om hetzelfde naar het
land te halen.

De zee ging intusschen voort zoo geweldig over het
schip heen te slaan, dat het onmogelijk was zonder zich
vast te laten binden aan het roer te blijven staan. De
equipagie was nu zoodanig van honger en dorst uitge-
put, dat de Kapitein voorzag, dat het haar ondoenlijk
zoude zijn het langer uit te houden, en dus achtte hij
het de eenigste kans voor het behoud hunner levens te

zijn in de kanoos aan land te gaan en zich gereed te houden het wrak te ontvangen en te beveiligen, wanneer het op de kust mogt aandrijven. Zij kwamen dan allen behouden aan, maar hadden nauwelijks het strand bereikt, of zij werden door de inboorlingen omringd, die hen tot het hemd toe ontkleedden. De naam van dit onherbergzaam Eiland was Tahoorowa.

Gedurende den nacht dreef het schip op strand, terwijl de branding tegen hetzelfde aansloeg, en kort daarna barstte het. Op den volgenden morgen dreef er een groot aantal vaten met goederen langs het strand. De inboorlingen sloegen die aan stukken, om er de ijzeren hoepels af te nemen, maar wilden niet gedoogen, dat de equipagie zich van derzelve inhoud meester maakte, of aan boord van het wrak ging.

Dewijl de manschappen aan alles gebrek hadden en er nog een lange tijd konde verloopē, eer zij in de gelegenheid werden gesteld, om van deze eilanden weg te kunnen komen, vertrok de Heer OGDEN, zoodra hij slechts kon, naar Owyhee, en trachtte met den Koning van dat eiland eenige schikking te maken tot ondersteuning van zijne ongelukkige lotgenooten.

De doorluchtige TAMEAMEA was, gelijk wij bij eene vorige gelegenheid hebben aangetoond, een sluwe koopman, en thans gedroeg hij zich ook als een ervaren strandvonder. Zijne onderhandelingen met MACDOUGAL en de andere »Eris van de groote Amerikaansche peltterij-Compagnie" waren op de tegenwoordige omstandigheden van weinig invloed en hij maakte een schandelijk misbruik van hun ongeluk. Hij bewilligde er in de equipagie gedurende derzelve verblijf op zijn grondgebied van leeftogt te voorzien, en hun al de kleedingstuk-

ken, die er gevonden werden, terug te geven, maar hij bedong daarvoor, dat het wrak als een verloren goed door het toeval op zijne kust gesmeten, aan hem zoude verblijven. De Heer OGDEN was wel genoodzaakt, die voorwaarde aan te nemen. Hierop zond de groote TAMAMEA zijn' gunsteling JOHN YOUNG, den matrozen-gouverneur van Owyhee, met een aantal koninklijke gardes om het wrak ten behoeve van de kroon in bezit te nemen. Dit geschiedde, en de goederen zoo wel als de manschappen werden naar Owyhee, overgebracht. De goedheid des Konings schijnt door eene karige hand bestuurd te zijn geworden: de manschappen kregen weinig te eten, en het moet onder het lezen van het verslag hunner reize zonderling voorkomen, hen na al de bezwarenissen, die zij hadden uitgestaan, zoo gevoelig beleedigd te vinden over kleine onvoegzaamheden, dat zij den Koning voor »een wild monster" uitschelden, omdat hij hun een' pot weigerde om in te koken, en den Heer OGDEN het gebruik ontzegde van een mes en vork, die uit het wrak geborgen waren.

Zoodanig was de rampzalige uitslag der expeditie van den *Leeuwrik*. Ware dit schip behouden ter plaatse van deszelfs bestemming gekomen, dan zouden welligt nog de zaken van *Astoria* eene andere wending hebben genomen. Het schijnt, dat eene zonderlinge noodlottigheid al de zee-expeditiën vervolgde, terwijl dezelve te land niet veel minder ongelukkig uitvielen.

Kapitein NORTHROP was nog op de Sandwich-Eilanden op den 20sten Dec., toen de Heer HUNT aankwam. Deze kocht terstond voor tienduizend dollars eene brik de *Handelaar* genoemd, en gaf aan Kapitein NORTHROP het bevel over dezelve. Zij gingen op den 22sten Jan.

naar *Astoria* onder zeil, met voornemen om ten spoedigste de goederen vandaar naar de Russische Colonie op de noord-westkust over te voeren, ten einde te verhinderen, dat dezelve in de handen der Engelschen vielen. Zoodanig luidden de orders van den Heer ASTOR met den *Lexwrik* overgezonden.

Wij zullen thans den Heer HUNT zijne reis laten vervolgen, en terugkeeren om te zien, wat er gedurende zijne afwezigheid te *Astoria* was voorgevallen.

om ten spo-
ssische Colonie
n einde te ver-
ngelschen vie-
en Heer ASTOR

reis laten ver-
t er gedurende
llen.

Hoofdstuk LIX.

*Aankomst van MACTAVISH te Astoria. — Gedrag van zijne
volgelingen. — Onderhandelingen tusschen MACDOUGAL
en MACTAVISH. — Onderhandeling over de overdragt
van Astoria. — Twijfelingen aan de getrouwheid van
MACDOUGAL.*

Op den 2^{den} Oct. omtrent vijf weken, nadat de Heer HUNT met den *Albatros* van *Astoria* was afgezeild, ver- trok de Heer MACKENZIE met twee kanoos en twaalf mannen, naar de handelsposten van de Heeren STUART en CLARKE, om hun van de nieuwe besluiten, op de laatste bijeenkomst der aandeelhouders genomen, kennis te geven.

Hij was de rivier nog geene honderd mijlen ver opge- varen, toen hij eene flotille van tien kanoos onder het gewapper der Britsche vlagger en als gewoonlijk onder het luid gezang der Canadesche roeijers, vrolijk de rivier zag komen afzakken.

Het was eene expeditie, uitgerust door MACTAVISH, die den Heer J. STUART, een anderen aandeelhouder van de Noord-West-Compagnie, met eenige klerken en acht- en-zestig manschappen zamen vijf-en-zeventig zielen, bij

zich had. Zij hadden gehoord, dat het fregat *Phoebe* en de *Isaak Todd* op de hoogte van den uitloop der Columbia waren, en begaven zich nu naar beneden, om derzelfer aankomst af te wachten. In eene der kanoos kwam de Heer CLARKE als passagier mede, wien het verontrustende berigt van zijn' handelspost aan de Spokan gebragt was. De Heer MACKENZIE besloot terstond met hem naar *Astoria* terug te gaan, en nadat hij gewend had, bleven de beide partijen voor den nacht zamen gelegerd. De aanvoerders, namen, gelijk natuurlijk was, eene welvoegelijke houding in acht, maar eenige der mindere bedienden konden zich niet weêrhouden van op eene pralende wijze er op te stoffen, dat zij nu weldra de Britsche vlag op de wallen van *Astoria* planten en al de Amerikanen uit het land jagen zouden.

In den loop van den avond hield de Heer MACKENZIE eene geheime bijeenkomst met den Heer CLARKE, waarin zij besloten voor het aanbreken van den dag heen te gaan, om MACDOUGAL in tijds van de aannadering dezer Noordwestelijken kennis te geven. Doch ook deze waren wakker, en op het oogenblik toen MACKENZIE's kanoos af zouden steken, voegden zich een paar kanoos van de noordwest-flotille bij hen, bemand met MACTAVISH, twee klerken en elf manschappen. Met deze had hij ten oogmerk vooruit te gaan, om schikkingen te maken, het overige van zijn convooi met een' aanzienlijken voorraad van pelterijen achterlatende om zijne verdere orders af te wachten.

De twee partijen kwamen op den 7^{den} Oct. te *Astoria* aan. De Noord-westelijken kampeerden onder de kanonnen van het fort, en ontrolden de Britsche vlag. De jonge lieden, die in het Fort en inboorlingen van de Ver-

eenigde Staten waren, stonden op het punt van de Amerikaansche vlag uit te steken, toen MACDOUGAL hen verzocht zulks te laten. Zij waren daar verwonderd over, en ten uiterste gebelgd over den toon en de houding, welke de klerken en bedienden der Noord-West-Compagnie aannamen, die overal rondrentelden met die snoevende gebaren, welke deze helden der wildernis eigenaerdig aankleeft. Zij beschouwden zich ook inderdaad als heeren en meesters alhier en zagen op de arme afgetobde Astorianen als op een overwonnen hoopje volks neder.

Des anderen daags riep MACDOUGAL de klerken hijeen en las hun eene zinsnede voor, uit een' brief van zijn' oom, den Heer ANGUS SHAW, een' der voornaamste aandeelhouders van de Noord-West-Compagnie, waarbij deze hem de komst berigtte van de *Phoebe* en den *Isaak Todd* » om alles wat aan de noord-westkust Amerikaansch was in te nemen en te vernietigen. »

Deze tijding bragt verslagenheid te weeg onder de zulken der klerken, die inboorlingen der Vereenigde Staten waren. Zij gloeiden van verontwaardiging, ziende hunne nationale vlag door een' Canadeschen bevelhebber gestreken en de Britsche onder hunne oogen ontrold. De pogchende houding der Noord-westelijken had hen ook hevig gekrenkt. In die stemming hadden zij gaarne hunne vlag uitgestoken en het fregat uitgedaagd. Zij wisten wel dat het fregat niet binnen den afstand van eenige mijlen van het fort komen konde, en dat zij zelfs al de booten, die hetzelfde mogt afzenden, in den grond konden boren.

Doch er waren koelder en meer vooruitziende gemoeederen, die het bestuur van zaken in handen hielden, en die niets van den vaderlandschen hoogmoed dezer jonge

regat *Phoebe*
n uitloop der
beneden, om
ne der kanoos
le, wien het
an de Spokan
t terstond met
at hij gewend
nacht zamen
natuurlijk was,
ar eenige der
houden van op
t zij nu weldra
planten en
len.

Heer MACKENZIE
CLARKE, waarin
en dag heen te
annadering dezer
ook deze waren
MACKENZIE'S kanoos
ar kanoos van de
MACTAVISH, twee
had hij ten oog-
n te maken, het
enlijken voorraad
verdere orders af

Oct. te Astoria
onder de kanonnen
e vlag. De jonge
gen van de Ver-

lieden gevoelden. De zinsnede van dien brief was waar-schijnlijk door MACDOUGAL voorgelezen geworden, alleen met oogmerk om den weg tot een' vooraf overlegden *coup d'état* te banen. Op dezen zelfden dag stelde de Heer MACTAVISH voor, al den voorraad van goederen en en pelterijen aan de Compagnie toebehoorende, zoowel te *Astoria* als in het binnenland op eigene onkosten over te nemen. De Heer MACDOUGAL nam het op zich hierin te bewilligen, uit kracht van het gezag, waarmede hij bekleed was, ingeval van het wegblijven van den Heer HUNT. Dat gezag was evenwel beperkt, en strekte zich niet uit tot eene onderhandeling van zooveel gewigt. Doch niemand kante er zich tegen aan, en hij maakte terstond met MACTAVISH eene voorloopige schikking geheel en al ten genoegen van den laatstgenoemden.

De Heer J. STUART en de achtergeblevenen van de Noord-westelijken kwamen kort daarna, en legerden zich in met MACTAVISH. De eerste verzette zich luid tegen de aangenomene bepalingen en drong op eene vermindering van de prijzen aan. Nu moesten er nieuwe onderhandelingen worden aangeknoopt. De eischen der Noord-westelijken werden op een' beslissenden toon voorgedragen, en zij schenen als overwinnaars de wet te stellen. De Amerikanen zagen dat alles met misnoegen en verontwaardiging. Zij beschouwden MACDOUGAL als iemand, die zoo al niet eene trouweloze, ten minste eene lafhartige rol in de zaak speelde. Hij ging gedurig naar het kampement om te onderhandelen, in plaats van zich binnen zijne wallen te houden en de voorstellingen van hunn' kant af te wachten. Zij merkten aan, dat zijn toestand in geen deele zoo hopeloos stond, om zulk eene laagheid verschoonbaar te maken. Hij konde gerustelijk de eens

toegestemde bepalingen volhouden. De Noord-westelijken hadden hunne ammunitie verloren: zij hadden geene goederen om aan de inboorlingen tegen levensmiddelen te verkoopen, en zij waren zoodanig van alles ontbloot, dat MACDOUGAL hnn den kost moest geven, terwijl hij met hen onderhandelde. Hij daarentegen was van alles voorzien, hij had zestig mannen met wapens, kruid en lood, booten, en alles wat er hetzij in geval van verdediging of aftogt vereischt konde worden. Hij had hen onder de kanonnen van het fort in zijne magt: kwam er een vijand voor de kust opdagen, dan zelfs had hij nog den tijd, om het kostbaarste gedeelte van den eigendom in te pakken, en dat ergens te verbergen, of er mede naar het binnenland de wijk te nemen.

Doch al deze bedenkingen kwamen bij den Heer MACDOUGAL niet in aanmerking, of zij werden door andere beweegredenen verdrongen. Hij liet zoo veel op den verkoopprijs vallen, als de Heer J. STUART goedgevond, en op den 16^{den} Oct. kreeg eene overeenkomst haar beslag, in gevolge van welke de pelterijen en de koopwaren van allerlei aard in de landstreek aan den Heer ASTOR toebehoorende voor omtrent een derde deel van derzelve wezenlijke waarde in het bezit der Noord-West-Compagnie geraakten. Aan dezulken der manschappen, die niet verkozen in de dienst van die maatschappij over te gaan, werd een veilige doortogt langs de noord-westelijke handelsposten gewaarborgd, en het montant der hun verschuldigde tractementen zoude van den prijs voor *Astoria* te betalen worden afgetrokken.

Voor de pelterijen, die meer dan 100,000 dollars waarde hadden, werd niet meer dan 40,000 dollars betaald. Elke beverhuid van 5 dollars waarde werd op

2 dollars geschat: de landotters op 50 centen per stuk, hoezeer vijf dollars waardig. De zeeotters, die van 45 tot 60 dollars moesten gelden, op 12: en voor vele soorten van pelterijen werd niets betaald. Daarenboven hadden de goederen en koopwaren voor den handel met de Indianen driemaal de waarde moeten opbrengen van de som, waarvoor zij verkocht werden.

Van de artikelen, die er voorhanden waren en derzelver prijzen is de volgende opgave gevonden: —

	Dollars.		Dollars.
17,705 ₤ Bever perkement,			
geschat op.	200	waardig	500.
465 oude Beverhuiden voor			
rokken.	166	»	350.
907 Landotters	50	»	500.
68 Zeeotters.	1200	w. van 4 tot 6000.	
30 dito.	500	waardig	2500.
Voor de volgende artikelen werd niets betaald:			
			Dollars.
22 Canadesche Bevers. .	elke	waardig	40.
38 Lossenvellen.		»	200.
18 Vossevellen.		»	100.
106 stuks divers.		»	150.
71 zwarte Beerenvachten.		»	400.
16 grijze Beerenvachten. .		»	1000.

Het gedrag en de beweegredenen van den Heer MAC-DOUGAL in die gansche onderhandeling zijn sterk door de andere aandeelhouders gegispt geworden. Zij hebben hem beschuldigd van misbruik gemaakt te hebben van het vertrouwen, dat men in hem had gesteld, en van het belang des Heeren ASTORS aan de Noord-West-Compagnie

ten per stuk,
s, die van 45
en voor vele
Daarenboven
en handel met
opbrengen van

en en derzelver

Dollars.

waardig 500.

» 350.

» 500.

van 4 tot 6000.

waardig 2500.

staald:

Dollars.

waardig 40.

200.

100.

150.

400.

1000.

den Heer MAC-
zijn sterk door
n. Zij hebben
te hebben van
eld, en van het
West-Compagnie

te hebben opgeofferd, op de belofte en met het vooruitzicht van zijn eigen voordeel te bevorderen.

Hij zelf evenwel hield steeds vol, dat hij den besten koop voor den Heer ASTOR gesloten had, dien de omstandigheden toelieten, alzoo er elk oogenblik een fregat te gemoet werd gezien, in welk geval de gansche eigendom van dien handelaar gevaar liep van genomen te worden: dat de terugkomst van den Heer HUNT zeer onzeker was, dewijl het fregat de orders had, om twee jaren lang op de kust te kruisen en alle Amerikaansche vaartuigen van dezelve te weren. Hij verklaarde daarenboven stellig, en MACTAVISH erkende door een certificaat die verklaring, dat hij eene schikking had voorgesteld om de goederen naar Canton te zenden en aldaar voor rekening van den Heer ASTOR te verkoopen, maar dat zijn voorstel was afgewezen.

Niettegenstaande al zijne verklaringen, bleven vele der personen, die bij het sluiten van de overeenkomst tegenwoordig, en met de gansche toedragt van de zaak bekend waren, onder andere de Heer MACKENZIE zelf, die meermalen ééne lijn met hem getrokken had, vastelijk in het geloof, dat hij er eene dubbelzinnige rol onder gespeeld had. Het gelukte hem evenmin zich bij den Heer ASTOR te verontschuldigen; want die handelaar verklaarde in een' brief eenigen tijd daarna aan den Heer HUNT geschreven, dat hij zijn' eigendom als stellig weggegeven beschouwde. »Was de plaats met de goederen,» voegde hij daarbij »op eene eerlijke wijze door den vijand genomen, zoude ik mij daarover kunnen troosten, en had dat liever gehad. Dan kwelde mij het gevoel niet van ondankbaar behandeld te zijn.»

Het mogen onverdiende verdenkingen zijn, maar zeker

is het, dat dezelve krachtdadig bevestigd werden door de omstandigheid, dat de Heer MACDOUGAL kort na het aangaan der verbindtenis een der leden werd van de Noord-Westelijke Maatschappij, en er een aandeel in kreeg, hetwelk hem een aardig inkomen opbragt.

yd werden door
DOUGAL kort na
en werd van de
een aandeel in
opbragt.

Hoofdstuk LX.

*Aankomst van een vreemd schip. — Ontsteltenis te Astoria. —
Krijgshaftig aanbod van COMCOMLY. — Astoria door de
Engelschen genomen. — COMCOMLY's verontwaardiging
over het gedrag van zijn' schoonzoon.*

In den ochtendstond van den 30sten Nov. zag men een schip de Kaap der Teleurstelling omvaren. Het liet in de Bakkersbaai het anker vallen en bleek een oorlogsschip te zijn. Van welke natie? — was nu de angstige vraag. Was het een Engelsch schip, waarom kwam het dan alleen? Waar was dan het koopvaardijship, hetwelk er bij behoorde? — Was het een Amerikaansch vaartuig, wat zoude er dan van de nieuwe bezitting der Noord-West-Compagnie worden?

In die onzekerheid laadde MACTAVISH met allen spoed twee barges met al de pakken van pelterijen, waar het merk der Noord-West-Compagnie op stond, en voer er drie mijlen hooger naar Kaap Tongue de rivier mede op. Daar zoude hij een afgesproken sein van MACDOUGAL afwachten, hetwelk hem de bedoelingen van het schip kenbaar zoude maken. Was het al een Amerikaan,

dan had de Heer MACTAVISH zich wel geborgen en kon met zijne rijke lading naar het binnenland vlugten. Het is al iets bijzonders, dat die beknopte manier, van kostbare goederen zoo gemakkelijk buiten het bereik van een vijandelijk schip te vervoeren, niet bij den Heer MACDOUGAL opkwam, terwijl zij het eigendom van den Heer ASTOR waren.

Inmiddels liet MACDOUGAL, die nog in naam het gezag over het fort voerde, eene kanc te water brengen, met lieden bemand, die nog onlangs tot de Amerikaansche pelterij-Compagnie behoorden, en roeide naar het schip heen. Onder weg belastte hij zijne manschappen zich naar bevind van zaken voor Amerikanen of voor Engelschen uit te geven.

Nu bleek het, dat het schip de Engelsche oorlog sloep de *Raccoon* was, van zes-en-twintig stukken en honderden-twintig mannen equipagie onder het gezag van Kapitein BLACK. Volgens het berigt van dien officier was het fregat *Phoebe* met de beide oorlog sloepen de *Cherub* en de *Raccoon*, den *Isaak Todd* onder hun convoer hebbende, van Rio Janeiro afgezeild. De *Phoebe* had den Heer JOHN MACDONALD aan boord als passagier, een aandeelhouder van de Noord-West-Compagnie, die medegegaan was om van de vermoedelijke omkeering van zaken te *Astoria* voordeel te trekken. Op de hoogte van Kaap Hoorn was het convoer door kwaad weder uit een geraakt. De drie oorlogschepen waren op het eiland Don Juan Fernandez de bepaalde verzamelplaats weder bijeengekomen, maar hadden vergeefs op den *Isaak Todd* gewacht.

Intusschen was er berigt gekomen van de afbreuk, die de Commodore PASTOR aan de Britsche walvischvaarders

borgen en kon
vlugten. Het
er, van kostbare
k van een vijan-
der MACDOUGAL
den Heer ASTOR

naam het gezag
brengen, met
erikaansche pel-
naar het schip
nschappen zich
n of voor En-

sche oorlog sloep
ken en honderd-
gezag van Ka-
lien officier was
epen de *Cherub*
er hun convooi
De *Phoebe* had
passagier, een'
pagnie, die me-
omkeering van

Op de hoogte
kwaad weder uit
en op het eiland
melplaats weder
op den *Isaak*

de afbreuk, die
walvischvaarders

deed. De gezagvoerder HILLYER zeilde terstond uit, om hem op te zoeken, met de *Phoebe* en den *Cherub*, den Heer MACDONALD op den *Raccoon* overschepende en dat vaarttuig gelastende naar de *Columbia* te zeilen.

De officieren van den *Raccoon* waren vol ingespannen verwachting. De agenten der Noord-West-Compagnie hadden, bij het aansporen tot de expeditie, veel gesproken van den onschatbaren buit, die er voor de gelukkige veroveraars van *Astoria* te behalen was. De Heer MACDONALD had gedurende de reis de gemoederen zoodanig weten op te winden, dat er geen vlaggejonker aan boord was, die niet van schatten droomde, en geen luitenant die zijn vooruitzicht voor duizend ponden wilde verkoopen. Men kan zich derhalve hunne téléurstelling verbeelden, toen zij vernamen, dat hunne bestorming van *Astoria* door eene vriendschappelijke koopmans-onderhandeling in het riet was geloopt: dat hun vurig verlangd aandeel in den buit door een wel ingerigt handels-contract reeds een Britsch eigendom geworden was, en dat dit alles bewerkstelligd was door die zelfde Maatschappij, die zich zooveel moeite gegeven had, om hen uit te zenden naar hetgeen zij thans voor eene eerste Aprils boodschap uitmaakten. Zij gevoelden zich beleedigd door een hoopje sluwe kooplieden, die hen hadden gebruikt om eene noot te kraken, waarvan zij zelve de kern opaten. De Heer MACDOUGAL werd dan ook op zulk eene wijze door zijne landgenooten aan boord van het schip ontvangen, dat hij reg. blijde was, na een kort bezoek, wederom naar huis te kunnen gaan.

Terwijl hij aldus bezig was met de voorbereidselen te maken tot het onthaal van den kapitein van den *Raccoon*, kwam zijn eenoogige schoonvader met een' talrijken

stoet van Chinooksche krijgslieden, allen ten strijde beschilderd en uitgerust, hem in zijn vertrek opzoeken.

De oude COMCOMLY had met ontsteltenis de aankomst gezien van eene »grootte oorlogskano" die de Britsche vlag in top heesch. De sluwe oude Wilde was in den loop zijner dagelijksche bezoeken op het fort zoo wat min of meer een staatkundige geworden. Hij wist *iets* van den oorlog tusschen de beide natien, maar *niets* van de schikking tusschen MACDOUGAL en MACTAVISH. Hij beefde dus voor het gezag van zijn' schoonzoon, en de jonge grootheid van zijne dochter, en verzamelde in allerijl zijne strijders. »Koning GEORGE" zcide hij: »heeft zijne grootte kano gezonden om het fort te verdelgen, en de inwoners tot slaven te maken. Zullen wij dat dulden? De Amerikanen zijn de eerste Blanke menschen, die zich in ons land hebben nedergezet. Zij hebben ons behandeld als broeders. Hun grootte opperhoofd heeft mijne dochter tot zijne vrouw gekozen: wij zijn derhalve één volk."

Zijne strijders namen ook het besluit, om ten Amerikanen tot het uiterste toe bij te staan, en met dat inzicht kwamen zij beschilderd en gewapend voor den strijd. COMCOMLY hield eene treffende aanspraak aan zijn' schoonzoon. Hij bood hem aan elken onderdaan van Koning GEORGE te dooden, die aan den wal kwam. Niets was gemakkelijker dan dat. Het schip konde op den afstand van zes mijlen het fort niet naderen, en de equipage niet anders landen dan in booten. De bosschen reikten tot aan den kant van het water. Hij en de zijnen zouden zich in dezelve verbergen, en elken vijand nederschie-ten, zoodra hij slechts een' voet aan land zette.

MACDOUGAL was zekerlijk ten uiterste gevoelig over

ten strijde be-
k opzoeken.
nis de aankomst
die de Britsche
ilde was in den
et fort zoo wat
. Hij wist *iets*
, maar *niets* van
MACTAVISH. Hij
oonzoon, en de
n verzamelde in
zeide hij: »heeft
te verdelgen, en
wij dat dulden?
enschen, die zich
hebben ons be-
hoofd heeft mijne
zijn derhalve één

om den Amerika-
en niet dat inzicht
voor den strijd.
k aan zijn' schoon-
rdaan van Koning
kwam. Niets was
de op den afstand
, en de equipagie
e bosschen reikten
n de zijnen zouden
vijand nederschie-
and zette.
rste gevoelig over

dat blijk van genegenheid van zijn wilden schoonvader, en misschien wel een weinig beschaamd over diens jagersinborst, die zoo zeer met de zijne streed. Hij verzekerde COMCOMLY nogtans, dat zijne zorg voor de veiligheid van hemzelve en die van de prinses overbodig was; alzoo de equipagie van het schip, hoewel aan Koning GEORGE toebehoorende, noch de Amerikanen noch derzelve Indiaansche bondgenooten beleedigen zoude. Hij ried hem en zijne strijders daarom aan, hunne wapens en hunne strijdkleederen af te leggen, de verw van hun gelaat en hunne lichamen af te wasschen, en zich als zindelijke en beleefde Wilden voor te doen, die de vreemdelingen op eene welvoegelijke wijze wisten te ontvangen.

COMCOMLY werd over dien raad zeer gebelgd, die zoo weinig overeenkwam met zijne Indiaansche manier van een vijandig volk te ontvangen, en het was niet dan na herhaalde verzekeringen van de vriendschappelijke bedoelingen dier vreemdelingen, dat hij besluiten kon zijn' oorlogzuchtigen toon te matigen. Hij sprak een weinig met zijne strijders over dien zonderlingen toestand van zaken, en misschien ook wel over het vredelievende karakter van zijn' schoonzoon. Zij haalden allen hunne schouders op, lieten een Indiaansch gegrom hooren, en dropen stilletjes naar hun dorp af, om voor het tegenwoordige hunne wapens in een' hoek te leggen.

De noodige schikkingen thans gemaakt zijnde om Kapitein BLACK te ontvangen, bemande die scheepsbevelhebber zijne booten en ging met de betamelijke staatsie aan land. Naar de praatjes, die hij deswege van de Noord-West-Compagnie had gehoord, en naar de sterkte te oordeelen van de expeditie, waarop dezelve had aan-

gedrongen, verwachtte hij in het fort eene sterk verschanst vesting te zullen vinden. Toen hij nu niets anders dan eenige palissaden met een paar batterijen vond, die berekend waren voor eene bescherming tegen naakte Wilden, gevoelde hij eene gewaarwording van verontwaardiging over eene commissie, die min of meer aan het bespottelijke grensde. »Is dit» vroeg hij, »het fort, waarvan ik zoo veel heb hooren spreken? Ik zie wel kans, om het binnen twee uren tijds met een' enkelen vierponder plat te schieten.»

Doch, toen hij van de kostbare pelterijen hoorde, die in de handen der Noord-westelijken gevallen waren, werd hij razende, en beval, dat er een inventaris opgemaakt zoude worden van al de goederen, die van de Amerikanen gekocht waren, »ten einde dien naar Engeland over te zenden en de maatregelen te vernemen, welke hij in het werk zoude moeten stellen, om derzelve waarde van de Noord-West-Compagnie af te vorderen.»

Toen hij evenwel een weinig bedaarder was geworden, gaf hij alle denkbeelden van zulk eene vordering op, en schikte zich zelve zoo goed als hij konde naar de gedachte, van zich door zijne koophandeldrijvende bondgenooten eene vlieg te hebben laten afvangen.

Op den 12^{den} Dec. werd het lot van *Astoria* door eene plegtige overeenkomst beslist. Kapitein BLACK deed, van zijne officieren vergezeld, zijne intrede in het Fort, liet de Britsche vlag uitsteken, trok eene flesch wijn open, en verklaarde met luider stemme, dat hij het fort en het land in den naam van zijne Britsche Majesteit in bezit nam. Hij veranderde tevens den naam van *Astoria* in dien van *Fort George*.

De Indiaansche strijders, die hunne dienst hadden

eene sterk ver-
 en hij nu niets
 paar batterijen
 bescherming tegen
 waarwording van
 die min of meer
 vroeg hij, »het
 spreken? Ik zie
 met een' enkelen

rijen hoorde, die
 allen waren, werd
 entaris opgemaakt
 e van de Ameri-
 en naar Engeland
 vernemen, welke
 a derzelve waarde
 rderen.”

arder was gewor-
 k eene vordering
 als hij konde naar
 pphandeldrijvende
 n afvangen.

van *Astoria* door
 itein BLACK deed,
 rede in het Fort,
 k eene flesch wijn
 me, dat hij het
 e Britsche Majes-
 ens den naam van

ne dienst hadden

aangeboden om de vreemdelingen te verdrijven, waren
 hierbij tegenwoordig. Het werd hun verklaard als eene
 minnelijke schikking en overdragt, maar zij schudden
 wederom hunne hoofden, en beschouwden het als eene
 daad van onderwerping van hunne oude bondgenooten.
 Het speet hun, dat, zij aan MACDOUGALS verlangen vol-
 daan hadden van hunne wapenen af te leggen, en merk-
 ten aan, dat hoezeer de Amerikanen het ook mogten
 verbloemen, zij ontwijfelbaar allen slaven waren, en zij
 konden niet overreed worden van het tegendeel, voordat
 zij den *Racoon* het anker zagen ligten, zonder een' eenigen
 van hen als gevangene mede te nemen.

Wat COMCOMLY aangaat, hij verhoovaardigde zich op
 geenerlei wijze langer op zijn' blanken schoonsoon, maar
 als hij naar dezen gevraagd werd, schudde hij met het
 hoofd, en zeide, dat zijne dochter zich vergist had, en
 in plaatse van een' grooten strijder een oud wijf tot man
 had gekregen.

Hoofdstuk LXI.

Aankomst van de Brik den Handelaar te Astoria. — Het Etalblissement opgebroken. — Vertrek van verscheiden aandeelhouders. — Treurig voorval door de vrouw van PIERRE DORION verhaald. — Dood van REED en zijne medgezellen. — Pogingen van den Heer ASTOR om zijne onderneming te hervatten. — Teleurstelling. — Aanmerkingen tot besluit.

Het ongelukkige uiteinde van het fort van *Astoria* hebbende opgegeven, blijft ons thans niet anders over dan nog eenige bijzonderheden, die met deze wijd uiteenloopende geschiedenis in verband staan, op te zamen en vervolgens ons verhaal te besluiten. Op den 28sten Febr. liet de Brik de *Handelaar* voor de Columbia het anker vallen. Men zal zich herinneren, dat de Heer HUNT dit vaartuig op de Sandwich-Eilanden gekocht had, om de pelterijen van *Astoria* in te gaan nemen en de Sandwich-Eilanders naar hun vaderland over te voeren. Toen hij vernam, op welke eene overijlde en knap-handige manier alles door den Heer MACDOUGAL verkocht was geworden, gaf hij zijne verontwaardiging daarover in de heftigste bewoordingen te kennen, en besloot eene poging in het werk te stellen om de pelterijen weder te krijgen. Zoodra zijn verlangen in dit opzigt bekend was,

Astoria. — *Het Eta-*
men verscheiden aan-
de vrouw van PIERRE
en zijne medgezel-
om zijne onderne-
-Aanmerkingen tot

fort van *Astoria*
niet anders over
met deze wijd uit-
aan, op te zame-
nen. Op den 28sten
de Columbia het
en, dat de Heer
Eilanden gekocht
in te gaan nemen
vaderland over te
overijde en knap-
MACDOUGAL verkocht
ardiging daarover
, en besloot eene
pelterijen weder te
bzigt bekend was;

kwam MACDOUGAL hem ten behoeve der Noord-West-Compagnie daarover spreken, en gaf hem bedektelijk te verstaan, dat hij er geenszins aan twijfelde, of hij zoude tegen een voorschot van vijftig pCt. de pelterijen wederom kunnen koopen. Zulk eene mededeeling was niet geschikt, om het gekrenkte gevoel van den Heer HUNT neder te zetten, en zijne verontwaardiging kende geene palen, toen hij vernam, dat MACDOUGAL medelid van de Noord-Westelijke-Compagnie geworden en reeds sedert den 23sten Dec. als zoodanig erkend was. Hij had evenwel dat lidmaatschap geheim gehouden, en de papieren van de Pelterij-Compagnie der Stille Zee in zijn bezit bewaard: hij was blijven handelen als de Agent van den Heer ASTOR, hoewel twee van zijne aandeelhouders de Heeren MACKENZIE en CLARKE tegenwoordig waren. Hij had daarenboven aan zijne nieuwe medebroeders alles, wat hij van de bedoelingen des Heeren ASTORS wist, geopenbaard, en kopijen van zijne handelsbrieven gemaakt, om hun dezelve te laten lezen.

De Heer HUNT beschouwde nu het gansche gedrag van MACDOUGAL als eene arglistige bedriegerij. Hij had dan ook nu geene andere gedachte, dan zoo veel als hij kon al de papieren van eenig aanbelang uit zijne handen te krijgen, en de zaak te doen afloopen: want het belang van den Heer ASTOR stond nu geheel en al op het spel, dewijl de wisselbrieven van de Noord-West-Compagnie voor den koopprijs nog niet eens ontvangen waren. De papieren kon hij zonder vrij wat moeite niet weder magtig worden: maar de wisselbrieven werden hem zonder verwijl ter hand gesteld. Hij zond de laatste aan den Heer ASTOR door middel van eenige der deelgenooten, die over het vaste land naar Nieuw-York

zouden gaan. Dit afgedaan zijnde ging hij aan boord van den *Handelaar*, op den 3^{den} April, vergezeld van twee der klerken, de Heeren SETON en HALSEY, en zeide *Astoria* voor altijd vaarwel.

Op den volgenden dag, 4^{den} April, vertrokken de Heeren CLARKE, MACKENZIE, DAVID STUART, en dezulke der Astorianen, die niet in de dienst der Noord-West-Compagnie waren overgegaan, om den terugtocht over het Klipgebergte te ondernemen. Het is ons voornemen niet, den lezer nog eens over dien barren scheidsmuur heen te voeren, maar wij zullen die reizigers een eindwegs vergezellen, alleen om hunne ontmoeting te verhalen van een' man, van wien reeds in dit werk voorheen melding is gemaakt.

Toen het reisgezelschap de Columbia nabij den uitloop der Wallah-Wallah opvoer, staken er verscheiden Indiaansche kanoos van den wal om hen te achterhalen, en eene stem riep hun in het Fransch het verzoek toe van te wachten. Zij gingen dus aan den kant liggen, om de kanoos de gelegenheid te geven van hen te naderen. Tot hunne verwondering herkenden zij in de persoon, die hen in het Fransch begroet had, de Indiaansche vrouw van PIERRE DORION, die hare twee kinderen bij haar had. Zij had een voorval mede te deelen, hetwelk den dood van verscheiden onzer ongelukkige reizigers behelsde.

De Heer JOHN REED, de Ier, was, gelijk men zich herinneren zal, gedurende den zomer naar de Slangenvier gedetacheerd geweest. Zijn gezelschap bestond uit vier Canadezen, GILLES LE CLERC, FRANÇOIS LANDRY, JEAN BAPTISTE TURCOT, en ANDRÉ LA CHAPELLE, en twee jagers PIERRE DORION en PIERRE DELAUNAY. DORION

hij aan boord
vergezeld van
ALSEY, en zeide

rokken de Hee-
r, en dezulke
Noord-West-
terugtogt over
ons voornemen
en scheidsmuur
jagers een eind-
moeting te ver-
t werk voorheen

abij den uitloop
verscheiden In-
te achterhalen,
het verzoek toe
van kant liggen,
van hen te na-
mden zij in de
het had, de In-
die hare twee
oorval mede te
den onzer onge-

gelijk men zich
aar de Slangen-
telschap bestond
ANÇOIS LANDRY,
CHAPELLE, en
AUNAY, DORION

had als naar gewoonte zijne vrouw en kinderen bij zich.
Het oogmerk van hun verblijf aldaar was tweeledig: te
weten om bevers te vangen, en de drie jagers ROBINSON,
HOBACK en REZNER op te zoeken.

In den herfst verloor JOHN REED een van zijne man-
schappen, LANDRY, door den dood: een andere, PIERRE
DELAUNAY, die van eene stugge weêrbarstige geaardheid
was, verliet hem in eene kwade luim, en men heeft
van dezen nooit weder iets vernomen. Het getal van
zijn troepje verminderde echter niet door die twee voor-
vallen, want kort daarna kwamen zich de drie jagers
ROBINSON, HOBACK en REZNER bij hetzelfde voegen.

Nu bouwde REED een huis voor hunne overwintering
aan de Slangen-rivier, en toen dat voltooid was, gingen
zij uit op de bevervangst. REZNER, LE CLERC en PIERRE
DORION verwijderden zich vijf dagreizen ver van het huis
tot in een oord, hetwelk van die dieren wemelde. Zij
sloegen aldaar eene hut op en hadden eene allergelukkig-
ste vangst. Terwijl de mannen uit waren om te jagen,
bleef PIERRE DORIONS vrouw te huis, om de vellen in
orde te brengen en het vleesch toe te bereiden. Op
zekerden avond in het begin van Januarij was zij daarmede
als naar gewoonte bezig, en kookte het eten voor de
jagers, toen zij voetstappen hoorde, en LE CLERC doodsb-
bleek en bloedende binnen de hut zag komen waggelen.
Hij berigte haar, dat een troep Wilden hen bij hunne
knippen overvallen en REZNER zoo wel als haren man
gedood had. Hij had nauwelijks kracht genoeg ge-
had om haar dit berigt te geven en zeeg op den grond
neder.

De arme vrouw zag wel in, dat hare eenigste kans van
het leven te behouden in eene spoedige vlugt bestond,

doch toonde ook in deze omstandigheid die tegenwoordigheid van geest en die vastheid van karakter, welke men haar meermalen had toegekend. Met groote moeite ving zij twee paarden op, die aan het gezelschap behoorden. Volgens hare kleederen, en een weinig bevervleesch en gedroogden zalm in een pakje bindende, laadde zij het zelve op een van de paarden, en hielp den gewonden er op. Zij zelve besteeg het andere met hare twee kinderen, en ijde uit deze gevaarlijke nabuurschap, om naar het huis van den Heer REED te vlugten. Op den derden dag van haren togt zag zij een aantal Indianen te paard de richting nemen naar het oosten. Onmiddelijk steeg zij met hare kinderen van het paard af, hielp LE CLERC insgelijks afzitten, en zij verborgen zich in het bosch. Gelukkiglijk ontkwamen zij aan de scherpe oogen der Indianen, maar zij moesten de uiterste omzigtigheid in acht nemen. Zij sliepen dien nacht zonder vuur of water: zij trachtte hare kinderen tusschen hare armen warm te houden, maar voor den ochtendstond was de arme LE CLERC dood.

Met het aanbreken van den dag hervatte de kloekmoedige vrouw haren togt en op den vierden dag bereikte zij het huis van den Heer REED. Het was ledig, maar rondom hetzelfde zag zij bloed en al de teekenen van een schrikkelijk moordtooneel. Geenszins twijfelende, of de Heer REED en al de zijnen waren als slagtoffers der Indianen gevallen, verliet zij op nieuw ijzende van schrik de plaats. Twee dagen lang reed zij voorwaarts op het punt van te bezwijken door het gemis van voedsel, maar altijd zorgelijker voor hare kinderen dan voor haar zelve. Eindelijk bereikte zij eene der ketenen van het Klipgebergte, nabij het bovengedeelte van de Wallah-

die tegenwoor-
 ter, welke men
 e moeite ving zij
 behoorden. Ver-
 bevervleesch en
 , laadde zij het
 en gewonden er
 twee kinderen,
 om naar het huis
 derden dag van
 e paard de rig-
 jk steeg zij met
 CLERIC insgelijks
 bosch. Geluk-
 en der Indianen,
 eid in acht ne-
 ur of water: zij
 rmen warm te
 was de arme LE

rvatte de kloek-
 vierden dag be-
 Het was ledig,
 al de teekenen
 zins twijfelende,
 en als slagtoffers
 ieuw ijzende van
 ed zij voorwaarts
 mis van voedsel,
 n dan voor haar
 ketenen van het
 van de Wallah-

Wallah. Hier koos zij eene eenzame woeste bergkloof tot hare schuilplaats gedurende den winter.

Zij had bij geluk een' mantel van eene buffelhuid gemaakt en drie hertenvellen bij zich: van deze en een weinig schors van pijnboomen en cedertakken bouwde zij zich eene wigwam, waarvoor zij de plaats nabij eene bron gekozen had. Geen ander voedsel hebbende slagtte zij de twee paarden en rookte daar het vleesch van. De huiden dienden haar om de hut te dekken. Hier hield zij het den ganschen winter uit, zonder eenig gezelschap dan dat van hare kinderen. Omstreeks het midden van Maart was haar voorraad ten naastenbij op. Zij pakte dus hetgeen er nog van overig was bijeen, maakte het pak om haren hals vast en begaf zich met hare hulpelooze kleinen weder op den weg.

De bergketen overtrekkende daalde zij weder naar de oevers van de Wallah-Wallah, en volgde den loop van die rivier, tot waar dezelve zich in de Columbia uitstort. Zij werd op eene gastvrije wijze door de Wallah-Wallahs ontvangen, en had bijna twee weken onder hen doorgebracht, toen de twee kanoos er voorbijkwamen.

Toen men haar ondervroeg, wist zij voor den moorddadigen aanval der Wilden geene reden bij te brengen: dezelve scheen louter uit boosaardigheid en zonder eenige terging te hebben plaats gehad. Sommige der Astorianen vooronderstelden, dat het eene zwerfende bende van Zwartvoeten zoude geweest zijn: doch anderen hebben met meer schijn van juistheid den moord toegeschreven aan den Stam der Boorneuzen om zich te wreken over den dood van hunn' makker, dien de Heer CLARKE had laten ophangen. Indien dit zoo is, bewijst het dat zulke plotselijke en schijnbaar boosaardige uitbarstingen

van bloeddorstige gewelddadigheid van den kant der Wilden, dikwijls eene voorafgaande ofschoon reeds door de aanleggers zelve vergetene aanleiding hebben gehad.

Het verhaal der Indiaansche vrouw bevat het besluit der lotgevallen van eenige der personen van dit geschiedverhaal, zoo als van den eerlijken Ier JOHN REED en PIERRE DORION den tolk. TURCOT en LA CHAPELLE waren twee dergenen, die den Heer CROOKS gedurende zijne winterreis verlieten, en naderhand zulk een onheil onder de Indianen ondervonden. Wij kunnen niet anders dan mededoogen gevoelen voor het volhardende drietal Kentuckyanen, ROBINSON, REZNER en HOBACH, die tweemaal op reis naar hun vaderland zijnde wederom gingen en in de wildernis verwijlden, om aldaar van de handen der Wilden den dood te vinden.

Al de Astorianen, zoowel zij die ter zee als te land den terugtocht deden, ondervonden op denzelfden zoovele avonturen en onheilen als de wijdvermaarde helden der Odyssea. Zij bereikten op verschillende tijdstippen de plaats hunner bestemming, om den Heer ASTOR het beurt van den ongunstigen uitslag zijner onderneming over te brengen.

En zelfs nu nog was de Heer ASTOR niet te bewegen, om zijn ontwerp op te geven. Integendeel zijn geest ontving eene nieuwe veerkracht door hetgeen hij als eene onedelmoedige en onverdiende handelwijze van de Noord-West-Compagnie beschouwde. »Na zulk eene bejegening van hunne zijde» schreef hij aan den Heer HUNT, »kan het denkbeeld niet in mij opkomen om stil en werkeloos te blijven.» Hij besloot, zoodra de omstandigheden het zouden toelaten, zijne onderneming te hervatten.

Bij het sluiten van den vrede te Gend op het grond-

beginsel van den *status quo ante bellum*, (staat van zaken vóór den oorlog) kwam *Astoria* met de omliggende landstreek weder aan de Vereenigde Staten, en kapitein RIDLE werd met de oorlog sloep *Ontario* afgezonden, om er met de gewone formaliteiten bezit van te nemen.

In den winter van 1815 vaardigde het Congres eene wet uit, volgens welke alle handel van Britsche kooplieden binnen het grondgebied der Vereenigde Staten verboden werd.

Nu meende de Heer ASTOR, dat het gunstige oogenblik was gekomen, om zijne geliefkoosde onderneming te hervatten, doch er waren ook reeds weder nieuwe oorzaken van verhindering opgekomen.

De Noord-West-Compagnie was thans in het volle bezit van de Columbia en derzelver voornaamste cijnsbare stroomen, de posten bezettende, die hij had opgerigt, en den handel door de naburige landstreek voortzettende, in weêrwil van de verbodswet van het Congres, welke in der daad ook eene doode letter was achter het gebergte.

Hen daarvan te onteigenen zoude eene onderneming van eene bijkans openbare vijandelijkheid zijn: want hunne agenten en bedienden waren goed van wapenen voorzien en geoefend in derzelver gebruik, gelijk algemeen met de Indiaansche handelaars het geval is. De woeste en bloedige twisten, die er plaats hadden gegrepen tusschen de najverige handel-Compagniën van de Noord-West-Maatschappij en die der Hudsonsbaai strekken ten bewijs van hetgeen men van zulke handelsoorlogen in het diepste der wildernis te verwachten had. De Heer ASTOR oordeelde het dan niet raadzaam iets dergelijks te beproeven zonder de bescherming der Amerikaansche vlag, onder welke zijn volk zich in geval van nood konde hereenigen. Hij deed deswege door tusschenkomst van den Heer GALLATIN mede-

deelingen aan den President der Vereenigde Staten, met het aanbod van zijne onderneming te hervatten en *Astoria* te herstellen, mits dat het door de Amerikaansche vlag beschermd zoude worden en een' militairen post uitmaken, er bijvoegende dat de gansche magt daartoe vereischt die van het kommando van eenen Luitenant niet te boven zoude gaan.

Dit verzoek, door den Heer GALLATIN, een' der verlichtste Staatsmannen van ons land, goedgekeurd en aangeprezen, werd gunstig opgenomen, doch men deed geene schrede verder, waarschijnlijk omdat de President niet geneigd was zichzelve voor eenige eigendunkelijke daad van gezag verantwoordelijk te stellen. Door deze slaperigheid van het Bestuur ontmoedigd, achtte de Heer ASTOR het noodeloos zijn aanzoek op eene meer formele wijze te herhalen, en het gunstige oogenblik voor de herstelling van *Astoria* ging veronachtzaamd voorbij.

De Britsche handels-etablissemten bleven dus in staat, om zonder belemmering diepe wortels te schieten, en hunne takken wijd uit te breiden, ondanks de verbodswet van het Congres, tot dat zij het vruchtbare veld der ondernemingen van den Heer ASTOR hadden bereikt. Het Britsche Bestuur begon weldra het gewigt van die landstreek te doorzien en verlangde haar bij zijn grondgebied te kunnen voegen. Er is diensvolgens eene vraag geopperd ten aanzien van het regt op dien grond, en die vraag is eene der neteligste, welke thans de beide Besturen van Groot-Brittanje en de Vereenigde Staten bezig houden. In het eerste verdrag, hetwelk betrekking daartoe heeft, van 20sten Oct. 1818, was de vraag onbeslist gelaten, en men had bepaald, dat het land aan de Noord-Westkust van Amerika, ten

de Staten, met
tten en *Astoria*
rikaansche vlag
ren post uitma-
agt daartoe ver-
Luitenant niet te

r, een' der ver-
gekeurd en aan-
men deed geene
resident niet ge-
dunkelijke daad
Door deze slape-
te de Heer ASTOR
er formele wijze
voor de herstel-
oorbij.

bleven dus in
rtels te schieten,
ondanks de ver-
het vruchtbare
r ASTOR hadden
weldra het ge-
n verlangde haar

Er is diensvol-
van het regt op
neteligste, welke
ttanje en de Ver-
rste verdrag, het-
20sten Oct. 1818,
men had bepaald,
van Amerika, ten

Westen van het Klippebergte, waarop de beide Natien aanspraak maakten gedurende tien jaren voor de handelsoperatiën der beide volkeren zoude openstaan met het regt om alle deszelfs rivieren te bevaren. Toen de tien jaren verstreken waren, werd die schikking door een volgend verdrag in 1828 nog voor tien andere jaren verlengd; en zoo staat het thans met de zaak geschapen.

Wanneer wij een' blik terugwerpen over de aaneenschakeling der gebeurtenissen, die wij verhaald hebben, zien wij geene redenen, om het mislukken van deze groote handelsonderneming toe te schrijven aan eenige feil in het ontwerp of aan eenige nalatigheid in deszelfs uitvoering van den kant van den aanlegger. Het was eene stoute onderneming, wel overlegd en wel doorgezet zonder vrees voor gevaar noch onkosten. Eene reeks van noodlottige toevallen en averegtsche maatregelen belemmerde dezelve nogtans reeds van het eerste oogenblik af: en vele daarvan, met moet dit erkennen, ontsproten uit het veronachtzamen van de bevelen van den Heer ASTOR. De eerste verlamme slag was het verlies van den *Tonquin*, die zekerlijk niet gebeurd zoude zijn, wanneer men de noodzakelijke waarschuwingen van den Heer ASTOR ten aanzien der inboorlingen niet in den wind geslagen had. Wanneer dit vaartuig zijne reis gelukkig volbragt had en ten regten tijde te *Astoria* was wedergekomen, dan zoude ook de handel van het Etablissement deszelfs berekenden loop genomen hebben, en de moed van al de belanghebbenden was door het vooruitzicht op een' voordeelligen uitslag aangevuurd geworden. Het noodlottig onheil, dat hetzelfde trof, stortte een' schrik in al de harten en baande den weg voor de moedeloos' eid die er op volgde.

Eene andere oorzaak van belemmering en schade was het afwijken van de orders van den Heer ASTOR ten aanzien van de reis van den *Bever* na deszelfs eerste bezoek van *Astoria*. De verandering van dat reisplan bragt eene reeks van verkeerde maatregelen te weeg, die noodlottig voor het Etablissement waren en den Heer HUNT van zijn' post verwijderd hielden, terwijl zijne tegenwoordigheid als de hartader van de onderneming moest beschouwd worden. Van zooveel belang is het voor een' zaakwaarnemer, in elke groote en door vele radereu bewogene onderneming, getrouwelijk en letterlijk de pligten te vervullen, welke hem worden opgelegd door den-gene, die het gansche samenstel heeft uitgedacht.

De uitbarsting van den oorlog tusschen de Vereenigde Staten en Groot-Brittanje vermeerderde de gevaren en belemmeringen der onderneming. De teleurstelling met opzigt tot het convooi maakte het allermoeijelijkst versterkingen en toevoer van het noodige te verzenden, en de schipbreuk van den *Leeuwrik* verzwaarde het samenweefsel van al die onheilen.

Men heeft duidelijk genoeg aangetoond, dat de Heer ASTOR met fieren moed tegen elke bezwaren worstelen, in weêrwil van alle rampen, het eenmaal betreden pad ongestoord bleef volgen. Wanneer goede medehelpers hem ondersteund hadden en de bescherming des bestuurs hem verleend ware geweest, zoude de mislukking van zijn ontwerp voorgekomen zijn geworden. Zijn grootste ongeluk bestond hierin, dat zijne medehelpers niet van zijn' eigen geest bezielde waren. Sommigen daarvan hadden de bekwaamheid niet, om den waren aard en de strekking van zijn oogmerk te doorgronden, anderen stelden geen belang in hetzelfde en waren in dienst eener

nijverige maatschappij werkzaam geweest. De band, die hen in den beginne aan hem verbond, werd door den oorlog, zoo al niet verbroken, echter verslapt. Zij merkten zijne zaak als hopeloos aan, en dachten er alleen aan, hoe zij het best hun eigen belang zouden bevorderen, door tot hunne vorige dienst weder te keeren. De afwezigheid van den Heer HUNT, den eenigen wezenlijken vertegenwoordiger van den Heer ASTOR, ten tijde van de overeenkomst met de Noord-West-Compagnie, voltooide de reeks van alle misslagen. Wanneer deze op dat tijdstip te *Astoria* was geweest, zoude die overdragt naar alle waarschijnlijkheid nooit tot stand zijn gekomen.

Het is ten allen tijde smartelijk een groot en weldadig doel zijne werking te zien missen, doch wij betreuren de mislukking van deze onderneming uit een oogpunt van vaderlandsliefde: want, wanneer dezelve met een' gelukkigen uitslag was bekroond geworden, zoude zij grootelijks tot de uitbreiding en tot het voordeel van onzen handel gestrekt hebben. De voorwerpen uit die landstreek door de Britsche Pelterij-Compagnie getrokken, hoezeer aanzienlijk, leveren geen' vasten maatstaf op, om naar denzelfden de voordeelen te berekenen, die er uit gepnt zouden zijn geworden, wanneer haar handel geheel en al de eigendom van burgers der Vereenigde Staten was geweest. Die Maatschappij is, gelijk wij hebben aange-toond, beperkt in den aard en in het doel van hare werking, en kan slechts weinig gebruik maken van het gemak, hetwelk een handelskantoor en eene haven aan de kust haar aanbiedt. De landstreek zonde in onze handen behalve door de zwervende benden van jagers en boschloopers ook nog door nijvere arbeidslieden bevolkt

zijn geworden, en de vruchtbare valleijen, welke hare rivieren omzomen, en tusschen de bergen besloten liggen, zouden weldra de rijke vruchten van derzelve oogst tot de algemeene welvaart hebben doen medewerken.

Van den kant des koophandels beschouwd, zouden wij eene linie van handelsposten hebben gehad, van de Mississippi en de Missouri af, tot over het Klipgebergte, welke een' geregelden weg had uitgemaakt, van de groote streken van het Westen tot aan de kusten der Stille Zee. Wij zouden een' versterkten post en eene haven aan de uitwatering van de Columbia hebben gehad, die den ganschen handel langs die rivier en derzelve cijnsbare wateren, en eene groote uitgestrektheid van land en zeekust hadden beheerscht: vanwaar een levendige en voordeelige handel met de Sandwich-eilanden en eene onmiddellijke gemeenschap met China ons ware geopend geworden. In één woord, *Astoria* zoude de verwachtingen van den Heer ASTOR, zoo wel doorgrond en ingezien door den Heer JEFFERSON, verwezentlijk hebben, door allengs een' handelstaat aan de andere zijde van het gebergte te worden, bevolkt door »vrije en onafhankelijke Amerikanen, door de banden van het bloed en van het belang met ons vereenigd.»

Wij herhalen derhalve nog eens de betuiging van ons leedwezen, dat ons Bestuur de voorstellen van den Heer ASTOR veronachtzaamde, en het oogenblik heeft laten voorbijgaan, toen het met alle gerustheid en als iets dat van zelve sprak, zich in het volkomen bezit van die landstreek konde stellen, en zonder vrees van tegenkanting een' militairer post te *Astoria* had kunnen oprigten. Onze staatsmannen hebben, toen het te laat was, het gewigtige van dien maatregel ingezien. Er zijn herhaalde

keeren voorstellen toe aan het Congres ingeleverd, doch zonder gevolg, en onze regmatige bezittingen op die kust, zoowel als onze handel op de Stille Zee, hebben geen punt van vereeniging, hetwelk door de nationale vlag en door eenige krijgsmagt beschermd wordt.

Intusschen is het tweede tijdvak van tien jaren bijna verstreken. In 1838 zal de vraag over het regt op dien grond wederom te berde komen, en hoogst waarschijnlijk, ten gevolge van de tegenwoordige vriendschappelijke gezindheid tusschen de beide natiën, wederom ter zijde worden gelegd. Met elk jaar wordt nogtans de betwiste aanspraak van grooter belang. Er is geen trots zoo naijverig en zoo verbitterend dan die op het grondgebied. Alzoo de eene landverhuizing na de andere de uitgestrekte vlakten van het Westen begint te bevolken, en onze Etablissementen zich reeds tot aan het Klipgebergte uitstrekken, zullen de scherpe oogen van onze Colonisten steeds verder heen zien, en ten laatste geen' scheidsmuur of hinderpaal dulden, op den weg van hetgeen zij als een grooten doorloop van ons gebied beschouwen. Wanneer bij gevolg ooit eenige omstandigheid ongelukkiglijk de tegenwoordige eensgezindheid der beide natiën mogt komen te storen, dan zal deze ter kwader uur aan een' kant geschovene vraag, eensklaps tot eene belangrijk punt van vrede of oorlog worden, en *Astoria* het wachtwoord zijn, onder een' strijd om het gebied over de kusten der Stille Zee!

AANHANGSEL.

KOPIJ VAN EEN VERZOKRSCHRIFT AAN HET CONGRES
IN 1812 DOOR DEN HEER ASTOR INGELEVERD.

*Aan den Hoog-Edelen Raad en de Kamer
van de Vertegenwoordigers der Vereenigde
Staten, tot het Congres vergaderd,
Brenge de Amerikaansche Pelterij-Compagnie
eerbiedig ter kennis:*

Dat de koophandel met de verschillende Volksstammen van Noord-Amerika vele jaren lang bij uitsluiting door de kooplieden van Canada gedreven is geworden, die vermogende en uitgestrekte Maatschappijen met dat oogmerk hebbende aangegaan, geholpen door Britsche fondsen en aangemoedigd door de gunstige bescherming des Britschen Bestuurs, van de mededinging der inboorlingen van de Vereenigde Staten niets te vreezen hadden:

Dat door middel van dien handel aldus stelselmatig gedreven, niet alleen de inwoners der Vereenigde Staten beroofd zijn geworden van de voordeelen en winsten des

handels, waarop zij eene regtmatische en natuurlijke aanspraak schijnen te hebben, maar ook een groote en gevaarlijke invloed op de Indiaansche Volksstammen wordt uitgeoefend, waarvoor het moeilijk valt een tegenwigt te vinden, en die zich ten eenigen tijd tot groote schade van onze grensgewesten zal doen gevoelen: —

Dat ten einde althans een gedeelte van den handel en voornamelijk dien, die binnen de grenzen van het grondgebied der Vereenigde Staten ligt, in handen te krijgen, de Requestranten in het jaar 1808 van den Staat van Nieuw-York eene acte van inlijving hebben verkregen, waarbij zij gemagtigd werden, om met het vereischte kapitaal den gezegden handel met de Indianen op zoodanige wijze te drijven, als bestaanbaar is met de wetten en verordeningen der Vereenigde Staten, ten aanzien van zoodanigen handel: —

Dat het kapitaal in de voorschrevene acte vermeld, ten beloope van eene millioen Dollars, behoorlijk gevonden zijnde, de Requestranten volijverig en gaarne die belangrijke schikkingen maakten, welke noodzakelijk en dienstig voor het groote doelwit hunner inlijving waren, en onder anderen een groote gedeelte van de handelsvoorwerpen en handels-kantoren kochten van de Maatschappij van Michillimackinac in Canada:

Dat de Requestranten gedurende de lente en den zomer van het jaar 1810 in de verwachting van een groot voordeel uit die handelsposten voor de algemeene welvaart en voor hun bijzonder belang te zullen zien ontspruiten, eene menigte koopwaren voor den handel met de Indianen geschikt, uit Engeland hebben ontboden; alle welke goederen ten gevolge van de afkondiging des Presidents in de maand November deszelfden jaars in plaats van

ET CONGRES
ELEVERD.

en de Kamer
der Vereenigde
gaderd,
erij-Compagnie

de Volksstam-
g bij uitsluiting
n is geworden,
pijnen met dat
door Britsche
ge bescherming
ing der inboor-
rezen hadden:
dus stelselmatig
reenigde Staten
en winsten des

naar Nieuw-York naar Canada werden ingescheept, en met groote onkosten naar het binnenland vervoerd zijn geworden: —

Dat die goederen thans volgens de wet niet in het land der Indianen binnen de grenzen der Vereenigde Staten vermogen te worden ingevoerd, en op het eiland St. Joseph op het Meer Huron liggende zijn.

De Requestranten, doordrongen van eerbied voor en onbepaalde onderwerping aan de wijsheid der wetgevers van deze Natie, verzoeken nogtans dezelve onder het oog te mogen brengen, of zij niet eenige aanspraak mogen maken op die aanmoediging, welke de aard en het gewigt van hunne ondernemig vereischen, welke, hoezeer wat hunne eigen belangen aangaat onzeker en gewaagd zijnde, nogtans niet anders dan op de veiligheid en het voordeel van het algemeen kan uitloopen. Indien hunne onderneming zal blijken van zoodanige geaardheid te zijn, is de bedoeling der Requestranten uwe achtbare vergadering onder het oog te brengen, dat ten zij er een geregelde toevoer van middelen om dien handel in stand te houden worde afgezonden, dezelve zal beginnen te kwijnen en ten laatste door de Amerikaansche burgers verlaten worden; in welk geval hij met eene grooter en mogelijk wel met eene onweêrstaanbare magt in de vorige handen zal geraken.

Onder zoodanige omstandigheden en met verwijzing naar zulk eene behartiging van de algemeene welvaart, welke UEd. Hoog Achtbare vergadering steeds onderscheidt, lieden de Requestranten uwe Kamer een besluit te nemen, waarbij de Voorzitter, of elk ander hoofd des departements onder zijn gezag werkzaam, gemagtigd worde vrijbrieven af te geven voor den invoer van alle zoodanige

goederen als voor den handel met de Indianen noodzakelijk worden bevonden, op het Indiaansche grondgebied binnen de grenzen der Vereenigde Staten, onder zoodanige bepalingen en beperkingen als meest met de algemeene welvaart en veiligheid zullen bevonden worden te strooken.

BESLUIT,

waarbij de Amerikaansche Pelterij-Compagnie en andere burgers worden gemagtigd om de goederen voor den handel met de Indianen noodzakelijk op het grondgebied binnen de grenzen der Vereenigde Staten in te voeren.

Aangezien de algemeene rust en welvaart vorderen, dat de Indiaansche Volksstammen binnen de grenzen van het grondgebied der Vereenigde Staten den benoodigden toevoer onder het gezag en van de burgers de Vereenigde Staten ontvangen; wordt door den Raad en de Kamer der vertegenwoordigers van de Vereenigde Staten, in het Congres vergaderd besloten, dat het den President der Vereenigde Staten, of elk zoodanig hoofd der departementen daartoe behoorlijk door hem gemagtigd, zal vrijstaan van tijd tot tijd vrijbrieven aan de Amerikaansche Pelterij-Compagnie, derzelve agenten of factors, of andere

burgers der Vereenigde Staten, met de Indianen handel drijvende, af te geven, om op het grondgebied dier Indianen binnen de grenzen der Vereenigde Staten alle zoodanige goederen en koopwaren, als voor den voorschreven handel noodzakelijk zijn, in te voeren onder zoodanige bepalingen en beperkingen, als de President of de hoofden der departementen voegzaam zullen oordeelen: en zulks in weêrwil van alle wetten ofte verordeningen daarmede strijdig zijnde.

BRIEF

van den Heer GALLATIN aan den Heer ASTOR.

Nieuw-York, 5 Aug. 1835.

Waarde Sir!

Ten antwoord op uw verzoek, zal ik u alle zoodanige daadzaken opgeven, welke ik mij kan te binnen brengen, aangaande de onderwerpen in uwen brief van den 28ten vermeld. Ik zoude mij mogelijk in eenige bijzonderheden en in de dagteekeningen kunnen vergissen, en daarom alle algemeene omstandigheden aanhalen, welke ik mij zeer goed herinner.

Indianen handel
 grondgebied dier
 de Staten alle
 voor den voor-
 voeren onder
 de President of
 zullen oordee-
 ten ofte veror-

ASTOR.

rk, 5 Aug. 1835.

u alle zoodanige
 binnen brengen,
 ef van den 28sten
 nige bijzonderhe-
 rgissen, en daar-
 halen, welke ik

Ingevolge de overeenkomst van 1794 met Groot-Brittanje, werd het den inwoners en onderdanen van elke Natie vrijgelaten, om met de Indianen, die op het naburig grondgebied woonden, handel te drijven. De wederkeerigheid van die vrijheid bestond louter in den naam. Sedert de verovering van Canada, hadden de Engelschen van de Franschen den geheelen Pelterijhandel rondom de groote meren en derzelver stroomen van gemeenschap, met de Indianen van het Westen, hetzij op het Britsche grondgebied of dat der Vereenigde Staten wonende, overgenomen. Zij hielden de gewigtige westelijke handelsposten aan deze meren tot in 1797 bezet. De verdedigings-oorlog tegen de Indianen, dien de Vereenigde Staten van 1776 tot 1795 toe hadden uit te houden, had deze nog meer van hen vervreemd, en de Engelschen bevestigd in hunn' uitsluitenden handel rondom de meren, en overal waar de Indianen in die streken woonden. Geen Amerikaan was in staat, om zonder gevaar van zijn eigendom en zijn leven, zelfs binnen de grenzen der Vereenigde Staten, hetzij over Michilimackinac of over St. Mary, handel te drijven: en het verlies van den handel zelfs niet medegerekend, begon de invloed van Groot-Brittanje op de Indianen van een' allergevaarlijksten aard te worden.

Het was onder die omstandigheden, dat gij aan ons Bestuur uwe vooruitzigten en uw voornemen te kennen gaaft, om de helft van de fondsen te koopen der Canadesche Pelterij-Compagnie, welke langs den weg van Michillimackinac met onze eigene Indianen handel dreef. Gij verlangdet te weten, of het Bestuur uw ontwerp goedkeurde, en in hoever gij op deszelfs bescherming en aanmoediging zoudt kunnen rekenen. Het Bestuur ont-

ving uw aanzoek met groot genoeg en de Heer JEFFERSON, de toenmalige Voorzitter schreef u zulks. Ik werd als Secretaris van Staat belast, u een' officielen brief dienaangaande te doen geworden. Bij het overwegen van de zaak bevond men, dat de uitvoerende magt geen gezag had, om u eenigen onmiddellijken bijstand te geven, en ik meen haast, dat gij niet anders ontvingt dan eene volkomene goedkeuring van uw ontwerp, en algemeene verzekeringen van bescherming, zoo als men die aan elken burger, die iets goeds en nuttigs beoogt, verschuldigd is.

Gij bragt den voorgenomen koop tot stand, ik weet niet meer in welk jaar. Onmiddellijk voor den oorlog gaaft gij te kennen, dat een groote voorraad van koopwaren, voor den handel met de Indianen bestemd, en waaronder wapenen en oorlogsbehoefden waren, een eigendom van de Maatschappij, waarvan u het halve fonds toebehoorde, aan een' handelspost lag bij het meer Huron, binnen de Britsche grenzen: dat om derzelver plundering door de Indianen te voorkomen, die ons vijandig konden zijn, uw verlangen was dezelve op het grondgebied der Vereenigde Staten over te brengen, doch dat gij daarin verhinderd werdt door de toenmalige verbodswetten van den handel over de Britsche grenzen.

De uitvoerende magt konde de werking van die wetten niet vernietigen, doch ik ontving den last, om den gaarders aan de meren aan te schrijven, dat in gevalle gij of uwe bedienden hun eenig gedeelte van de voorschrevene koopgoederen zoudt brengen, zij dezelve hadden te ontvangen en te bewaren, en geene vervolgingen te beginnen, voordat zij daartoe de bevelen zouden krijgen: alzoo men toen voornemens was, zich tot het Congres te wenden, ten einde een besluit te erlangen bij het-

en de Heer JEFF-
 reef u zulks. Ik
 n' officielen brief
 et overwegen van
 magt geen gezag
 and te geven, en
 ngt dan eene vol-
 n algemeene ver-
 en die aan elken
 , verschuldigd is,
 and, ik weet niet
 en oorlog gaaft gj
 van koopwaren,
 and, en waaronder
 een eigendom van
 onds toebehoorde,
 Huron, binnen de
 lundering door de
 ndig konden zijn,
 dgebied der Ver-
 lat gj daarin ver-
 odswetten van den
 king van die wet-
 den last, om den
 en, dat in gevalle
 eelte van de voor-
 , zij dezelve had-
 geene vervolgingen
 velen zouden krij-
 zich tot het Con-
 te erlangen bij het-

welk de verbeurdverklaringen en de geldelijke boeten zouden worden kwijtgescholden. Ik schreef in dien zin aan de gaarders van Detroit en van Michilimackinac.

Uwe poging, om de goederen te krijgen, gelukte nogtans niet, en ik kan niet zeggen in hoever gj daardoor verongelijkt werdt: maar de oorlog bedierf voor u eene onderneming van oneindig grooter gewigt en uitgestrektheid.

Gij hadt reeds voor dien tijd, doch het juiste jaar is mij mede ontgaan, ondernomen den handel voor uwe eigene rekening, maar zoo als ik geloof onder het Nieuw-Yorksche privilegie van de Amerikaansche-Pelterij-Compagnie, uit te breiden tot de Indianen ten Westen van het Klippebergte. Dit ontwerp werd ook aan het Bestuur medegedeeld, hetwelk, gelijk natuurlijk was, hetzelfde volmaakt goedkeurde, en u den besten uitslag toewenschte. Gij zette uwe onderneming op eene groote manier door, verscheiden schepen naar den uitloop der Columbia zendende, en een grooten troep landreizigers over het Klippebergte, om aldaar ten slotte het fort *Astoria* te vestigen.

Hetzelve viel ongelukkiglijk gedurende den oorlog den vijand in handen, door omstandigheden waarmede ik slechts ten halve bekend ben, dewijl ik toen eene zending buitenslands volbragt. Ik kwam terug in Sept. 1815, en vertrok in Junij 1816, wederom met eene zending naar Frankrijk. Gedurende dien tusschentijd bezocht ik Washington tweemaal, in Oct. 1815 en in Maart 1816. Bij eene van die twee gelegenheden, ik geloof bij de laatste, gaaft gj mij te kennen, dat gj geneigd waart uwe poging te hervatten en *Astoria* te herstellen, indien gj op de bescherming der Amerikaansche vlag zoudt kunnen rekenen, waartoe u een Luitenants kommando genog

zoude zijn. Gij verzoekt mij dit aan den President te kennen te geven, hetgeen ik ook deed. De Heer MADISON zeide: dat hij de zaak in overweging zoude nemen, en hoewel hij geene verantwoordelijkheid op zich zelve durfde laden, geloof ik evenwel, dat hij uw voorstel gunstig opnam. Ik had slechts ingevolge uw verzoek mededeeling de zaak met hem behandeld en ik weet niet of gij uw aanzoek ooit op eene meer formele wijze hebt hernieuwd. Ik vertrok kort daarna naar Europa, en bleef zeven jaren afwezig. Ik heb sedert 1816 het genoegen niet gehad van den Heer MADISON te zien, en heb over de onderhavige zaak nooit weder iets gehoord. Ik blijf, enz.

Waarde Sir!

Uw gehoorzame Dienaar,

ALBERT GALLATIN.

JOHN JAKOB ASTOR, Esq.

te

Nieuw-York.

VERSLAG

Van den tegenwoordigen Staat des Pelterij-Handels; hoofdzakelijk getrokken uit een Artikel van SILLIMANS

Maandschrift voor Januarij 1834.

De Noord-West-Compagnie voerde slechts kort den scepter des handels, dien zij over de landstreek van de Columbia verkregen had. De naijver, die lang tusschen haar en de Hudsons-Baai-Compagnie bestaan had, en haar onmetelijke schatten kostte, eindigde met haren val en met dien van hare meeste aandeelhouders. Haar overschot werd ingezwolgen door de mededingende Maatschappij en de gansche handel gedreven onder den naam van de Compagnie der Hudsons-Baai.

Deze vereeniging had plaats in 1811. Toen verlieten zij *Astoria* en stichtten een groot Etablissement zestig mijlen hooger op aan den regter oever van de rivier, hetwelk zij *Fort Vancouver* noemden. Deze plaats liep minder gevaar van een' aanval ter zee, en men konde er zich gemakkelijk van alles voorzien. Men zegt, dat de Compagnie een' ijverigen en werkzamen handel drijft, dat het haar zeer voordeelig gaat, en dat zij van tijd tot tijd nieuwe colonisten lokt. Zij blijft evenwel ten uiterste naijverig op het stuk van haren handel, en bezit de monopolie daarvan langs de gansche uitgestrektheid van de Stille Zee tot aan het Klipgebergte, en zoo mede

den President te
De Heer MADI-
ng zoude nemen,
id op zich zelven
uw voorstel gun-
uw verzoek mon-
n ik weet niet of
ormele wijze hebt
naar Europa, en
lert 1816 het ge-
DIXON te zien, en
eder iets gehoord.

orzame Dienaar,
ALBERT GALLATIN,

Zuid- en Noordwaarts. De Amerikaansche kooplieden en bevervangers, die zich over het gebergte wagen, zien zich genoodzaakt, in plaats van aan den handel op de rivier en hare eijnsbare stroomen deel te hebben, gelijk bij een tractaat bepaald is, zich meer zuidelijk heen buiten het bereik der Compagnie van de Hudsons-Baai te houden.

De Heer ASTOR heeft zich geheel en al aan de Amerikaansche Pelterij-Compagnie of, eigenlijk gezegd, aan alle werkzaamheid van hoedanigen aard ook onttrokken. De Heer RAMSAY CROOKS is thans aan het hoofd dier Maatschappij. Haar voornaamste kantoor is te Michili mackinac, en zij ontvangt hare pelterijen van den handelspost, welke van die nederzetting afhangt, van die der Mississippi, Missouri en Gele Steen-rivier, en van de ruime vlakke, welke zich van daar tot aan het Klipgebergte uitstrekt. Zij heeft stoombooten in hare dienst, met welke zij de rivieren opvaart, en dringt tot op een' aanmerkelijken afstand door in die gewesten, welke voorheen met zoo veel moeite in barges en booten, of op eene afmatende wijze te paard ja zelfs te voet moesten bezocht worden. Men zegt, dat de eerste verschijning van stoombooten in het hart van deze wildernissen den hevigsten schrik en de uiterste verbaasdheid van derzelver wilde bewoners heeft gewekt.

Behalve de groote Maatschappijen, welke reeds genoemd zijn, bestaan er Compagnien van eer' tweeden rang, welke op de koenste manier tot in de meest verwijderde streken van het Westen en achter den scheidsmuur van het gebergte doordringen. Eene der bekendste daarvan is de Ashleys-Compagnie van St. Louis, welke voor eigene rekening bevers vangt en een' uitgebreiden

handel met de Indianen drijft. De moed, de ondernemingsgeest en de gehardheid van ASHLEY maken het onderwerp der gesprekken uit in het afgelegene Westen, en zijne avonturen en bedrijven leveren eene reeks van vertelselen aan die grenzen op.

Eene andere Maatschappij van honderd-en-vijftig personen van Nieuw-York in 1831 opgericht, en aan welker hoofd de Heer BONNEVILLE, Kapitein in dienst der Vereenigde Staten, staat, heeft hare ondernemingen tot in voorheen weinig bekende oorden voortgezet, en een' grooten voorraad van pelterijen bijeenverzameld uit de landstreek tusschen het Klipgebergte en de Kust van Monterey en Opper-Californië, langs de rivieren Buenaventura en Timpanogos. De pelterijstreken van de Stille Zee oostwaarts tot aan het Klipgebergte, zijn thans (met uitzondering van bijzondere vereenigingen en enkele bevervangers) door de Russen bezet: ten N. W. van de Straat van Behring tot Queen-Charlotte's Eiland, op 53° N. B. en door de Hudsons-Baai-Compagnie vandaar af zuidwaarts tot aan de Columbia; terwijl Ashleys-Compagnie en die van den Kapitein BONNEVILLE het overige van die landstreek tot aan Californië toe voor haar jagtterrein houden. Men kan met waarheid zeggen, dat de gansche uitgestrektheid lands, van de Mississippi af tot aan de Stille Zee toe, in alle rigtingen bezocht wordt. De bergen en bosschen van de Poolzee af tot aan de Golf van Mexico toe worden mede in alle rigtingen van de jagers doorkruist. Elke rivier of eijnsbare stroom van de Columbia af tot aan de Rio-del-Norte, en van de Mackenzie-rivier tot aan de Colorado, wordt van haren oorsprong tot aan haren uitloop door de beverjagers afgehoopen. Bijkans al de Amerikaansche pelterijen, welke niet aan de Hudsons-

Compagnie behooren, worden te Nieuw-York aangebragt, en vandaar hetzij voor binnenlandsch gebruik verdeeld of naar buitenlandsche marktplaatsen verzonden.

De Hudsons-Baai-Compagnie scheept hare pelterijen van Fort York en van de Rivier Moose aan de Hudsons-Baai in, die van de Rivier Grandes in Canada; en die van de Columbia gaan naar Londen. Geen enkel vel daarvan komt in de Vereenigde Staten dan over de Londensche markt.

De pelterijen, welke van de Vereenigde Staten worden uitgeoerd, gaan meerendeels naar Londen. Eenige derzelve worden naar Canton gebragt, en een zeer klein gedeelte naar Hamburg. De uitvoer van bever- en ottervellen, benevens die van het vilt voor de hoedenmakers wordt met vrij wat voorspoed in Mexico gedreven. Eenige pelterijen worden van Baltimore, Philadelphia en Boston uitgeoerd, maar de voornaamste inschepping uit de Vereenigde Staten gaat van Nieuw-York naar Londen, van waar zij naar Leipzig worden gezonden, eene vermaarde marktplaats voor de pelterijen, alwaar zij gedurende de groote mis ten toon gesteld en naar alle oorden van het Vaste land verzonden worden.

De artikelen van invoer in de Vereenigde Staten uit Zuid-Amerika bestaan in eenige soorten van hoedenvilt, en robbenvellen van de Lobos-Eilanden op de hoogte van Rio de la Plata. Van Santa-Fé wordt jaarlijks eene menigte van bevers, otters enz. ingevoerd. Bereide pelterijen, als voor boordsels, voeringen, mutsen, moffen enz. zoo als de vellen van eekhorens, bunsings en konijnen, komen uit het Noorden van Europa. Met de hazenvellen is het even zoo gelegen: maar de voornaamste invoer komt van Londen, hetwelk het mid-

delpunt van den ganschen Noord-Amerikaanschen pelterij-handel is.

Zoodanig is de staat van den tegenwoordigen pelterij-handel, waaruit men zal kunnen opmaken, dat de schepter van de Hudsons-Baai-Compagnie, en derzelver monopolie over de landstreek, waarvan *Astoria* de sleutel was, den hoofdstroom van dien rijken handeltak naar de koffers van Groot-Brittanje heeft doen vloeijen, en Londen tot deszelfs handelmarkt heeft gemaakt in plaats van Nieuw-York, gelijk de bedoeling van den Heer ASTOR was.

Wij zullen hier eenige aanmerkingen bijvoegen over de dieren, die de voorwerpen van dien handelstak uitmaken. Zij zijn uit dezelfde bron als de bovenstaande aanmerkingen geput.

Van de *bontdragende dieren* wordt de beste soort van den kostbaren hermelijn, bij uitsluiting aldus genoemd, alleen in de koude streken van Europa en Azië gevonden. Men zegt, dat er in Noord-Amerika ook een diertje, hetwelk naar deszelfs geslacht gelijk, wordt aangetroffen, maar hetzelfde staat verre beneden de Europeaansche en Aziatische soort.

Het bont van den hermelijn is allerzuiverst wit, behalve aan den staart, die glanzig zwart is. Hunne huid is met diezelfde zwarte stippen gevlekt, doch fraaijer dan met enig bont het geval is. De hermelijn behoort tot het geslacht der wezels, en gelijk ook in zijne ligchaamsvormen naar de gewone wezel. Van den tip van zijn' neus af tot aan dien van zijn' staart beslaat hij van veertien tot zestien duimen. Zijn lijf is van tien tot twaalf duimen lang. Het diertje bewoont holle boomen, oeverkanten van rivieren, maar vooral beukenbosschen. Het aast op kleine vogeltjes,

is zeer schuw, slaapt bij den dag, en gaat des nachts zijn voedsel zoeken. Het bont van de ouden wordt boven dat van de jongeren geacht. Men vangt het met strikken en knippen en schiet het somtijds uit de hand met een' boog. Men heeft pogingen aangewend om het tam te maken; maar het is en blijft wild.

De sabel verdient na genoeg denzelfden rang met den hermelijn. Hij is in het noorden van Europa en in Siberië te huis, en behoort mede tot het geslacht der wezels. In Samojede, te Yakutsk, Kamtschatka en in Russisch Lapland vindt men ze van de kostbaarste soort en donkerste kleur. Hij gelijkt in aard naar den hermelijn: aast op eekhorens en kleine vogeltjes, slaapt over dag, en zwerft des nachts om, zijn voedsel zoekende. Hij gelijkt in allen opzichte behalve in zijne grootte en in zijne donkerder kleur zoodanig naar den marter, dat de natuuronderzoekers niet hebben durven beslissen, of hij de fijnste en beste soort van den marter, dan of hij eene speling van dat geslacht is. (†) Zijne lengte verschilt van van achttien tot twintig duimen.

Het glanzige zwart van den sabel, en het sneeuw wit van den hermelijn, de zwaarte en te gelijk de bijkans golvende zachtheid van hunne huid hebben hun ten allen tijde, in alle oorden van de wereld de kroon doen spannen. In onze dagen staan zij op denzelfden trap in vergelijking van de andere bonten, als toen zij het aanzien van den moedigen kruisvaarder verkondigden; doch bij

---

(†) Het fijnste en donkerkleurigste bont wordt het meest geacht, maar men weet niet, of het verschil van den ouderdom van het dier of van plaatselijke bijzonderheden afhangt. Zij zijn van den gewonen marter niet meer onderscheiden dan het Arabische paard van het slechte Canadesche.

de meeste Europeansche natiën worden zij door de rijken op denzelfden prijs geschat.

De marters van Noord-Azie en het gebergte van Kamtschatka zijn ver boven die van Amerika gezocht, hoezeer in elk pak Amerikaansche martervellen een aantal van dezelve gevonden wordt, die zeer fraai geteekend en donker bruin olijkleurig zijn.

Het naast aan deze komen zoo wel wat het sierlijke als het nuttige aangaat de zeeotters en de roode vos.

De laatste is de Aziatische vos: donkerder van kleur en fijner van haar van eenige dan zijne soort. Hij staat daarom in hooge waarde. Hij maakt den grootsten rijkdom der Aziatische noord-oost-kust uit.

De zeeotter van de Aleutische en Kurilische eilanden, die eerst in 1725 een handels-voorwerp werd, draagt een zeer fijn, zacht, en zwaar bont, bij den winter pikzwart en zoo glanzig als zijde. Het vel van het jonge dier is fraai bruin. Men treft hem in groote menigte aan op het Eiland van Bering, Kamtschatka, de Aleutische en de Vossen-eilanden; ook wordt hij op de kusten van Noord-Amerika gevangen, somtijds in netten, maar meermalen met knodsen en speren. Hun voornaamste voedsel bestaat uit kreeften en andere schaaldieren.

In het jaar 1780 was het bont zoo schaarsch in Sibirië geworden, dat men er niet genoeg van had voor de vraag naar Azië. In dien tijd werd de zeeotter voor het eerst in China ter markt gebracht. Die vellen werden zoo duur betaald, dat er onmiddellijk verscheiden Amerikaansche en Britsche expeditien naar de noordelijke eilanden der Zuidzee, naar Nootka-baai en de noordwestkust van Amerika gezonden werden: maar de Russen hadden reeds bezit genomen van den grond, dien zij thans

bezet houden en met de stammen der Koudeks eene overeenkomst over den zeeotter-handel aangegaan. Zij verrijken evenwel die handelaars niet: want de Amerikaanse noord-west-koopvaardij-schepen bezorgen hun dezelve langs de gansche kust van de Indianen.

Er is een tijdstip geweest, waarop de robben geen onbelangrijk handels-artikel uitmaakten. Zuid-Georgie, op 55° Z. B. in 1675 ontdekt, werd in 1771 door kapitein cook bezocht. De Amerikanen begonnen terstond robbenvellen vandaar naar China te zenden, alwaar zij er zeer hooge prijzen voor maakten. Er zijn nagenoeg eene millioen en twee-honderd-duizend vellen van dat eiland gehaald en bijkans even zoo veel van het eiland Desolation, sedert dezelve voor het eerst met handelsbedoelingen bezocht werden.

De ontdekking van de Zuid-Shetlands-eilanden, op 63° Z. B. in 1818 gaf een nieuw leven aan den robben-handel. Het getal der gevangene robben aan de Zuid-Shetlands-eilanden beliep in 1821 en 1822, drie-honderd en twintig-duizend stuks. Dit kostelijk dier is thans bijna op die eilanden uitgeroeid, uit hoofde der manier van dezelve te vangen. Zij worden nog op de Lobos-eilanden gevangen, alwaar het voorzigtige bestuur van Monte-Video die visscherij beperkt, zoodat zij van eene jaarlijksche terugkomst der robben kunnen verzekerd zijn. In sommige jaargetijden bezoeken deze amphibiën om hare jongen te werpen de hooge klippen en steilten, alwaar geen spoor van eenigen groei gevonden wordt. In het midden van Januarij zijn de eilanden gedeeltelijk van sneeuw bevrijd, en dan vertoonen zich op sommige plekken eenige grasstruiken in een' tamelijk voordeeligen toestand: maar de robben vinden daar geen voedsel aan. Zij blijven niet

minder dan twee maanden lang op de klippen zonder enig voedsel en zoeken dan vermagerd de zee weder op.

Onder de dieren, die oorspronkelijk in Noord-Amerika te huis behooren, rekt men beeren van verschillende soorten en kleuren, verscheiden variëteiten van vossen, wolven, bevers, otters, marters, Canadesche bevers, dassen, losschen, muskus-ratten, konijnen, hazen en eekhoorns.

De bever, de losch, en de haas worden meerendeels voor de hoeden gebruikt, terwijl de verschillende soorten van beeren eene voortreffelijke stoffe opleveren voor voeringen, ruitersmutsen en andere militaire uitrustingen. Het bont van den zwarten vos is het beste van al de Amerikaansche soorten, en daarop volgt de roode, die naar China en naar Smirna wordt uitgevoerd. In China worden de roode tot voeringen en mantels gebruikt, waarvan men de laatstgenoemde optooit met golvende strepen van het zwarte bont der pooten. Er zijn nog vele andere soorten van Amerikaansche vossen, b. v. de graauwe, de witte, de bonte, de zilverharige en de ligt gekleurde. De zilverharige vos is een zeldzaam dier, hetwelk in de boschrijke streek beneden de watervallen van de Columbia te huis behoort. Zij heeft eene dikke, loodkleurige huid, met lange haren er tusschen, die aan derzelver punten eene zilverachtig witte kleur vertoonen. Zij wordt door velen voor fraaijer gehouden dan eenige andere soort van vossen.

De vachten van den buffel, van het bergschaap, van verschillende soorten van herten en van de antelopen behooren tot den pelterij-handel met de Indianen en jagers van het noorden en het westen.

Van Groenland worden vossen- en robbenvellen naar Denemarken uitgevoerd. Het witte bont van den noord-

sehen vos en den ijsbeer wordt somtijds gevonden in de pakken, welke de noordelijkste stammen der Indianen aan de handelaars brengen, maar het is niet zeer kostbaar. Het zilverharige konijn behoort in Engeland te huis en wordt vandaar naar Rusland en China gezonden.

De overige soorten van Pelterijen worden gewaardeerd en gebruikt, naarmate de luimen van de mode, zoowel in die landen, alwaar men dezelve noodig heeft, om zich tegen de guurheid van het jaargetijde te bedekken, als onder de bewoners van zachtere luchtstrekten, die, van Tartaarsche of Slavonische afkomst zijnde, gezegd worden eene erfelijke neiging voor de pelterijkleeding te bezitten. Zoodanige zijn de bewoners van Polen, van zuidelijk Rusland, van China, van Perzië, van Turkije, en al de volkeren van Gothischen oorsprong in het middenste en in het westelijk gedeelte van Europa. Onder den brandenden zonnegloed van Syrië en Egypte, en in de zachte luchtstreek van Bucharije en onafhankelijk Tartarije, wordt zij mede sterk gezocht, ofschoon er de natuur het niet noodzakelijk maakt. Op onze eigene gematigde breedte, worden zij behalve voor de kunst, voor sieraad en warmte gedurende den winter gebruikt, en tot die beide oogmerken wordt er in de Vereenigde Staten mede eene groote hoeveelheid van aangewend.

Uit hetgeen wij gezegd hebben, kan men opmaken, dat de Pelterij-handel voortaan moet verminderen. De voortgang van de aardrijkskennis bewijst, dat er geene nieuwe landstrekten te onderzoeken overblijven. In Noord-Amerika nemen de dieren langzamerhand af, door de onverstandige slagting, die er de jagers onder aanrigten, en door dat de menschen zich van lieverlede

gevonden in de
 en der Indianen
 niet zeer kost-
 in Engeland te
 China gezonden.
 len gewaardeerd
 e mode, zoowel
 oodig heeft, om
 de te bedekken,
 streken, die, van
 de, gezegd wor-
 ijkleeding te be-
 Polen, van zui-
 e, van Turkije,
 ong in het mid-
 Europa. Onder
 en Egypte, en in
 en onafhankelijk
 cht, ofschoon er
 t. Op onze ei-
 behalve voor de
 ende den winter
 a wordt er in de
 hoeveelheid van
 n men opmaken,
 erminderen. De
 st, dat er geene
 overblijven. In
 ngzamerhand af,
 de jagers onder
 ch van lieverlede

die bosschen en rivieren toeëigenen, welke hun voedsel en bescherming verschaften. Zij wijken te gelijk met de inboorlingen voor de beschaving achteruit. Maar op het gebergte en in de onbewoonde oorden van deze en andere landstreken, zal genoeg overblijven, indien de drift des jagers binnen de behoorlijke grenzen beperkt wordt.

HOOGTE VAN HET KLIPGEBERGTE.

Er zijn ten aanzien van de hoogte van het Klipgebergte verschillende berekeningen gemaakt, doch het is twijfelachtig, of tot nog toe eene eenige daarvan aan deszelfs hoogte regt heeft doen wedervaren, welke stellig tot den tweeden rang van alle gebergten in de bekende wereld behoort. Deszelfs hoogte is voor het oog verminderd door de hooge ligging der vlakte, vanwaar het oprijst. Hetzelve bestaat volgens LONG, uit rijen, toppen en kruinen, die eene verschillende gedaante hebben. Het hoogste gedeelte daarvan is altijd met sneeuw bedekt, hetgeen er aan toebrenget, om hetzelve een helder en zelfs op een' verren afstand een schitterend voorkomen te geven; van hier ook dat hetzelve door sommige der vroegste ontdekkers den naam kreeg van de Blinkers.

Men heeft algemeen den James Peak (Jakobus top) als den hoogsten van de bergketen aangenomen. Hare hoogte boven het gewone waterpas, is volgens de waarnemingen der driehoeksmeting, op 8500 voeten gesteld. Doch de

Heer LONG oordeelde, volgens de ligging der sneeuw nabij de toppen van andere kruinen niet ver van haar af, dat de hoogte grooter moest zijn. Den Hoogleeraar RENWICK van Nieuw-York eens hebbende hooren zeggen, dat deze bergen veel hooger waren, dan men gewoonlijk meent, verzocht ik hem de gronden op te geven, waarop hij die verzekering bouwde, en zie hier zijn antwoord: —

Columbia-College, New-York 23 Febr. 1836.

Waarde Sir!

Ten einde aan uw-verzoek te voldoen, heb ik u eenige daadzaken mede te deelen aangaande de hoogte van het Klippebergte, te gelijk met de bronnen, waaruit ik die geput heb.

In een gesprek gewikkeld zijnde met den Heer SIMON MACGILLIVRAY, een' aandeelhouder van de Noord-West-Compagnie, verzekerde hij mij het er voor te houden, dat de bergen in de nabijheid van den weg, dien de bevervangers van die Maatschappij te volgen hadden, omtrent zoo hoog waren als het Himalaya-gebergte. Hij zelf had dien togt gedaan, de besneeuwde toppen der bergen gezien, en eene koude ondervonden, waarvan de graad niet dan door een' thermometer met alcohol konde bepaald worden. Zijne meening over de hoogte van het gebergte steunde op het berigt van iemand, die jaren lang als opzigter bij die Maatschappij werkzaam was geweest. Het is nu zestien jaren geleden, dat ik zoodanig gesprek met hem hield.

Een paar jaren daarna had ik het genoeg van bij den Majoor DELAFIELDS ten eten genoodigd te zijn, met

er sneeuw nabij
an haar af, dat
eeraar RENWICK
eggen, dat deze
voonlijk meent,
waarop hij die
woord: —

23 Febr. 1836.

heb ik u eenige
hoogte van het
, waaruit ik die

den Heer SIMON
de Noord-West-
voor te houden,
eg, dien de be-
en hadden, om-
bergte. Hij zelf
ppen der bergen
arvan de graad
kohol konde be-
hoogte van het
mand, die jaren
erkzaam was ge-
dat ik zoodanig

genoegen van bij
ig te zijn, met

den Heer THOMPSON, denzelfden dien de Heer MACGILLIVRAY bedoelde. Ik ondervroeg hem ten aanzien van de bijzonderheid mij door den Heer MACGILLIVRAY medege- deeld, en hij verzekerde mij, dat hij zoowel door middel van den barometer als door de driehoeksmeting de hoogte van een' der bergtoppen bevonden had, omtrent vijf-en-twintig-duizend voeten te bedragen; en dat er andere van bijna gelijke hoogte digt nabij denzelfden waren.

Ik ben, enz.

JAMES RENWICK.

Aan den Heer W. INVINO.

WENKEN

*Ten aanzien van de Indiaansche Volksstammen en de
bescherming van onzen koophandel.*

In den loop van dit werk hebben wij eenige aanmerkingen gemaakt ten aanzien van de Indiaansche volkstammen der woestijn, en de gevaren, welke onze koophandel over het Klippebergte en met de Spaansche grenzen in de toekomst bedreigen. Sedert dat wij dezelve ter neder hebben gesteld, zijn ons eenige aanmerkingen en raadgevingen over hetzelfde onderwerp in manuscript onder de oogen gekomen, geschreven door den Kapitein BONNEVILLE, van de armee der Vereenigde Staten, die

onlangs van een langdurig verblijf onder de wilden stammen van het Klippebergte is teruggekeerd. Kapitein B. keurt het ontwerp zeer goed, onlangs door het bestuur der Vereenigde Staten genomen, om een regiment Dragonders te organiseren voor de beveiliging van onze werkelijke grenzen, en van den weg door de woestijn. »Geene andere soort van krijgsvolk» zegt hij, »is geschikt om tegen deze rustelooze en zwervende horden te kampen, welke men niet minder door vlugheid dan door sterkte bestrijden moet: en de bewustheid dat een troep mannen, die deze beide hoedanigheden in zich vereenigt, altijd gereed staat, om hunne boosaardige aanvallen op de colonisten en de handelaars te wreken, zal de eerste stap zijn, om hen terug te houden van die strooptogten en moordenarijen, welke zij tot nu toe straffeloos hebben bedreven, zoo dikwijls hun arglistigheid of overmagt slechts de kans daartoe aanbod. Hun belang alleen heeft reeds iets toegebracht om hen met onze landgenooten te bevredigen. Zij ontvangen van de handelaars, die onder hen wonen, alles wat zij noodig hebben tot een' billijken prijs, en, wanneer men in het oog houdt, dat hun jaarlijks door het bestuur een aanzienlijke voorraad van goederen bij wijze van geschenk wordt toegedeeld, dan zal men ligt begrijpen, dat zij voor hunne dringendste behoeften grootelijks van ons afhangen. Indien men bij deze beweegreden de herhaalde ontwikkeling eener goede krijgsmagt voegt, is er hijkans niet aan te twijfelen, of ons eigen volk zal weldra de gewenschte veiligheid en rust genieten. Doch het denkbeeld, van eene bestendige vriendschap en eendragt tusschen de verschillende stammen van het Oosten en Westen tot stand te brengen, komt mij voor zoo al niet onuitvoerlijk, ten

wilden stam-
 Kapitein B.
 or het bestuur
 regement Dra-
 van onze werk-
 stijjn. »Geene
 is geschikt om
 n te kampen,
 an door sterkte
 en troep man-
 zich vereenigt,
 anvallen op de
 zal de eerste
 ie strooptogten
 affeloos hebben
 d of overmagt
 belang alleen
 nze landgenoo-
 handelaars, die
 ebben tot een'
 oog houdt, dat
 enlijke voorraad
 rdt toegedeeld,
 unne dringend-
 n. Indien men
 wikkeling eener
 t aan te twijfe-
 venschte veilig-
 eeld, van eene
 en de verschil-
 ten tot stand te
 uitvoerlijk, ten

minste veel moeilijker te zijn dan vele voortreffelijke
 philanthropijnen gehoopt en verwacht hebben. Die vol-
 keren, die nog onlangs uit het midden van onze etablisse-
 sementen naar onze westelijke grenzen zijn gaan leven,
 en die in den landbouw en in de beschaafdheid eenige
 vorderingen hebben gemaakt, vinden in den eigendom,
 dien zij verkregen hebben, en in onze bescherming, die
 hun verleend wordt, te veel voordeel, om de wapenen
 tegen ons op te vatten, vooral indien zij de zekerheid
 erlangen, dat hunne nieuwe woonplaatsen duurzaam en
 ongestoord zullen blijven: en de staatkunde zoo wel als
 de menscheijkheid roept ons den raad toe, van hen op
 alle mogelijke wijzen te ondersteunen. Maar met de Osa-
 ges, de Kansas, de Pawnezen en andere zwerfende hor-
 den achter de grenzen van de nederzettingen is het een
 ander geval. Woest en rusteloos van geaardheid en ze-
 den, zijn deze op geenerlei wijze voor eenige beschaaf-
 heid vatbaar, maar worden door strenge en in hunne
 oogen onwederstaanbare redenen tot dagelijksche gewel-
 denarijen gedwongen. Hun eenigst levensonderhoud b. v.
 bestaat in hunne jagtvelden, die op een' verren afstand
 van hunne woonplaatsen liggen. Tweemaal in het jaar
 zijn zij genoodzaakt een' verren en gevaarlijken togt te
 ondernemen, om zich zelve en hunne huisgezinnen
 eenig onderhoud te verschaffen. Tot dit oogmerk zijn
 hun paarden onmisbaar, zoowel voor hun eigen gemak
 en veiligheid als voor het vervoer van hunn' voorraad
 en hun gering vermogen: en zonder dezelve zouden
 zij een groot gedeelte van het jaar tot een allerjam-
 merlijksten toestand gebragt zijn. Zij hebben geene mer-
 riën en geen handel genoeg om hun jaarlijksch verlies
 weder aan te vullen, en trachten zich dus in stand te

houden door aan de andere stammen in het Westen en Zuidwesten hunne paarden te ontroofen. Ons eigen volk en de stammen, die onmiddellijk achter onze grenzen wonen, mogen al geen' last van hen hebben; de Kanza's, de Osages, de Pawnezen en anderen mogen den vrede onder elkander behouden, zoo lang als het hun veroorloofd blijft de oude gewoonte te volgen van de Camanches en andere verwijderde stammen te berooven van paarden voor hunne strijders en voor het vervoeren van hunn' buit van den jagtgrond: maar, zoodra zij gedwongen zullen worden een stil en vreedzaam gedrag jegens de stammen langs de grenzen van Mexico te houden, ondervindende dat elke schending van derzelve regten door den straffenden arm van ons Bestuur gewroken wordt, moet daar het gevolg van zijn, dat zij tot eene ellende en tot een gebrek geraken, hetwelk zij niet kunnen verduren, en de zekerheid te gemoet ziende van gestraft te worden voor elke poging om hunn' toestand te verbeteren langs den eenigen weg, dien zij tot dus ver toe kenden, hunn' onvruchtbaren grond zullen verlaten, om zich naar de grenzen van Mexico te begeven en aldaar zonder onderscheid tegen de Mexicanen of tegen onze eigene kooplieden en reizigers een' struikroovers-oorlog te voeren.

» De Indianen der woestijn zijn bijkans niet te tellen. Hunne uitstekende bekwaamheid in het paardrijden, welke naar mijne gedachte die van elk ander volk op den aardbodem overtreft, hunne stoutmoedigheid, hunne sluwheid en ervarenheid in den oorlog der woestijn, en de verbazende snelheid, waarmede zij gewoon zijn hanne bewegingen in den oorlog te besturen, zullen hen steeds tot zeer gevaarlijke en lastige naburen maken, zoo dikwijls hunne behoeften of hunne ontevredenheid hen tot

Westen en Zuid-
 as eigen volk en
 grenzen wonen,
 anza's, de Osa-
 den vrede onder
 eroorloofd blijft
 nanches en an-
 n paarden voor
 hunn' buit van
 n zullen worden
 e stammen langs
 ervindende dat
 den straffenden
 moet daar het
 en tot een ge-
 erduren, en de
 te worden voor
 teren langs den
 den, hunn' on-
 h naar de gren-
 der onderscheid
 e kooplieden en
 n.
 s niet te tellen.
 et paardrijden,
 der volk op den
 igheid, hunne
 er woestijn, en
 vooon zijn hunne
 illen hen steeds
 aken, zoo dik-
 denheid hen tot

vijandschap tegen onze grenzen zullen aansporen. Hunne manier van den krijg te voeren zal hen altijd voor eene onherstelbare nederlaag beveiligen en hunne huisgezinnen vrijwaren voor elken slag hoc zwaar ook, dien onze wederwraak hun mogt toebrengeu.

»De Camanches berooven de Mexicanen altijd van een ongelooftelijk aantal paarden en muilezels, en al de zwervende horden van het verwijderde westen voorzien zich zelve met eene gelijke stoutmoedigheid daar weder van ten koste van de Camanches. Het komt mij daarom voor, dat de in het oog loopende ongerijmdheid van alle menschlievende gedachten om deze volkeren door weldoen te winnen, zoo wel als de pligt om ons zelve te beveiligen, ons behooren te waarschuwen ons te vergeeuen met den vrede op onze eigene grenzen te bewaaren, en de Mexicanen en Camanches en alle de stammen die deze laatsten vijandig zijn hunne geschillen en rooverijen onder elkander te laten afsmaken.

»Ik houde mij verzekerd, dat eenige weinige verstandige maatregelen met geringe onkosten gepaard, voldoende zouden zijn, om onze handelaars, die de groote woestijnen in alle rigtingen doorkruisen, volkomen te beschermen en te beveiligen, en met het bereiken van dit doel, hetwelk op zich zelf reeds een voorwerp van algemeen belang is geworden, zoude men tevens een ander, nog rijker aan gevolgen, bereiken, namelijk de verzekering van een' uitgebreiden handel voor de Staten, die thans door karavanen regtstreeks met Santa-Fé gedreven wordt.

»Wat het eerste punt aangaat: de Indianen kunnen alleen genoodzaakt worden het leven en den eigendom der Amerikaansche kooplieden te ontzien, door hen ten aanzien van hunne noodzakelijke behoeften afhankelijk

van ons te maken, en dit kan alleen met een' goeden uitslag geschieden door de vestiging van een' handelspost met aldaar wonende kooplieden, die op eenig punt een genoegzaam aantal van voordeelen zullen vereenigen, om de verschillende stammen derwaarts heen te lokken, bij voorkeur boven de plaatsen, welke zij thans bezoeken: want het is eene wel bekende daadzaak, dat de Indianen altijd den handelaar en diegenen, bij wie zij belang hebben, zullen beschermen, zoo lang zij voordeel van hen genieten. De keuze, die zij in het Noorden hebben door het verblijf van de agenten der Hudsons-Baai-Compagnie onder hen, maakt aldaar het verblijf voor de onzen minder veilig; maar ik geloof dat het bij de oppervlakkigste beschouwing blijken zal, dat verder zuidwaarts geene zoo magtige mededinging zoude kunnen plaats grijpen, welke het nut zoude kunnen tegenwerken van zoodanig Etablissement.

» Bij het overwegen van deze zaak is de eerste vraag, die zich aan ons opdringt; waar drijven die stammen thans hunn' ruilhandel, en vanwaar krijgen zij hunne nooddrift? Zij gaan meest allen naar de Mexicanen, die van ons dat geen koopen, waar de Indianen het meest op gezet zijn. Uit dit gezigtpunt beschouwd, zoude het gemakkelijker voor ons zijn, ons van dien ganschen handel meester te maken. Al wat wij noodig hebben, om ons eene onbetwiste voorkeur boven de Mexicanen te verzekeren, is eene plaatsing beter voor de inboorlingen gelegen dan die, welke hun de Mexicanen aanbieden; en om zoodanige plaats uit te kiezen behoeft men niets meer te weten dan deze eenvoudige daadzaak, dat die stammen bestendig hun winterverblijf houden aan de bovenwateren van de Arkansas, en aldaar hunne buffelhuiden voor

met een' goeden
 en' handelspost
 eenig punt een
 vereenigen, om
 te lokken, bij
 thans bezoeken:
 , dat de India-
 j wie zij belang
 zij voordeel van
 Noorden hebben
 sons-Baai-Com-
 verblijf voor de
 t het bij de op-
 dat verder zuid-
 ; zoude kunnen
 en tegenwerken

de eerste vraag, die
 de stammen thans
 kunne nooddrift?
 en, die van ons
 et meest op gezet
 oude het gemak-
 n handel meester
 m ons eene onbe-
 e verzekeren, is
 geve gelegen dan
 ; en om zooda-
 en niets meer te
 dat die stammen
 an de bovenwa-
 buffelhuiden voor

den handel bereiden. Die huiden zijn zwaar en voor
 den Indiaan ongemakkelijk te vervoeren. Niets dan
 de nood dwingt hen met zulk een' last bezwaard een'
 grooten togt af te leggen. Derhalve zoude een handels-
 post aan de bovenwateren van de Arkansas gevestigd ons
 onmisbaar de voorkeur boven de Mexicanen verzekeren,
 zelfs tot denzelfden prijs der goederen. Laten dan de
 dragonders bij aanzienlijke detachementen van tijd tot
 tijd onder die volkeren rondrijden, om hun den echten
 indruk van onze magt, om te beschermen en te straffen,
 bij te brengen, dan zullen wij op eenmaal de veiligheid
 hebben verzekerd van al de burgers, wier ondernemin-
 gen hen over de grenzen voeren, en een einde hebben
 gemaakt aan al de rooverijen en strooptogten, die het
 den reiziger in de woestijn zoo bang maken en een' aller-
 voordeeligsten handel stremmen. Zulk een post behoeft
 niet sterker dan vijftig mannen te zijn: vijf-en-twintig
 om te dienen als jagers voor de behoefte van de bezetting,
 en vijf-en-twintig om te waken tegen alle vijandelijkheid.
 Aldaar gelegen op een' vruchtbaren grond aan de Arkan-
 sas, te midden van een' overvloed van timmerhout, en
 voor zeer geringe onkosten onderhouden, zoude zulk een
 Etablissement binnen den afstand van negentig mijlen van
 Santa-Fé of Tous volmaakt bevestigen hetgeen wij over
 deszelfs gewigtige voordeelen hebben gezegd, met daar-
 lating zelfs van het nut, hetwelk daaruit voor de hande-
 laars met de Indiaansche stammen zoude voortspruiten.

»Die groote handel, door middel van Karavanen met
 Sante-Fé gedreven, bevracht jaarlijks honderd wagens
 met koopgoederen, welke in de noordelijke Provinciën
 van Mexico tegen gereed geld en bevervullen ingeruild
 worden. De menigvuldige artikelen als contrabanden

verboden, en de zware tollèn op al dezulke gelegd, die door het Mexicaansche bestuur worden toegelaten, stremmen dien handel zoo zeer, dat ik er van overtuigd ben dat, indien er zulk een handelspost, als waarvan ik gesproken heb aan de Arkansas was opgerigt, dezelve de stapelplaats zoude worden niet alleen van den tegenwoordigen, maar van een' veel uitgebreider handel. Aldaar konden de Mexicanen hunne behoeften koopen en zouden het wel laten, die te verkoopen tot prijzen, welke alle mededinging van eenigen anderen kant zouden verhinderen.

» De handel met de Mexicanen en die met de Indianen, alhier als in een middelpunt bijeenkomende, zoude de oorsprong zijn van een groot dorp door handelaars en landbouwers bewoond, en door al de omliggende streken als een onwaardebaar voorregt aangemerkt. Eenige pakpaarden zouden in het eerste jaar de noodige kleedingstukken en ammunitie naar den post moeten voeren, en een paar veldstukjes zouden al de artillerie uitmaken, die voor deszelfs verdediging vereischt werd. Naderhand kon men al de paarden, die tot het gebruik voor het Etablissement noodig waren, voor den lagen prijs van tien dollars het stuk van de Mexicanen koopen, en te gelijk konde men zich al de paarden aanschaffen, waarmede het verlies van die der dragonders moest verholpen worden. De Indianen van de Boven-Missouri zouden tot lage prijzen de paarden kunnen leveren aan dat gedeelte der troepen, hetwelk voor de beveiliging der Noordelijke grenzen gedetacheerd mogt zijn; en in alle andere opzigten zoude eene geringe uitgave van geld genoegzaam zijn, om een' militairen post in dat gedeelte van het land op de been te houden.

» Om deze redenen geloof ik, dat twee posten door het

Bestuur aangelegd, een aan den uitloop van de Gele-Steen-rivier en de andere aan de Arkansas, ons gansche volk in alle rigtingen van de groote woestijn van het Westen volkomen zoude beveiligen, terwijl nog andere voordeelen, althans ten aanzien van een' derzelve, dien raad nog aannemelijker maken. Een fort aan den uitloop van de Gele-Steen-rivier met eene bezetting van vijftig mannen zoude volmaakt veilig zijn. Het groote huis zoude eenvoudig kunnen dienen voor de goederen, tot stalling voor de dragonderspaarden, en tot eene caserne voor de gewone bezetting: de overigen zouden in tenten of loodsen kunnen wonen, voor hun verblijf gedurende de wintermaanden in de nabuurschap opgerigt.

EINDE VAN HET TWEEDE EN LAATSTE DEEL.

